ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΕ

- Έκδοση φιλική προς τον αναγνώστη

Αγαπητοί αναγνώστες

Η ανά χείρας έκδοση είναι το τελικό κείμενο της «Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης», όπως εγκρίθηκε από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων την Παρασκευή 18 Ιουνίου, διορθώθηκε και υπογράφτηκε επισήμως στο Καπιτώλιο στη Ρώμη την Παρασκευή 29 Οκτωβρίου 2004.

Η φιλική προς τον αναγνώστη έκδοση του σχεδίου του Συντάγματος της ΕΕ πραγματοποιήθηκε με τα ακόλουθα εργαλεία:

- υπογράμμιση των σημαντικότερων λέξεων για διευκόλυνση της ανάγνωσης
- σχόλια και παρατηρήσεις στο περιθώριο για διευκόλυνση της κατανόησης του περιεχομένου
- πλήρες ευρετήριο που σας δίνει τη δυνατότητα εύκολης εύρεσης ενός άρθρου
- **σαφή σύμβολα** για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων: * το ΕΚ λαμβάνει τον λόγο, ** το ΕΚ μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις και να απορρίψει, *** απαιτείται η έγκριση του ΕΚ, U = ομοφωνία στο Συμβούλιο, X = ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο, XX = ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία.
- **Τα σύμβολα * και X που σημειώνονται με έντονους χαρακτήρες δηλώνουν ΝΕΕΣ διαδικασίες σε σύγκριση με τη Συνθήκη της Νίκαιας**
- Οι αριθμοί που παρατίθενται εντός παρενθέσεων αναφέρονται στα άρθρα που καλύπτουν το ίδιο θέμα στη Συνθήκη της Νίκαιας. Ακόμη και πανομοιότυπες διατυπώσεις ενδέχεται να διαφέρουν ως προς το περιεχόμενο, διότι ο μεγάλος αριθμός νέων οριζόντιων άρθρων στο Σύνταγμα ενδέχεται να αλλάζει την ερμηνεία των άρθρων.

Αν το Σύνταγμα εγκριθεί, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται με ομόφωνη απόφαση να αλλάξει τη διαδικασία ψηφοφορίας από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία και από τις ειδικές διαδικασίες στη συνήθη νομοθετική διαδικασία του άρθρου III-396.

Η παρούσα έκδοση διατίθεται δωρεάν (σε ηλεκτρονική μορφή) για μη εμπορική χρήση. Το πλήρες κείμενο διατίθεται προς λήψη από τη διεύθυνση www.euabc.com σε πολλές γλώσσες. Παρακαλούμε πραγματοποιήστε τη λήψη του αρχείου στον υπολογιστή σας, τοποθετήστε το στην αρχική σας σελίδα και στείλτε το σε οποιονδήποτε ενδεχομένως ενδιαφέρεται.

Το παρόν έγγραφο βασίζεται στο επίσημο έγγραφο[1] που δημιουργήθηκε από τη Συνέλευση, το οποίο έχει υποβληθεί σε τρεις διαδικασίες τροποποίησης: πρώτα από τη νομική υπηρεσία του Συμβουλίου,[2] ύστερα από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων[3] των κρατών μελών της ΕΕ, και στη συνέχεια εκ νέου από τους ειδικούς νομικούς των κρατών μελών και της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου. Επισυνάπτουμε

[1] Διατίθεται στη διεύθυνση http://european-convention.eu.int
[2] Βλέπε έγγραφο IGC 50/03 στη διεύθυνση http://ue.eu.int/igc/doc_register.asp?content=DOC&lang=EN και http://ue.eu.int/cms3_applications/Applications/igc/doc_register.asp?lang=EN&cmsid=576
[3] Τα έγγραφα IGC 81/04, 85/04 και 87/04 διατίθενται στη διεύθυνση http://.ue.eu.int

επίσης μία Εναλλακτική Έκθεση, η οποία παρουσιάστηκε στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων από τη Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πολλούς αξιόλογους συνεργάτες και ιδίως τον πρώην υπάλληλο της Επιτροπής, John Fitzmaurice και τον εισηγητή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Σύνταγμα, Richard Corbett για πολλές πολύτιμες διορθώσεις και θα δεχθώ με μεγάλη χαρά προτάσεις για περαιτέρω βελτιώσεις.

12. Δεκεμβρίου 2004
(c) Jens-Peter Bonde
Τηλ.: +32 2 28 45 167 / +45-4449 0251
Email: jbonde@europarl.eu.int
www.bonde.dk / www.bonde.com / www.euabc.dk / www.euabc.com

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ 8

ΜΕΡΟΣ Ι 13

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 13

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ: ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 16

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ: ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 17

ΤΙΤΛΟΣ IV: ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ – ΤΑ ΑΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 30

ΤΙΤΛΟΣ V: ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι – ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ – ΟΙ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 41

ΤΙΤΛΟΣ VI: Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 43

ΤΙΤΛΟΣ VII: ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 46

ΤΙΤΛΟΣ VIII: Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΓΓΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ 48

ΤΙΤΛΟΣ IX: Η ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 49

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 53

ΠΡΟΟΙΜΙΟ 53

ΤΙΤΛΟΣ Ι – ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ 54

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ 55

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ – ΙΣΟΤΗΤΑ 58

ΤΙΤΛΟΣ IV – ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ 60

ΤΙΤΛΟΣ V – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ 63

ΤΙΤΛΟΣ VI – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ 65

ΤΙΤΛΟΣ VII – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ 66

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 69

ΤΙΤΛΟΣ I – ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ 69

ΤΙΤΛΟΣ II – ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ 70

ΤΙΤΛΟΣ III – ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ 73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I – ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ 73

Τμήμα 1 – Εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς 73

Τμήμα 2 – Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών 74

Υποτμήμα 1 – Οι εργαζόμενοι 74

Υποτμήμα 2 – Ελευθερία εγκατάστασης 77

Υποτμήμα 3 – Ελευθερία παροχής υπηρεσιών 79

Τμήμα 3 – Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων 81

Υποτμήμα 1 – Τελωνειακή ένωση 81

Υποτμήμα 2 – Τελωνειακή συνεργασία 83

Υποτμήμα 3 – Απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών 83

Τμήμα 4 – Κεφάλαια και πληρωμές 84

Τμήμα 5 – Κανόνες ανταγωνισμού 86

Υποτμήμα 1 – Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων 86

Υποτμήμα 2 – Ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη 90

Τμήμα 6 – Φορολογικές διατάξεις 93

Τμήμα 7 – Κοινές διατάξεις 93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 97

Τμήμα 1 – Οικονομική πολιτική 97

Τμήμα 2 – Νομισματική πολιτική 104

Τμήμα 3 – Θεσμικές διατάξεις 108

Τμήμα 4 – Ειδικές διατάξεις για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ 110

Τμήμα 5 – Μεταβατικές διατάξεις 111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III – ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ 117

Τμήμα 1 – Απασχόληση 117

Τμήμα 2 – Κοινωνική πολιτική 119

Τμήμα 3 – Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή 127

Τμήμα 4 – Γεωργία και αλιεία 129

Τμήμα 5 – Περιβάλλον 133

Τμήμα 6 – Προστασία των καταναλωτών 136
Τμήμα 7 – Μεταφορές 136
Τμήμα 8 – Διευρωπαϊκά δίκτυα 140
Τμήμα 9 – Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και Διάστημα 141
Τμήμα 10 – Ενέργεια 145
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV – ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ 146
Τμήμα 1 – Γενικές διατάξεις 146
Τμήμα 2 – Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση 148
Τμήμα 3 – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις 152
Τμήμα 4 – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις 153
Τμήμα 5 – Αστυνομική συνεργασία 158
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V – ΤΟΜΕΙΣ ΟΠΟΥ Η ΕΝΩΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ Ή ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 160
Τμήμα 1 – Δημόσια υγεία 160
Τμήμα 2 – Βιομηχανία 162
Τμήμα 3 – Πολιτισμός 163
Τμήμα 4 – Τουρισμός 164
Τμήμα 5 – Παιδεία, νεολαία, αθλητισμός και επαγγελματική εκπαίδευση 165
Τμήμα 6 – Πολιτική προστασία 167
Τμήμα 7 – Διοικητική συνεργασία 168
ΤΙΤΛΟΣ IV – ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ 169
ΤΙΤΛΟΣ V – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 171
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I – ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ 171
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II – ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ 173
Τμήμα 1 – Κοινές διατάξεις 173
Τμήμα 2 – Κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας 180
Τμήμα 3 – Δημοσιονομικές διατάξεις 184
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III – ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 185
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 187

Τμήμα 1 – Συνεργασία για την ανάπτυξη 187
Τμήμα 2 – Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες 189
Τμήμα 3 – Ανθρωπιστική βοήθεια 189
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V – ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ 191
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ 191
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII – ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 195
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΡΗΤΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ 196
ΤΙΤΛΟΣ VI – Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 196
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I – ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 196
Τμήμα 1 – Τα θεσμικά όργανα 196
Υποτμήμα 1 – Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 197
Υποτμήμα 2 – Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 201
Υποτμήμα 3 – Το Συμβούλιο των Υπουργών 201
Υποτμήμα 4 – Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή 202
Υποτμήμα 5 – Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης 204
Υποτμήμα 6 – Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 216
Υποτμήμα 7 – Το Ελεγκτικό Συνέδριο 217
Τμήμα 2 – Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης 220
Υποτμήμα 1 – Η Επιτροπή των Περιφερειών 220
Υποτμήμα 2 – Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή 221
Τμήμα 3 – Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων 222
Τμήμα 4 – Κοινές διατάξεις για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης 224
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II – ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 228
Τμήμα 1 – Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 229
Τμήμα 2 – Ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης 229
Τμήμα 3 – Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή 233
Τμήμα 4 – Κοινές διατάξεις 235
Τμήμα 5 – Καταπολέμηση της απάτης 236
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III – ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 237

ΤΙΤΛΟΣ VII: ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 240

ΜΕΡΟΣ IV: ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ 245

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 253

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ 258

ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 272

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 273

Οι υπογραμμίσεις και τα σχόλια στο περιθώριο του εγγράφου, το γράμμα Χ και οι αστερίσκοι (*) δεν αποτελούν μέρος του σχεδίου Συντάγματος

Οι υπογράφοντες από
- Αυστρία
- Βέλγιο
- Κύπρος
- Τσεχική Δημοκρατία
- Δανία
- Εσθονία
- Φινλανδία
- Γαλλία
- Ελλάδα
- Γερμανία
- Ουγγαρία
- Ιρλανδία
- Ιταλία
- Λεττονία
- Λιθουανία
- Λουξεμβούργο
- Μάλτα
- Κάτω Χώρες
- Πολωνία
- Πορτογαλία
- Σλοβακία
- Σλοβενία
- Ισπανία
- Σουηδία
- Ηνωμένο Βασίλειο

(η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Τουρκία έχουν συνυπογράψει τη Συνθήκη καθώς έχει αναγνωρισθεί η υποψηφιότητά τους)

Η πρόταση αναφοράς στη χριστιανική κληρονομιά αγνοήθηκε

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

- Έκδοση φιλική προς τον αναγνώστη

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ, Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, ΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ, Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ, Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ, Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

ΕΜΠΝΕΟΜΕΝΟΙ από <u>την πολιτιστική, τη θρησκευτική και την ανθρωπιστική κληρονομιά</u> της Ευρώπης, από την οποία αναπτύχθηκαν οι παγκόσμιες αξίες των απαράβατων και αναφαίρετων δικαιωμάτων <u>του ανθρώπου, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου</u>,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟΙ ότι η Ευρώπη, επανενωμένη πλέον μετά από οδυνηρές εμπειρίες, προτίθεται να ακολουθήσει την οδό του πολιτισμού, <u>της προόδου και της ευημερίας</u>, για το καλό όλων των κατοίκων της, ακόμη

και των πλέον ευάλωτων και των πλέον αδυνάτων· ότι επιθυμεί να παραμείνει ήπειρος ανοικτή στον πολιτισμό, στη γνώση και στην κοινωνική πρόοδο, καθώς και να εμβαθύνει τον δημοκρατικό χαρακτήρα και τη διαφάνεια του δημόσιου βίου της και να εργασθεί για την ειρήνη, τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη ανά την υφήλιο,
ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟΙ ότι οι λαοί της Ευρώπης, παραμένοντας υπερήφανοι για την ταυτότητά τους και για την εθνική τους ιστορία, είναι ωστόσο αποφασισμένοι να υπερβούν τις παλαιές τους διχόνοιες και, ενωμένοι ολοένα στενότερα, να σφυρηλατήσουν το κοινό τους πεπρωμένο,

ΒΕΒΑΙΟΙ ότι η Ευρώπη, «ενωμένη στην πολυμορφία», προσφέρει στους λαούς της τις βέλτιστες δυνατότητες να συνεχίσουν, με σεβασμό των δικαιωμάτων του κάθε ανθρώπου και με συνείδηση των ευθυνών τους έναντι των μελλοντικών γενεών και του πλανήτη, τη μεγάλη περιπέτεια η οποία την καθιστά προνομιακό πεδίο της ανθρώπινης ελπίδας,

Νομική συνέχεια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να συνεχίσουν το έργο το οποίο επιτεύχθηκε με τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διασφαλίζοντας τη συνέχεια του κοινοτικού κεκτημένου,

ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΣ στα μέλη της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης για το ότι εκπόνησαν το σχέδιο του παρόντος Συντάγματος εξ ονόματος των πολιτών και των κρατών της Ευρώπης,

Ο κατάλογος των 25 αρχηγών κρατών, πρωθυπουργών και υπουργών Εξωτερικών

(Η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Τουρκία έχουν υπογράψει την Τελική Πράξη ως υποψήφιες χώρες)

ΟΡΙΣΑΝ ΩΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥΣ:
Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ,
Guy VERHOFSTADT
Πρωθυπουργό
Karel DE GUCHT
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Stanislav GROSS
Πρωθυπουργό
Cyril SVOBODA
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
Anders Fogh RASMUSSEN
Πρωθυπουργό
Per Stig MØLLER
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
Gerhard SCHRÖDER
Ομοσπονδιακό Καγκελλάριο
Joseph FISCHER

Ομοσπονδιακό Υπουργό Εξωτερικών και Ομοσπονδιακό Αντικαγκελλάριο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,
Juhan PARTS
Πρωθυπουργό
Kristiina OJULAND
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Κώστα ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ
Πρωθυπουργό
Πέτρο Γ. ΜΟΛΥΒΙΑΤΗ
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO
Πρόεδρο Κυβέρνησης
Miguel Angel MORATINOS CUYAYBÉ
Υπουργό Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας για την Ανάπτυξη
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Jacques CHIRAC
Πρόεδρο
Jean-Pierre RAFFARIN
Πρωθυπουργό
Michel BARNIER
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,
Bertie AHERN
Πρωθυπουργό (Taoiseach)
Dermot AHERN
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Silvio BERLUSCONI
Πρωθυπουργό
Franco FRATTINI
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Τάσσο ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ
Πρόεδρο
Γεώργιο ΙΑΚΩΒΟΥ
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,
Vaira VĪĶE FREIBERGA
Πρόεδρο
Indulis EMSIS
Πρωθυπουργό
Artis PABRIKS
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,

Valdas ADAMKUS
Πρόεδρο
Algirdas Mykolas BRAZAUSKAS
Πρωθυπουργό
Antanas VALIONIS
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
Jean-Claude JUNCKER
Πρωθυπουργό, Υπουργό Επικρατείας
Jean ASSELBORN
Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, Υπουργό Εξωτερικών και Ενσωμάτωσης
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,
Ferenc GYURCSÁNY
Πρωθυπουργό
László KOVÁCS
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ,
The Hon Lawrence GONZI
Πρωθυπουργό
The Hon Michael FRENDO
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
Dr. J. P. BALKENENDE
Πρωθυπουργό
Dr. B. R. BOT
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,
Dr. Wolfgang SCHÜSSEL
Ομοσπονδιακό Καγκελλάριο
Dr. Ursula PLASSNIK
Ομοσπονδιακή Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,
Marek BELKA
Πρωθυπουργό
Włodzimierz CIMOSZEWICZ
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Pedro Miguel DE SANTANA LOPES
Πρωθυπουργό
António Victor MARTINS MONTEIRO
Υπουργός Εξωτερικών και Πορτογαλικών Κοινοτήτων
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,
Anton ROP
Πρόεδρο Κυβέρνησης

22/03/2005

Ivo VAJGL
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
Mikuláš DZURINDA
Πρωθυπουργό
Eduard KUKAN
Υπουργό Εξωτερικών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,
Matti VANHANEN
Πρωθυπουργό
Erkki TUOMIOJA
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,
Göran PERSSON
Πρωθυπουργό
Laila FREIVALDS
Υπουργό Εξωτερικών
Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,
The Rt. Hon Tony BLAIR
Πρωθυπουργό
The Rt. Hon Jack STRAW
Υπουργό Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας
ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους που βρέθηκαν εντάξει, συμφώνησαν επί των εξής διατάξεων:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΙΤΛΟΣ Ι:
ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ίδρυση της Ένωσης

Άρθρο Ι-1:
Ίδρυση της Ένωσης

Ιδρύθηκε από: πολίτες και κράτη

Τα κράτη μέλη αναθέτουν αρμοδιότητες στην Ένωση

1. Εκφράζοντας τη βούληση των πολιτών και των κρατών της Ευρώπης να οικοδομήσουν το κοινό τους μέλλον, το παρόν Σύνταγμα ιδρύει την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία τα κράτη μέλη απονέμουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων. Η Ένωση συντονίζει τις πολιτικές των κρατών μελών οι οποίες στοχεύουν στην επίτευξη των εν λόγω στόχων και ασκεί κατά τον κοινοτικό τρόπο τις αρμοδιότητες που της απονέμουν.

Ανοικτή σε όλα ευρωπαϊκά κράτη που σέβονται τις αξίες της

2. Η Ένωση είναι ανοιχτή σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη που σέβονται τις αξίες της και δεσμεύονται να τις προάγουν από κοινού.

Αξίες της Ένωσης

Άρθρο Ι-2:
Οι αξίες της Ένωσης

Αξιοπρέπεια, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου, ανθρώπινα δικαιώματα και δικαιώματα των μειονοτήτων

Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Στόχοι της Ένωσης

Άρθρο Ι-3:
Οι στόχοι της Ένωσης

Προαγωγή της ειρήνης, των αξιών και της ευημερίας

1. Η Ένωση αποσκοπεί να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της.

Δικαιοσύνη, χωρίς εσωτερικά σύνορα, εσωτερική αγορά, ανταγωνισμός

2. Η Ένωση παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα και εσωτερική αγορά όπου ο ανταγωνισμός είναι ελεύθερος και ανόθευτος.

Βιώσιμη ανάπτυξη, μεγέθυνση, σταθερότητα των τιμών, κοινωνική

3. Η Ένωση εργάζεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης με γνώμονα την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, την άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς, με στόχο την

πρόοδος, πλήρης απασχόληση, προστασία του περιβάλλοντος, επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος, καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, ισότητα των δύο φύλων, αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, προστασία των παιδιών, σεβασμός της πολυμορφίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς

πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, και το υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Προάγει την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο.
Η Ένωση καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η Ένωση προάγει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Προώθηση των αξιών και των συμφερόντων της Ένωσης στον υπόλοιπο κόσμο

4. Στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες της και τα συμφέροντά της. Συμβάλλει στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη βιώσιμη ανάπτυξη του πλανήτη, την αλληλεγγύη και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των λαών, το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο, την εξάλειψη της φτώχειας και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ιδίως των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου και, ιδίως, στον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Όρια στις δράσεις της Ένωσης

5. Η Ένωση επιδιώκει τους στόχους αυτούς με πρόσφορα μέσα, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που της απονέμονται με το Σύνταγμα.

Απαγόρευση των διακρίσεων και οι «τέσσερις ελευθερίες» κυκλοφορίας:
- προσώπων,
- εμπορευμάτων,
- υπηρεσιών
- κεφαλαίων
Ελευθερία εγκατάστασης

Άρθρο I-4:
Θεμελιώδεις ελευθερίες και απαγόρευση των διακρίσεων

1. Η Ένωση εγγυάται στο εσωτερικό της την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών, εμπορευμάτων και κεφαλαίων, καθώς και την ελευθερία εγκατάστασης, σύμφωνα με το Σύνταγμα.

Απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας

2. Εντός του πεδίου εφαρμογής του Συντάγματος και με την επιφύλαξη των ειδικών του διατάξεων, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας.

Σχέσεις Ένωσης-κρατών μελών

Άρθρο I-5:
Σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών

Ισότητα των κρατών μελών ενώπιον του Συντάγματος
Σεβασμός της εθνικής τους ταυτότητας

1. Η Ένωση σέβεται την ισότητα των κρατών μελών ενώπιον του Συντάγματος καθώς και την εθνική τους ταυτότητα που είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση. Σέβεται τις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, ιδίως δε τις λειτουργίες που αποβλέπουν στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την προστασία της εθνικής ασφάλειας.

Τα κράτη μέλη συνδράμουν την Ένωση στην εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης
Τα κράτη μέλη εκτελούν τις υποχρεώσεις της Ένωσης

2. Σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ του Συντάγματος καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Σύνταγμα ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

…και δεν θέτουν σε κίνδυνο τους στόχους της

Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της και απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης.

Υπεροχή του δικαίου της Ένωσης:
Η νομοθεσία της Ένωσης υπερέχει των εθνικών νομοθεσιών και των εθνικών Συνταγμάτων σύμφωνα με το Δικαστήριο – αμφισβητείται από ορισμένα κράτη μέλη σε σχέση με το Σύνταγμά τους

Άρθρο I-6:
Το δίκαιο της Ένωσης

Το Σύνταγμα και οι κανόνες δικαίου που θεσπίζονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται υπερισχύουν του δικαίου των κρατών μελών.

Νομική προσωπικότητα *(οι τρεις πυλώνες καταργούνται)*
Συμφωνίες με τρίτες χώρες σε όλους τους τομείς

Άρθρο I-7:
Νομική προσωπικότητα

Η Ένωση έχει νομική προσωπικότητα.

Σύμβολα της Ένωσης

Άρθρο I-8:
Τα σύμβολα της Ένωσης

- Σημαία

Η σημαία της Ένωσης είναι χρώματος κυανού, φέρει δε κύκλο δώδεκα χρυσών αστέρων.

- Ύμνος

Ο ύμνος της Ένωσης προέρχεται από την «Ωδή στη Χαρά» της Ενάτης Συμφωνίας του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν.

- Έμβλημα

Το έμβλημα της Ένωσης είναι: «Ενωμένη στην πολυμορφία».

- Νόμισμα

Το νόμισμα της Ένωσης είναι το ευρώ.

- Ημέρα της Ευρώπης

Η ημέρα της Ευρώπης εορτάζεται την 9η Μαΐου σε όλη την Ένωση.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ:
ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Θεμελιώδη δικαιώματα

Άρθρο Ι-9:
Θεμελιώδη δικαιώματα

Περιλαμβάνει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

1. Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ο οποίος αποτελεί το Μέρος ΙΙ.

Η προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεν θίγει την υπεροχή του δικαίου της Ένωσης

*X***/XX**** 2. Η Ένωση προσχωρεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η προσχώρηση στην εν λόγω Σύμβαση δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στο Σύνταγμα.

Τα θεμελιώδη δικαιώματα συνιστούν τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης

3. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.

Ιθαγένεια της ΕΕ

Άρθρο Ι-10:
Η ιθαγένεια της Ένωσης

Διπλή ιθαγένεια: εθνική και της Ένωσης

1. Κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους είναι πολίτης της Ένωσης. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται στην εθνική ιθαγένεια και δεν την αντικαθιστά.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών της Ένωσης:
– *ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στο έδαφος της Ένωσης*

2. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο Σύνταγμα. Έχουν**:**

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

– *εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις τοπικές εκλογές και στις εκλογές του ΕΚ*

β) το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας τους, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους,

– *προστασία από τις διπλωματικές αρχές κάθε κράτους μέλους*

γ) το δικαίωμα να απολαύουν στο έδαφος τρίτης χώρας, στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος την υπηκοότητα του οποίου έχουν, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού,

– *δικαίωμα έγγραφης προσφυγής σε οιαδήποτε από τις γλώσσες του Συντάγματος και λήψης απάντησης στην ίδια γλώσσα*

δ) το δικαίωμα να αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφεύγουν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, καθώς και το δικαίωμα να απευθύνονται στα θεσμικά και στα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες του Συντάγματος και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα.

(Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν Σύνταγμα υπερισχύουν των εθνικών νομοθεσιών, βλ. άρθρο I-6)

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από το Σύνταγμα και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή του.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ της Ένωσης

ΤΙΤΛΟΣ III:
ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Θεμελιώδεις αρχές

Άρθρο I-11:
Θεμελιώδεις αρχές

Αρχές που διέπουν τις αρμοδιότητες της Ένωσης:

1. Η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από την αρχή της δοτής αρμοδιότητας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Αρχή της ανάθεσης των αρμοδιοτήτων: *Για την εκπόνηση νομοθεσίας της Ένωσης απαιτείται νομική βάση στο Σύνταγμα· αλλιώς οι αρμοδιότητες παραμένουν στα κράτη μέλη*

2. Σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, η Ένωση ενεργεί εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της απονέμουν τα κράτη μέλη με το Σύνταγμα για την επίτευξη των στόχων που αυτό ορίζει. Κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση στο πλαίσιο του Συντάγματος ανήκει στα κράτη μέλη.

Αρχή της επικουρικότητας: *η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον οι στόχοι μπορούν «να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης»*
Ορισμός της αρχής της επικουρικότητας περιέχεται σε πρωτόκολλο που προσαρτάται στο Σύνταγμα - Τα εθνικά κοινοβούλια διασφαλίζουν το σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας

3. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Τα όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν για την τήρηση της αρχής αυτής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο εν λόγω Πρωτόκολλο.

Αρχή της αναλογικότητας: *η δράση «δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα»*

4. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων του Συντάγματος.

Τα όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Κατηγορίες αρμοδιοτήτων

Άρθρο I-12:
Κατηγορίες αρμοδιοτήτων

Αποκλειστικές αρμοδιότητες
Τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν μόνο εάν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από την ΕΕ ή για να εφαρμόσουν τις πράξεις της Ένωσης

1. Όταν το Σύνταγμα απονέμει στην Ένωση αποκλειστική αρμοδιότητα σε συγκεκριμένο τομέα, μόνον η Ένωση δύναται να νομοθετεί και να εκδίδει νομικά δεσμευτικές πράξεις, ενώ τα κράτη μέλη έχουν την εν λόγω δυνατότητα μόνο εάν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από την Ένωση ή μόνο για να εφαρμόσουν τις πράξεις της Ένωσης.

Συντρέχουσες αρμοδιότητες
Η Ένωση και τα κράτη μέλη μπορούν να νομοθετούν, αλλά μόνον εφόσον δεν νομοθετεί στον ίδιο τομέα η

2. Όταν το Σύνταγμα απονέμει στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της ή αποφάσισε να παύσει να την ασκεί.

Ένωση

Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών

3. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές και τις πολιτικές τους στον τομέα της απασχόλησης σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Μέρους III, για τον καθορισμό των οποίων αρμόδια είναι η Ένωση.

Εξωτερική πολιτική, πολιτική ασφάλειας και αμυντική πολιτική

4. Η Ένωση έχει αρμοδιότητα να καθορίζει και να θέτει σε εφαρμογή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής.

Μέτρα υποστήριξης
Τα κράτη μέλη νομοθετούν, η Ένωση συντονίζει και εκδίδει υποστηρικτικές νομοθετικές πράξεις

5. Σε ορισμένους τομείς και υπό τους όρους που προβλέπει το Σύνταγμα, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών, χωρίς ωστόσο να αντικαθιστά την αρμοδιότητά τους στους εν λόγω τομείς.

Αποκλείεται η εναρμόνιση

Οι νομικά δεσμευτικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες θεσπίζονται βάσει των διατάξεων του Μέρους III που αφορούν τους τομείς αυτούς δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Ειδικές νομικές βάσεις στο Μέρος III

6. Η έκταση και οι όροι άσκησης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης καθορίζονται από τις οικείες για κάθε τομέα διατάξεις του Μέρους III.

Άρθρο I-13:
Οι τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας

Αποκλειστικές αρμοδιότητες
- τελωνειακή ένωση
- κανόνες ανταγωνισμού για την εσωτερική αγορά
- νομισματική πολιτική για τα κράτη με νόμισμα το ευρώ
- βιολογικοί πόροι της θάλασσας
- εμπορική πολιτική

1. Η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στους ακόλουθους τομείς:

α) τελωνειακή ένωση,
β) θέσπιση των κανόνων ανταγωνισμού που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,
γ) νομισματική πολιτική, για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ,
δ) διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής,
ε) κοινή εμπορική πολιτική.

- σύναψη διεθνών συμφωνιών που είναι απαραίτητες για την άσκηση αρμοδιότητας σε εσωτερικό επίπεδο

2. Η Ένωση έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας όταν η σύναψη αυτή προβλέπεται σε νομοθετική πράξη της Ένωσης ή είναι απαραίτητη για να μπορέσει η Ένωση να ασκήσει την εσωτερική της αρμοδιότητα, ή κατά το μέτρο που ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

Συντρέχουσα αρμοδιότητα

Άρθρο I-14:
Οι τομείς συντρέχουσας αρμοδιότητας

Γενικός κανόνας: όταν δεν πρόκειται για αποκλειστική αρμοδιότητα ή για υποστηρικτική δράση, πρόκειται για συντρέχουσα αρμοδιότητα

1. Η Ένωση έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη όταν το Σύνταγμα της απονέμει αρμοδιότητα μη εμπίπτουσα στους τομείς των άρθρων I-13 και I-17.

Ενδεικτικός κατάλογος συντρεχουσών αρμοδιοτήτων, όπου το δίκαιο της Ένωσης αναστέλλει την εξουσία των κρατών μελών να νομοθετούν

2. Οι συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών μελών αφορούν τους εξής κύριους τομείς:

α) την εσωτερική αγορά,
β) την κοινωνική πολιτική, για τις πτυχές που καθορίζονται στο Μέρος III,
γ) την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή,
δ) την γεωργία και την αλιεία, με την εξαίρεση της διατήρησης των βιολογικών πόρων της θάλασσας,
ε) το περιβάλλον,
στ) την προστασία των καταναλωτών,
ζ) τις μεταφορές,
η) τα διευρωπαϊκά δίκτυα,
θ) την ενέργεια,
ι) τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,
ια) τις κοινές προκλήσεις για την ασφάλεια στον τομέα της δημόσιας υγείας, για τις πτυχές που καθορίζονται στο Μέρος III.

Τομείς στους οποίους η Ένωση δεν μπορεί να εμποδίσει τα κράτη μέλη να νομοθετούν

3. Στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις, κυρίως όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

Αναπτυξιακή συνεργασία και ανθρωπιστική βοήθεια

4. Στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις και να ασκεί κοινή πολιτική, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

Άρθρο I-15:
Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης

Συντονισμός οικονομικών πολιτικών
Για τα κράτη με νόμισμα το ευρώ ισχύουν οι ειδικές διατάξεις I-14.1γ, III-185ff, III-194στ

1. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές στο πλαίσιο της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο Υπουργών θεσπίζει μέτρα, ιδίως τους γενικούς προσανατολισμούς των πολιτικών αυτών.

- για τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ ισχύει η διάταξη I-30.4

Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

*Μέτρα για τη διασφάλιση του συντονισμού των **πολιτικών** στον τομέα της **απασχόλησης***

2. Η Ένωση θεσπίζει μέτρα για να διασφαλίζει τον συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών στον τομέα της απασχόλησης, ιδίως με τον καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών των πολιτικών αυτών.

*Συντονισμός **κοινωνικών πολιτικών***

3. Η Ένωση μπορεί να λαμβάνει πρωτοβουλίες για να διασφαλίζει τον συντονισμό των κοινωνικών πολιτικών των κρατών μελών.

Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας:

Άρθρο I-16:
Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Αρμοδιότητα της Ένωσης σε όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, της πολιτικής ασφάλειας και της αμυντικής πολιτικής

1. Η αρμοδιότητα της Ένωσης στο πεδίο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε κοινή άμυνα.

Αμοιβαία πίστη και αλληλεγγύη
Αποχή των κρατών μελών από οιαδήποτε ενέργεια αντιβαίνει στα συμφέροντα της Ένωσης

2. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ενεργά και ανεπιφύλακτα την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης με πνεύμα αμοιβαίας πίστης και αλληλεγγύης και σέβονται τη δράση της Ένωσης στον εν λόγω τομέα. Απέχουν από κάθε ενέργεια αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης ή βλαπτική για την αποτελεσματικότητά της.

Υποστηρικτικές δράσεις

Άρθρο I-17:
Οι τομείς υποστηρικτικής, συντονιστικής ή συμπληρωματικής δράσης

Η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις υποστήριξης, συντονισμού ή συμπλήρωσης. Οι εν λόγω τομείς δράσης είναι, στην ευρωπαϊκή τους διάσταση:

Τομείς υποστηρικτικής δράσης

α) η προστασία και η βελτίωση της ανθρώπινης υγείας,
β) η βιομηχανία,
γ) ο πολιτισμός,
δ) ο τουρισμός,
ε) η παιδεία, η νεολαία, ο αθλητισμός και η επαγγελματική κατάρτιση,
στ) η πολιτική προστασία,
ζ) η διοικητική συνεργασία.

Ρήτρα ευελιξίας

Άρθρο I-18:
Ρήτρα ευελιξίας

*U****

Διεύρυνση των εξουσιών της Ένωσης με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου και κατόπιν έγκρισης του ΕΚ
Δεν απαιτείται επικύρωση από τα εθνικά κοινοβούλια ή δημοψήφισμα

1. Εάν, στο πλαίσιο των πολιτικών που καθορίζονται στο Μέρος III, η δράση της Ένωσης θεωρείται απαραίτητη για την επίτευξη ενός από τους στόχους που τίθενται με το Σύνταγμα, χωρίς το Σύνταγμα να προβλέπει τις εξουσίες δράσης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο των Υπουργών, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα.

Προηγούμενη ενημέρωση των εθνικών κοινοβουλίων

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου της αρχής της επικουρικότητας του άρθρου I-11, παράγραφος 3, εφιστά την προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών στις προτάσεις που βασίζονται στο παρόν άρθρο.

Εναρμόνιση μόνο εάν δεν το απαγορεύει το Σύνταγμα

3. Τα μέτρα που βασίζονται στο παρόν άρθρο δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στις περιπτώσεις στις οποίες το Σύνταγμα αποκλείει την εναρμόνιση αυτή.

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΤΙΤΛΟΣ IV:
ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Κεφάλαιο I – Θεσμικό πλαίσιο

Άρθρο I-19:
Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης

Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για όλους τους τομείς συνεργασίας (καταργούνται οι πυλώνες)

1. Η Ένωση διαθέτει θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί:

- στην προώθηση των αξιών της,
- στην επιδίωξη των στόχων της,
- στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών,
- στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεών της.

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο περιλαμβάνει:

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης…

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,

- το Συμβούλιο των Υπουργών (εφεξής καλούμενο «το Συμβούλιο»),
- την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής καλούμενη «η Επιτροπή»),
- το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

...δρουν εντός των ορίων του Συντάγματος

Καλόπιστη συνεργασία

2. Κάθε όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του απονέμονται από το Σύνταγμα, σύμφωνα με τις διαδικασίες και υπό τους όρους τους οποίους αυτό προβλέπει. Τα όργανα συνεργάζονται μεταξύ τους καλόπιστα.

Άρθρο I-20:
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:
- νομοθετεί από κοινού με το Συμβούλιο, ασκεί πολιτικό έλεγχο, εγκρίνει την εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής που προτείνεται από τους πρωθυπουργούς

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα πολιτικού ελέγχου και συμβουλευτικά καθήκοντα υπό τους όρους που προβλέπονται στο Σύνταγμα. Εκλέγει τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Έως 750 βουλευτές του ΕΚ, οι έδρες κατανέμονται κατά φθινόντως αναλογικό σύστημα
Ελάχιστο όριο: 6 έδρες
Μέγιστο όριο: 96 έδρες

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαρτίζεται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης. Ο αριθμός τους δεν υπερβαίνει τους επτακόσιους πενήντα. Η εκπροσώπηση των πολιτών είναι αναλογική κατά φθίνουσα τάξη, με ελάχιστο όριο έξι μελών ανά κράτος μέλος. Κανένα κράτος μέλος δεν λαμβάνει περισσότερες από ενενήντα έξι έδρες.

*U*** Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει ομόφωνα, μετά από πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκρισή του, ευρωπαϊκή απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σεβόμενο τις αρχές που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο.

Οι βουλευτές του ΕΚ εκλέγονται για θητεία πέντε ετών με άμεση ψηφοφορία

3. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται για πέντε έτη με άμεση, καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

Ο Πρόεδρος και το Προεδρείο του ΕΚ

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον Πρόεδρο και το Προεδρείο του μεταξύ των μελών του.

Άρθρο I-21:
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Οι πρωθυπουργοί στις «συνόδους κορυφής της Ένωσης»

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες. Δεν ασκεί νομοθετική λειτουργία.

Μέλη του Ευρωπαϊκού

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους Αρχηγούς Κρατών ή

Συμβουλίου

Κυβερνήσεων των κρατών μελών, καθώς και από τον Πρόεδρό του και τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης συμμετέχει στις εργασίες του.

Συνέρχεται ανά τρίμηνο

Ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνόδους

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται ανά τρίμηνο, συγκαλούμενο από τον Πρόεδρό του. Όταν το απαιτεί η ημερήσια διάταξη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δύνανται να αποφασίσουν ένας Υπουργός να επικουρεί έκαστο μέλος, ο δε Πρόεδρος της Επιτροπής να επικουρείται από ένα μέλος της Επιτροπής. Όταν το απαιτεί η κατάσταση, ο Πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Αποφάσεις λαμβάνονται με συναίνεση, όχι ομόφωνα όπως ισχύει σήμερα

4. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες το Σύνταγμα ορίζει άλλως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση.

Ο Πρόεδρος

Άρθρο I-22:
Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Εκλέγεται από τους πρωθυπουργούς για θητεία 2½ ετών – άπαξ ανανεώσιμη

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον Πρόεδρό του με ειδική πλειοψηφία για δυόμισι έτη, η δε θητεία του είναι άπαξ ανανεώσιμη. Σε περίπτωση κωλύματος ή σοβαρού παραπτώματος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να τερματίσει τη θητεία του Προέδρου του με την ίδια διαδικασία.
2. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου:

Καθήκοντα του Προέδρου

α) προεδρεύει και διευθύνει τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,
β) μεριμνά για την προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Επιτροπής και βάσει των εργασιών του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων,
γ) καταβάλλει προσπάθειες για να διευκολύνει τη συνοχή και τη συναίνεση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,
δ) παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση μετά από κάθε σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Εκπροσωπεί την Ένωση στο εξωτερικό σε ζητήματα που άπτονται της ΚΕΠΠΑ

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ασκεί, υπό την ιδιότητά του αυτή και στο επίπεδό του, την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης σε θέματα που άπτονται της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης.

Δεν μπορεί να κατέχει εθνικό αξίωμα

3. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν μπορεί να ασκεί εθνικό αξίωμα.

Άρθρο I-23:
Το Συμβούλιο Υπουργών

Το Συμβούλιο των Υπουργών:
- νομοθετεί
- ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονίζει

1. Το Συμβούλιο ασκεί, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το Σύνταγμα.

Δημόσιοι λειτουργοί συμμετέχουν συχνά αντί των υπουργών και μπορούν να δεσμεύουν την κυβέρνηση του κράτους μέλους

2. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους το οποίο εκπροσωπεί και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου.

Αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία
Ο «συμβιβασμός του Λουξεμβούργου» δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τη δεκαετία του 1980

3. Πλην των περιπτώσεων για τις οποίες το Σύνταγμα ορίζει άλλως, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο I-24:
Οι συνθέσεις του Συμβουλίου Υπουργών

Συνθέσεις του Συμβουλίου
Διαφορετικές συνθέσεις

1. Το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό διάφορες συνθέσεις.

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων:
- συντονίζει τις εργασίες του Συμβουλίου
- προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

2. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου.

Προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχειά τους σε επαφή με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων
διαμορφώνει την εξωτερική δράση της ΕΕ βάσει γενικών στρατηγικών

3. Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις γενικές στρατηγικές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης.

Οι λοιπές συνθέσεις αποφασίζονται με ειδική πλειοψηφία

XX 4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία καθορίζεται ο κατάλογος των λοιπών συνθέσεων του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων *προετοιμάζει τις εργασίες του Συμβουλίου*

5. Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών είναι αρμόδια για την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει δημοσίως όταν συζητά και λαμβάνει αποφάσεις επί νομοθετικών πράξεων - αυτό δεν ισχύει στις πολλές ομάδες εργασίας

6. Το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίων νομοθετικών πράξεων. Προς τον σκοπόν αυτό, κάθε σύνοδος του Συμβουλίου διακρίνεται σε δύο σκέλη, αφιερωμένα αντίστοιχα στις εργασίες επί των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης και στις μη νομοθετικές δραστηριότητες.

Σύστημα ισότιμης εναλλαγής στην Προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου
Ο Υπουργός Εξωτερικών προεδρεύει μονίμως του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων (I-28,3)

XX 7. Η Προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών στο Συμβούλιο βάσει συστήματος ισότιμης εναλλαγής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει ευρωπαϊκή απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο I-25:
Ορισμός της ειδικής πλειοψηφίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου

Ειδική πλειοψηφία: *Έως το 2009: πλειοψηφία 232 εκ των 321 ψήφων των κρατών μελών και 62% του πληθυσμού της ΕΕ*

1. 55% των κρατών μελών, τουλάχιστον 15 κράτη μέλη
2. 65% του πληθυσμού της Ένωσης
3. Τουλάχιστον 4 κράτη μέλη για αρνησικυρία

1. Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα πέντε μέλη και αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού της Ένωσης.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα μέλη του Συμβουλίου, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία, *όταν δεν*

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όταν το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών

προηγείται πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών

της Ένωσης, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν κράτη μέλη τα οποία συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού της Ένωσης.

72% των κρατών μελών
65% του πληθυσμού της ΕΕ

Σύνοδοι κορυφής με ειδική πλειοψηφία (συνήθως με συναίνεση)
Οι Πρόεδροι δεν ψηφίζουν

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 έχουν εφαρμογή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όταν αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρόεδρός του και ο Πρόεδρος της Επιτροπής δεν συμμετέχουν στην ψηφοφορία.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Άρθρο I-26:
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Καθήκοντα:
- προαγωγή του γενικού συμφέροντος της ΕΕ
- επίβλεψη της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ
- εκτέλεση του προϋπολογισμού
- εφαρμογή
- εξωτερική εκπροσώπηση

1. Η Επιτροπή προάγει το κοινό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτόν. Μεριμνά για την εφαρμογή του Συντάγματος καθώς και των μέτρων που θεσπίζονται βάσει αυτού από τα θεσμικά όργανα. Επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τα προγράμματα. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει το Σύνταγμα. Εξασφαλίζει την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης, πλην της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται στο Σύνταγμα. Προτείνει τον ετήσιο και πολυετή προγραμματισμό της Ένωσης με στόχο την επίτευξη διοργανικών συμφωνιών.

Μονοπώλιο ανάληψης πρωτοβουλιών

2. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες το Σύνταγμα ορίζει άλλως, οι νομοθετικές πράξεις της Ένωσης μπορούν να εκδίδονται μόνο βάσει προτάσεως της Επιτροπής. Οι λοιπές πράξεις εκδίδονται βάσει προτάσεως της Επιτροπής εφόσον αυτό προβλέπεται στο Σύνταγμα.

Πενταετής θητεία

3. Η θητεία της Επιτροπής είναι πενταετής.

Κριτήρια για τον διορισμό Επιτρόπων

4. Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των γενικών τους ικανοτήτων και της προσήλωσής τους στην Ευρωπαϊκή ιδέα και μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας.

Έως το 2014, ένας Επίτροπος ανά κράτος μέλος

5. Η πρώτη Επιτροπή που διορίζεται βάσει των διατάξεων του Συντάγματος απαρτίζεται από έναν υπήκοο από κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της και του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ο οποίος είναι ένας εκ των Αντιπροέδρων της.

Μετά το 2014, μόνο τα 2/3 των κρατών μελών θα ορίζουν Επίτροπο - εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα να αλλάξει αυτήν τη σύνθεση

U 6. Από το πέρας της θητείας της Επιτροπής της παραγράφου 5, η Επιτροπή απαρτίζεται από αριθμό μελών ο οποίος, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της και του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, αντιστοιχεί στα δύο τρίτα του αριθμού των κρατών μελών, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα να αλλάξει τον εν λόγω αριθμό.

Σύστημα ισότιμης εναλλαγής

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών βάσει συστήματος ισότιμης εναλλαγής μεταξύ των κρατών μελών. Το σύστημα αυτό θεσπίζεται με ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

Το πολύ μία θητεία χωρίς Επίτροπο

α) τα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται με απόλυτη ισοτιμία όσον αφορά τον καθορισμό της σειράς διορισμού των πολιτών τους στην Επιτροπή και τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτήν·κατά συνέπεια, η διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού των θητειών από υπηκόους δύο δεδομένων κρατών μελών δεν δύναται ποτέ να υπερβαίνει τη μονάδα,

Η Επιτροπή αντικατοπτρίζει το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα

β) υπό την επιφύλαξη του στοιχείου α), κάθε διαδοχική Επιτροπή συγκροτείται κατά τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών.

Ανεξαρτησία

7. Η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία. Με την επιφύλαξη του άρθρου I-28, παράγραφος 2, τα μέλη της Επιτροπής δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από κυβερνήσεις, θεσμικά όργανα, άλλα όργανα ή οργανισμούς. Απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους ή την εκτέλεση του έργου τους.

Πρόταση μομφής
Το ΕΚ μπορεί να εγκρίνει πρόταση μομφής μόνον κατά της Επιτροπής ως σώμα και όχι κατά των μελών της
Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης πρέπει επίσης να παραιτηθεί

8. Η Επιτροπή, ως Σώμα, ευθύνεται έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να εγκρίνει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο III-340. Εάν η πρόταση αυτή εγκριθεί, τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να παραιτηθούν συλλογικά από τα καθήκοντά τους και ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης οφείλει να παραιτηθεί από την Επιτροπή.

Άρθρο I-27:
Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πρόεδρος της Επιτροπής
Προτείνεται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων με ***ειδική πλειοψηφία***

*XX****
1. Λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αφού προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έναν υποψήφιο για το αξίωμα του Προέδρου

*- Το ΕΚ εγκρίνει με **πλειοψηφία των μελών** του*
- Εάν δεν εγκριθεί, προτείνεται νέος υποψήφιος εντός ενός μήνα

της Επιτροπής. Ο υποψήφιος αυτός εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του. Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει εντός μηνός νέον υποψήφιο ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ίδια διαδικασία.

Μέλη της Επιτροπής
- Το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος της Επιτροπής καταρτίζουν τον κατάλογο των Επιτρόπων
*- Το ΕΚ εγκρίνει με **απλή πλειοψηφία***
*- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διορίζει την Επιτροπή με **ειδική πλειοψηφία***

2. Το Συμβούλιο, σε κοινή συμφωνία με τον εκλεγέντα Πρόεδρο, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων προσώπων που προτείνει ως μέλη της Επιτροπής. Τα πρόσωπα αυτά επιλέγονται βάσει των προτάσεων των κρατών μελών, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου I-26, παράγραφος 4 και παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο.

Ο Πρόεδρος, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης και τα άλλα μέλη της Επιτροπής υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Βάσει της έγκρισης αυτής, η Επιτροπή διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής:
- καθορίζει τους προσανατολισμούς,

- αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση,

- διορίζει αντιπροέδρους και αποπέμπει μέλη

Ο Υπουργός Εξωτερικών μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνον εάν συμφωνεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

3. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής:

α) καθορίζει τους προσανατολισμούς στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της,

β) αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της,

γ) διορίζει Αντιπροέδρους, πλην του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν παραίτηση, εφόσον τους το ζητήσει ο Πρόεδρος. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης υποβάλλει παραίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου I-28, παράγραφος 1, εφόσον του το ζητήσει ο Πρόεδρος.

Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης
*Εκλέγεται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων με **ειδική πλειοψηφία** και με τη*

Άρθρο I-28:
Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης

XX*

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία και με τη συμφωνία του Προέδρου της Επιτροπής, διορίζει τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να τον απαλλάξει από τα καθήκοντά του με την ίδια διαδικασία.

συμφωνία του Προέδρου της Επιτροπής

Καθήκοντα του Υπουργού Εξωτερικών

2. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Συμβάλλει με τις προτάσεις του στον σχεδιασμό της πολιτικής αυτής, την οποία και εκτελεί ως εντολοδόχος του Συμβουλίου. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ενεργεί κατά τον ίδιο τρόπο για την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

Προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων

3. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

Διπλό αξίωμα
Ο Υπουργός Εξωτερικών είναι επίσης Αντιπρόεδρος της Επιτροπής και Επίτροπος για τις εξωτερικές σχέσεις

4. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης κατέχει μία εκ των θέσεων Αντιπροέδρου της Επιτροπής. Μεριμνά για τη συνοχή της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Είναι υπεύθυνος, εντός της Επιτροπής, για την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων και για τον συντονισμό των άλλων πτυχών της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών στο πλαίσιο της Επιτροπής, και μόνον για τα συγκεκριμένα καθήκοντα, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης υπόκειται στις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της Επιτροπής, κατά τον βαθμό που αυτό είναι συμβατό με τις παραγράφους 2 και 3.

Δικαστήριο της ΕΕ

Άρθρο I-29:
Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο (το σημερινό Πρωτοδικείο)

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του Συντάγματος.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Ένας δικαστής από κάθε κράτος μέλος καθώς και γενικοί εισαγγελείς διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών

2. Το Δικαστήριο απαρτίζεται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος. Επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Το Γενικό Δικαστήριο απαρτίζεται από έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος.

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου και οι δικαστές του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις

των άρθρων III-355 και III-356. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για έξι έτη. Οι απερχόμενοι δικαστές και γενικοί εισαγγελείς μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Αρμοδιότητες του Δικαστηρίου:
- αποφαίνεται επί προσφυγών
- εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις

- αποφαίνεται σε άλλες περιπτώσεις

3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαίνεται σύμφωνα με το Μέρος III:
α) επί των προσφυγών που ασκούνται από κράτη μέλη, θεσμικά όργανα ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα,
β) προδικαστικώς, κατόπιν αιτήματος εθνικών δικαστηρίων, επί της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης ή επί του κύρους πράξεων που εκδόθηκαν από τα θεσμικά όργανα,
γ) επί των λοιπών περιπτώσεων που προβλέπονται από το Σύνταγμα.

Κεφάλαιο II:

Τα άλλα Θεσμικά Όργανα και τα Συμβουλευτικά Όργανα της Ένωσης

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Άρθρο I-30:
Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η ΕΚΤ διευθύνει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και ασκεί τη νομισματική πολιτική από κοινού με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ευρωσύστημα και ασκούν τη νομισματική πολιτική της Ένωσης.

Κύριος στόχος: η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών

2. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών διευθύνεται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο κύριος στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του εν λόγω στόχου, υποστηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ένωση για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της. Ασκεί κάθε άλλο καθήκον κεντρικής τράπεζας, σύμφωνα με το Μέρος III και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η ΕΚΤ έχει νομική προσωπικότητα, έχει το αποκλειστικό δικαίωμα έκδοσης του ευρώ και

3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι θεσμικό όργανο. Έχει νομική προσωπικότητα. Έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση του ευρώ. Είναι ανεξάρτητη κατά την άσκηση των εξουσιών της και τη διαχείριση των οικονομικών της. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι

πρέπει να είναι ανεξάρτητη

οργανισμοί της Ένωσης καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών σέβονται την ανεξαρτησία αυτή.

Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ διατηρούν τις αρμοδιότητές τους στον νομισματικό τομέα

4. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τα άρθρα III-185 έως III-191 και III-196 και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Σύμφωνα με τα ίδια άρθρα, τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, καθώς και οι κεντρικές τους τράπεζες, διατηρούν τις αρμοδιότητές τους στον νομισματικό τομέα.

Για κάθε πρόταση στους τομείς της αρμοδιότητάς της, ζητείται η γνώμη της ΕΚΤ

5. Στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, καθώς και για κάθε σχέδιο εθνικής κανονιστικής διάταξης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί επίσης να γνωμοδοτεί.

ΕΚΤ = Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΣΚΤ = το συνολικό σύστημα των κεντρικών τραπεζών

6. Τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η σύνθεσή τους και οι κανόνες λειτουργίας τους καθορίζονται στα άρθρα III-382 και III-383, καθώς και στο καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ελεγκτικό Συνέδριο

Άρθρο I-31:
Το Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι θεσμικό όργανο. Εξασφαλίζει τον έλεγχο των λογαριασμών της Ένωσης.

Καθήκοντα

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης και εξακριβώνει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

Ένα μέλος από κάθε κράτος μέλος – πλήρης ανεξαρτησία

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο απαρτίζεται από έναν υπήκοο κάθε κράτους μέλους. Τα μέλη του ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

Άρθρο I-32:

Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης

Συμβουλευτικά όργανα

Επιτροπή των Περιφερειών, Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

Μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών

2. Η Επιτροπή των Περιφερειών απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, οι οποίοι είτε είναι εκλεγμένα μέλη οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή

περιφερειακής διοίκησης είτε ευθύνονται πολιτικώς έναντι εκλεγμένης συνέλευσης.

Μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

3. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανώσεων εργοδοτών, μισθωτών και άλλων αντιπροσωπευτικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως στον κοινωνικοοικονομικό, κοινωφελή, επαγγελματικό και πολιτιστικό τομέα.

Τα μέλη των συμβουλευτικών οργάνων πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία

4. Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών και της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

Σύνθεση στα άρθρα III-386 έως III-392

5. Οι κανόνες που αφορούν τη σύνθεση, τον διορισμό των μελών, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των επιτροπών αυτών καθορίζονται με τα άρθρα III-386 έως III-392.

Τακτική επανεξέταση των κανόνων από το Συμβούλιο

Οι κανόνες των παραγράφων 2 και 3 που αφορούν τη φύση της σύνθεσης των εν λόγω επιτροπών επανεξετάζονται τακτικά από το Συμβούλιο, ούτως ώστε να προσαρμόζονται στις οικονομικές κοινωνικές και δημογραφικές εξελίξεις στο εσωτερικό της Ένωσης. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις προς τον σκοπό αυτό.

ΑΣΚΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ V:
ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Κεφάλαιο I:

Κοινές διατάξεις

Νομικές πράξεις

Άρθρο I-33:
Οι νομικές πράξεις της Ένωσης

Νόμοι, νόμοι-πλαίσια, κανονισμοί, αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες

1. Τα θεσμικά όργανα, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, χρησιμοποιούν ως νομικές πράξεις, σύμφωνα με το Μέρος III, τον ευρωπαϊκό νόμο, τον ευρωπαϊκό νόμο-πλαίσιο, τον ευρωπαϊκό κανονισμό, την ευρωπαϊκή απόφαση, τις συστάσεις και τις γνώμες.

***Νόμος**: δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του, ισχύει άμεσα*

Ο ευρωπαϊκός νόμος αποτελεί νομοθετική πράξη γενικής ισχύος. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

***Νόμος-πλαίσιο**:*

Ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο αποτελεί νομοθετική πράξη που δεσμεύει

δεσμευτικός όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη μεταφέρουν τις διατάξεις του στην εθνική νομοθεσία

Κανονισμός: *χρησιμοποιείται σήμερα για την εφαρμογή της νομοθεσίας Είτε δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του είτε δεσμευτικός ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα*

Απόφαση*: επίσης δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της αλλά μόνο για τους αποδέκτες της*

Συστάσεις *και* ***γνώμες****: μη δεσμευτικές*

κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Ο ευρωπαϊκός κανονισμός αποτελεί μη νομοθετική πράξη γενικής ισχύος για την εφαρμογή νομοθετικών πράξεων και ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος. Δύναται να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος ή να δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, να αφήνει όμως την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Η ευρωπαϊκή απόφαση αποτελεί μη νομοθετική πράξη, δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς.

Οι συστάσεις και οι γνώμες δεν έχουν δεσμευτικά αποτελέσματα.

Αποκλειστικός κατάλογος νομικών πράξεων

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όταν επιλαμβάνονται σχεδίων νομοθετικών πράξεων, δεν εκδίδουν πράξεις που δεν προβλέπονται από την νομοθετική διαδικασία για τον οικείο τομέα.

Νομοθετική διαδικασία
*Ο γενικός κανόνας στο άρθρο ΙΙΙ-396 = Χ***
- Η Επιτροπή προτείνει
- Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία
- Το ΕΚ αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών ή των ψηφισάντων

Άρθρο Ι-34:
Οι νομοθετικές πράξεις

1. Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία του άρθρου ΙΙΙ-396. Εάν τα δύο θεσμικά όργανα δεν συμφωνήσουν, η πράξη δεν εκδίδεται.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μόνο το Συμβούλιο ή μόνο το ΕΚ εκδίδουν νόμους – με τη συμμετοχή όμως

2. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα, οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή του Συμβουλίου ή από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές διαδικασίες.

του άλλου οργάνου

Σε ειδικές περιπτώσεις, ομάδα κρατών μελών ή το ΕΚ μπορεί να αναλάβει πρωτοβουλία

3. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα, οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο μπορούν να εκδίδονται μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου ή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Μη νομοθετικές πράξεις

Άρθρο Ι-35:
Οι μη νομοθετικές πράξεις

«Κανονισμοί» και «αποφάσεις» θα χρησιμοποιούνται για εξουσιοδότηση ή εκτέλεση

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα.
2. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ιδίως στις περιπτώσεις των άρθρων Ι-36 και Ι-37, καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα, εκδίδουν ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις.

Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η ΕΚΤ μπορούν να εκδίδουν αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις

3. Το Συμβούλιο διατυπώνει συστάσεις. Αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής σε όλες τις περιπτώσεις όπου το Σύνταγμα προβλέπει την έκδοση πράξεων μετά από πρόταση της Επιτροπής. Αποφασίζει ομόφωνα στους τομείς για τους οποίους απαιτείται ομοφωνία για την έκδοση πράξης της Ένωσης. Η Επιτροπή, καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα, διατυπώνουν συστάσεις.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί

Άρθρο Ι-36:
Οι κατ' εξουσιοδότηση ευρωπαϊκοί κανονισμοί

Χ*

Η Επιτροπή μπορεί να εξουσιοδοτείται να νομοθετεί μόνη της επί μη ουσιωδών στοιχείων

1. Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο μπορούν να αναθέτουν στην Επιτροπή την εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση ευρωπαϊκών κανονισμών που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του νόμου ή νόμου-πλαίσιο.

(τι θεωρείται μη ουσιώδες;)

Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο οριοθετούν σαφώς τους στόχους, το περιεχόμενο, την έκταση και τη διάρκεια της εξουσιοδότησης. Τα ουσιώδη στοιχεία ενός τομέα ρυθμίζονται αποκλειστικά με ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο-πλαίσιο και δεν μπορούν συνεπώς να αποτελέσουν αντικείμενο εξουσιοδότησης.

Η πράξη που μεταβιβάζει νομοθετικές εξουσίες στην Επιτροπή καθορίζει επίσης ρητώς τον τρόπο ανάκλησης της εξουσιοδότησης:
- Το ΕΚ ή το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει

2. Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο καθορίζουν σαφώς τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η εξουσιοδότηση, οι οποίες μπορούν να είναι οι εξής:

α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την ανάκληση της εξουσιοδότησης,

μπορεί να αποφασίσει την ανάκληση της εξουσιοδότησης
- Το ΕΚ ή το Συμβούλιο μπορεί να εμποδίσει τη θέση σε ισχύ κανονισμού
Απαιτείται ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο ή απόλυτη πλειοψηφία στο ΕΚ

β) ο κατ' εξουσιοδότηση ευρωπαϊκός κανονισμός μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν εκφράσει αντιρρήσεις εντός της προθεσμίας που καθορίζει ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του και το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εκτελεστικές πράξεις

Άρθρο I-37:
Οι εκτελεστικές πράξεις

X*

Πιστή εφαρμογή από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλα τα μέτρα εσωτερικού δικαίου που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης.

Η Επιτροπή ή το Συμβούλιο μπορούν να εκτελούν πράξεις όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις

2. Όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις του άρθρου I-40, στο Συμβούλιο.

Κανόνες για τον έλεγχο των εκτελεστικών πράξεων από τα κράτη μέλη

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει εκ των προτέρων γενικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

Εκτελεστικοί κανονισμοί και εκτελεστικές αποφάσεις

4. Οι εκτελεστικές πράξεις της Ένωσης ενδύονται τον τύπο του ευρωπαϊκού εκτελεστικού κανονισμού ή της ευρωπαϊκής εκτελεστικής αποφάσεως.

Άρθρο I-38:
Κοινές αρχές που διέπουν τις νομικές πράξεις της Ένωσης

Τα όργανα αποφασίζουν σύμφωνα με τους κανόνες και την αρχή της αναλογικότητας
Οι νόμοι αιτιολογούνται

1. Όταν δεν προβλέπεται στο Σύνταγμα ο τύπος της προς έκδοση πράξης, τα θεσμικά όργανα επιλέγουν τον τύπο της πράξης αυτής κατά περίπτωση, τηρώντας τις εφαρμοστέες διαδικασίες και την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο I-11.
2. Οι νομικές πράξεις αιτιολογούνται και αναφέρονται στις προτάσεις, πρωτοβουλίες, συστάσεις, αιτήσεις ή γνώμες που προβλέπονται από το Σύνταγμα.

Άρθρο I-39:
Δημοσίευση και έναρξη ισχύος

Οι νόμοι υπογράφονται από τους Προέδρους των οργάνων που τους εκδίδουν

1. Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία υπογράφονται από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Στις άλλες περιπτώσεις, υπογράφονται από τον Πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τους εξέδωσε.

Έναρξη ισχύος από την ημερομηνία που ορίζουν ή από την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους

Οι ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσιο δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

Οι κανονισμοί και οι αποφάσεις που δεν ορίζουν τους αποδέκτες τους αρχίζουν επίσης να ισχύουν την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους

2. Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί και οι ευρωπαϊκές αποφάσεις, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, υπογράφονται από τον Πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τους εξέδωσε.
Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί και οι ευρωπαϊκές αποφάσεις, όταν αυτές δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

Οι άλλες αποφάσεις αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα με την κοινοποίησή τους

3. Οι άλλες ευρωπαϊκές αποφάσεις πλην των προβλεπομένων στην παράγραφο 2 κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους.

Κεφάλαιο II:

Ειδικές διατάξεις

Άρθρο I-40:
Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Κατά κανόνα U, κατ' εξαίρεση X*, XX**

- αλληλεγγύη των κρατών μελών
- προσδιορισμός ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος
- σύγκλιση των δράσεων

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας η οποία βασίζεται στην ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής αλληλεγγύης των κρατών μελών, στον προσδιορισμό ζητημάτων γενικού ενδιαφέροντος και στην επίτευξη διαρκώς μεγαλύτερου βαθμού σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών.

Το Ευρωπαϊκό

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσδιορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα της

Συμβούλιο προσδιορίζει τα συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης και εκδίδει αποφάσεις

Ένωσης και καθορίζει τους στόχους της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Το Συμβούλιο εκπονεί την πολιτική αυτή στο πλαίσιο των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και σύμφωνα με το Μέρος ΙΙΙ.

Και οι Υπουργοί Εξωτερικών μπορούν να εκδώσουν αποφάσεις

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο εκδίδουν τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

Από κοινού ευθύνη για την υλοποίηση της πολιτικής

4. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας υλοποιείται από τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης και από τα κράτη μέλη με τη χρησιμοποίηση των εθνικών μέσων και των μέσων της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη συνεννοούνται πριν από κάθε ενέργεια στη διεθνή σκηνή

Αμοιβαία αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών

5. Τα κράτη μέλη συνεννοούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου για κάθε ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας γενικού ενδιαφέροντος, προκειμένου να καθορίζουν κοινή προσέγγιση. Προτού αναλάβει διεθνώς οποιαδήποτε ενέργεια ή οποιαδήποτε δέσμευση που θα μπορούσε να επηρεάσει τα συμφέροντα της Ένωσης, κάθε κράτος μέλος διαβουλεύεται με τα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τη σύγκλιση των δράσεών τους, ότι η Ένωση είναι σε θέση να υπερασπίζεται διεθνώς τα συμφέροντά της και τις αξίες της. Τα κράτη μέλη είναι αλληλέγγυα μεταξύ τους.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται με ομοφωνία, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο στο Μέρος ΙΙΙ. Τα κράτη μέλη και οι Υπουργοί Εξωτερικών έχουν δικαίωμα πρωτοβουλίας Δεν εκδίδονται νόμοι ή νόμοι-πλαίσια

6. Σε θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο εκδίδουν ευρωπαϊκές αποφάσεις ομόφωνα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις του Μέρους ΙΙΙ. Αποφασίζουν μετά από πρωτοβουλία κράτους μέλους, πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης ή πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης με την υποστήριξη της Επιτροπής. Ευρωπαϊκοί νόμοι ή νόμοι-πλαίσιο αποκλείονται.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί ομόφωνα να αποφασίσει την αλλαγή της διαδικασίας ψηφοφορίας και τη λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία

7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία να ορίζεται ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και σε περιπτώσεις πέραν των προβλεπομένων στο Μέρος ΙΙΙ.

Το ΕΚ γνωμοδοτεί και ενημερώνεται

8. Η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζητείται τακτικά για τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και

πολιτικής ασφάλειας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για την εξέλιξη της εν λόγω πολιτικής.

Πολιτική άμυνας

Άρθρο I-41:

Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας

*U**

Επιχειρησιακή ικανότητα: στρατιωτικά και μη στρατιωτικά μέσα
Μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκτός της ΕΕ για τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας

1. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στα μέσα που παρέχουν τα κράτη μέλη.

Οι αποφάσεις για την κοινή πολιτική άμυνας λαμβάνονται ομόφωνα
Η επικύρωση από τα κράτη μέλη κρίνεται αναγκαία

2. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας περιλαμβάνει τον προοδευτικό προσδιορισμό κοινής αμυντικής πολιτικής της Ένωσης. Η κοινή αμυντική πολιτική θα οδηγήσει στην κοινή άμυνα όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση με ομοφωνία. Στην περίπτωση αυτή, συνιστά στα κράτη μέλη την έκδοση της απόφασης αυτής σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Σεβασμός του ειδικού χαρακτήρα της πολιτικής άμυνας ορισμένων κρατών μελών
- Ουδέτερες χώρες
- ΝΑΤΟ

Η πολιτική της Ένωσης κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θίγει τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών, σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για ορισμένα κράτη μέλη, που θεωρούν ότι η κοινή άμυνά τους υλοποιείται στο πλαίσιο του Οργανισμού Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου, και είναι συμβατή με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας που θεσπίζεται στο πλαίσιο αυτό.

Υποχρέωση διάθεσης στην ΕΕ στρατιωτικών δυνατοτήτων για την επίτευξη των συμφωνημένων στόχων
Οι πολυεθνικές δυνάμεις μπορούν να αποτελούν μέρος της κοινής πολιτικής άμυνας

3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Ένωσης, για την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνατότητες, προκειμένου να συμβάλουν στους στόχους που καθόρισε το Συμβούλιο. Τα κράτη μέλη που συγκροτούν μεταξύ τους πολυεθνικές δυνάμεις μπορούν επίσης να θέτουν τις δυνάμεις αυτές στη διάθεση της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Προοδευτική βελτίωση των στρατιωτικών δυνατοτήτων
Ευρωπαϊκός

Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να βελτιώσουν προοδευτικά τις στρατιωτικές τους δυνατότητες. Δημιουργείται Οργανισμός στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας) για να προσδιορίζει τις επιχειρησιακές ανάγκες, να προωθεί μέτρα για την ικανοποίησή τους, να συμβάλλει στον προσδιορισμό και, ενδεχομένως, στην υλοποίηση κάθε μέτρου πρόσφορου για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής

Οργανισμός Άμυνας	βάσης του αμυντικού τομέα, να συμμετέχει στον προσδιορισμό ευρωπαϊκής πολιτικής δυνατοτήτων και εξοπλισμών και να επικουρεί το Συμβούλιο στην αξιολόγηση της βελτίωσης των στρατιωτικών δυνατοτήτων.
Οι αποφάσεις σχετικά με την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας λαμβάνονται ομόφωνα	4. Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, καθώς και οι ευρωπαϊκές αποφάσεις που αφορούν την πραγματοποίηση μιας αποστολής βάσει του παρόντος άρθρου, εκδίδονται από το Συμβούλιο ομόφωνα μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης ή πρωτοβουλία κράτους μέλους. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης μπορεί να προτείνει την προσφυγή σε εθνικά μέσα καθώς και στα μέσα της Ένωσης, ενδεχομένως από κοινού με την Επιτροπή.
Ομάδες κρατών μελών μπορούν να εκτελούν αποστολές στο πλαίσιο της Ένωσης	5. Το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής, στο πλαίσιο της Ένωσης, σε ομάδα κρατών μελών προκειμένου να διατηρηθούν οι αξίες της Ένωσης και να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντά της. Η εκτέλεση των εν λόγω αποστολών διέπεται από το άρθρο III-310.
Νέο: Μπορεί να θεσμοθετηθεί διαρθρωμένη συνεργασία στο πλαίσιο της Ένωσης	6. Τα κράτη μέλη που πληρούν υψηλότερα κριτήρια στρατιωτικών δυνατοτήτων και έχουν αναλάβει δεσμευτικότερες υποχρεώσεις στον τομέα αυτό, ενόψει των πλέον απαιτητικών αποστολών, θεσμοθετούν μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στο πλαίσιο της Ένωσης. Η συνεργασία αυτή διέπεται από το άρθρο III-312. Δεν θίγει τις διατάξεις του άρθρου III-309.
Ρήτρα αμοιβαίας αρωγής *που δεσμεύει ΟΛΑ τα κράτη μέλη σε περίπτωση που κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση*	7. Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα κράτη μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό δεν θίγει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών.
Δεν επηρεάζει τις δεσμεύσεις έναντι του ΝΑΤΟ	Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου, το οποίο παραμένει, όσον αφορά τα κράτη που είναι μέλη του, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.
Το ΕΚ γνωμοδοτεί και ενημερώνεται	8. Η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζητείται τακτικά για τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για την εξέλιξη της εν λόγω πολιτικής.

Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις

Μέσα για τη συγκρότηση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
- θέσπιση νόμων
- αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων
- συνεργασία μεταξύ του συνόλου των αρμόδιων για την εσωτερική ασφάλεια αρχών
- επιχειρησιακή συνεργασία όλων των υπηρεσιών

Άρθρο I-42:
Ειδικές διατάξεις σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

X** *(γενικός κανόνας)*

1. Η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης:

α) με τη θέσπιση ευρωπαϊκών νόμων και νόμων-πλαίσιο με στόχο, εφόσον είναι αναγκαίο, την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που αφορά το Μέρος III,

β) ευνοώντας την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, ιδίως με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων,

γ) με την επιχειρησιακή συνεργασία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων υπηρεσιών ειδικευμένων στην πρόληψη και την εξακρίβωση αξιόποινων πράξεων.

Τα εθνικά κοινοβούλια συμμετέχουν στον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπόλ και της Eurojust

2. Τα εθνικά κοινοβούλια, στο πλαίσιο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, μπορούν να συμμετέχουν στους μηχανισμούς αξιολόγησης του άρθρου III-260. Συμπράττουν στον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπόλ και στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust, σύμφωνα με τα άρθρα III-276 και III-273.

Στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διαθέτουν δικαίωμα πρωτοβουλίας

3. Τα κράτη μέλη διαθέτουν δικαίωμα πρωτοβουλίας στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, σύμφωνα με το άρθρο III-264.

Ρήτρα αλληλεγγύης σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης

Τα κράτη μέλη και η Ένωση ενεργούν από κοινού για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων και φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών

Άρθρο I-43:
Ρήτρα αλληλεγγύης

X*/ U*

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν από κοινού με πνεύμα αλληλεγγύης εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Η Ένωση κινητοποιεί όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών μέσων που θέτουν στη διάθεσή της τα κράτη μέλη, για:

α) - την πρόληψη τρομοκρατικής απειλής στο έδαφος των κρατών μελών,
- την προστασία των δημοκρατικών θεσμών και του άμαχου πληθυσμού από ενδεχόμενη τρομοκρατική επίθεση,

Πρόληψη
Προστασία

Συνδρομή: τρομοκρατία
Συνδρομή: καταστροφή

- την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης,
β) την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής.

Βλ. άρθρο III-329

2. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου προβλέπονται στο άρθρο III-329.

Ενισχυμένες συνεργασίες

Κεφάλαιο III:
Οι ενισχυμένες συνεργασίες

Ενισχυμένες συνεργασίες

Άρθρο I-44:
Οι ενισχυμένες συνεργασίες
*X***/U* (για εξουσιοδότηση)*
X/XX/U (για συμμετοχή όλων των κρατών μελών στην ήδη υπάρχουσα ΕΚ)

Μπορεί να καθιερωθεί σε τομείς συντρεχουσών αρμοδιοτήτων και υποστηρικτικής δράσης
Μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα όργανα της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο των μη αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης μπορούν να προσφεύγουν στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διατάξεις του Συντάγματος, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο, καθώς και από τα άρθρα III-416 έως III-423.

Πρέπει να διευκολύνει την πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης και τη διαδικασία ολοκλήρωσης

Οι ενισχυμένες συνεργασίες έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν την πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης, να διαφυλάσσουν τα συμφέροντά της και να ενισχύουν τη διαδικασία ολοκλήρωσής της. Είναι ανοικτές σε όλα τα κράτη μέλη ανά πάσα στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο III-418.

Μόνο ως έσχατη λύση

Πρέπει να συμμετέχει το 1/3 των κρατών μελών

2. Η ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία εγκρίνεται ενισχυμένη συνεργασία εκδίδεται από το Συμβούλιο ως έσχατη λύση, εφόσον αυτό διαπιστώσει ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι της συνεργασίας αυτής δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της, και υπό τον όρο ότι θα συμμετέχει σε αυτήν τουλάχιστον το ένα τρίτο των κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου III-419.

Μόνο τα συμμετέχοντα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου και λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της ομοφωνίας και της ειδικής πλειοψηφίας

3. Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει στις συσκέψεις του, ψηφίζουν όμως μόνον τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία.

Η ομοφωνία αποτελείται από τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών και μόνον.

Ως ειδική πλειοψηφία

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του

ορίζεται η πλειοψηφία του 55% των κρατών μελών, η οποία αντιπροσωπεύει το 65% του πληθυσμού της ΕΕ Για να εμποδιστεί η λήψη απόφασης, απαιτείται ποσοστό 35%, συν ένα κράτος μέλος
Σημείωση: απαιτείται πλειοψηφία 72 % των κρατών μελών και 65 % του πληθυσμού όταν το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών

Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το τρίτο και τέταρτο εδάφιο, όταν το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ως απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου, που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Οι αποφάσεις δεσμεύουν μόνο τα συμμετέχοντα κράτη. Οι υποψήφιες για ένταξη χώρες δεν υποχρεούνται να αποδεχθούν τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης συνεργασίας

4. Οι πράξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας δεσμεύουν μόνο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτήν. Οι πράξεις αυτές δεν θεωρούνται ως κεκτημένο το οποίο χρήζει αποδοχής από τις χώρες που είναι υποψήφιες για προσχώρηση στην Ένωση.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ VI:
Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ισότητα

Άρθρο I-45:
Αρχή της δημοκρατικής ισότητας

Αρχή της ισότητας όλων των πολιτών της Ένωσης

Σε όλες τις δραστηριότητές της, η Ένωση σέβεται την αρχή της ισότητας των πολιτών της, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης προσοχής από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της.

Άρθρο I-46:
Αρχή της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας

Αρχή της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας

1. Η λειτουργία της Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

Το ΕΚ εκπροσωπεί άμεσα τους πολίτες *Οι εκπρόσωποι των κρατών μελών στο Συμβούλιο είναι υπόλογοι είτε έναντι των εθνικών κοινοβουλίων είτε έναντι των πολιτών*	2. Οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τον αρχηγό κράτους ή κυβέρνησης και στο Συμβούλιο από τις κυβερνήσεις τους, αμφότεροι δε δημοκρατικά υπεύθυνοι είτε έναντι των εθνικών τους κοινοβουλίων, είτε έναντι των πολιτών τους.
Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και εγγύτερα στους πολίτες	3. Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και εγγύτερα στους πολίτες.
Τα ευρωπαϊκά κόμματα συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης	4. Τα πολιτικά κόμματα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλουν στην διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και στην έκφραση της βούλησης των πολιτών της Ένωσης.
	Άρθρο I-47: Αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας
Συμμετοχική δημοκρατία	***X***
Δικαίωμα ανταλλαγής γνωμών με τα όργανα της Ένωσης	1. Τα θεσμικά όργανα δίδουν, με τα κατάλληλα μέσα, στους πολίτες και στις αντιπροσωπευτικές ενώσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιούν και να ανταλλάσσουν δημόσια τις γνώμες τους σε όλους τους τομείς δράσης της Ένωσης.
Δίαυλοι διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών	2. Τα θεσμικά όργανα διατηρούν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών.
Η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη	3. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή και η διαφάνεια των δράσεων της Ένωσης, η Επιτροπή διεξάγει ευρείες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Πρωτοβουλία πολιτών
- μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση
- απαιτούνται τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογραφές
- η Επιτροπή μπορεί να αρνηθεί
- οι λεπτομερείς κανόνες εγκρίνονται με ειδική πλειοψηφία

4. Πολίτες της Ένωσης, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου, υπήκοοι σημαντικού αριθμού κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί θεμάτων στα οποία οι εν λόγω πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή του Συντάγματος. Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει τις διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διατύπωση της εν λόγω πρωτοβουλίας πολιτών, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου αριθμού κρατών μελών από τα οποία οι πολίτες αυτοί πρέπει να προέρχονται.

Κοινωνικός διάλογος

Η Ένωση αναγνωρίζει και προωθεί τον αυτόνομο κοινωνικό διάλογο

Άρθρο I-48:
Οι κοινωνικοί εταίροι και ο αυτόνομος κοινωνικός διάλογος

Η Ένωση αναγνωρίζει και προάγει το ρόλο των κοινωνικών εταίρων στο επίπεδό της, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων. Διευκολύνει τον μεταξύ τους διάλογο, σεβόμενη την αυτονομία τους.

Η τριμερής κοινωνική σύνοδος κορυφής για την ανάπτυξη και την απασχόληση συμβάλλει στον κοινωνικό διάλογο.

Ο Διαμεσολαβητής

Εκλέγεται από το ΕΚ, παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες για περιπτώσεις κακοδιοίκησης και συντάσσει σχετικές εκθέσεις

Άρθρο I-49:
Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, ο οποίος δέχεται τις καταγγελίες για περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης υπό τους όρους που προβλέπονται στο Σύνταγμα. Ερευνά τις καταγγελίες αυτές και συντάσσει σχετικές εκθέσεις. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία.

Διαφάνεια
«όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά»

Άρθρο I-50:
Διαφάνεια των εργασιών των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης

*X***

1. Προκειμένου να προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά.

Συνεδριάζουν δημόσια – δεν ισχύει στην

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει δημόσια, καθώς και το Συμβούλιο όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης.

περίπτωση των πολλών ομάδων εργασίας στο πλαίσιο των οποίων πραγματοποιείται ουσιαστικά το νομοπαρασκευαστικό έργο

Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα...

3. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης ανεξαρτήτως της μορφής και του τύπου των εν λόγω εγγράφων, υπό τους όρους του Μέρους III.

…σύμφωνα με τα καταστατικά που ενέκριναν με νόμο το ΕΚ και το Συμβούλιο

Ευρωπαϊκός νόμος ορίζει τις γενικές αρχές και τους περιορισμούς που διέπουν, για λόγους δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στα εν λόγω έγγραφα.

Κάθε όργανο θεσπίζει τους δικούς του κανόνες

4. Κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός θεσπίζει στον εσωτερικό του κανονισμό ειδικές διατάξεις για την πρόσβαση στα έγγραφά του, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο της παραγράφου 3.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο I-51:
Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
*X***

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής

2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.

Εκκλησίες

Άρθρο I-52:
Καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων

Σέβεται το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, αλλά δεν επιτρέπει καμία

1. Η Ένωση σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη μέλη.

διάκριση μεταξύ χριστιανών, μουσουλμάνων ή άθεων

2. Η Ένωση σέβεται επίσης το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι φιλοσοφικές και μη ομολογιακές οργανώσεις.

Διάλογος της ΕΕ με εκκλησίες και άλλες οργανώσεις

3. Η Ένωση διατηρεί ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις οργανώσεις αυτές, αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη ταυτότητα και συμβολή τους.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ VII:
ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο I-53:
Δημοσιονομικές και οικονομικές αρχές

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ

*U**

Ο προϋπολογισμός της Ένωσης περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και τις δαπάνες

1. Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες της Ένωσης πρέπει να προβλέπονται για κάθε οικονομικό έτος και να εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με το Μέρος III.

Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός

2. Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

Οι ετήσιες δαπάνες του προϋπολογισμού εγκρίνονται με νόμο

3. Οι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό δαπάνες εγκρίνονται για τη διάρκεια του οικονομικού έτους, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο του άρθρου III- 412.

Για τις δαπάνες απαιτείται τόσο πρόβλεψη των κονδυλίων στον προϋπολογισμό όσο και έκδοση νομικά δεσμευτικής πράξης

4. Η εκτέλεση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό δαπανών απαιτεί την προηγούμενη έκδοση νομικά δεσμευτικής πράξης της Ένωσης που να παρέχει τη νομική βάση για τη δράση της και την εκτέλεση των αντίστοιχων δαπανών, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο του άρθρου III-412, πλην των εξαιρέσεων που αυτός προβλέπει.

Η Ένωση πρέπει να εξασφαλίζει ότι μπορεί να χρηματοδοτήσει τα μέτρα που εγκρίνει στα πλαίσια των ιδίων πόρων της

5. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η δημοσιονομική πειθαρχία, η Ένωση δεν εκδίδει πράξεις που δύνανται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, χωρίς να παρέχει την εγγύηση ότι οι δαπάνες που απορρέουν από τις πράξεις αυτές δύνανται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ιδίων πόρων της Ένωσης και τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου του άρθρου I-55.

Αρχή χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

6. Ο προϋπολογισμός εκτελείται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Ένωση προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις που εγγράφονται στον

προϋπολογισμό χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή αυτή.

Κανόνες για την καταπολέμηση της απάτης

7. Η Ένωση και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο III-415, καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Άρθρο I-54:
Οι ίδιοι πόροι της Ένωσης

U/**X******

Η Ένωση προικίζεται με επαρκείς πόρους

1. Η Ένωση προικίζεται με επαρκή μέσα για την επίτευξη των στόχων της και την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της.

Η Ένωση χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους

2. Ο προϋπολογισμός της Ένωσης χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από ίδιους πόρους, με την επιφύλαξη των άλλων εσόδων.

Νόμος, ο οποίος εγκρίνεται από τα κράτη μέλη, καθορίζει τα ανώτατα όρια των πόρων της Ένωσης και τις κατηγορίες πόρων του προϋπολογισμού

*U** 3. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου καθορίζει τις διατάξεις που διέπουν το σύστημα ιδίων πόρων της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να καθιερώνει νέες κατηγορίες ιδίων πόρων ή να καταργεί υπάρχουσα κατηγορία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο εν λόγω νόμος τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή του από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Το Συμβούλιο, με την έγκριση του ΕΚ, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σχετικά με τους λεπτομερείς κανόνες

X*** 4. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου καθορίζει τα μέτρα εφαρμογής του συστήματος ιδίων πόρων της Ένωσης εφόσον αυτό προβλέπεται στον ευρωπαϊκό νόμο που εκδίδεται βάσει της παραγράφου 3. Το Συμβούλιο αποφασίζει αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο I-55:
Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

U**/U*

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζει τα ετήσια ανώτατα όρια για κάθε κατηγορία δαπανών

1. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έχει ως στόχο να εξασφαλίζει την ομαλή εξέλιξη των δαπανών της Ένωσης εντός των ορίων των ιδίων της πόρων. Καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο III-402.

Το Συμβούλιο λαμβάνει ομόφωνα απόφαση μετά από την έγκριση του ΕΚ, το οποίο αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του

U*** 2. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο θεσπίζεται με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση ομόφωνα μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του.

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς πλαισίου

3. Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί ομόφωνα να αποφασίσει την αλλαγή της διαδικασίας ψηφοφορίας και τη λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία – ρήτρα «παρέκτασης»

U 4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει, ομόφωνα, ευρωπαϊκή απόφαση η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία όταν εκδίδει τον προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου.

Άρθρο I-56:
Ο προϋπολογισμός της Ένωσης

Το ΕΚ και το Συμβούλιο αποφασίζουν σχετικά με τον προϋπολογισμό

*X***
Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο III-404.

ΓΕΙΤΟΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ

ΤΙΤΛΟΣ VIII:
Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΓΓΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ

Άρθρο I-57:
Η Ένωση και το εγγύς περιβάλλον της

Πολιτική έναντι γειτονικών κρατών

1. Η Ένωση αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία.

Συμφωνίες της ΕΕ με τις γειτονικές χώρες:
- αμοιβαία δικαιώματα
- κοινές δράσεις
- διαβουλεύσεις

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Ένωση μπορεί να συνάπτει ειδικές συμφωνίες με τις εν λόγω χώρες. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις καθώς και τη δυνατότητα ανάληψης δράσεων από κοινού. Η εφαρμογή τους αποτελεί αντικείμενο περιοδικών διαβουλεύσεων.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΕ

ΤΙΤΛΟΣ IX:
Η ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Προϋποθέσεις προσχώρησης

Άρθρο I-58:
Κριτήρια επιλεξιμότητας και διαδικασία προσχώρησης στην Ένωση

Σεβασμός των αξιών

*U****
1. Η Ένωση είναι ανοιχτή σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη που σέβονται τις

της Ένωσης (άρθρο I-2)

αξίες του άρθρου I-2 και δεσμεύονται να τις προάγουν από κοινού.

Τα κράτη που επιθυμούν να γίνουν μέλη πρέπει:
- να απευθύνουν αίτηση στο Συμβούλιο
- να ενημερώσουν το ΕΚ και τα εθνικά κοινοβούλια
Ομόφωνη απόφαση στο Συμβούλιο, έγκριση του ΕΚ, το οποίο αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του

2. Κάθε ευρωπαϊκό κράτος που επιθυμεί να γίνει μέλος της Ένωσης απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την αίτηση αυτή. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το οποίο αποφαίνεται με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του. Οι όροι και οι λεπτομέρειες της προσχώρησης αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των κρατών μελών και του αιτούντος κράτους. Η συμφωνία αυτή υποβάλλεται σε επικύρωση από όλα τα συμβαλλόμενα κράτη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Αναστολή δικαιωμάτων

Άρθρο I-59:
Αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους της Ένωσης

Αφού λάβει την έγκριση του ΕΚ, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με πλειοψηφία 4/5 ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος παραβίασης εκ μέρους κράτους μέλους των αξιών της Ένωσης (διάταξη γνωστή ως «lex-Austria»)

*XX**** 1. Το Συμβούλιο δύναται, μετά από αιτιολογημένη πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή ενός τρίτου των κρατών μελών, ή μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία διαπιστώνει την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από κράτος μέλος των αξιών του άρθρου I-2. Το Συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
Το Συμβούλιο, προτού προβεί στη διαπίστωση αυτή, ακούει το εν λόγω κράτος μέλος και δύναται να του απευθύνει συστάσεις, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία.

Τακτική επαλήθευση

Το Συμβούλιο επαληθεύει τακτικά εάν εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που οδήγησαν στη διαπίστωση αυτή.

Αφού λάβει την έγκριση του ΕΚ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, μπορεί να διαπιστώσει διαρκή και σοβαρή παραβίαση εκ μέρους κράτους μέλους των αξιών της Ένωσης

*U**** 2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, μετά από πρωτοβουλία του ενός τρίτου των κρατών μελών ή μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρής και διαρκούς παραβίασης από κράτος μέλος των αξιών του άρθρου I-2, αφού καλέσει το εν λόγω κράτος μέλος να υποβάλει συναφώς τις παρατηρήσεις του. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Συμβούλιο μπορεί αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία να

X/XX 3. Εφόσον διαπιστωθεί η παραβίαση που αναφέρει η παράγραφος 2, το Συμβούλιο δύναται να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση, με ειδική πλειοψηφία, με την οποία αναστέλλονται ορισμένα δικαιώματα τα οποία

αναστείλει ορισμένα δικαιώματα ενός κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου

απορρέουν από την εφαρμογή του Συντάγματος ως προς το εν λόγω κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου του μέλους του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το κράτος αυτό. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη του τις πιθανές συνέπειες της εν λόγω αναστολής για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις φυσικών και νομικών προσώπων.

Το κράτος μέλος εξακολουθεί να δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις που υπέχει

Σε κάθε περίπτωση, το εν λόγω κράτος εξακολουθεί να δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις που υπέχει από το Σύνταγμα.

Η απόφαση αναστολής δικαιωμάτων μπορεί να καταργηθεί με απόφαση που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία

XX 4. Το Συμβούλιο δύναται να εκδώσει, με ειδική πλειοψηφία, ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία τροποποιεί ή καταργεί μέτρα που θέσπισε σύμφωνα με την παράγραφο 3, ανάλογα με τις μεταβολές της κατάστασης η οποία οδήγησε στην επιβολή τους.

Το εν λόγω κράτος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία
Οι αποχές δεν λαμβάνονται υπόψη

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμμετέχει στη ψηφοφορία και το εν λόγω κράτος μέλος δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου ή των τεσσάρων πέμπτων των κρατών μελών που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2. Τυχόν αποχή παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν εμποδίζει την έκδοση των ευρωπαϊκών αποφάσεων της παραγράφου 2.

Ορισμός της ενισχυμένης ειδικής πλειοψηφίας

Για την έκδοση των ευρωπαϊκών αποφάσεων των παραγράφων 3 και 4, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα στη ψηφοφορία κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Για την αναστολή δικαιωμάτων ψήφου, απαιτείται ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία

Όταν, ύστερα από απόφαση αναστολής των δικαιωμάτων ψήφου που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία βασιζόμενο σε διάταξη του Συντάγματος, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως στο δεύτερο εδάφιο ή, εάν το Συμβούλιο ενεργεί μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ως ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

ΕΚ: πλειοψηφία 2/3 των ψηφισάντων και πλειοψηφία των μελών του

6. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του.

Αποχώρηση

Άρθρο Ι-60:
Εθελούσια αποχώρηση από την Ένωση

XX*

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποχωρήσει από την Ένωση

1. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες.

Συμφωνία αποχώρησης μεταξύ του Συμβουλίου και του κράτους μέλους:
- ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο
- και έγκριση του ΕΚ

2. Το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό το πρίσμα των προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ένωση προβαίνει σε διαπραγματεύσεις και συνάπτει με το εν λόγω κράτος συμφωνία που καθορίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποχώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση. Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας αυτής γίνεται σύμφωνα με το άρθρο ΙΙΙ-325, παράγραφος 3. Η συμφωνία συνάπτεται εξ ονόματος της Ένωσης από το Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το κράτος μέλος μπορεί να αποχωρήσει μετά την πάροδο δύο ετών ακόμη και ελλείψει συμφωνίας αποχώρησης

3. Το Σύνταγμα παύει να ισχύει στο εν λόγω κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση που μνημονεύεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, αποφασίσει ομόφωνα την παράταση της προθεσμίας αυτής.

Το αποχωρούν κράτος δεν συμμετέχει στις συζητήσεις

4. Για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 3, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το αποχωρούν κράτος μέλος δεν συμμετέχει ούτε στις συζητήσεις ούτε στις ευρωπαϊκές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου των Υπουργών που το αφορούν.

Ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία (72%-65%)

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον η πλειοψηφία αυτή συγκεντρώνει ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Διαδικασία εκ νέου προσχώρησης όπως για τα νέα μέλη

5. Εάν το κράτος που αποχώρησε από την Ένωση ζητήσει την εκ νέου προσχώρησή του, η αίτησή αυτή υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου Ι-58.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Αξίες και στόχοι της Ένωσης

Οι λαοί της Ευρώπης, εγκαθιδρύοντας μεταξύ τους μία διαρκώς στενότερη ένωση, αποφάσισαν να μοιραστούν ένα ειρηνικό μέλλον θεμελιωμένο σε κοινές αξίες.

Η Ένωση, έχοντας επίγνωση της πνευματικής και ηθικής κληρονομιάς της, εδράζεται στις αδιαίρετες και οικουμενικές αξίες της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης· ερείδεται στις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Η Ένωση τοποθετεί τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της, καθιερώνοντας την ιθαγένεια της Ένωσης και δημιουργώντας ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Η Ένωση συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη αυτών των κοινών αξιών, σεβόμενη την πολυμορφία των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της και την οργάνωση της δημόσιας εξουσίας τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· επιδιώκει να προαγάγει ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη και εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών, των εμπορευμάτων και των κεφαλαίων καθώς και την ελευθερία εγκατάστασης.

Στόχος είναι η ενίσχυση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Προς τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπό το πρίσμα των κοινωνικών αλλαγών, της κοινωνικής προόδου και των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, καθιστώντας τα πιο αντιληπτά σε ένα Χάρτη.

Ο παρών Χάρτης επιβεβαιώνει, σεβόμενος τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Ένωσης, καθώς και την αρχή της επικουρικότητας, τα δικαιώματα που απορρέουν ιδίως από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τους Κοινωνικούς Χάρτες που έχουν υιοθετηθεί από την Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς και από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εν προκειμένω, ο Χάρτης θα ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων που καταρτίσθηκαν υπό την εποπτεία του Προεδρείου της Συνέλευσης που συνέταξε το Χάρτη και αναπροσαρμόστηκαν υπ'ευθύνη του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών συνεπάγεται ευθύνες και καθήκοντα έναντι τόσο των τρίτων όσο και της ανθρώπινης κοινότητας και των μελλοντικών γενεών.
Κατά συνέπεια, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω.

ΤΙΤΛΟΣ Ι:
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ ΙΙ-61:
Ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Σεβασμός και προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ-62:
Δικαίωμα στη ζωή

Δικαίωμα στη ζωή

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη ζωή.

Απαγόρευση ποινής θανάτου

2. Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί στην ποινή του θανάτου ούτε να εκτελεστεί.

Άρθρο ΙΙ-63:
Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου

Σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη σωματική και διανοητική του ακεραιότητα.

Στον τομέα της ιατρικής:
- συναίνεση του ενδιαφερομένου
- απαγόρευση επιλογής προσώπων βάσει ευγονικών πρακτικών
- απαγόρευση οικονομικού κέρδους από το ανθρώπινο σώμα
- απαγόρευση αναπαραγωγικής

2. Στο πεδίο της ιατρικής και της βιολογίας, πρέπει να τηρούνται ιδίως τα εξής:

α) η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις λεπτομερέστερες διατάξεις που ορίζονται από το νόμο,
β) η απαγόρευση των ευγονικών πρακτικών, ιδίως όσων αποσκοπούν στην επιλογή των προσώπων,
γ) η απαγόρευση της μετατροπής του ανθρωπίνου σώματος και των μερών του σε πηγή κέρδους,
δ) η απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης των ανθρωπίνων όντων.

κλωνοποίησης ανθρώπινων όντων

Άρθρο II-64:
Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης

Απαγόρευση βασανιστηρίων ή εξευτελιστικών ποινών/μεταχείρισης

Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση.

Άρθρο II-65:
Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας

- απαγόρευση δουλείας

1. Κανείς δεν μπορεί να κρατηθεί σε δουλεία ούτε σε ειλωτεία.

- απαγόρευση αναγκαστικής εργασίας

2. Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

- απαγόρευση εμπορίας ανθρώπινων όντων

3. Απαγορεύεται η εμπορία των ανθρωπίνων όντων.

Δικαίωμα:

ΤΙΤΛΟΣ II
ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Άρθρο II-66:
Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια

- στην ελευθερία και την ασφάλεια

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

Άρθρο II-67:
Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

- στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και των επικοινωνιών

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.

Άρθρο II-68:
Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

- στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

- στην ελεύθερη πρόσβαση σε δεδομένα

2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου

προσωπικού χαρακτήρα

ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από τον νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγέντα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.

Έλεγχος από ανεξάρτητη αρχή

3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.

Γάμος και οικογένεια

Άρθρο II-69:
Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας

- Οι γάμοι διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες

Το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Ελευθερία:

Άρθρο II-70:
Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

- σκέψης
- συνείδησης
- θρησκείας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελευθερία μεταβολής θρησκεύματος ή πεποιθήσεων καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης του θρησκεύματος ή των πεποιθήσεών του, ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, με τη λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές.

- αντίρρησης συνειδήσεως

2. Το δικαίωμα αντίρρησης συνειδήσεως αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή του.

Ελευθερία έκφρασης

Άρθρο II-71:
Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης

- πληροφόρησης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μεταδόσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων.

- πολυφωνία μέσων μαζικής ενημέρωσης

2. Η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές.

Άρθρο II-72:
Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

- του συνέρχεσθαι
- του συνεταιρίζεσθαι
- ίδρυσης συνδικαλιστικών ενώσεων και

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στον πολιτικό και τον συνδικαλιστικό τομέα καθώς και στους τομείς που αναφέρονται στον πολίτη, πράγμα που συνεπάγεται το δικαίωμα κάθε προσώπου να ιδρύει με άλλους συνδικαλιστικές ενώσεις και να προσχωρεί

προσχώρησης σε αυτές

σ' αυτές για την υπεράσπιση των συμφερόντων του.

- πολιτικά κόμματα σε επίπεδο ΕΕ

2. Τα πολιτικά κόμματα, στο επίπεδο της Ένωσης, συμβάλλουν στην έκφραση της πολιτικής βούλησης των πολιτών της Ένωσης.

Άρθρο II-73:
Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης

- τέχνης
- επιστήμης

Η τέχνη και η επιστημονική έρευνα είναι ελεύθερες. Η ακαδημαϊκή ελευθερία είναι σεβαστή.

Δικαίωμα:

Άρθρο II-74:
Δικαίωμα εκπαίδευσης

- πρόσβασης στην εκπαίδευση

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση.

- στη δωρεάν υποχρεωτική εκπαίδευση

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ευχέρεια δωρεάν παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Εντός των ορίων της εθνικής νομοθεσίας, οι γονείς έχουν το δικαίωμα εκπαίδευσης των τέκνων τους

3. Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών καθώς και το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Ελευθερία:

Άρθρο II-75:
Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία

- εργασίας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να εργάζεται και να ασκεί το επάγγελμα, το οποίο επιλέγει ή αποδέχεται ελεύθερα.

- μετακίνησης των εργαζομένων, εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών

2. Κάθε πολίτης της Ένωσης είναι ελεύθερος να αναζητά απασχόληση, να εργάζεται, να εγκαθίσταται ή να παρέχει υπηρεσίες σε κάθε κράτος μέλος.

- των υπηκόων τρίτων χωρών σε ίδιες συνθήκες εργασίας με εκείνες που απολαμβάνουν οι πολίτες της Ένωσης

3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν άδεια να εργάζονται στο έδαφος των κρατών μελών δικαιούνται συνθηκών εργασίας αντίστοιχων με εκείνες που απολαύουν οι πολίτες της Ένωσης.

Άρθρο II-76:

Επιχειρηματική ελευθερία

- επιχειρηματική ελευθερία

Η επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Ιδιοκτησία

Άρθρο II-77:
Δικαίωμα ιδιοκτησίας

Δικαίωμα κυριότητας, χρήσης και διάθεσης της ιδιοκτησίας

Η απαλλοτρίωση επιτρέπεται μόνο έναντι δίκαιης αποζημίωσης

1. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από τον νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον.

Πνευματική ιδιοκτησία

2. Η διανοητική ιδιοκτησία προστατεύεται.

Άσυλο

Άρθρο II-78:
Δικαίωμα ασύλου

Η Ένωση σέβεται τη Σύμβαση της Γενεύης για τους πρόσφυγες

Το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται τηρουμένων των κανόνων της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31ης Ιανουαρίου 1967 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και σύμφωνα με το Σύνταγμα.

Απομάκρυνση, απέλαση και έκδοση

Άρθρο II-79:
Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης

- απαγόρευση συλλογικών απελάσεων

1. Απαγορεύονται οι συλλογικές απελάσεις.

- απαγόρευση απέλασης εάν υπάρχει κίνδυνος βασανιστηρίων ή επιβολής της ποινής του θανάτου

2. Κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.

ΤΙΤΛΟΣ III:
ΙΣΟΤΗΤΑ

Αρχή της ισότητας

Άρθρο II-80:
Ισότητα έναντι του νόμου

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου.

***Απαγόρευση κάθε διάκρισης** λόγω:*

φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, ιδιοκτησίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού

Άρθρο II-81:
Απαγόρευση διακρίσεων

1. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

- ιθαγένειας

2. Εντός του πεδίου εφαρμογής του Συντάγματος και με την επιφύλαξη οποιασδήποτε από τις ειδικές του διατάξεις, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.

Σεβασμός της πολιτιστικής, θρησκευτικής και γλωσσικής πολυμορφίας

Άρθρο II-82:
Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία

Η Ένωση σέβεται την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

Ισότητα ανδρών και γυναικών

Άρθρο II-83:
Ισότητα γυναικών και ανδρών

Επιτρέπονται ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου (θετική διάκριση)

Η ισότητα γυναικών και ανδρών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές.
Η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου.

Δικαιώματα του παιδιού

Άρθρο II-84:
Δικαιώματα του παιδιού

Προστασία και φροντίδα

Ελευθερία έκφρασης της

1. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους. Τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά

γνώμης

τους.

Πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού

2. Σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

Δικαίωμα επαφής και με τους δύο γονείς

3. Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να διατηρεί τακτικές προσωπικές σχέσεις και απ' ευθείας επαφές με τους δύο γονείς του, εκτός εάν τούτο είναι αντίθετο προς το συμφέρον του.

Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Άρθρο II-85:
Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Αξιοπρεπής και ανεξάρτητη ζωή

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ηλικιωμένων προσώπων να διάγουν αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο.

Άτομα με αναπηρίες

Άρθρο II-86:
Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες

Δικαίωμα ένταξης στον κοινοτικό βίο

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΤΙΤΛΟΣ IV:
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Άρθρο II-87:
Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης

Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση

Εξασφαλίζεται στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, στα ενδεδειγμένα επίπεδα, εγκαίρως ενημέρωση και διαβούλευση, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Συλλογικές διαπραγματεύσεις

Άρθρο II-88:
Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων

Δικαίωμα απεργίας

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες, ή οι αντίστοιχες οργανώσεις τους, έχουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, δικαίωμα να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις στα ενδεδειγμένα επίπεδα καθώς και να προσφεύγουν, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, σε συλλογικές δράσεις για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της απεργίας.

Υπηρεσίες εύρεσης εργασίας

Άρθρο II-89:
Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δωρεάν υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας.

Άρθρο II-90:
Προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης

Προστασία έναντι αδικαιολόγητης απόλυσης

Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα προστασίας έναντι κάθε αδικαιολόγητης απόλυσης, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Συνθήκες εργασίας

Άρθρο II-91:
Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας

Υγιεινές, ασφαλείς και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας

1. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε υγιεινές, ασφαλείς και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας.

Περίοδοι ανάπαυσης και αμειβόμενων διακοπών

2. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε ένα όριο μέγιστης διάρκειας εργασίας, σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης καθώς και σε ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών.

Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών

Άρθρο II-92:
Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία

Η ελάχιστη ηλικία ανάληψης εργασίας είναι η ηλικία κατά την οποία λήγει η υποχρεωτική σχολική φοίτηση

Η εργασία των παιδιών απαγορεύεται. Η ελάχιστη ηλικία για την ανάληψη εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την ηλικία κατά την οποία λήγει η υποχρεωτική σχολική φοίτηση, υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων κανόνων για τους νέους και εξαιρέσει περιορισμένων παρεκκλίσεων.

Προστασία των παιδιών από την εκμετάλλευση

Οι νέοι που εργάζονται πρέπει να απολαύουν συνθηκών εργασίας προσαρμοσμένων στην ηλικία τους και να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση ή από οποιαδήποτε εργασία που θα μπορούσε να βλάψει την ασφάλειά τους, την υγεία τους, τη σωματική, πνευματική, ηθική ή κοινωνική ανάπτυξή τους ή να θέσει σε κίνδυνο την εκπαίδευσή τους.

Συμβατότητα οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

Άρθρο II-93:
Οικογενειακή ζωή και επαγγελματική ζωή

Προστασία της

1. Η οικογένεια απολαύει νομικής, οικονομικής και κοινωνικής προστασίας.

οικογένειας

- προστασία από την απόλυση κατά την εγκυμοσύνη
- αμειβόμενη άδεια μητρότητας
- άδεια και στους δύο γονείς

2. Κάθε πρόσωπο, προκειμένου να μπορεί να συνδυάζει την οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή του, έχει δικαίωμα προστασίας από την απόλυση για λόγους που συνδέονται με τη μητρότητα καθώς και δικαίωμα αμειβόμενης άδειας μητρότητας και γονικής άδειας μετά τη γέννηση ή την υιοθεσία παιδιού.

Κοινωνική ασφάλιση

Άρθρο II-94:
Κοινωνική ασφάλεια και κοινωνική αρωγή

Κοινωνική ασφάλιση στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης

1. Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές κοινωνικής ασφάλειας και στις κοινωνικές υπηρεσίες που εξασφαλίζουν προστασία σε περιπτώσεις όπως η μητρότητα, η ασθένεια, το εργατικό ατύχημα, η εξάρτηση ή το γήρας καθώς και σε περίπτωση απώλειας της απασχόλησης, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Δικαίωμα στις παροχές κοινωνικής ασφάλειας

2. Κάθε πρόσωπο που διαμένει και διακινείται νομίμως στο εσωτερικό της Ένωσης έχει δικαίωμα στις παροχές κοινωνικής ασφάλειας και στα κοινωνικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας για όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους

3. Η Ένωση, προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας προς εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Δικαίωμα προστασίας της υγείας

Άρθρο II-95:
Προστασία της υγείας

Υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, όχι το «υψηλότερο δυνατό»

Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στην πρόληψη σε θέματα υγείας και να απολαύει ιατρικής περίθαλψης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου.

Άρθρο II-96:
Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος

Πρόσβαση σε υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του δικαίου

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως αυτό προβλέπεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, σύμφωνα με το Σύνταγμα, προκειμένου να

της Ένωσης

προαχθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης.

Περιβάλλον

Άρθρο II-97:
Προστασία του περιβάλλοντος

Υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, όχι το «υψηλότερο δυνατό»

Το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητάς του πρέπει να ενσωματώνονται στις πολιτικές της Ένωσης και να διασφαλίζονται σύμφωνα με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης.

Προστασία του καταναλωτή

Άρθρο II-98:
Προστασία του καταναλωτή

«Υψηλό επίπεδο»

Οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.

ΤΙΤΛΟΣ V:
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Εκλογές ΕΚ

Άρθρο II-99:
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του ΕΚ στο κράτος μέλος κατοικίας

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Άμεση και μυστική ψηφοφορία

2. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση και καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

Δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις τοπικές εκλογές

Άρθρο II-100:
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές

- δεν ισχύει στις εθνικές εκλογές

Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Χρηστή διοίκηση

Άρθρο II-101:
Δικαίωμα χρηστής διοίκησης

Αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων των πολιτών

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

Το δικαίωμα περιλαμβάνει:
- το δικαίωμα σε προηγούμενη ακρόαση
- το δικαίωμα πρόσβασης σε προσωπικά αρχεία
- την υποχρέωση αιτιολόγησης των αποφάσεων

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει ιδίως :
α) το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση προτού ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του,
β) το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στον φάκελό του, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου,
γ) την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της.

Δικαίωμα στην αποκατάσταση των ζημιών που προξένησε η Ένωση

3. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αποκατάσταση εκ μέρους της Ένωσης της ζημίας που του προξένησαν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών.

Δικαίωμα έγγραφης προσφυγής στα όργανα σε οιανδήποτε από τις γλώσσες του Συντάγματος και λήψης απάντησης στην ίδια γλώσσα

4. Κάθε πρόσωπο μπορεί να απευθύνεται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες του Συντάγματος και πρέπει να λαμβάνει απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Πρόσβαση σε έγγραφα

(εκτός αν απαγορεύεται ή περιορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης)

Άρθρο II-102:
Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος.

Διαμεσολαβητής

- Ερευνά περιπτώσεις κακοδιοίκησης (βλ. επίσης άρθρο I-49 σχετικά με τον Διαμεσολαβητή)

Άρθρο II-103:
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε κράτος μέλος, έχει δικαίωμα να προσφεύγει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών καθηκόντων του.

Αναφορά στο ΕΚ

Άρθρο II-104:
Δικαίωμα αναφοράς

Οι πολίτες της ΕΕ έχουν δικαίωμα αναφοράς στο ΕΚ

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε κράτος μέλος, έχει δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής

Άρθρο ΙΙ-105:
Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής

- δικαίωμα όλων των πολιτών της Ένωσης

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

Το δικαίωμα αυτό μπορεί να χορηγείται σε υπηκόους τρίτων χωρών

2. Η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής μπορεί να χορηγείται, σύμφωνα με το Σύνταγμα, στους υπηκόους των τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους.

Άρθρο ΙΙ-106:
Διπλωματική και προξενική προστασία

Διπλωματική προστασία από τις διπλωματικές αρχές άλλων κρατών μελών

Κάθε πολίτης της Ένωσης απολαύει, στο έδαφος τρίτων χωρών στις οποίες δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού.

Δικαστικά δικαιώματα

ΤΙΤΛΟΣ VI:
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο ΙΙ-107:
Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου

Δικαίωμα σε:

- πραγματική προσφυγή

Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

- αμερόληπτο δικαστήριο

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικαστεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.

- νομική υπεράσπιση

- ευεργέτημα πενίας

Σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, παρέχεται ευεργέτημα πενίας, εφόσον το ευεργέτημα αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Άρθρο ΙΙ-108:

Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης

Τεκμήριο αθωότητας

1. Κάθε κατηγορούμενος τεκμαίρεται ότι είναι αθώος μέχρι αποδείξεως της

ενοχής του σύμφωνα με το νόμο.

Δικαίωμα υπεράσπισης

2. Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης σε κάθε κατηγορούμενο.

Αρχή νομιμότητας

Άρθρο II-109:
Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών

Απαγόρευση αναδρομικής εφαρμογής

1. Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία δεν αποτελούσε, κατά τη στιγμή της τέλεσής της, αδίκημα κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο. Επίσης, δεν επιβάλλεται ποινή βαρύτερη από εκείνη η οποία επιβαλλόταν κατά τη στιγμή της τέλεσης του αδικήματος. Εάν, μετά την τέλεση του αδικήματος, προβλεφθεί με νόμο ελαφρύτερη ποινή, επιβάλλεται αυτή η ποινή.

Με την επιφύλαξη υποθέσεων που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις εγκληματικές σύμφωνα με τις γενικές αρχές

2. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τη δίκη και την τιμωρία ατόμου ενόχου για πράξη ή παράλειψη η οποία, κατά τη στιγμή της τέλεσής της, ήταν εγκληματική σύμφωνα με τις γενικές αρχές που αναγνωρίζονται από όλα τα έθνη.

Ποινή ανάλογη προς το αδίκημα

3. Η αυστηρότητα της ποινής δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη προς το αδίκημα.

Ου δις δικάζειν για το ίδιο αδίκημα

Άρθρο II-110:
Δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη

Απαγόρευση επιβολής ποινής για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αποφανθεί ποινικό δικαστήριο

Κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικαστεί στο εσωτερικό της Ένωσης με οριστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με το νόμο.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

ΤΙΤΛΟΣ VII:
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

Πεδίο εφαρμογής:

Άρθρο II-111:
Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά

1. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς και στα κράτη μέλη, μόνον όταν εφαρμόζουν το

όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και στα κράτη μέλη όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης

δίκαιο της Ένωσης. Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα, τηρούν τις αρχές και προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως της απονέμονται από τα άλλα μέρη του Συντάγματος.

Ο Χάρτης δεν τροποποιεί ούτε δημιουργεί νέες αρμοδιότητες ή νέα καθήκοντα για την Ένωση

2. Ο παρών Χάρτης δεν επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και δεν δημιουργεί καμία νέα αρμοδιότητα και κανένα νέο καθήκον για την Ένωση, ούτε τροποποιεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που καθορίζονται στα άλλα μέρη του Συντάγματος.

Άρθρο II-112:
Περιεχόμενο και ερμηνεία των δικαιωμάτων και των αρχών

Περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων επιτρέπεται μόνο για λόγους γενικού ενδιαφέροντος και πρέπει να προβλέπεται από νόμο. Σεβασμός του βασικού περιεχομένου των εν λόγω δικαιωμάτων

1. Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

Τα δικαιώματα ασκούνται εντός των ορίων που καθορίζουν οι Συνθήκες

2. Τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τον παρόντα Χάρτη και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διατάξεων άλλων μερών του Συντάγματος, ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται από τα μέρη αυτά.

Ερμηνεία βάσει της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου - αλλά η Ένωση μπορεί να παρέχει ευρύτερη προστασία

3. Κατά τον βαθμό που ο παρών Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία.

Ερμηνεία βάσει των κοινών συνταγματικών παραδόσεων των κρατών μελών

4. Κατά τον βαθμό που ο παρών Χάρτης αναγνωρίζει θεμελιώδη δικαιώματα όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, τα εν λόγω δικαιώματα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις παραδόσεις αυτές.

Οι αρχές μπορούν να τίθενται σε εφαρμογή από την Ένωση. Η νομιμότητα των πράξεων της Ένωσης υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου

5. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη που περιέχουν αρχές μπορούν να εφαρμόζονται με νομοθετικές και εκτελεστικές πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και με πράξεις των κρατών μελών όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, κατά την άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Η επίκληση των διατάξεων αυτών ενώπιον δικαστηρίου είναι παραδεκτή μόνον για την ερμηνεία των εν λόγω πράξεων και τον έλεγχο της νομιμότητάς τους.

Λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές

6. Οι εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές λαμβάνονται πλήρως υπόψη όπως καθορίζεται στον παρόντα Χάρτη.

Οι επεξηγήσεις χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία του Χάρτη (Δήλωση αριθ. 12)

7. Τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους τις επεξηγήσεις οι οποίες έχουν εκπονηθεί με σκοπό την παροχή κατευθύνσεων για την ερμηνεία του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Άρθρο II-113:
Επίπεδο προστασίας

Ο Χάρτης μπορεί να ερμηνεύεται μόνο ως ανυψώνων το επίπεδο σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Καμία διάταξη του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής από το δίκαιο της Ένωσης, το διεθνές δίκαιο καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες είναι μέρη η Ένωση ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.

Άρθρο II-114:
Απαγόρευση της κατάχρησης δικαιώματος

Δεν μπορεί να ερμηνεύεται για την κατάλυση δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον Χάρτη

Καμία από τις διατάξεις του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως συνεπαγόμενη δικαίωμα επίδοσης σε δραστηριότητα ή εκτέλεσης πράξης που αποσκοπούν στην κατάλυση των δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη ή σε περιορισμούς των δικαιωμάτων και ελευθεριών ευρύτερους από τους προβλεπόμενους σε αυτόν.

ΜΕΡΟΣ III

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στο Μέρος III, παρέχεται το περιεχόμενο των προηγούμενων κοινοτικών πολιτικών. ***Μπορούν να τροποποιηθούν με ομόφωνη απόφαση***

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ I
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο III-115 (νέο)

Συνοχή μεταξύ διαφορετικών πολιτικών

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διάφορων πολιτικών και δράσεων του παρόντος Μέρους, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στόχων της και σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας.

Άρθρο III-116 (πρώην άρθρο 3, παράγραφος 2 ΣΕΚ)

Εξάλειψη των ανισοτήτων, προαγωγή της ισότητας

Σε όλες τις δράσεις του παρόντος Μέρους, η Ένωση επιδιώκει να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Άρθρο III-117 (νέο)

Για τη διασφάλιση της ***κοινωνικής προστασίας****, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:*
- η απασχόληση,
- η κοινωνική προστασία,
- ο κοινωνικός αποκλεισμός,
- η παιδεία, η κατάρτιση,
- η ανθρώπινη υγεία

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων του παρόντος Μέρους, η Ένωση συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Άρθρο III-118 (νέο)

Καταπολέμηση των διακρίσεων

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων του παρόντος Μέρους, η Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη

Άρθρο III-119 (πρώην άρθρο 6 ΣΕΚ)

Οι απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να εντάσσονται στον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων του παρόντος Μέρους, ιδίως προκειμένου να προάγεται η βιώσιμη ανάπτυξη.

Προστασία του καταναλωτή

Άρθρο III-120 (πρώην άρθρο 153, παράγραφος 2 ΣΕΚ)

Οι απαιτήσεις της προστασίας του καταναλωτή λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των λοιπών πολιτικών και δράσεων της Ένωσης.

Καλή διαβίωση των ζώων

Λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις πολιτικές
Αλλά πρέπει να γίνονται σεβαστοί/ές:
- οι λατρευτικοί τύποι
- οι πολιτιστικές παραδόσεις
- η περιφερειακή κληρονομιά (π.χ. ταυρομαχίες)

Άρθρο III-121 (πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων)

Κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας, των μεταφορών, της εσωτερικής αγοράς, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση και τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων ως ευαίσθητων όντων, τηρώντας ταυτοχρόνως τις νομοθετικές ή διοικητικές διατάξεις και τα έθιμα των κρατών μελών που αφορούν ιδίως τα θρησκευτικά τυπικά, τις πολιτιστικές παραδόσεις και την κατά τόπους πολιτιστική κληρονομιά.

Υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος

Συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών

Νόμος, που εκδίδεται με ειδική πλειοψηφία, καθορίζει τις αρχές

Άρθρο III-122 (πρώην άρθρο 16 ΣΕΚ)

XX*

Με την επιφύλαξη των άρθρων I-5, III-166, III-167 και III-238, και ενόψει της θέσης που κατέχουν οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ως υπηρεσίες στις οποίες οι πάντες στην Ένωση αποδίδουν αξία, καθώς και λόγω της συμβολής των υπηρεσιών αυτών στην προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της, η Ένωση και τα κράτη μέλη, εντός των ορίων των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και εντός του πεδίου εφαρμογής του Συντάγματος, μεριμνούν ώστε οι υπηρεσίες αυτές να λειτουργούν βάσει αρχών και προϋποθέσεων, ιδίως οικονομικών και δημοσιονομικών, οι οποίες επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους. Ευρωπαϊκός νόμος καθιερώνει τις εν λόγω αρχές και καθορίζει τις εν λόγω προϋποθέσεις, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών, τηρουμένου του Συντάγματος, για την παροχή, εκτέλεση και χρηματοδότηση των υπηρεσιών αυτών.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ II
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

Απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας

- οι σχετικοί κανόνες περιέχονται σε νόμο

Άρθρο III-123 (πρώην άρθρο 12 ΣΕΚ)

*X***

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να ρυθμίζει την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας την οποία προβλέπει το άρθρο I-4, παράγραφος 2.

Άρθρο III-124 (πρώην άρθρο 13 ΣΕΚ)

*U***/X***

Μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων

Ομοφωνία στο Συμβούλιο έπειτα από έγκριση του ΕΚ

Μέτρα ενθάρρυνσης - όχι εναρμόνιση - μέσω συνήθους νομοθετικής διαδικασίας και λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία

*U*** 1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του Συντάγματος και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που το Σύνταγμα απονέμει στην Ένωση, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί να θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την καταπολέμηση κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

*X*** 2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει τις βασικές αρχές των μέτρων ενθάρρυνσης της Ένωσης και να καθορίζει τα εν λόγω μέτρα για την υποστήριξη των δράσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων της παραγράφου 1, αποκλειομένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεών τους.

Ελευθερία κυκλοφορίας και εγκατάστασης

Εάν η Ένωση δεν μπορεί να επιτύχει τους στόχους του άρθρου I-10, μπορεί να ληφθεί με ομοφωνία απόφαση για επέκταση των εξουσιών της Ένωσης

Περιλαμβάνοντα μέτρα σχετικά με:
- τα διαβατήρια
- τα δελτία ταυτότητας
- τις άδειες παραμονής
- την κοινωνική ασφάλιση

Άρθρο III-125 (πρώην άρθρο 18 ΣΕΚ)

*X**/U**

*X*** 1. Εάν, για τη διευκόλυνση της άσκησης του προβλεπόμενου στο άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο α), δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης διαμονής κάθε πολίτη της Ένωσης, απαιτείται δράση της Ένωσης και εφόσον το Σύνταγμα δεν έχει προβλέψει εξουσίες προς τούτο, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα για τον σκοπό αυτό.

*U** 2. Για τους ίδιους σκοπούς με τους σκοπούς της παραγράφου 1, και εκτός εάν το Σύνταγμα έχει προβλέψει σχετικές εξουσίες δράσης, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί να θεσπίζει μέτρα σχετικά με τα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας, τους τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο, καθώς και μέτρα σχετικά με την κοινωνική ασφάλεια ή την κοινωνική προστασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Κανόνες για την άσκηση των δικαιωμάτων του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι

Άρθρο III-126 (πρώην άρθρο 19 ΣΕΚ)

*U**

Ομοφωνία στο Συμβούλιο

Διαβούλευση με το ΕΚ

Εθνικές παρεκκλίσεις

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου καθορίζει τους τρόπους άσκησης του προβλεπόμενου στο άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο β), δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις δημοτικές εκλογές και στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για κάθε πολίτη της Ένωσης στο κράτος μέλος κατοικίας του, χωρίς να είναι υπήκοος του κράτους αυτού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι διατάξεις αυτές μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις όταν αυτό δικαιολογείται λόγω ειδικών προβλημάτων σε κράτος μέλος.

Το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ασκείται με την επιφύλαξη του άρθρου III-330, παράγραφος 1, και των μέτρων που έχουν θεσπιστεί προς εφαρμογή του.

Διπλωματική προστασία

Άρθρο III-127 (πρώην άρθρο 20 ΣΕΚ)

X*

Για τη θέσπιση ευρωπαϊκών νόμων απαιτείται ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο και προηγούμενη διαβούλευση με το ΕΚ

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη διπλωματική και προξενική προστασία των πολιτών της Ένωσης στις τρίτες χώρες, όπως ορίζει το άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο γ).

Τα κράτη μέλη διεξάγουν τις δέουσες διεθνείς διαπραγματεύσεις για την εξασφάλιση της προστασίας αυτής.

Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να θεσπίζει τα απαραίτητα μέτρα για να διευκολυνθεί η προστασία αυτή. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Γλώσσες

Άρθρο III-128 (πρώην άρθρο 21 ΣΕΚ)

Επίσημες γλώσσες της Ένωσης είναι εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο IV-448, παράγραφος 1

Οι γλώσσες στις οποίες κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να απευθύνεται γραπτώς στα θεσμικά και λοιπά όργανα βάσει του άρθρου I-10, παράγραφος 2, στοιχείο δ), και να λαμβάνει απάντηση είναι οι απαριθμούμενες στο άρθρο IV-448, παράγραφος 1. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα του άρθρου I-10, παράγραφος 2, στοιχείο δ) είναι τα απαριθμούμενα στο άρθρο I-19 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και στα άρθρα I-30, I-31 και I-32, καθώς και ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής.

Άρθρο III-129 (πρώην άρθρο 22 ΣΕΚ)

*U****

Ανά τριετία υποβάλλεται έκθεση σχετικά με την εξέλιξη της ιθαγένειας της Ένωσης

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ανά τριετία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου I-10 και του παρόντος Τίτλου. Στην έκθεση αυτή λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη της Ένωσης.

Νέα δικαιώματα των πολιτών

Ομοφωνία στο Συμβούλιο, διαβούλευση με το ΕΚ, έγκριση από τα κράτη μέλη

Βάσει της εν λόγω εκθέσεως, και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του Συντάγματος, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί να συμπληρώνει τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο I-10. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο τίθεται σε ισχύ μόνον αφού εγκριθεί από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

ΤΙΤΛΟΣ III
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΜΗΜΑ 1

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η εσωτερική αγορά

Άρθρο III-130 (πρώην άρθρα 14 και 15 ΣΕΚ)

X

1. Η Ένωση θεσπίζει τα μέτρα για την εγκαθίδρυση ή την διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Συντάγματος.

Χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία

2. Η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα εντός του οποίου διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών, των εμπορευμάτων και των κεφαλαίων σύμφωνα με το Σύνταγμα.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκδίδοντας κανονισμούς και αποφάσεις

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν τις κατευθυντήριες γραμμές και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εξασφάλιση ισόρροπης προόδου σε όλους τους οικείους τομείς.

Δυνατότητα εξαιρέσεων προσωρινού χαρακτήρα από τους κανόνες της

4. Κατά τη διατύπωση των προτάσεών της για την υλοποίηση των στόχων των παραγράφων 1 και 2, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της το μέγεθος των προσπαθειών τις οποίες πρέπει να καταβάλουν, για την εγκαθίδρυση της

εσωτερικής αγοράς

εσωτερικής αγοράς, ορισμένες οικονομίες που εμφανίζουν διαφορετικό βαθμό ανάπτυξης και μπορεί να προτείνει κατάλληλα μέτρα.

Οι εξαιρέσεις πρέπει να επιφέρουν την ελάχιστη δυνατή διαταραχή

Εάν τα μέτρα αυτά λάβουν τη μορφή παρεκκλίσεων, πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα και να επιφέρουν την ελάχιστη δυνατή διαταραχή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο III-131 (πρώην άρθρο 297 ΣΕΚ)

Εσωτερικές διαταραχές

Πόλεμος

Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους για την από κοινού θέσπιση των μέτρων που είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η παρακώλυση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς λόγω μέτρων που κράτος μέλος οδηγήθηκε να θεσπίσει σε περίπτωση σοβαρής εσωτερικής διατάραξης της δημοσίας τάξης, σε περίπτωση πολέμου ή σοβαρής διεθνούς έντασης η οποία συνιστά απειλή πολέμου ή προς εκπλήρωση υποχρεώσεων που έχει αναλάβει με σκοπό τη διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας.

Άρθρο III-132 (πρώην άρθρο 298 ΣΕΚ)

Εάν κάποια μέτρα οδηγούν σε νόθευση του ανταγωνισμού, η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εξετάζουν τα μέτρα

Σε περίπτωση καταχρηστικής άσκησης αυτών των εξουσιών, προσφυγή στο Δικαστήριο

Εάν τα μέτρα που θεσπίζονται στις περιπτώσεις των άρθρων III-131 και III-436 έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση των όρων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή εξετάζει μαζί με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τους όρους υπό τους οποίους τα μέτρα αυτά μπορούν να προσαρμοσθούν στους κανόνες που θεσπίζει το Σύνταγμα.

Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των άρθρων III-360 και III-361, η Επιτροπή ή κάθε κράτος μέλος μπορεί να προσφεύγει απευθείας στο Δικαστήριο, εάν θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος ασκεί καταχρηστικώς τις εξουσίες που προβλέπονται στα άρθρα III-131 και III-436. Το Δικαστήριο αποφασίζει κεκλεισμένων των θυρών.

ΤΜΗΜΑ 2

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Εργαζόμενοι

Υποτμήμα 1:
Οι εργαζόμενοι

Άρθρο III-133 (πρώην άρθρο 39 ΣΕΚ)

Ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων

1. Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν ελεύθερα στο εσωτερικό της Ένωσης.

Απαγόρευση διακρίσεων λόγω εθνικότητας...	2. Απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών, όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τις λοιπές συνθήκες εργασίας.
...παρά μόνο για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή υγείας	3. Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα, με την επιφύλαξη των περιορισμών που δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας:
Δικαίωμα:	
- αποδοχής προσφορών εργασίας	α) να αποδέχονται κάθε πραγματική προσφορά εργασίας,
- ελεύθερης κυκλοφορίας	β) να διακινούνται ελεύθερα για τον σκοπό αυτό στο έδαφος των κρατών μελών,
- διαμονής	γ) να διαμένουν σε ένα από τα κράτη μέλη με σκοπό την άσκηση εργασίας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που διέπουν την απασχόληση των υπηκόων του συγκεκριμένου κράτους μέλους,
- παραμονής στη νέα χώρα βάσει κανόνων που θεσπίζει η Επιτροπή	δ) να παραμένουν στην επικράτεια κράτους μέλους μετά την άσκηση εργασίας σε αυτό, υπό τους όρους που προβλέπονται σε ευρωπαϊκούς κανονισμούς που εκδίδει η Επιτροπή.
Δεν ισχύει στη δημόσια διοίκηση	4. Το παρόν άρθρο δεν έχει εφαρμογή ως προς τις θέσεις εργασίας στη δημόσια διοίκηση.
	Άρθρο III-134 (πρώην άρθρο 40 ΣΕΚ)
	*X***
Οι κανόνες για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων θεσπίζονται με ειδική πλειοψηφία	Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την επίτευξη της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, όπως ορίζεται στο άρθρο III-133. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Στόχοι:	Ο εν λόγω νόμος ή νόμος-πλαίσιο αποσκοπεί ιδίως:
- συνεργασία εθνικών υπηρεσιών εργασίας	α) να εξασφαλίσει στενή συνεργασία μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών εργασίας,
- κατάργηση διοικητικών συνόρων μεταξύ κρατών	β) να καταργήσει τις διοικητικές διαδικασίες και πρακτικές, όπως και τις προθεσμίες που προβλέπονται για την πρόσληψη σε διαθέσιμη θέση εργασίας, οι οποίες απορρέουν είτε από τις εθνικές νομοθεσίες είτε από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, και η διατήρηση των οποίων θα αποτελούσε εμπόδιο στην ελευθέρωση της διακίνησης των

εργαζομένων,

- κατάργηση των προθεσμιών που εμποδίζουν την ελεύθερη επιλογή εργασίας

γ) να καταργήσει όλες τις προθεσμίες και άλλες περιοριστικές διατάξεις που προβλέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες ή από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες επιβάλλουν στους εργαζόμενους των άλλων κρατών μελών όρους διαφορετικούς από τους ισχύοντες για τους ημεδαπούς εργαζόμενους, όσον αφορά την ελεύθερη επιλογή εργασίας,

- διευκόλυνση διασυνοριακής επαφής εργοδότη και εργαζομένου

δ) να δημιουργήσει μηχανισμούς κατάλληλους να φέρουν σε αντιστοιχία την προσφορά και τη ζήτηση εργασίας και να διευκολύνουν την εξισορρόπησή τους κατά τρόπο που να αποτρέπει σοβαρούς κινδύνους για το βιοτικό επίπεδο και το επίπεδο απασχόλησης στις διάφορες περιοχές και στους διάφορους κλάδους.

Ανταλλαγή εργαζόμενων νέων

Άρθρο III-135 (πρώην άρθρο 41 ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη προωθούν, στο πλαίσιο κοινού προγράμματος, την ανταλλαγή εργαζόμενων νέων.

Κοινωνική προστασία

Άρθρο III-136 (πρώην άρθρο 42 ΣΕΚ)

*X***

Κοινωνική προστασία διακινούμενων εργαζομένων και των εξ αυτών ελκόντων δικαιώματα με ειδική πλειοψηφία

1. Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την επίτευξη της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, ιδίως με την καθιέρωση συστήματος που εξασφαλίζει στους διακινούμενους εργαζόμενους, μισθωτούς και μη μισθωτούς, και στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα:

Συνυπολογισμός των περιόδων εργασίας σε διάφορες χώρες για τον υπολογισμό των παροχών

α) τον συνυπολογισμό, για την απόκτηση και τη διατήρηση του δικαιώματος παροχών καθώς και για τον υπολογισμό του ύψους τους, όλων των περιόδων που λαμβάνονται υπόψη από τις διάφορες εθνικές νομοθεσίες,

Σύστημα καταβολής παροχών

β) την καταβολή των παροχών στα πρόσωπα που κατοικούν στο έδαφος των κρατών μελών.

Έκτακτη αναστολή ισχύος:
Εάν η πρόταση έχει επιπτώσεις στο συνολικό χρηματοοικονομικό ισοζύγιο, το ζήτημα μπορεί να παραπεμφθεί

2. Εφόσον μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου-πλαισίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 θα έθιγε θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως το πεδίο εφαρμογής, το κόστος ή την οικονομική του δομή, ή θα επηρέαζε τη δημοσιονομική ισορροπία του εν λόγω συστήματος, μπορεί να ζητήσει να επιληφθεί του ζητήματος το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία του άρθρου III-396 αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εντός τεσσάρων μηνών από την αναστολή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο εντός τετραμήνου δύναται:
- να αναπέμψει το σχέδιο στο Συμβούλιο
- να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση

α) αναπέμπει το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας έτσι τέρμα στην αναστολή της προβλεπομένης στο άρθρο III-396 διαδικασίας, ή
β) ζητά από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση· στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι δεν εγκρίνεται η πράξη που είχε προταθεί αρχικά.

Ελευθερία εγκατάστασης

Υποτμήμα 2:
Ελευθερία εγκατάστασης

Άρθρο III-137 (πρώην άρθρο 43 ΣΕΚ)

Απαγόρευση περιορισμών:
- της ελευθερίας εγκατάστασης,

Στο πλαίσιο του παρόντος υποτμήματος, οι περιορισμοί της ελευθερίας εγκατάστασης των υπηκόων κράτους μέλους στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους απαγορεύονται. Η απαγόρευση αυτή εκτείνεται επίσης στους περιορισμούς για την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών από τους υπηκόους κράτους μέλους που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους.

- της πρόσβασης σε μη μισθωτές δραστηριότητες και
- της διαχείρισης επιχειρήσεων

Οι υπήκοοι κράτους μέλους δικαιούνται, εντός της επικρατείας άλλου κράτους μέλους, να αναλαμβάνουν μη μισθωτές δραστηριότητες και να τις ασκούν, καθώς και να προβαίνουν στη σύσταση και διαχείριση επιχειρήσεων, και ιδίως εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου III-142, δεύτερο εδάφιο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους εγκατάστασης για τους δικούς του υπηκόους, με την επιφύλαξη του τμήματος 4 σχετικά με τα κεφάλαια και τις πληρωμές.

Άρθρο III-138 (πρώην άρθρο 44 ΣΕΚ)

Νόμοι-πλαίσια

*X***
1. Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα για την επίτευξη της ελευθερίας εγκατάστασης σε συγκεκριμένη δραστηριότητα. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν τα δυνάμει της παραγράφου 1 καθήκοντά τους, ιδίως:

α) αποδίδοντας γενικώς προτεραιότητα σε δραστηριότητες στις οποίες η ελευθερία εγκατάστασης έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της παραγωγής και του εμπορίου,

β) εξασφαλίζοντας στενή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων εθνικών διοικητικών υπηρεσιών, για τη διακρίβωση της ιδιαίτερης καταστάσεως στους διάφορους τομείς δραστηριότητας στο εσωτερικό της Ένωσης,

γ) καταργώντας τις διοικητικές διαδικασίες και πρακτικές που απορρέουν είτε από τις εθνικές νομοθεσίες είτε από προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών, η διατήρηση των οποίων θα παρεμπόδιζε την ελευθερία εγκατάστασης,

Παραμονή στην επικράτεια του κράτους μέλους

δ) μεριμνώντας ώστε οι μισθωτοί εργαζόμενοι κράτους μέλους που απασχολούνται στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους να μπορούν να παραμένουν στην επικράτεια του κράτους αυτού για να ασκήσουν μη μισθωτή δραστηριότητα, εφόσον πληρούν τους όρους που θα όφειλαν να πληρούν εάν έφθαναν στο κράτος αυτό τη στιγμή που επιθυμούν να αναλάβουν τη σχετική δραστηριότητα,

Απόκτηση εγγείου ιδιοκτησίας υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου III-227, παράγραφος 2 - γεωργία

ε) παρέχοντας τη δυνατότητα απόκτησης και εκμετάλλευσης εγγείου ιδιοκτησίας εντός της επικράτειας κράτους μέλους σε υπηκόους άλλου κράτους μέλους, εφόσον δεν θίγονται οι αρχές που καθορίζονται στο άρθρο III-227, παράγραφος 2,

Κατάργηση των περιορισμών σε ορισμένους κλάδους δραστηριότητας

στ) αίροντας προοδευτικά τους περιορισμούς της ελευθερίας εγκατάστασης σε κάθε υπό εξέταση κλάδο δραστηριότητας, αφενός μεν ως προς τους όρους σύστασης πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών στην επικράτεια κράτους μέλους, αφετέρου δε ως προς τους όρους συμμετοχής του προσωπικού της κύριας εγκατάστασης στα όργανα διαχείρισης ή εποπτείας τους,

Προστασία των συμφερόντων των κρατών μελών

ζ) συντονίζοντας, κατά το αναγκαίο μέτρο και με τον σκοπό να τις καταστήσουν ισοδύναμες, τις εγγυήσεις που απαιτείται να παρέχουν, εντός των κρατών μελών, οι εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου III-142, δεύτερο εδάφιο, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων,

Μη χορήγηση από τα κράτη μέλη ενισχύσεων που νοθεύουν τους όρους εγκατάστασης

η) εξασφαλίζοντας ότι οι όροι εγκατάστασης δεν νοθεύονται με τη χορήγηση ενισχύσεων από τα κράτη μέλη.

Άρθρο III-139 (πρώην άρθρο 45 ΣΕΚ)

*X***

Εξαίρεση δημοσίων αρχών

Το παρόν υποτμήμα δεν έχει εφαρμογή, όσον αφορά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, στις δραστηριότητες που συνδέονται στο κράτος αυτό, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση δημοσίας εξουσίας.

Δυνατότητα επιπλέον εξαιρέσεων μέσω νομοθεσίας

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να εξαιρεί ορισμένες δραστηριότητες από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος υποτμήματος.

Άρθρο III-140 (πρώην άρθρο 46 ΣΕΚ)

*X***

Ειδικό καθεστώς για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας

1. Το παρόν υποτμήμα και τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει αυτού δεν θίγουν τη δυνατότητα εφαρμογής των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που προβλέπουν ειδικό καθεστώς για τους αλλοδαπούς υπηκόους και δικαιολογούνται από λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφαλείας και δημόσιας υγείας.

Συντονισμός μέσω νομοθετικής διαδικασίας

2. Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο συντονίζει τις εθνικές διατάξεις της παραγράφου 1.

Μη μισθωτή δραστηριότητα

Άρθρο III-141 (πρώην άρθρο 47 ΣΕΚ)

X**/X

Στόχος: η διευκόλυνση της άσκησης μη μισθωτών δραστηριοτήτων μέσω:
- αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων
- συντονισμού των διατάξεων

1. Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο διευκολύνει την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων. Αποσκοπεί:

α) στην αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων,

β) στον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων.

Συντονισμός των ιατρικών και φαρμακευτικών επαγγελμάτων

2. Ως προς τα ιατρικά, παραϊατρικά και φαρμακευτικά επαγγέλματα, η προοδευτική άρση των περιορισμών προϋποθέτει τον συντονισμό των όρων άσκησης των εν λόγω επαγγελμάτων στα διάφορα κράτη μέλη.

Άρθρο III-142 (πρώην άρθρο 48 ΣΕΚ)

Οι εταιρείες αντιμετωπίζονται όπως τα φυσικά πρόσωπα

Οι εταιρείες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική τους διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους στο εσωτερικό της Ένωσης εξομοιώνονται, για την εφαρμογή του παρόντος υποτμήματος, προς τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των κρατών μελών.

Ως «εταιρείες» νοούνται οι εταιρείες αστικού ή εμπορικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός των μη κερδοσκοπικών.

Άρθρο III-143 (πρώην άρθρο 294 ΣΕΚ)

*X***

Απαγόρευση διάκρισης

Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του Συντάγματος, τα κράτη μέλη

σε βάρος υπηκόων άλλων κρατών μελών όσον αφορά τις επενδύσεις

επιφυλάσσουν εθνική μεταχείριση στους υπηκόους των λοιπών κρατών μελών, όσον αφορά τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου III-142, δεύτερο εδάφιο.

Ελευθερία παροχής υπηρεσιών

Υποτμήμα 3:
Ελευθερία παροχής υπηρεσιών

Άρθρο III-144 (πρώην άρθρο 49 ΣΕΚ)

Απαγόρευση περιορισμών

*Χ***
Στο πλαίσιο του παρόντος υποτμήματος, οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης απαγορεύονται όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος του αποδέκτη της παροχής.

Επέκταση των δικαιωμάτων σε υπηκόους τρίτων χωρών με ειδική πλειοψηφία

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να επεκτείνει το ευεργέτημα του παρόντος υποτμήματος και στους παρέχοντες υπηρεσίες που είναι υπήκοοι τρίτου κράτους και είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Ένωσης.

Ορισμός των «υπηρεσιών»

Άρθρο III-145 (πρώην άρθρο 50 ΣΕΚ)

Οι υπηρεσίες που προσφέρονται έναντι αμοιβής δεν διέπονται από τις διατάξεις για την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, κεφαλαίων και προσώπων

Για τους σκοπούς του Συντάγματος, ως υπηρεσίες νοούνται οι παροχές που κατά κανόνα προσφέρονται έναντι αμοιβής, εφόσον δεν διέπονται από τις διατάξεις τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των κεφαλαίων.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν ιδίως:

Ο ορισμός περιλαμβάνει:
- βιομηχανικές δραστηριότητες

α) βιομηχανικές δραστηριότητες,

- εμπορικές δραστηριότητες

β) εμπορικές δραστηριότητες,

- βιοτεχνικές δραστηριότητες

γ) βιοτεχνικές δραστηριότητες,

- δραστηριότητες των ελεύθερων επαγγελμάτων

δ) δραστηριότητες των ελεύθερων επαγγελμάτων.

Υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του κράτους μέλους

Με την επιφύλαξη του υποτμήματος 2 που αφορά την ελευθερία εγκατάστασης, ο παρέχων υπηρεσία μπορεί, για την εκτέλεση της παροχής του, να ασκήσει προσωρινά τη δραστηριότητά του στο κράτος μέλος όπου παρέχεται η υπηρεσία υπό τους ίδιους όρους με τους ισχύοντες για τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Άρθρο III-146 (πρώην άρθρο 51 ΣΕΚ)

Μεταφορές

1. Η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών στον τομέα των μεταφορών διέπεται από το Κεφάλαιο III, τμήμα 7, που αφορά τις μεταφορές.

Τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες

2. Η ελευθέρωση των τραπεζικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών που συνδέονται με κινήσεις κεφαλαίων πραγματοποιείται σε αρμονία με την ελευθέρωση της κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

Άρθρο III-147 (πρώην άρθρο 52 ΣΕΚ)

*X***

Ελευθέρωση μέσω συνήθους νομοθετικής διαδικασίας

1. Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα για την ελευθέρωση συγκεκριμένης υπηρεσίας. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

2. Ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αφορά γενικώς κατά προτεραιότητα τις υπηρεσίες που επηρεάζουν κατά τρόπο άμεσο τα έξοδα παραγωγής ή τις υπηρεσίες η ελευθέρωση των οποίων συμβάλλει στη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών.

Άρθρο III-148 (πρώην άρθρο 53 ΣΕΚ)

Δυνατότητα έγκρισης μέτρων ελευθέρωσης με ταχύτερους ρυθμούς

Τα κράτη μέλη επιδιώκουν την υπηρεσία πέραν του απαιτουμένου βάσει του ευρωπαϊκού νόμου-πλαίσιο που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου III-147, παράγραφος 1, εάν η γενική οικονομική τους κατάσταση και η κατάσταση του σχετικού τομέα τους το επιτρέπουν.

Συστάσεις

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή απευθύνει συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Άρθρο III-149 (πρώην άρθρο 54 ΣΕΚ)

Απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας

Ενόσω οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών δεν αίρονται, τα κράτη μέλη τους εφαρμόζουν σε όλους τους παρέχοντες υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου III-144, πρώτο εδάφιο, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγενείας ή τόπου διαμονής.

Άρθρο III-150 (πρώην άρθρο 55 ΣΕΚ)

Τα άρθρα III-139 έως III-142 εφαρμόζονται επί των θεμάτων που διέπονται από το παρόν υποτμήμα.

Ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων

ΤΜΗΜΑ 3:

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Τελωνειακή ένωση

Υποτμήμα 1:
Τελωνειακή ένωση

Άρθρο III-151 (πρώην άρθρα 23/24/25/26/27 ΣΕΚ)

X

Απαγόρευση δασμών και φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδύναμου αποτελέσματος

Κοινό δασμολόγιο

1. Η Ένωση περιλαμβάνει τελωνειακή ένωση που εκτείνεται στο σύνολο των εμπορευματικών συναλλαγών και συνεπάγεται την απαγόρευση των εισαγωγικών και εξαγωγικών δασμών και όλων των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και την υιοθέτηση κοινού δασμολογίου στις σχέσεις τους με τις τρίτες χώρες.

2. Η παράγραφος 4 και το υποτμήμα 3 σχετικά με την απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών εφαρμόζονται στα προϊόντα προελεύσεως κρατών μελών, καθώς και στα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών που ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός των κρατών μελών.

Τα προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών ευρίσκονται σε «ελεύθερη κυκλοφορία» εντός της Ένωσης

3. Θεωρούνται ότι ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός κράτους μέλους τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών για τα οποία έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις εισαγωγής και έχουν εισπραχθεί στο εν λόγω κράτος μέλος οι απαιτούμενοι δασμοί και οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και για τα οποία δεν έχουν επιστραφεί ολικώς ή μερικώς οι εν λόγω δασμοί και επιβαρύνσεις.

Απαγόρευση όλων των εισαγωγικών και εξαγωγικών δασμών μεταξύ των κρατών μελών

4. Οι εισαγωγικοί και εξαγωγικοί δασμοί και οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τους δασμούς ταμιευτικού χαρακτήρα.

Το Συμβούλιο καθορίζει τους δασμούς με ειδική πλειοψηφία

5. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν τους δασμούς του κοινού δασμολογίου.

Οι ενέργειες της Επιτροπής πρέπει:

6. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή καθοδηγείται:

- να προάγουν το

α) από την ανάγκη προαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των

εμπόριο

κρατών μελών και των τρίτων χωρών,

- να βελτιώνουν την ανταγωνιστική ικανότητα

β) από την εξέλιξη των συνθηκών ανταγωνισμού στο εσωτερικό της Ένωσης, κατά το μέτρο που η εξέλιξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων,

- να διασφαλίζουν τον εφοδιασμό
- να αποτρέπουν τη νόθευση του ανταγωνισμού

γ) από τις ανάγκες εφοδιασμού της Ένωσης σε πρώτες ύλες και ημικατεργασμένα προϊόντα, μεριμνώντας συγχρόνως να μη νοθεύονται μεταξύ των κρατών μελών οι όροι ανταγωνισμού ως προς τα τελικά προϊόντα,

- να αποτρέπουν διαταραχές της οικονομικής ζωής των κρατών μελών
- να αυξάνουν την κατανάλωση

δ) από την ανάγκη να αποφεύγονται σοβαρές διαταραχές της οικονομικής ζωής των κρατών μελών και να εξασφαλίζονται η ορθολογική ανάπτυξη της παραγωγής και η αύξηση της κατανάλωσης στο εσωτερικό της Ένωσης.

Τελωνειακή συνεργασία

Υποτμήμα 2:
Τελωνειακή συνεργασία

Άρθρο III-152 (πρώην άρθρο 135 ΣΕΚ)

Τελωνειακή συνεργασία μέσω νομοθετικής διαδικασίας

*X***
Εντός του πεδίου εφαρμογής του Συντάγματος, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της τελωνειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Ποσοτικοί περιορισμοί

Υποτμήμα 3:
Απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών

Άρθρο III-153 (πρώην άρθρα 28 και 29 ΣΕΚ)

Απαγόρευση ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος

Οι ποσοτικοί περιορισμοί τόσο επί των εισαγωγών όσο και επί των εξαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών.

Εξαιρέσεις για λόγους:

Άρθρο III-154 (πρώην άρθρο 30 ΣΕΚ)

- δημόσιας ηθικής
- δημόσιας τάξης
- δημόσιας ασφάλειας
- προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων ή

Το άρθρο III-153 δεν αντιτίθεται στις απαγορεύσεις ή στους περιορισμούς εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που δικαιολογούνται από λόγους δημόσιας ηθικής, δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφαλείας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων, ή διατήρησης των φυτών, προστασίας των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία, ή προστασίας της

των φυτών, των εθνικών θησαυρών, της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας

βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας. Οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί αυτοί δεν δύνανται πάντως να αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

Κρατικά μονοπώλια

Άρθρο III-155 (πρώην άρθρο 31 ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε διάκριση

1. Τα κράτη μέλη διαρρυθμίζουν τα κρατικά μονοπώλια εμπορικού χαρακτήρα κατά τρόπο που αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών ως προς τους όρους εφοδιασμού και διάθεσης των προϊόντων.

(Το άρθρο εφαρμόζεται και έμμεσα)

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε κάθε οργανισμό μέσω του οποίου ένα κράτος μέλος, νομικά ή πραγματικά, ελέγχει, διευθύνει ή επηρεάζει αισθητά, άμεσα ή έμμεσα, τις εισαγωγές ή τις εξαγωγές μεταξύ των κρατών μελών. Εφαρμόζεται επίσης και επί των κατά παραχώρηση κρατικών μονοπωλίων.

Τα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν νέα μέτρα, αντίθετα προς τις εν λόγω αρχές

2. Τα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν νέα μέτρα τα οποία είναι αντίθετα προς τις αρχές της παραγράφου 1 ή περιορίζουν την έκταση εφαρμογής των άρθρων των σχετικών με την απαγόρευση των δασμών και των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών.

Ειδικοί κανόνες για τα μονοπώλια που αφορούν γεωργικά προϊόντα

3. Στην περίπτωση κρατικού μονοπωλίου εμπορικού χαρακτήρα που συνεπάγεται ρύθμιση η οποία αποσκοπεί να διευκολύνει τη διάθεση ή την αξιοποίηση των γεωργικών προϊόντων, πρέπει να εξασφαλίζονται, κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ισοδύναμες εγγυήσεις για την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο των ενδιαφερόμενων παραγωγών.

Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων

ΤΜΗΜΑ 4:

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο III-156 (πρώην άρθρο 56 ΣΕΚ)

Απαγόρευση περιορισμών - τόσο μεταξύ κρατών μελών όσο και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών

Στο πλαίσιο του παρόντος τμήματος, απαγορεύονται οι περιορισμοί των κινήσεων κεφαλαίων και των πληρωμών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

Άρθρο III-157 (πρώην άρθρο 57 ΣΕΚ)

*X**/U**

Οι περιορισμοί που

1. Το άρθρο III-156 δεν θίγει την εφαρμογή, έναντι τρίτων χωρών, των

ίσχυαν πριν από το 1993 έναντι τρίτων χωρών είναι νόμιμοι

περιορισμών που ίσχυαν στις 31 Δεκεμβρίου 1993 βάσει του εθνικού δικαίου ή του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις κινήσεις κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες, εφόσον έχουν ως αντικείμενο τις άμεσες επενδύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ακίνητα, την εγκατάσταση, την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή την εισαγωγή τίτλων σε κεφαλαιαγορές. Όσον αφορά τους ισχύοντες περιορισμούς βάσει των εθνικών νομοθεσιών στην Εσθονία και την Ουγγαρία, η εν λόγω ημερομηνία αναφοράς είναι η 31η Δεκεμβρίου 1999.

Στόχος: ελεύθερη κυκλοφορία προς και από τρίτες χώρες στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό

*X*** 2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα σχετικά με τις κινήσεις κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες που αφορούν τις άμεσες επενδύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ακίνητα, την εγκατάσταση, την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή την εισαγωγή τίτλων σε κεφαλαιαγορές.

Ελευθέρωση μέσω νομοθετικής διαδικασίας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επιδιώκουν την επίτευξη του στόχου της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του Συντάγματος.

*Για τη θέσπιση **μέτρων που συνιστούν οπισθοδρόμηση απαιτείται ομοφωνία** στο Συμβούλιο*

*U** 3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, μόνο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί να θεσπίσει μέτρα που συνιστούν οπισθοδρόμηση του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Φορολογία και εποπτεία

Άρθρο III-158 (πρώην άρθρο 58 ΣΕΚ)

U

1. Το άρθρο III-156 δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών:

Τα φορολογικά συστήματα μπορούν να προβλέπουν διακρίσεις με βάση την κατοικία ή τον τόπο επένδυσης

α) να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας οι οποίες διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους,

Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας

β) να θεσπίζουν τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την αποφυγή παραβάσεων των εθνικών τους νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, ιδίως στον τομέα της φορολογίας ή της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, να προβλέπουν διαδικασίες δήλωσης των κινήσεων κεφαλαίων για λόγους διοικητικής ή στατιστικής ενημέρωσης, ή να λαμβάνουν μέτρα υπαγορευόμενα από λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

Δεν θίγουν το δικαίωμα εγκατάστασης

2. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν θίγουν τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών του δικαιώματος εγκατάστασης που συνάδουν με

	το Σύνταγμα.
Δεν αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένων περιορισμών	3. Τα μέτρα και οι διαδικασίες των παραγράφων 1 και 2 δεν πρέπει να αποτελούν ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων και πληρωμών όπως ορίζεται στο άρθρο III-156.
Η Επιτροπή ή το Συμβούλιο μπορεί να ορίσει ως νόμιμα τα φορολογικά μέτρα έναντι τρίτων χωρών *Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα*	4. Ελλείψει ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου-πλαίσιο που προβλέπεται στο άρθρο III-157, παράγραφος 3, η Επιτροπή ή, ελλείψει ευρωπαϊκής απόφασης της Επιτροπής εντός τριμήνου από την υποβολή της αίτησης του οικείου κράτους μέλους, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία να ορίζεται ότι τα περιοριστικά φορολογικά μέτρα που θεσπίζει ένα κράτος μέλος έναντι μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών θεωρούνται ότι συνάδουν με το Σύνταγμα καθόσον δικαιολογούνται από έναν από τους στόχους της Ένωσης και ότι είναι συμβατά με την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από αίτηση κράτους μέλους.
	Άρθρο III-159 (πρώην άρθρο 59 ΣΕΚ)
	X
*Μέτρα διασφάλισης λόγω εξαιρετικών περιστάσεων σε σχέση με την **ONE** – μέγιστη διάρκεια: 6 μήνες* *Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία*	Εάν, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, οι κινήσεις κεφαλαίων από ή προς τρίτες χώρες προκαλούν ή απειλούν να προκαλέσουν σοβαρές δυσχέρειες στη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που εισάγουν μέτρα διασφάλισης έναντι τρίτων χωρών για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, εφόσον τα μέτρα αυτά είναι απολύτως αναγκαία. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
	Άρθρο III-160 (νέο)
	X
Στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, είναι αποδεκτή η δέσμευση κεφαλαίων, περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών πόρων - νομοθεσία μέσω νομοθετικής διαδικασίας *Εφαρμογή: το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία*	Εφόσον αυτό απαιτείται προς επίτευξη των στόχων του άρθρου III-257, ως προς την πρόληψη της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και την καταπολέμησή τους, ευρωπαϊκός νόμος ορίζει πλαίσιο διοικητικών μέτρων για τις κινήσεις κεφαλαίων και πληρωμών, όπως η δέσμευση κεφαλαίων, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων που ανήκουν ή βρίσκονται στην κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή μη κρατικής οντότητας. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού νόμου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο. Οι πράξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο περιέχουν τις αναγκαίες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.

Απαιτούμενες νομικές εγγυήσεις

Ανταγωνισμός

ΤΜΗΜΑ 5

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Υποτμήμα 1:
Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων

Άρθρο III-161 (πρώην άρθρο 81 ΣΕΚ)

Απαγόρευση:
- συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων
- αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων
- εναρμονισμένων πρακτικών

1. Είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, ιδίως δε όσες συνίστανται:

- καθορισμού τιμών

α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής,

- περιορισμού των μηχανισμών της αγοράς

β) στον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης των προϊόντων, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων,

- κατανομής αγορών

γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,

- διακριτικής μεταχείρισης εμπορικώς συναλλασσόμενων

δ) στην εφαρμογή, έναντι εμπορικώς συναλλασσομένων, άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,

- υποχρέωσης αποδοχής άσχετων πρόσθετων παροχών

ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών οι οποίες, λόγω της φύσης τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Ενέργειες που απαγορεύονται βάσει αυτού του άρθρου είναι αυτοδικαίως άκυρες...

2. Οι συμφωνίες ή αποφάσεις που απαγορεύονται βάσει του παρόντος άρθρου είναι αυτοδικαίως άκυρες.

... εκτός εάν:

3. Η παράγραφος 1 δύναται, εντούτοις, να κηρυχθεί ανεφάρμοστη:

- σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων,

	- σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, και
	- σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική, ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών,
- βελτιώνουν την παραγωγή και διανομή των προϊόντων *- προωθούν την τεχνική ή οικονομική πρόοδο και δεν έχουν ως αποτέλεσμα:*	η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία:
- μη απαραίτητους περιορισμούς	α) δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς οι οποίοι δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των στόχων αυτών, και
- δυνατότητα εξάλειψης του ανταγωνισμού	β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα εξαλείψεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.
Απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης	Άρθρο ΙΙΙ-162 (πρώην άρθρο 82 ΣΕΚ)
Μορφές κατάχρησης:	Είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που ενδέχεται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεσπόζουσας θέσης εντός της εσωτερικής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της.
	Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση δύναται να συνίσταται ιδίως:
- μη δίκαιες τιμές	α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δίκαιων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής,
- αθέμιτοι περιορισμοί	β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διάθεσης των προϊόντων ή της τεχνολογικής ανάπτυξης επί ζημία των καταναλωτών,
- άνισοι όροι έναντι εμπορικώς συναλλασσομένων	γ) στην εφαρμογή, έναντι εμπορικώς συναλλασσομένων, άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- υποχρέωσης αποδοχής άσχετων πρόσθετων παροχών	δ) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών οι οποίες, λόγω της φύσης τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.
Λήψη αποφάσεων	Άρθρο ΙΙΙ-163 (πρώην άρθρο 83 ΣΕΚ) *X**

Το Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς με ειδική πλειοψηφία	Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς για την εφαρμογή των αρχών που καθιερώνονται με τα άρθρα III-161 και III-162. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
Στόχος του κανονισμού:	Οι ως άνω κανονισμοί αποσκοπούν ιδίως:
- εξασφάλιση της συμμόρφωσης μέσω προστίμων	α) να εξασφαλίσουν την τήρηση των απαγορεύσεων του άρθρου III-161, παράγραφος 1, και του άρθρου III-162, με την πρόβλεψη προστίμων και χρηματικών ποινών,
- αποτελεσματική επίβλεψη *- απλούστευση του διοικητικού ελέγχου*	β) να καθορίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου III-161, παράγραφος 3, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης αποτελεσματικής επίβλεψης αφενός, και, απλούστευσης κατά το δυνατόν του διοικητικού ελέγχου, αφετέρου.
- ορισμός του πεδίου εφαρμογής	γ) να προσδιορίσουν, εφόσον είναι ανάγκη, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων III-161 και III-162 επί των διαφόρων οικονομικών κλάδων,
- οριοθέτηση των καθηκόντων της Επιτροπής και του Δικαστηρίου	δ) να οριοθετήσουν τα καθήκοντα της Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος εδαφίου,
- καθορισμός της σχέσης μεταξύ της νομοθεσίας της ΕΕ και των εθνικών νομοθεσιών	ε) να καθορίσουν τη σχέση μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών αφενός, και του παρόντος υποτμήματος καθώς και των ευρωπαϊκών κανονισμών που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αφετέρου.
	Άρθρο III-164 (πρώην άρθρο 84 ΣΕΚ)
Τα κράτη μέλη αρμόδια μέχρι την έγκριση κανονισμών	Μέχρι την έναρξη ισχύος των ευρωπαϊκών κανονισμών που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου III-163, οι αρχές των κρατών μελών αποφασίζουν σχετικά με το επιτρεπτό των συμφωνιών, αποφάσεων και περιπτώσεων εναρμονισμένης πρακτικής, καθώς και με τη καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης εντός της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και με το άρθρο III-161, ιδίως την παράγραφό του 3, και το άρθρο III-162.
	Άρθρο III-165 (πρώην άρθρο 85 ΣΕΚ)
Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των αρχών: *- διερευνώντας υποθέσεις* *- υποβάλλοντας*	1. Με την επιφύλαξη του άρθρου III-164, η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των αρχών που καθιερώνονται με τα άρθρα III-161 και III-162. Εξετάζει, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή αυτεπαγγέλτως, συνεργαζόμενη με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που οφείλουν να της παρέχουν τη συνδρομή τους, τις περιπτώσεις εικαζόμενης παραβίασης των εν λόγω αρχών. Εάν διαπιστώσει την ύπαρξη παραβίασης, προτείνει τα

προτάσεις

κατάλληλα μέτρα για τον τερματισμό της.

- εκδίδοντας αιτιολογημένη απόφαση με την οποία βεβαιώνεται η παράβαση

2. Εάν δεν τερματισθούν οι παραβιάσεις που αναφέρει η παράγραφος 1, η Επιτροπή εκδίδει αιτιολογημένη ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία βεβαιώνεται η παραβίαση των αρχών. Δύναται να δημοσιεύσει την απόφασή της και να επιτρέψει στα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα τους όρους και τις λεπτομέρειες εφαρμογής των οποίων καθορίζει.

Η Επιτροπή εκδίδει κανονισμούς για την εποπτεία και τη διοίκηση

3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες συμφωνιών για τις οποίες το Συμβούλιο έχει εκδώσει ευρωπαϊκό κανονισμό σύμφωνα με το άρθρο III-163, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β).

Άρθρο III-166 (πρώην άρθρο 86 ΣΕΚ)

Και τα κρατικά μονοπώλια συμμορφώνονται με τους κανόνες ανταγωνισμού...
...εκτός εάν έτσι εμποδίζεται η εκπλήρωση της αποστολής τους

1. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς το Σύνταγμα, ιδίως το άρθρο I-4, παράγραφος 2, και τα άρθρα III-161 έως III-169, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στις διατάξεις του Συντάγματος, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των διατάξεων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό που αντίκειται προς το συμφέρον της Ένωσης.

Η Επιτροπή εκδίδει κανονισμούς και αποφάσεις

3. Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και εκδίδει, εφόσον είναι ανάγκη, τους κατάλληλους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις.

Κρατικές ενισχύσεις

Υποτμήμα 2:
Ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη

Άρθρο III-167 (πρώην άρθρο 87 ΣΕΚ)

Απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων που έχουν επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών

1. Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό λόγω ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός εάν το Σύνταγμα ορίζει άλλως.

Επιτρέπονται:	2. Είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά:
- ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα σε άτομα	α) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προελεύσεως των προϊόντων,
- αποζημιώσεις σε περιπτώσεις έκτακτων γεγονότων και φυσικών καταστροφών	β) οι ενισχύσεις για την ανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα,
- οι ενισχύσεις στην Ανατολική Γερμανία (Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος του Συντάγματος, το σημείο αυτό μπορεί να καταργηθεί με απόφαση που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία)	γ) οι ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες είχαν θιγεί από τη διαίρεση της Γερμανίας, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκλήθηκαν από τη διαίρεση αυτή. Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, το Συμβούλιο δύναται, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την κατάργηση του παρόντος σημείου.
Είναι δυνατό να επιτρέπονται ενισχύσεις:	3. Δύνανται να θεωρηθούν ως συμβατές με την εσωτερική αγορά:
- για την ανάπτυξη περιοχών σε ειδικές περιπτώσεις	α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, καθώς και των περιοχών του άρθρου III-424, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, την οικονομική και την κοινωνική τους κατάσταση,
- για την προώθηση σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	β) οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διατάραξης της οικονομίας κράτους μέλους,
- για ορισμένες οικονομικές δραστηριότητες και περιοχές, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών	γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον,
- για τον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών	δ) οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Ένωση σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον,

- για άλλες εξαιρέσεις, τις οποίες αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία το Συμβούλιο

ε) άλλες κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες καθορίζονται από ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής.

Άρθρο III-168 (πρώην άρθρο 88 ΣΕΚ)

U

Η Επιτροπή εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει απόφαση με στόχο την κατάργηση της ενίσχυσης

2. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση χορηγούμενη από κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά κατά το άρθρο III-167, ή ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση προκειμένου το εν λόγω κράτος μέλος να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.

Δυνατότητα προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου

Εάν το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί προς την ευρωπαϊκή απόφαση αυτή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παρέκκλιση των άρθρων III-360 και III-361.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από το Συμβούλιο να κηρύξει τις ενισχύσεις τους συμβατές με την εσωτερική αγορά

Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση, σύμφωνα με την οποία ενίσχυση που έχει θεσπισθεί ή που πρόκειται να θεσπισθεί από το κράτος αυτό θεωρείται συμβατή με την εσωτερική αγορά, κατά παρέκκλιση του άρθρου III-167 ή από τους προβλεπόμενους στο άρθρο III-169 ευρωπαϊκούς κανονισμούς, εάν εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν την απόφαση αυτή. Εάν η Επιτροπή έχει κινήσει, ως προς την ενίσχυση αυτή, τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, το αίτημα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους προς το Συμβούλιο έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της σχετικής διαδικασίας μέχρις ότου αποφανθεί το Συμβούλιο.

Το αίτημα αυτό αναστέλλει την προαναφερθείσα διαδικασία για τρεις μήνες

Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο δεν αποφανθεί εντός τριών μηνών από την υποβολή του αιτήματος, αποφασίζει η Επιτροπή.

Η Επιτροπή πρέπει να

3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως από τα κράτη μέλη περί των

ενημερώνεται για την σχεδιαζόμενη ενίσχυση και να την εγκρίνει

σχεδίων που αποσκοπούν στη θέσπιση ή τροποποίηση ενισχύσεων, ώστε να μπορεί να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Εάν κρίνει ότι ένα σχέδιο δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά κατά το άρθρο III-167, κινεί αμέσως τη διαδικασία της παραγράφου 2. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν επιτρέπεται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα προτού καταλήξει η Επιτροπή σε τελική απόφαση.

Τα κράτη μέλη πρέπει να περιμένουν την τελική απόφαση

Η Επιτροπή εκδίδει κανονισμούς

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες το Συμβούλιο έχει ορίσει, σύμφωνα με το άρθρο III-169, ότι μπορούν να μην υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου 3.

Άρθρο III-169 (πρώην άρθρο 89 ΣΕΚ)

*X**

Το Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς με ειδική πλειοψηφία

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς για την εφαρμογή των άρθρων III-167 και III-168 και ιδίως να καθορίζει τους όρους εφαρμογής του άρθρου III-168, παράγραφος 3, και τις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου αυτής. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Φορολογικές διατάξεις

ΤΜΗΜΑ 6:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-170 (πρώην άρθρα 90, 91 και 92 ΣΕΚ)

Απαγόρευση διακρίσεων στη φορολογία - περιλαμβανομένων των έμμεσων φόρων

1. Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα στα προϊόντα άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους οποιασδήποτε φύσεως, υψηλότερους από τους φόρους που επιβαρύνουν άμεσα ή έμμεσα τα ομοειδή εθνικά προϊόντα.

Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει στα προϊόντα των άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους η φύση των οποίων οδηγεί στην έμμεση προστασία άλλων προϊόντων.

Για τις εξαγωγές: η επιστροφή δεν μπορεί να είναι ανώτερη των εσωτερικών φόρων που έχουν καταβληθεί

2. Για τα προϊόντα που εξάγονται από κράτος μέλος προς την επικράτεια άλλου κράτους μέλους, η επιστροφή εσωτερικών φόρων δεν δύναται να υπερβαίνει τους εσωτερικούς φόρους που τους έχουν επιβληθεί άμεσα ή έμμεσα.

Το Συμβούλιο μπορεί να εγκρίνει εξαιρέσεις

3. Ως προς τους άλλους φόρους, πλην των φόρων κύκλου εργασιών, των ειδικών φόρων κατανάλωσης και των λοιπών έμμεσων φόρων, δεν

προσωρινού χαρακτήρα με ειδική πλειοψηφία

χορηγούνται απαλλαγές και επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τα άλλα κράτη μέλη ούτε θεσπίζονται εξισωτικές εισφορές κατά την εισαγωγή από κράτη μέλη, παρά μόνο εάν τα προβλεπόμενα μέτρα έχουν προηγουμένως εγκριθεί για περιορισμένο διάστημα με ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση της Επιτροπής.

Έμμεση φορολογία

Άρθρο III-171 (πρώην άρθρο 93 ΣΕΚ)

*U**

Οι έμμεσοι φόροι εναρμονίζονται από το Συμβούλιο που αποφασίζει ομόφωνα

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου θεσπίζει τα μέτρα για την εναρμόνιση των νομοθεσιών περί των φόρων κύκλου εργασιών, των ειδικών φόρων κατανάλωσης και των λοιπών εμμέσων φόρων, εφόσον η εναρμόνιση αυτή είναι αναγκαία για να εξασφαλισθεί η εγκαθίδρυση ή η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Εναρμόνιση

ΤΜΗΜΑ 7

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Προσέγγιση ειδικών νόμων για την εσωτερική αγορά

Άρθρο III-172 (πρώην άρθρο 95 ΣΕΚ)

*X***

Θέσπιση νόμων και νόμων-πλαισίων για την εσωτερική αγορά βάσει της νομοθετικής διαδικασίας, λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία

1. Εκτός εάν ορίζει άλλως το Σύνταγμα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται για την επίτευξη των στόχων του άρθρου III-130. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο καθορίζει τα μέτρα για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Δεν ισχύει για:
- φορολογία
- ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων
- δικαιώματα εργαζομένων

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις φορολογικές διατάξεις, τις διατάξεις για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και τις διατάξεις για τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών εργαζομένων.

Υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας, του περιβάλλοντος, της

3. Η Επιτροπή, στις προτάσεις που υποβάλλει βάσει της παραγράφου 1 σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία των καταναλωτών, λαμβάνει ως βάση υψηλό επίπεδο προστασίας, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη κάθε νέα εξέλιξη που θεμελιώνεται

προστασίας των καταναλωτών, αλλά όχι το «υψηλότερο δυνατό» επίπεδο

σε επιστημονικά δεδομένα. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επιδιώκουν επίσης την επίτευξη του στόχου αυτού.

Εγγύηση προστασίας του περιβάλλοντος

Διατήρηση *καλύτερων κανόνων για:*
- το περιβάλλον
- τον χώρο εργασίας

4. Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης με ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο-πλαίσιο ή με ευρωπαϊκό κανονισμό της Επιτροπής, κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από σοβαρούς λόγους που προβλέπονται στο άρθρο III-154 ή αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, επισημαίνοντας τους λόγους για τη διατήρησή τους.

Θέσπιση *καλύτερων κανόνων για:*
- το περιβάλλον
- τον χώρο εργασίας
- ειδικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ένα κράτος μέλος μετά την εναρμόνιση

5. Επίσης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης με ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο-πλαίσιο ή με ευρωπαϊκό κανονισμό της Επιτροπής, κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εθνικών διατάξεων βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους οι οποίοι συντρέχουν μόνον στην περίπτωσή του και οι οποίοι έχουν ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις καθώς και την αιτιολόγησή τους.

Η Επιτροπή αποφασίζει εάν ένα μέτρο αποτελεί:
- εξαίρεση
- συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου
- εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

6. Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις κοινοποιήσεις των παραγράφων 4 και 5, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και εάν συνιστούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Εάν η Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής, οι εθνικές διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 λογίζονται ότι έχουν εγκριθεί.

Επέκταση της περιόδου κατά έξι μήνες

Εάν η πολυπλοκότητα του αντικειμένου το δικαιολογεί και δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου, η Επιτροπή μπορεί να ειδοποιήσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ότι η προθεσμία της παρούσας παραγράφου παρατείνεται έως ένα εξάμηνο.

Όταν εγκρίνεται εθνική παρέκκλιση από την εναρμόνιση, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει αναπροσαρμογή για όλα τα κράτη μέλη

7. Οσάκις, σύμφωνα με την παράγραφο 6, επιτρέπεται σε κράτος μέλος να διατηρήσει ή να εισαγάγει εθνικές διατάξεις παρεκκλίνουσες από μέτρο εναρμόνισης, η Επιτροπή εξετάζει πάραυτα εάν είναι σκόπιμο να προτείνει αναπροσαρμογή του εν λόγω μέτρου.

Η υγεία δεν περιλαμβάνεται στην

8. Όταν κράτος μέλος επικαλείται συγκεκριμένο πρόβλημα δημόσιας υγείας σε τομέα στον οποίο έχουν ήδη ληφθεί μέτρα εναρμόνισης, το θέτει

ανωτέρω καλούμενη εγγύηση προστασίας του περιβάλλοντος

υπόψη της Επιτροπής η οποία εξετάζει πάραυτα εάν πρέπει να προτείνει κατάλληλα μέτρα.

Προσφυγή απευθείας στο Δικαστήριο σε περίπτωση καταχρηστικής άσκησης των εξουσιών από κράτος μέλος

9. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των άρθρων III-360 και III-361, η Επιτροπή και κάθε κράτος μέλος δύνανται να προσφύγουν απ' ευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν εκτιμούν ότι άλλο κράτος μέλος ασκεί καταχρηστικώς τις εξουσίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Ρήτρα διασφάλισης υπό τον έλεγχο της Ένωσης

10. Τα μέτρα εναρμόνισης του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν, στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, ρήτρα διασφάλισης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν, για έναν ή περισσότερους από τους μη οικονομικούς λόγους του άρθρου III-154, προσωρινά μέτρα υποκείμενα σε διαδικασία ελέγχου από την Ένωση.

Γενική προσέγγιση των νομοθεσιών

Άρθρο III-173 (πρώην άρθρο 94 ΣΕΚ)

*U**

Το Συμβούλιο λαμβάνει ομόφωνα αποφάσεις σχετικά με την εναρμόνιση, εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομική βάση

Με την επιφύλαξη του άρθρου III-172, ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου καθορίζει τα μέτρα για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση στην εγκαθίδρυση ή τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Στρέβλωση του ανταγωνισμού

Άρθρο III-174 (πρώην άρθρο 96 ΣΕΚ)

*X***

Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών νοθεύουν τους όρους ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς και προκαλούν στρέβλωση που πρέπει να εξαλειφθεί, διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Νόμοι-πλαίσια για την εξάλειψη της στρέβλωσης

Εάν οι διαβουλεύσεις αυτές δεν καταλήξουν σε συμφωνία, ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εξάλειψη της εν λόγω στρέβλωσης. Μπορεί επίσης να ληφθεί κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που προβλέπεται από το Σύνταγμα.

Άρθρο III-175 (πρώην άρθρο 97 ΣΕΚ)

Υποχρέωση διαβούλευσης με την Επιτροπή όταν υπάρχει κίνδυνος στρέβλωσης

1. Εάν υπάρχει φόβος ότι η θέσπιση ή η τροποποίηση νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής διάταξης κράτους μέλους ενδέχεται να προκαλέσει στρέβλωση κατά την έννοια του άρθρου III-174, το κράτος μέλος που θέλει να προβεί στην ενέργεια αυτή συμβουλεύεται την

του ανταγωνισμού

Επιτροπή. Η Επιτροπή, αφού συμβουλευθεί τα κράτη μέλη, απευθύνει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σύσταση σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της εν λόγω στρέβλωσης.

2. Εάν το κράτος μέλος που θέλει να θεσπίσει ή να τροποποιήσει τις εσωτερικές του διατάξεις δεν συμμορφώνεται προς τη σύσταση που του απηύθυνε η Επιτροπή, δεν είναι δυνατό να ζητηθεί, σύμφωνα με το άρθρο III-174, από τα άλλα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τις εσωτερικές τους διατάξεις για να εξαλειφθεί η στρέβλωση αυτή. Το άρθρο III-174 δεν έχει εφαρμογή εάν το κράτος μέλος που αγνοεί τη σύσταση της Επιτροπής προκαλεί στρέβλωση που θίγει μόνο το ίδιο.

Πνευματική ιδιοκτησία

Οι νόμοι και οι νόμοι-πλαίσια που θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία εξασφαλίζουν ενιαία προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Οι γλωσσικοί κανόνες αποφασίζονται με ομοφωνία

Άρθρο III-176 (νέο)

X**/U*

X* Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκών τίτλων, για να εξασφαλισθεί ενιαία προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο εσωτερικό της Ένωσης, και με τη δημιουργία κεντρικών καθεστώτων έγκρισης, συντονισμού και ελέγχου στο επίπεδο της Ένωσης.

U* Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου καθορίζει τα γλωσσικά καθεστώτα των ευρωπαϊκών τίτλων. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΟΝΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο III-177 (πρώην άρθρο 4 ΣΕΚ)

U*

Οικονομικός συντονισμός

Ανοιχτή οικονομία αγοράς

Η νομισματική πολιτική και η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος αποτελούν μέρος της οικονομικής πολιτικής

Για τους σκοπούς του άρθρου I-3, η δράση των κρατών μελών και της Ένωσης περιλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει το Σύνταγμα, τη θέσπιση οικονομικής πολιτικής η οποία βασίζεται στον στενό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, την εσωτερική αγορά καθώς και τον καθορισμό κοινών στόχων και ασκείται σύμφωνα με την αρχή της ανοιχτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

Παράλληλα, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπει το Σύνταγμα, η δράση αυτή περιλαμβάνει ένα ενιαίο νόμισμα, το ευρώ, καθώς και τον καθορισμό και την άσκηση ενιαίας νομισματικής πολιτικής και ενιαίας συναλλαγματικής πολιτικής, πρωταρχικός στόχος των οποίων είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και, με την επιφύλαξη του

στόχου αυτού, η υποστήριξη των γενικών οικονομικών πολιτικών στην Ένωση, σύμφωνα με την αρχή της ανοιχτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

Σταθερές τιμές

Υγιή δημόσια οικονομικά

Η δράση αυτή των κρατών μελών και της Ένωσης συνεπάγεται την τήρηση των ακόλουθων κατευθυντήριων αρχών: σταθερές τιμές, υγιή δημόσια οικονομικά, υγιείς νομισματικές συνθήκες και σταθερό ισοζύγιο πληρωμών.

ΤΜΗΜΑ 1

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο III-178 (πρώην άρθρο 98 ΣΕΚ)

Στόχος: ανοιχτή οικονομία αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό

Τα κράτη μέλη ασκούν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό να συμβάλλουν στην πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο I-3, και στο πλαίσιο των γενικών προσανατολισμών του άρθρου III-179, παράγραφος 2. Τα κράτη μέλη και η Ένωση δρουν σύμφωνα με την αρχή της ανοιχτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου III-177.

Συντονισμός οικονομικής πολιτικής

Άρθρο III-179 (πρώην άρθρο 99 ΣΕΚ)

*X/X***

1. Τα κράτη μέλη θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος και τις συντονίζουν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου III-178.

Οι γενικοί προσανατολισμοί εγκρίνονται με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο ως μη δεσμευτικές συστάσεις

X 2. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, συντάσσει σχέδιο των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης και απευθύνει συναφή έκθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με βάση την έκθεση του Συμβουλίου, συζητά τα συμπεράσματα για τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης. Με βάση τα συμπεράσματα αυτά, το Συμβούλιο διατυπώνει σύσταση όπου εκτίθενται οι γενικοί αυτοί προσανατολισμοί. Ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο παρακολουθεί τις οικονομίες των κρατών

3. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ο στενότερος συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και συνεχής σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών, το Συμβούλιο, βάσει εκθέσεων που υποβάλλει η

μελών βάσει εκθέσεων που υποβάλλει η Επιτροπή

Επιτροπή, παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις σε κάθε κράτος μέλος και στην Ένωση, καθώς και τη συμμόρφωση των οικονομικών πολιτικών προς τους γενικούς προσανατολισμούς της παραγράφου 2, και προβαίνει τακτικά σε συνολική αξιολόγηση.

Για τους σκοπούς της πολυμερούς αυτής εποπτείας, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα σημαντικά μέτρα που λαμβάνουν στον τομέα της οικονομικής τους πολιτικής και της διαβιβάζουν όποιες άλλες πληροφορίες κρίνουν αναγκαίες.

Σε περίπτωση παραβίασης των γενικών προσανατολισμών, η Επιτροπή απευθύνει προειδοποίηση και το Συμβούλιο μπορεί με ειδική πλειοψηφία να:
- εκδίδει συστάσεις
- τις ανακοινώνει δημόσια

Η ψήφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους δεν μετρά

X 4. Όταν στο πλαίσιο της διαδικασίας της παραγράφου 3, διαπιστώνεται ότι η οικονομική πολιτική ενός κράτους μέλους αντιβαίνει προς τους γενικούς προσανατολισμούς της παραγράφου 2 ή ότι ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την καλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει προειδοποίηση στο εν λόγω κράτος μέλος. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, μπορεί να απευθύνει τις αναγκαίες συστάσεις προς το εν λόγω κράτος μέλος. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει να ανακοινώσει δημόσια τις συστάσεις του.

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των λοιπών μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των εν λόγω λοιπών μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

5. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και η Επιτροπή διαβιβάζουν έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα αποτελέσματα της πολυμερούς εποπτείας. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να κληθεί να εμφανισθεί ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εάν το Συμβούλιο έχει ανακοινώσει δημόσια τις συστάσεις του.

Οι κανόνες για την εποπτεία λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία

*X*** 6. Ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για τη διαδικασία πολυμερούς εποπτείας των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο III-180 (πρώην άρθρο 100 ΣΕΚ)

Δυνατότητα λήψης μέτρων εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό

*X**
X 1. Με την επιφύλαξη των άλλων διαδικασιών που προβλέπονται στο Σύνταγμα, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση, η οποία θεσπίζει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα.

Δυνατότητα χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε έκτακτες περιστάσεις ή σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών

*X** 2. Όταν κράτος μέλος αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για τη χορήγηση, υπό ορισμένους όρους, χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης στο εν λόγω κράτος μέλος. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο III-181 (πρώην άρθρο 101 ΣΕΚ)

Απαγόρευση υπεραναλήψεων από τις εθνικές τράπεζες και την Κεντρική Τράπεζα προς άλλα πιστωτικά ιδρύματα

1. Απαγορεύονται οι υπεραναλήψεις ή οποιουδήποτε άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και από τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, οι οποίες εφεξής αποκαλούνται «εθνικές κεντρικές τράπεζες», προς τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης, κεντρικές κυβερνήσεις, περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις των κρατών μελών. Απαγορεύεται επίσης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες να αγοράζουν απευθείας χρεόγραφα από τα προαναφερόμενα όργανα και οργανισμούς.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στο δημόσιο, στα οποία οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα οφείλουν να επιφυλάσσουν την ίδια μεταχείριση όπως στα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τη διάθεση χρήματος από τις κεντρικές τράπεζες.

Άρθρο III-182 (πρώην άρθρο 102 ΣΕΚ)

Απαγόρευση προνομιακής πρόσβασης σε πίστωση

Απαγορεύεται κάθε μέτρο ή διάταξη που θεσπίζει προνομιακή πρόσβαση των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, των κεντρικών κυβερνήσεων, των περιφερειακών, τοπικών ή άλλων δημόσιων αρχών, των άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ή των δημόσιων επιχειρήσεων των κρατών μελών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εφόσον δεν υπαγορεύεται από λόγους προληπτικής εποπτείας.

Άρθρο III-183 (πρώην άρθρο 103 ΣΕΚ)

Η Ένωση δεν ευθύνεται για χρέη

*X**
1. Η Ένωση δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές,

- με την εξαίρεση των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

άλλοι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις των κρατών μελών, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση συγκεκριμένου έργου. Κανένα κράτος μέλος δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλοι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις άλλου κράτους μέλους, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση συγκεκριμένου έργου.

Το Συμβούλιο αποφασίζει για τις λεπτομέρειες με ειδική πλειοψηφία

2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να θεσπίζει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που προσδιορίζουν τους ορισμούς για την εφαρμογή των απαγορεύσεων των άρθρων III-181 και III-182 και του παρόντος άρθρου. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το σημαντικότερο άρθρο σε σχέση με τη νομισματική ένωση

Άρθρο III-184 (πρώην άρθρο 104 ΣΕΚ)

X

Αποφυγή υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων

1. Τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τη δημοσιονομική πειθαρχία.

2. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εξέλιξη της δημοσιονομικής κατάστασης και το ύψος του δημόσιου χρέους στα κράτη μέλη προκειμένου να εντοπίζει τις μεγάλες αποκλίσεις. Ειδικότερα, εξετάζει την τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, με βάση τα εξής δύο κριτήρια:

Δύο κριτήρια:
3% του προβλεπόμενου ή υφιστάμενου δημοσιονομικού ελλείμματος - μπορεί να υπερβεί μία τιμή αναφοράς εάν:

α) κατά πόσον ο λόγος του προβλεπόμενου ή υφιστάμενου δημοσιονομικού ελλείμματος προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, εκτός εάν:

- υπάρχει ουσιαστική πτώση

i) ο λόγος αυτός σημειώνει ουσιαστική και συνεχή πτώση και έχει φθάσει σε επίπεδο παραπλήσιο της τιμής αναφοράς, ή

- η υπέρβαση είναι έκτακτη

ii) η υπέρβαση της τιμής αναφοράς είναι απλώς έκτακτη και προσωρινή και ο λόγος παραμένει κοντά στην τιμή αναφοράς,

*υπέρβαση του **60% του συνολικού δημόσιου χρέους**… εκτός εάν ο λόγος του χρέους*

β) κατά πόσον ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, εκτός εάν ο λόγος μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό.

μειώνεται επαρκώς

Οι τιμές αναφοράς ορίζονται στο πρωτόκολλο αριθ. 10

Οι τιμές αναφοράς ορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.

Η έκθεση επί των υπερβολικών ελλειμμάτων λαμβάνει υπόψη σχετικούς παράγοντες, όπως τις δημόσιες επενδύσεις και τη μεσοπρόθεσμη κατάσταση
Έκθεση της Επιτροπής αν υπάρχει κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος

3. Εάν ένα κράτος μέλος δεν πληροί τους όρους ενός ή αμφοτέρων των κριτηρίων, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση. Η έκθεση της Επιτροπής εξετάζει επίσης κατά πόσον το δημόσιο έλλειμμα υπερβαίνει τις δαπάνες δημοσίων επενδύσεων, λαμβάνει δε υπόψη όλους τους άλλους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της μεσοπρόθεσμης οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους μέλους.
Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συντάσσει έκθεση εφόσον, μολονότι εκπληρώνονται οι όροι των κριτηρίων, θεωρεί ότι υπάρχει σε κράτος μέλος κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος.

Η Επιτροπή διατυπώνει γνώμη για την έκθεση

4. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο III-192 διατυπώνει γνώμη για την έκθεση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή απευθύνει γνώμη στο κράτος μέλος σχετικά με το έλλειμμα

5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι σε κράτος μέλος υπάρχει ή μπορεί να εμφανισθεί υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει γνώμη στο εν λόγω κράτος μέλος και ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εάν το έλλειμμα είναι υπερβολικό και απευθύνει σύσταση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος

X 6. Το Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, αφού λάβει υπόψη τυχόν παρατηρήσεις του εν λόγω κράτους μέλους και μετά από συνολική εκτίμηση, αποφασίζει εάν υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα. Στην περίπτωση αυτή, εκδίδει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και μετά από σύσταση της Επιτροπής, συστάσεις που απευθύνει προς το εν λόγω κράτος μέλος, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση αυτή εντός δεδομένης προθεσμίας. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, οι συστάσεις αυτές δεν ανακοινώνονται δημόσια.

Δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος – απαιτείται 55% των ψηφισάντων που εκπροσωπούν το 65% του πληθυσμού

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το εν λόγω κράτος μέλος.

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των λοιπών μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των εν λόγω λοιπών μελών του Συμβουλίου που

συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Με ειδική πλειοψηφία λαμβάνονται οι αποφάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 8-11 χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους

Ειδική πλειοψηφία = 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού

Μειοψηφία αρνησικυρίας = 35% του πληθυσμού της ζώνης ευρώ + 1 κράτος μέλος

X 7. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, εκδίδει τις ευρωπαϊκές αποφάσεις και τις συστάσεις των παραγράφων 8 έως 11.

Αποφασίζει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το εν λόγω κράτος μέλος.

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των λοιπών μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των εν λόγω λοιπών μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Το Συμβούλιο μπορεί:
- να ανακοινώνει δημόσια τις συστάσεις

X 8. Εάν το Συμβούλιο εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν έχει αναληφθεί αποτελεσματική δράση κατ' εφαρμογή των συστάσεών του εντός της ταχθείσας προθεσμίας μπορεί να ανακοινώσει δημόσια τις συστάσεις του.

- να επιβάλλει τη λήψη μέτρων

X 9. Εάν κράτος μέλος επιμένει να μην εφαρμόζει τις συστάσεις του Συμβουλίου, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία προειδοποιείται το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος την οποία το Συμβούλιο κρίνει αναγκαία για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

- να ζητήσει την υποβολή εκθέσεων

Στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από το εν λόγω κράτος μέλος να υποβάλει εκθέσεις σύμφωνα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, για να εξετάσει τις προσπάθειες προσαρμογής που καταβάλλει το εν λόγω κράτος μέλος.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μπορούν να εφαρμοστούν τα ακόλουθα μέτρα:

X 10. Ενόσω κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται προς ευρωπαϊκή απόφαση που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 9, το Συμβούλιο, μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει ή, κατά περίπτωση, να εντείνει ένα ή περισσότερα από τα εξής μέτρα:

- αίτηση για δημοσίευση πληροφοριών

α) να απαιτήσει από το εν λόγω κράτος μέλος να δημοσιεύει πρόσθετες πληροφορίες, τις οποίες προσδιορίζει το Συμβούλιο, προτού εκδώσει ομολογίες και χρεόγραφα,

- αναθεώρηση των όρων δανεισμού

β) να καλέσει την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αναθεωρήσει την πολιτική δανεισμού που ασκεί έναντι του εν λόγω κράτους μέλους,

- απαίτηση άτοκης κατάθεσης ποσού

γ) να απαιτήσει από το εν λόγω κράτος μέλος να καταθέσει ατόκως στην Ένωση ποσό κατάλληλου ύψους, έως ότου το Συμβούλιο κρίνει ότι διορθώθηκε το υπερβολικό έλλειμμα,

- επιβολή προστίμων

δ) να επιβάλει πρόστιμα κατάλληλου ύψους.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα ληφθέντα μέτρα.

Τα μέτρα καταργούνται όταν διορθώνεται το πρόβλημα του υπερβολικού ελλείμματος

X 11. Το Συμβούλιο καταργεί ορισμένα ή όλα τα μέτρα των παραγράφων 6, 8, 9 και 10, εφόσον κρίνει ότι το υπερβολικό έλλειμμα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος έχει διορθωθεί. Εάν το Συμβούλιο έχει προηγουμένως ανακοινώσει δημόσια τις συστάσεις του, μόλις καταργηθεί η ευρωπαϊκή απόφαση της παραγράφου 8, προβαίνει σε δημόσια δήλωση ότι δεν υφίσταται πλέον υπερβολικό έλλειμμα στο εν λόγω κράτος μέλος.

12. Τα δικαιώματα προσφυγής που προβλέπονται στα άρθρα III-360 και III-361 δεν μπορούν να ασκηθούν στο πλαίσιο των παραγράφων 1 έως 6, 8 και 9.

Πρωτόκολλο αριθ. 10 για τα ελλείμματα

13. Περαιτέρω διατάξεις για την εφαρμογή της διαδικασίας του παρόντος άρθρου προβλέπονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.

Ευρωπαϊκός νόμος θα αντικαταστήσει το πρωτόκολλο αριθ. 10 – απόφαση με ομοφωνία στο Συμβούλιο

*U** Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα για την αντικατάσταση του εν λόγω Πρωτοκόλλου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Οι αποφάσεις για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου λαμβάνονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία

*X** Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που προβλέπουν λεπτομερείς κανόνες και ορισμούς για την εφαρμογή του εν λόγω Πρωτοκόλλου. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Νομισματική πολιτική

ΤΜΗΜΑ 2

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Άρθρο III-185 (πρώην άρθρο 105 ΣΕΚ)

*U**

Στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών: σταθερότητα των τιμών

1. Πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου αυτού, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση, προκειμένου να συμβάλλει στην πραγμάτωση των στόχων της όπως ορίζονται στο άρθρο I-3. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της ανοιχτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο III-177.

Καθήκοντα του ΕΣΚΤ:

2. Τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι:

- νομισματική πολιτική

α) να χαράσσει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης,

- πράξεις συναλλάγματος

β) να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου III-326,

- διαχείριση συναλλαγματικών διαθεσίμων

γ) να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών,

- πρακτικά συστήματα πληρωμών

δ) να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

Με την εξαίρεση των ταμειακών υπολοίπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών

3. Η παράγραφος 2, στοιχείο γ), δεν θίγει την εκ μέρους των κυβερνήσεων των κρατών μελών κατοχή και διαχείριση τρεχόντων ταμειακών υπολοίπων σε συνάλλαγμα.

Ζητείται η γνώμη της Κεντρικής Τράπεζας όταν:

4. Η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζητείται:

- πράξεις της Ένωσης εμπίπτουν στο πεδίο των λειτουργιών της

α) για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στους τομείς αρμοδιότητάς της,

- εγκρίνονται εθνικές

β) από τις εθνικές αρχές, για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που

νομοθεσίες σε τομείς αρμοδιότητάς της

εμπίπτει στους τομείς αρμοδιότητάς της, εντός όμως των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου III-187, παράγραφος 4.

Η ΕΚΤ μπορεί να υποβάλλει γνώμες

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να υποβάλλει γνώμες στα θεσμικά και λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ένωσης καθώς και στις εθνικές αρχές για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της.

Το ΕΣΚΤ συμβάλλει στην εποπτεία

5. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση των πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις για τη χρηματοοικονομική εποπτεία
Με ομοφωνία

6. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιρουμένων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Άρθρο III-186 (πρώην άρθρο 106 ΣΕΚ)

*X**

Αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση των τραπεζογραμματίων ευρώ στην Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια. Τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι τα μόνα που αποτελούν νόμιμο χρήμα μέσα στην Ένωση.

Η έκδοση κερμάτων εγκρίνεται από την ΕΚΤ

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν κέρματα ευρώ, η ποσότητα των οποίων τελεί υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Το Συμβούλιο αποφασίζει για τους κανόνες με ειδική πλειοψηφία

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τη λήψη μέτρων εναρμόνισης της ονομαστικής αξίας και των τεχνικών προδιαγραφών των κερμάτων που πρόκειται να κυκλοφορήσουν, κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για την ομαλή κυκλοφορία τους στο εσωτερικό της Ένωσης. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Οργάνωση

Άρθρο III-187 (πρώην άρθρο 107 ΣΕΚ)

***X**/X**

Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Επιτροπή

1. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών διοικείται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα οποία είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή.

Το καταστατικό παρατίθεται στο πρωτόκολλο αριθ. 4	2. Το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών παρατίθεται στο Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
Το καταστατικό μπορεί να τροποποιηθεί με νόμο:	3. Το άρθρο 5 παράγραφοι 1, 2 και 3, τα άρθρα 17 και 18, το άρθρο 19, παράγραφος 1, τα άρθρα 22, 23, 24 και 26, το άρθρο 32, παράγραφοι 2, 3, 4 και 6, το άρθρο 33, παράγραφος 1, στοιχείο α), και το άρθρο 36 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μπορούν να τροποποιηθούν με ευρωπαϊκό νόμο:
- έπειτα από πρόταση της Επιτροπής	***X***** α) είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
- έπειτα από σύσταση της ΕΚΤ	*X*** β) είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή.
Το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα	4. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις για τον καθορισμό των μέτρων του άρθρου 4, του άρθρου 5, παράγραφος 4, του άρθρου 19, παράγραφος 2, του άρθρου 20, του άρθρου 28, παράγραφος 1, του άρθρου 29, παράγραφος 2, του άρθρου 30, παράγραφος 4, και του άρθρου 34, παράγραφος 3, του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:
- έπειτα από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την ΕΚΤ	***X***** α) μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ή
- έπειτα από σύσταση της ΕΚΤ και διαβούλευση με την Επιτροπή	*XX** β) μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή.
Ανεξαρτησία	Άρθρο III-188 (πρώην άρθρο 108 ΣΕΚ)
Απαγορεύεται στην ΕΚΤ και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε φορέα	Κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που τους ανατίθενται από το Σύνταγμα και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ή οποιοδήποτε μέλος των οργάνων λήψεως αποφάσεων των ιδρυμάτων αυτών δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από τα

θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης, από κυβερνήσεις κρατών μελών ή από άλλο οργανισμό. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο III-189 (πρώην άρθρο 109 ΣΕΚ)

Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας

Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι η εθνική νομοθεσία του, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής του τράπεζας, συνάδει με το Σύνταγμα και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Άρθρο III-190 (πρώην άρθρο 110 ΣΕΚ)

X/XX**

Η ΕΚΤ εκδίδει:

1. Για την εκπλήρωση της αποστολής που έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκδίδει, σύμφωνα με το Σύνταγμα και υπό τους όρους που καθορίζει το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

- κανονισμούς για την εκτέλεση των καθηκόντων

α) ευρωπαϊκούς κανονισμούς αναγκαίους για την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), στο άρθρο 19, παράγραφος 1, στο άρθρο 22 ή στο άρθρο 25, παράγραφος 2, του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις του άρθρου III-187, παράγραφος 4,

- αποφάσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων

β) ευρωπαϊκές αποφάσεις αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών βάσει του Συντάγματος και του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

- συστάσεις και γνώμες

γ) συστάσεις και γνώμες.

Η ΕΚΤ μπορεί να δημοσιεύει τις πράξεις της

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αποφασίζει να δημοσιεύει τις ευρωπαϊκές της αποφάσεις, τις συστάσεις και τις γνώμες της.

Η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα – το Συμβούλιο αποφασίζει τους όρους με ειδική

3. Το Συμβούλιο εκδίδει με τη διαδικασία του άρθρου III-187, παράγραφος 4, ευρωπαϊκούς κανονισμούς που καθορίζουν τα όρια και τους όρους υπό τους οποίους η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δύναται να επιβάλλει στις επιχειρήσεις χρηματικές ποινές και πρόστιμα σε περιπτώσεις μη

πλειοψηφία

συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους ευρωπαϊκούς της κανονισμούς ή αποφάσεις.

Άρθρο III-191 (πρώην άρθρο 123, παράγραφος 4 ΣΕΚ)

*X***

Μέτρα για τη χρήση του ευρώ θεσπίζονται μέσω νομοθετικής διαδικασίας, έπειτα από διαβούλευση με την ΕΚΤ

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΤΜΗΜΑ 3:

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή

Άρθρο III-192 (πρώην άρθρο 114, παράγραφος 2 έως 4 ΣΕΚ)

*X**

- προωθεί τον συντονισμό της πολιτικής των κρατών μελών

1. Για την προώθηση του συντονισμού της πολιτικής των κρατών μελών κατά τον βαθμό που είναι αναγκαίο για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, συνιστάται Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

2. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή έχει ως αποστολή:

- διατυπώνει γνώμες

α) να διατυπώνει γνώμες προς το Συμβούλιο ή την Επιτροπή είτε μετά από αίτησή τους είτε με δική της πρωτοβουλία,

- εξετάζει την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση των κρατών μελών

β) να παρακολουθεί την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση των κρατών μελών και της Ένωσης και να υποβάλλει τακτικά συναφείς εκθέσεις προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τις οικονομικές σχέσεις με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς,

- συμβάλλει στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου

γ) με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, να συμβάλλει στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου του άρθρου III-159, του άρθρου III-179, παράγραφοι 2, 3, 4 και 6, των άρθρων III-180, III-183, III-184, του άρθρου III-185, παράγραφος 6, του άρθρου III-186, παράγραφος 2, του άρθρου III-187, παράγραφοι 3 και 4, των άρθρων III-191, III-196, του άρθρου III-198, παράγραφοι 2 και 3, του άρθρου III-201, του άρθρου III-202, παράγραφοι 2 και 3, και των άρθρων III-322 και III-326 και να εκτελεί τα άλλα συμβουλευτικά και προπαρασκευαστικά καθήκοντα που της αναθέτει το Συμβούλιο,

- εξετάζει όλα τα μέτρα που έχουν σχέση με τις

δ) να εξετάζει, τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, την κατάσταση ως προς τις κινήσεις κεφαλαίων και την ελευθερία των πληρωμών, όπως προκύπτουν

κινήσεις κεφαλαίων και την ελευθερία των πληρωμών

από την εφαρμογή του Συντάγματος και των πράξεων της Ένωσης. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλα τα μέτρα που αφορούν τις κινήσεις κεφαλαίων και τις πληρωμές. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο για τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής.

Τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και η ΕΚΤ διορίζουν έκαστο/η έως δύο μέλη

Τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διορίζουν από δύο το πολύ μέλη στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

Την απόφαση για τη σύνθεση της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής λαμβάνει το Συμβούλιο

3. Το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία καθορίζονται λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τη σύνθεση της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εν λόγω απόφαση.

Κράτη μέλη με παρεκκλίσεις

4. Πέραν των καθηκόντων της παραγράφου 2, και εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου III-197, η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή παρακολουθεί τη νομισματική και δημοσιονομική κατάσταση και το γενικό σύστημα πληρωμών των εν λόγω κρατών μελών και υποβάλλει τακτικά συναφή έκθεση προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Άρθρο III-193 (πρώην άρθρο 115 ΣΕΚ)

XX

Αίτημα για σύσταση ή πρόταση της Επιτροπής

Για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου III-179, παράγραφος 4, του άρθρου III-184, με εξαίρεση την παράγραφο 13, των άρθρων III-191 και III-196, του άρθρου III-198, παράγραφος 3 και του άρθρου III-326, το Συμβούλιο ή ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση ή να διατυπώσει σύσταση, ανάλογα με την περίπτωση. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα αυτό και υποβάλλει αμελλητί τα συμπεράσματά της στο Συμβούλιο.

ΤΜΗΜΑ 4

Ζώνη του ευρώ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΟ ΕΥΡΩ

Άρθρο III-194 (νέο)

X

Θέσπιση συμπληρωματικών

1. Προκειμένου να συμβάλει στην καλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του

*μέτρων **για τις χώρες που έχουν ως νόμισμα το ευρώ***	Συντάγματος, το Συμβούλιο θεσπίζει, σύμφωνα με την οικεία διαδικασία μεταξύ των προβλεπομένων στα άρθρα III–179 και III–184, εξαιρουμένης της διαδικασίας του άρθρου III–184 παράγραφος 13, μέτρα για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, προκειμένου:
Ενίσχυση του συντονισμού της δημοσιονομικής πειθαρχίας τους	α) να ενισχυθεί ο συντονισμός και η εποπτεία της δημοσιονομικής τους πειθαρχίας,
Προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής	β) να χαράσσονται, ως προς τα εν λόγω κράτη, οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής, μεριμνώντας ώστε να είναι συμβατοί με τους καθοριζόμενους για το σύνολο της Ένωσης, και να διασφαλίζεται η εποπτεία τους.
Ειδική πλειοψηφία μόνο για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού.	2. Για τα μέτρα της παραγράφου 1, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των εν λόγω μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.
Μειοψηφία αρνησικυρίας = 35% του πληθυσμού της ζώνης ευρώ + 1 κράτος μέλος	Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.
	Άρθρο III-195 (νέο)
Πρωτόκολλο αριθ. 12	Οι ειδικές ρυθμίσεις για τις συνόδους των Υπουργών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, καθορίζονται στο Πρωτόκολλο για την Ευρωομάδα.
Δράση σε διεθνές επίπεδο	Άρθρο III-196 (νέο) ***X***
Το Συμβούλιο εκδίδει κοινή θέση σε σχέση με το διεθνές νομισματικό σύστημα	1. Για να διασφαλιστεί η θέση του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ευρωπαϊκή απόφαση που καθορίζει κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την οικονομική και νομισματική ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
Απαιτείται ειδική πλειοψηφία για ενιαία	2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εγκρίνει τα μέτρα που ενδείκνυνται για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο

εκπροσώπηση της ΕΕ σε διεθνείς οργανισμούς

πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την εκπροσώπηση με ειδική πλειοψηφία μεταξύ των μελών της ζώνης του ευρώ

3. Για τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των εν λόγω μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

ΤΜΗΜΑ 5

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-197 (πρώην άρθρο 122, παράγραφος 1 και 3 έως 5 ΣΕΚ)

Παρεκκλίσεις για τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ

1. Τα κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ότι πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ, αποκαλούνται εφεξής «κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση».

Σε αυτά τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν το ευρώ

2. Οι κατωτέρω διατάξεις του Συντάγματος δεν έχουν εφαρμογή για τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση:

α) υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν κατά γενικό τρόπο την Ευρωζώνη (άρθρο III-179, παράγραφος 2),

β) υποχρεωτικά μέτρα διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος (άρθρο III-184, παράγραφοι 9 και 10),

γ) στόχοι και καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (άρθρο III-185, παράγραφοι 1, 2, 3 και 5),

δ) έκδοση του ευρώ (άρθρο III-186),

ε) πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο III-190),

στ) μέτρα σχετικά με τη χρήση του ευρώ (άρθρο III-191),

ζ) νομισματικές συμφωνίες και άλλα μέτρα συναλλαγματικής πολιτικής (άρθρο III-326),

η) διορισμός των μελών της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο III-382, παράγραφος 2),

θ) ευρωπαϊκές αποφάσεις που καθορίζουν κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την οικονομική και νομισματική ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο III-196, παράγραφος 1),

ι) μέτρα για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο III-196, παράγραφος 2).

Κατά συνέπεια, στα άρθρα που αναφέρουν τα στοιχεία α) έως ι), ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Ο αποκλεισμός αυτών των κρατών μελών από το ΕΣΚΤ προβλέπεται στο καταστατικό του

3. Τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση και οι εθνικές κεντρικές τους τράπεζες εξαιρούνται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, σύμφωνα με το κεφάλαιο IX του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τα κράτη μέλη με παρέκκλιση δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στο Συμβούλιο όταν αυτό λαμβάνει αποφάσεις για ζητήματα που αφορούν το ευρώ…

…ιδίως όταν λαμβάνονται αποφάσεις για συστάσεις στο πλαίσιο πολυμερούς εποπτείας ή σε περιπτώσεις μέτρων για υπερβολικά ελλείμματα

Ειδική πλειοψηφία = 55% των μελών του

4. Το δικαίωμα ψήφου των μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση αναστέλλεται κατά την έγκριση, από το Συμβούλιο, των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, καθώς και στις εξής περιπτώσεις:

α) συστάσεις προς τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας, περιλαμβανομένων και των προγραμμάτων σταθερότητας και των προειδοποιήσεων (άρθρο III-179, παράγραφος 4),

β) μέτρα που αφορούν τα υπερβολικά ελλείμματα των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (άρθρο III-184, παράγραφοι 6, 7, 8 και 11).

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των λοιπών μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον

Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού

ελάχιστο αριθμό των εν λόγω λοιπών μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο III-198 (πρώην άρθρα 121, 122, παράγραφος 2, και 123, παράγραφος 5 ΣΕΚ)

Η Επιτροπή και η ΕΚΤ υποβάλλουν ετήσια έκθεση σχετικά με την πρόοδο των κρατών μελών που επιθυμούν την ένταξή τους στη ζώνη του ευρώ

Οι εκθέσεις εξετάζουν κατά πόσο έχουν επιτευχθεί τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Τουλάχιστον ανά διετία, ή μετά από αίτημα κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποβάλλουν έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για την επίτευξη της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Οι εκθέσεις αυτές εξετάζουν ιδίως κατά πόσον η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής του τράπεζας, συνάδει με τα άρθρα III-188 και III-189 και με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Οι εκθέσεις εξετάζουν επίσης κατά πόσον έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός σταθερής σύγκλισης, με γνώμονα την πλήρωση των ακόλουθων κριτηρίων από κάθε κράτος μέλος:

- σταθερότητα τιμών

α) επίτευξη υψηλού βαθμού σταθερότητας τιμών· αυτό καταδεικνύεται από ποσοστό πληθωρισμού του κράτους αυτού που προσεγγίζει το αντίστοιχο ποσοστό των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών,

- απουσία υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος

β) σταθερότητα των δημόσιων οικονομικών· αυτό καταδεικνύεται από την επίτευξη δημοσιονομικής κατάστασης χωρίς υπερβολικό δημόσιο έλλειμμα, κατά την έννοια του άρθρου III-184, παράγραφος 6,

- τήρηση των κανονικών περιθωρίων διακύμανσης

γ) τήρηση των κανονικών περιθωρίων διακύμανσης που προβλέπονται από το μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος επί δύο τουλάχιστον έτη, χωρίς υποτίμηση του νομίσματος έναντι του ευρώ,

- διάρκεια της σύγκλισης

δ) διάρκεια της σύγκλισης που επέτυχε το κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και της συμμετοχής του στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, αντανακλώμενη στα επίπεδα των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Τα τέσσερα κριτήρια σύγκλισης εξειδικεύονται στο πρωτόκολλο αριθ. 11

Τα τέσσερα κριτήρια της παρούσας παραγράφου και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πρέπει αυτά να επιτευχθούν αναπτύσσονται περαιτέρω στο Πρωτόκολλο σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης. Στις εκθέσεις της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας λαμβάνονται επίσης υπόψη τα αποτελέσματα της ενοποίησης των αγορών, η κατάσταση και η εξέλιξη των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών και η εξέταση των εξελίξεων του ανά μονάδα κόστους εργασίας και άλλων δεικτών τιμών.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία ποια κράτη μέλη μπορούν να προσχωρήσουν στη ζώνη του ευρώ

X 2. Μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αφού συζητηθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που καθορίζει ποιά από τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις, βάσει των κριτηρίων της παραγράφου 1 και καταργεί τις παρεκκλίσεις για τα εν λόγω κράτη μέλη.

Σύσταση που προέρχεται από την ειδική πλειοψηφία των κρατών με νόμισμα το ευρώ

Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από σύσταση προερχόμενη από την ειδική πλειοψηφία των μελών του που εκπροσωπούν τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ· τα μέλη αυτά αποφασίζουν εντός προθεσμίας έξι μηνών από την παραλαβή της πρότασης της Επιτροπής από το Συμβούλιο.

Η ειδική πλειοψηφία του δευτέρου εδαφίου ορίζεται ως ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών. Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό των μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Η ζώνη του ευρώ καθορίζει, αποφασίζοντας ομόφωνα, την ισοτιμία με την οποία το ευρώ αντικαθιστά το νόμισμα του νέου κράτους μέλους

U 3. Εάν αποφασιστεί, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 διαδικασία, να καταργηθεί μία παρέκκλιση, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν αμετάκλητα την ισοτιμία με την οποία το ευρώ αντικαθιστά το νόμισμα του συγκεκριμένου κράτους μέλους και θεσπίζουν τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την εισαγωγή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στο εν λόγω κράτος μέλος.
Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μεταξύ των μελών που εκπροσωπούν τα κράτη μέλη με νόμισμα και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Άρθρο III-199 (πρώην άρθρα 123, παράγραφος 3, και 117, παράγραφος 2 ΣΕΚ)

Γενικό Συμβούλιο της ΕΚΤ

1. Εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση, και με την επιφύλαξη του άρθρου III-187, παράγραφος 1, το Γενικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που αναφέρει το άρθρο 45 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας συγκροτείται ως τρίτο όργανο λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σχέσεις μεταξύ των κρατών που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και

2. Εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ως προς τα εν λόγω κράτη μέλη:

της ΕΚΤ

α) ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών,

β) ενισχύει τον συντονισμό των νομισματικών πολιτικών των κρατών μελών, για να εξασφαλίσει τη σταθερότητα των τιμών,

γ) επιβλέπει τη λειτουργία του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών,

δ) διεξάγει διαβουλεύσεις για ζητήματα της αρμοδιότητας των εθνικών κεντρικών τραπεζών που επηρεάζουν τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματαγορών,
ε) ασκεί τα παλαιά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας τα οποία είχε αναλάβει προηγουμένως το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα.

Άρθρο III-200 (πρώην άρθρο 124, παράγραφος 1 ΣΕΚ)

Η συναλλαγματική πολιτική είναι ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος

Τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση αντιμετωπίζουν τη συναλλαγματική τους πολιτική ως πρόβλημα κοινού ενδιαφέροντος. Προς τούτο, λαμβάνουν υπόψη τους την πείρα που έχει συσσωρευθεί χάρις στη συνεργασία στο πλαίσιο του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Άρθρο III-201 (πρώην άρθρο 119 ΣΕΚ)

XX

Σε περίπτωση σοβαρής απειλής δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών κράτους μέλους που δεν έχει ως νόμισμα το ευρώ...

1. Σε περίπτωση δυσχερειών ή σοβαρής απειλής δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών ενός κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση, οι οποίες οφείλονται είτε σε ολική διατάραξη του ισοζυγίου πληρωμών είτε στο είδος των συναλλαγματικών αποθεμάτων που διαθέτει, και οι οποίες ενδέχεται ιδίως να θέσουν σε κίνδυνο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ή την υλοποίηση της κοινής εμπορικής πολιτικής, η Επιτροπή εξετάζει αμελλητί την κατάσταση του κράτους αυτού, καθώς και τα μέτρα που αυτό έλαβε ή δύναται να λάβει σύμφωνα με το Σύνταγμα, κάνοντας χρήση όλων των μέσων που διαθέτει. Η Επιτροπή υποδεικνύει μέτρα, τη λήψη των οποίων συνιστά στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

...η Επιτροπή μπορεί να συστήσει την παροχή αμοιβαίας συνδρομής

Εάν η δράση που ανέλαβε ένα κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και τα μέτρα που υπέδειξε η Επιτροπή αποδεικνύονται ανεπαρκή για να εξαλείψουν τις δυσχέρειες ή την απειλή δυσχερειών, η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, συνιστά στο Συμβούλιο την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και τις πρόσφορες μεθοδεύσεις.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο για την κατάσταση και την εξέλιξή της.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής

2. Το Συμβούλιο εκδίδει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις σχετικά με την παροχή της αμοιβαίας συνδρομής και τον καθορισμό των όρων και των λεπτομερειών της. Η αμοιβαία συνδρομή δύναται ιδίως να συνίσταται:

α) σε συντονισμένη δράση ενώπιον άλλων διεθνών οργανισμών, στους οποίους τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση δύνανται να προσφεύγουν,

β) σε μέτρα που είναι αναγκαία για την αποφυγή εκτροπών του εμπορίου, όταν το ευρισκόμενο σε δυσχέρεια κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση διατηρεί ή επανεισάγει ποσοτικούς περιορισμούς έναντι τρίτων χωρών,

γ) σε χορήγηση περιορισμένων πιστώσεων εκ μέρους άλλων κρατών μελών, εφόσον αυτά συμφωνούν.

Η Επιτροπή αποφασίζει και το Συμβούλιο μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή της με ειδική πλειοψηφία

3. Εάν το Συμβούλιο δεν παράσχει την αμοιβαία συνδρομή που προτείνει η Επιτροπή ή εάν η παρασχεθείσα αμοιβαία συνδρομή και τα ληφθέντα μέτρα είναι ανεπαρκή, η Επιτροπή επιτρέπει στο κράτος μέλος που ευρίσκεται σε δυσχέρεια και για το οποίο ισχύει παρέκκλιση να λάβει μέτρα διασφάλισης, οι όροι και οι λεπτομέρειες των οποίων καθορίζονται από την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο μπορεί να ανακαλεί την άδεια αυτή και να τροποποιεί τους όρους και τις λεπτομέρειές της.

Άρθρο III-202 (πρώην άρθρο 120 ΣΕΚ)

XX

Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν μέτρα διασφάλισης

1. Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης του ισοζυγίου πληρωμών και εάν δεν εκδοθεί αμέσως ευρωπαϊκή απόφαση υπό την έννοια του άρθρου III-201, παράγραφος 2, κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση μπορεί να λάβει, συντηρητικώς, τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης. Τα μέτρα αυτά δεν επιτρέπεται να προκαλούν παρά ελάχιστη διαταραχή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ούτε επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα απολύτως απαραίτητα όρια για την αντιμετώπιση των αιφνίδιων δυσχερειών που ανέκυψαν.

Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη ενημερώνονται

2. Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη ενημερώνονται για τα μέτρα διασφάλισης που προβλέπει η παράγραφος 1 το αργότερο κατά την έναρξη ισχύος τους. Η Επιτροπή μπορεί να συστήσει στο Συμβούλιο την αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο III-201.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική

3. Το Συμβούλιο μπορεί μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, να εκδώσει

πλειοψηφία

ευρωπαϊκή απόφαση που να ορίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να τροποποιήσει, να αναστείλει ή να καταργήσει τα μέτρα διασφάλισης που προβλέπει η παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Κεφάλαιο για την απασχόληση – *εισήχθη με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ*

ΤΜΗΜΑ 1

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Συντονισμένη στρατηγική για την απασχόληση

Άρθρο III-203 (πρώην άρθρο 125 ΣΕΚ)

- υψηλό επίπεδο απασχόλησης μέσω της προαγωγής της δημιουργίας εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού

Η Ένωση και τα κράτη μέλη εργάζονται, σύμφωνα με το παρόν τμήμα, για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και ιδίως για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού καθώς και αγοράς εργασίας που να ανταποκρίνεται ταχέως στις εξελίξεις της οικονομίας, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο I-3.

Άρθρο III-204 (πρώην άρθρο 126 ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια, αλλά πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη των στόχων της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη, μέσω των πολιτικών τους για την απασχόληση, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του άρθρου III-203 κατά τρόπο συνάδοντα με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης που διαμορφώνονται βάσει του άρθρου III-179, παράγραφος 2.

Συντονισμός της προώθησης της απασχόλησης

2. Τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τις εθνικές πρακτικές που άπτονται των αρμοδιοτήτων των κοινωνικών εταίρων, θεωρούν την προώθηση της απασχόλησης ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος και συντονίζουν συναφώς τη δράση τους στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο III-206.

Άρθρο III-205 (πρώην άρθρο 127 ΣΕΚ)

Η Ένωση υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης

1. Η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης ενθαρρύνοντας την συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, υποστηρίζοντας και, εάν χρειάζεται, συμπληρώνοντας τη δράση τους. Ενεργώντας κατά τον τρόπο αυτόν, σέβεται πλήρως τις αρμοδιότητες των

κρατών μελών.

Η προώθηση της απασχόλησης θα λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης

2. Ο στόχος υψηλού επιπέδου απασχόλησης λαμβάνεται υπόψη κατά τη χάραξη και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης.

Άρθρο III-206 (πρώην άρθρο 128 ΣΕΚ)

Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση προς τα κράτη μέλη

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξετάζει ετησίως την κατάσταση της απασχόλησης στην Ένωση και εγκρίνει σχετικά συμπεράσματα, βάσει κοινής ετήσιας έκθεσης του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, χαράζει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, οι οποίες συνάδουν με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής

*X** 2. Βάσει των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, χαράζει κατ' έτος κατευθυντήριες γραμμές, τις οποίες τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη στις πολιτικές τους για την απασχόληση. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Απασχόλησης.

Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές συνάδουν προς τους γενικούς προσανατολισμούς που διαμορφώνονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου III-179, παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις

3. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή ετήσια έκθεση για τις κυριότερες διατάξεις που θεσπίζει για την εφαρμογή της πολιτικής του για την απασχόληση, υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση της παραγράφου 2.

Το Συμβούλιο, έπειτα από σύσταση της Επιτροπής, εκδίδει συστάσεις προς τα κράτη μέλη, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία

X 4. Έκαστο έτος, βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης, το Συμβούλιο εξετάζει την εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών, υπό το πρίσμα των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, δύναται να εκδίδει συστάσεις τις οποίες απευθύνει προς τα κράτη μέλη.

Κοινή ετήσια έκθεση

X 5. Βάσει των πορισμάτων της εξέτασης αυτής, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποβάλλουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κοινή ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση της απασχόλησης στην Ένωση και την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση.

Άρθρο III-207 (πρώην άρθρο 129 ΣΕΚ)

*X***

Δράσεις ενθάρρυνσης

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει δράσεις

θεσπίζονται με ειδική πλειοψηφία από το Συμβούλιο

ενθάρρυνσης για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και την υποστήριξη της δράσης τους στον τομέα της απασχόλησης μέσω πρωτοβουλιών οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, με την παροχή συγκριτικής ανάλυσης και συμβουλών, καθώς και με την προαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων και την αξιολόγηση εμπειριών, ιδίως με τη μορφή πιλοτικών σχεδίων. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Μη εναρμόνιση

Ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο δεν περιλαμβάνει εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Άρθρο III-208 (πρώην άρθρο 130 ΣΕΚ)

Απλή πλειοψηφία

Επιτροπή Απασχόλησης

Το Συμβούλιο εκδίδει με απλή πλειοψηφία ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία δημιουργείται συμβουλευτική Επιτροπή Απασχόλησης για την προώθηση του συντονισμού των πολιτικών των κρατών μελών για την απασχόληση και την αγορά εργασίας. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Επιτροπή Απασχόλησης έχει ως αποστολή:

- παρακολουθεί

α) να παρακολουθεί την κατάσταση της απασχόλησης και των πολιτικών για την απασχόληση στην Ένωση και στα κράτη μέλη,

- διατυπώνει γνώμες

β) με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, να διατυπώνει γνώμες προς το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, μετά από σχετική αίτησή τους ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας, και να συμβάλλει στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου που αναφέρει το άρθρο III-206.

- ζητεί τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Απασχόλησης ζητεί τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων.

Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη στην Επιτροπή Απασχόλησης.

ΤΜΗΜΑ 2

Κοινωνική πολιτική

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στόχοι

Άρθρο III-209 (πρώην άρθρο 136 ΣΕΚ)

Αύξηση του επιπέδου απασχόλησης και των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας

Η Ένωση και τα κράτη μέλη, έχοντας συνείδηση των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως τα δικαιώματα που διακηρύσσονται με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961 και τον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989, έχουν ως στόχο την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, ώστε να καταστεί δυνατή η εναρμόνισή τους μέσα σε πλαίσια προόδου, την κατάλληλη κοινωνική προστασία, τον κοινωνικό διάλογο, την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων με στόχο υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Η Ένωση ενεργεί έχοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών πρακτικών όσον αφορά τις συμβατικές σχέσεις και την ανταγωνιστικότητα

Για τον σκοπό αυτόν, η Ένωση και τα κράτη μέλη ενεργούν έχοντας υπόψη την ποικιλία των εθνικών πρακτικών, ιδίως στον τομέα των συμβατικών σχέσεων, καθώς και την ανάγκη να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης.

Εναρμόνιση των κοινωνικών συστημάτων

Η Ένωση και τα κράτη μέλη φρονούν ότι η εξέλιξη αυτή θα προκύψει όχι μόνον από τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η οποία θα διευκολύνει την εναρμόνιση των κοινωνικών συστημάτων, αλλά και από τις διαδικασίες που θεσπίζει η το Σύνταγμα και από την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων.

Άρθρο III-210 (πρώην άρθρο 137 ΣΕΚ)

*X**/U**

Η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει

1. Για την επίτευξη των στόχων του άρθρου III-209, η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στους ακόλουθους τομείς:

*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) X***

α) βελτίωση ιδίως του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων,

*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) X***

β) όροι εργασίας,

***Ομοφωνία** στο Συμβούλιο, έπειτα από διαβούλευση με το ΕΚ U**

γ) κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία των εργαζομένων,

***Ομοφωνία** στο Συμβούλιο, έπειτα από διαβούλευση με το ΕΚ U**

δ) προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,

Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία,

ε) ενημέρωση και διαβούλευση με τους εργαζομένους,

*βέτο ΕΚ) Χ***	
***Ομοφωνία** στο Συμβούλιο, έπειτα από διαβούλευση με το ΕΚ U**	στ) εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης της συνδιαχείρισης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 6,
***Ομοφωνία** στο Συμβούλιο, έπειτα από διαβούλευση με το ΕΚ U**	ζ) συνθήκες απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της Ένωσης,
*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) Χ***	η) ένταξη των προσώπων που αποκλείονται από την αγορά εργασίας, με την επιφύλαξη του άρθρου III-283,
*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) Χ***	θ) ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση κατά την εργασία,
*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) Χ***	ι) καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,
*Νομοθετική διαδικασία, (ειδική πλειοψηφία, βέτο ΕΚ) Χ***	ια) εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, με την επιφύλαξη του στοιχείου γ).
	2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1:
Μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μέσω νομοθετικής διαδικασίας *Αποκλείεται η εναρμόνιση*	α) ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν να βελτιώσουν τις γνώσεις, να αναπτύξουν την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, να προωθήσουν καινοτόμες λύσεις, και να αξιολογήσουν εμπειρίες, αποκλειόμενης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών,
Ελάχιστες προδιαγραφές στα στοιχεία α) έως θ), βλ. ανωτέρω	β) στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως θ) της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει ελάχιστες προδιαγραφές σταδιακής εφαρμογής, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών και των τεχνικών ρυθμίσεων σε κάθε κράτος μέλος. Ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο αποφεύγει να επιβάλλει διοικητικούς, οικονομικούς και νομικούς περιορισμούς που να παρεμποδίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

*U** 3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχεία γ), δ), στ) και ζ), ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο εκδίδεται από το Συμβούλιο που αποφασίζει ομόφωνα και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την εφαρμογή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας στην παράγραφο 1, στοιχεία δ), στ) και ζ). Αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η εφαρμογή νόμων-πλαισίων μπορεί να ανατίθεται στους κοινωνικούς εταίρους

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν στους κοινωνικούς εταίρους, εφόσον αυτοί το ζητήσουν από κοινού, την εφαρμογή των ευρωπαϊκών νόμων-πλαίσιο που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3, ή, ενδεχομένως, την εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανονισμών ή αποφάσεων θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο III-212.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα

Στην περίπτωση αυτή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μεριμνά ώστε το αργότερο κατά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο και κατά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή ευρωπαϊκός κανονισμός ή ευρωπαϊκή απόφαση, οι κοινωνικοί εταίροι να έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα με συμφωνία μεταξύ τους, ενώ παράλληλα το κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις ώστε να είναι, ανά πάσα στιγμή, σε θέση να εξασφαλίζει τα αποτελέσματα που επιβάλλονται από τον εν λόγω νόμο-πλαίσιο, τον εν λόγω κανονισμό ή την εν λόγω απόφαση.

Οι πράξεις της Ένωσης:

5. Οι ευρωπαϊκοί νόμοι ή νόμοι-πλαίσιο που θεσπίζονται βάσει του παρόντος άρθρου:

- δεν θίγουν θεμελιώδεις αρχές των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

α) δεν θίγουν την αναγνωρισμένη ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν τις θεμελιώδεις αρχές του συστήματός τους κοινωνικής ασφάλισης και δεν πρέπει να επηρεάζουν αισθητά την οικονομική του ισορροπία,

- δεν εμποδίζουν τη διατήρηση ή θέσπιση αυστηρότερων προτύπων εφόσον είναι συμβατά με το Σύνταγμα

β) δεν εμποδίζουν την εκ μέρους των κρατών μελών διατήρηση ή θέσπιση αυστηρότερων προστατευτικών μέτρων συμβατών με το Σύνταγμα.

Οι αμοιβές, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα απεργίας και

6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις αμοιβές, στο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, στο δικαίωμα απεργίας ή στο δικαίωμα ανταπεργίας (λοκ άουτ).

το δικαίωμα ανταπεργίας αντιμετωπίζονται στο Μέρος ΙΙ και στο άρθρο ΙΙΙ-213, στοιχείο ζ)

Άρθρο ΙΙΙ-211 (πρώην άρθρο 138 ΣΕΚ)

Διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους

1. Η Επιτροπή προωθεί τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους σε επίπεδο Ένωσης και θεσπίζει όλα τα μέτρα που είναι πρόσφορα για να διευκολύνεται ο διάλογος μεταξύ τους, μεριμνώντας ώστε η υποστήριξή της να παρέχεται ισόρροπα προς τα μέρη.

- πριν από την υποβολή προτάσεων

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Επιτροπή, πριν υποβάλει προτάσεις στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τον ενδεχόμενο προσανατολισμό μιας δράσης της Ένωσης.

- σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης

3. Εάν μετά από τη διαβούλευση της παραγράφου 2, η Επιτροπή εκτιμά ότι η συγκεκριμένη δράση της Ένωσης πρέπει να αναληφθεί, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης. Οι κοινωνικοί εταίροι διατυπώνουν γνώμη ή, αναλόγως των περιπτώσεων, σύσταση, την οποία διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Προθεσμία: 9 μήνες για τη σύναψη των συμφωνιών σύμφωνα με το άρθρο ΙΙΙ-212

4. Κατά τις διαβουλεύσεις των παραγράφων 2 και 3, οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να πληροφορήσουν την Επιτροπή ότι επιθυμούν να κινήσουν τη διαδικασία του άρθρου ΙΙΙ-212, παράγραφος 1. Η διάρκεια της διαδικασίας αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα μήνες, εκτός εάν οι ενδιαφερόμενοι κοινωνικοί εταίροι και η Επιτροπή αποφασίσουν από κοινού την παράτασή της.

Άρθρο ΙΙΙ-212 (πρώην άρθρο 139 ΣΕΚ)

Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να συνάψουν συμφωνίες σε επίπεδο Ένωσης

1. Ο διάλογος μεταξύ κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο Ένωσης μπορεί να οδηγεί, εφόσον οι κοινωνικοί εταίροι το επιθυμούν, στη σύναψη συμβατικών σχέσεων, ενδεχομένως και συμφωνιών.

Εφαρμογή:
- πρακτικές των κοινωνικών εταίρων
- κράτη μέλη
- κανονισμοί/αποφάσεις του Συμβουλίου (με ειδική πλειοψηφία)

*X** 2. Οι συμφωνίες που συνάπτονται σε επίπεδο Ένωσης εφαρμόζονται είτε σύμφωνα με τις διαδικασίες και πρακτικές των ενδιαφερόμενων κοινωνικών εταίρων και κρατών μελών, είτε, στους τομείς που εμπίπτουν στο άρθρο ΙΙΙ-210, όταν το ζητούν από κοινού τα υπογράφοντα μέρη, με ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται σχετικά.

Σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται ομοφωνία	*U** Εάν η εν λόγω συμφωνία περιέχει μία ή περισσότερες διατάξεις σχετικές με τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία σύμφωνα με το άρθρο III-210, παράγραφος 3, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.
	Άρθρο III-213 (πρώην άρθρο 140 ΣΕΚ)
Η Επιτροπή προωθεί τη συνεργασία και τον συντονισμό σε σχέση με:	Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου III-209 και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του Συντάγματος, η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και διευκολύνει τον συντονισμό της δράσης τους σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πολιτικής που εμπίπτουν στο παρόν τμήμα, ιδίως επί θεμάτων που έχουν σχέση με:
- την απασχόληση	α) την απασχόληση,
- το εργατικό δίκαιο και τους όρους εργασίας	β) το εργατικό δίκαιο και τους όρους εργασίας,
- την κατάρτιση	γ) την επαγγελματική εκπαίδευση και επιμόρφωση,
- την κοινωνική ασφάλιση	δ) την κοινωνική ασφάλιση,
- την προστασία από ατυχήματα και ασθένειες	ε) την προστασία από επαγγελματικά ατυχήματα και ασθένειες,
- την υγιεινή	στ) την υγιεινή στον χώρο εργασίας,
- το συνδικαλιστικό δικαίωμα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις	ζ) το συνδικαλιστικό δικαίωμα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων.
Μέσω: *- μελετών* *- γνωμών* *- διαβουλεύσεων* *- κατευθυντήριων γραμμών* *- βέλτιστων πρακτικών* *- παρακολούθησης* *- αξιολόγησης*	Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή δρα σε διαρκή συνεννόηση με τα κράτη μέλη, εκπονεί μελέτες, διατυπώνει γνώμες και διοργανώνει διαβουλεύσεις, τόσο για τα προβλήματα που ανακύπτουν σε εθνικό επίπεδο όσο και για τα προβλήματα που ενδιαφέρουν διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως αναπτύσσει πρωτοβουλίες με στόχο τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των αναγκαίων στοιχείων για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο. Πριν διατυπώσει τις γνώμες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, η Επιτροπή διαβουλεύεται με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Ισότητα στην εργασία	Άρθρο III-214 (πρώην άρθρο 141 ΣΕΚ)
Ίση αμοιβή για εργασία	*X*** 1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει την εφαρμογή της αρχής της ίσης

της αυτής αξίας	αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.
Ευρύς ορισμός της «αμοιβής»	2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «αμοιβή» νοούνται οι συνήθεις βασικοί ή κατώτατοι μισθοί ή αποδοχές και όλα τα άλλα οφέλη που παρέχονται άμεσα ή έμμεσα, σε χρήμα ή σε είδος, από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσης εργασίας. Η ίση αμοιβή, χωρίς διακρίσεις φύλου, συνεπάγεται ότι:
Απαιτούνται ενιαίες μέθοδοι υπολογισμού	α) η αμοιβή η οποία παρέχεται για όμοια εργασία που αμείβεται κατ' αποκοπήν καθορίζεται με βάση την ίδια μονάδα μέτρησης, β) η αμοιβή η οποία παρέχεται για εργασία που αμείβεται με βάση τη χρονική διάρκεια είναι η ίδια για όμοια θέση εργασίας.
Νόμος μέσω νομοθετικής διαδικασίας, έπειτα από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	3. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ίσης αμοιβής για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Επιτρέπεται η πρόβλεψη ειδικών πλεονεκτημάτων για το υποεκπροσωπούμενο φύλο	4. Προκειμένου να εξασφαλιστεί εμπράκτως η πλήρης ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στον επαγγελματικό βίο, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν μέτρα που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα, τα οποία διευκολύνουν το λιγότερο εκπροσωπούμενο φύλο να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα ή προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τυχόν μειονεκτήματα κατά την επαγγελματική σταδιοδρομία.
	Άρθρο III-215 (πρώην άρθρο 142 ΣΕΚ)
Άδεια μετ' αποδοχών	Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διατηρήσουν την υπάρχουσα ισοτιμία των συστημάτων αδειών μετ' αποδοχών.
	Άρθρο III-216 (πρώην άρθρο 143 ΣΕΚ)
Ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη δημογραφική κατάσταση	Η Επιτροπή καταρτίζει ετησίως έκθεση για την πρόοδο της επίτευξης των στόχων του άρθρου III-209, καθώς και για τη δημογραφική κατάσταση στην Ένωση. Διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
	Άρθρο III-217 (πρώην άρθρο 144 ΣΕΚ)
	*X**
Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας	Το Συμβούλιο εκδίδει, με απλή πλειοψηφία, ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία δημιουργείται συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας για

Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία	την προώθηση της συνεργασίας σε θέματα κοινωνικής προστασίας μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
Καθήκοντα της Επιτροπής:	Η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας έχει ως έργο:
- παρακολούθηση της κοινωνικής κατάστασης	α) να παρακολουθεί την κοινωνική κατάσταση και την εξέλιξη των πολιτικών κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη και στην Ένωση,
- προώθηση καλών πρακτικών	β) να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή,
- κατάρτιση εκθέσεων, γνωμών	γ) με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, να καταρτίζει εκθέσεις, να διατυπώνει γνώμες ή να αναλαμβάνει άλλες δραστηριότητες στους τομείς των αρμοδιοτήτων της, είτε κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας.
Η Επιτροπή αποτελείται από δύο μέλη από κάθε κράτος μέλος και από δύο μέλη που διορίζει η Επιτροπή	Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας πραγματοποιεί τις δέουσες επαφές με τους κοινωνικούς εταίρους. Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας.
	Άρθρο III-218 (πρώην άρθρο 145 ΣΕΚ)
Εκθέσεις της Επιτροπής προς το ΕΚ για την εξέλιξη της κοινωνικής κατάστασης	Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για την εξέλιξη της κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση.
Το ΕΚ μπορεί να ζητεί περισσότερες πληροφορίες	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλεί την Επιτροπή να καταρτίζει εκθέσεις επί ειδικών προβλημάτων που αφορούν την κοινωνική κατάσταση.
	Άρθρο III-219 (πρώην άρθρα 146/147/148 ΣΕΚ)
	*X***
Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο προωθεί: *- τις δυνατότητες απασχόλησης των εργαζομένων* *- την κινητικότητα των εργαζομένων* *- την προσαρμογή των εργαζομένων στις*	1. Για τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των εργαζομένων στην εσωτερική αγορά και για τη συμβολή, κατ' αυτόν τον τρόπο, στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, ιδρύεται Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο το οποίο έχει ως στόχο να προωθεί μέσα στην Ένωση τις δυνατότητες απασχόλησης και τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας και στις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής, ιδίως μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού.

μεταλλαγές της βιομηχανίας
Η Επιτροπή διοικεί το Ταμείο, επικουρούμενη από επιτροπή αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών

2. Η Επιτροπή διοικεί το Ταμείο. Επικουρείται στο έργο της αυτό από ειδική επιτροπή η οποία προεδρεύεται από μέλος της Επιτροπής και αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών.

Εφαρμογή μέσω νομοθεσίας με ειδική πλειοψηφία

3. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τα μέτρα εφαρμογής σχετικά με το Ταμείο. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 3:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Κοινωνική και εδαφική συνοχή

Άρθρο III-220 (πρώην άρθρο 158 ΣΕΚ)

Στόχοι:
- μείωση ανισοτήτων
- ανάπτυξη πλέον μειονεκτουσών περιοχών με ιδιαίτερη έμφαση στις αγροτικές και σε άλλες μειονεκτούσες περιοχές

Η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και συνεχίζει τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής.

Η Ένωση αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, καθώς και των αγροτικών περιοχών.

Μεταξύ των εν λόγω περιοχών, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις περιοχές που συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.

Διαρθρωτικά Ταμεία

Άρθρο III-221 (πρώην άρθρο 159 ΣΕΚ)

*Χ***

Μέσα:
- συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών

Τα κράτη μέλη ασκούν και συντονίζουν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό, μεταξύ άλλων, να επιτύχουν τους στόχους του άρθρου III-220. Η διαμόρφωση και η υλοποίηση των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης καθώς και η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς συνδυάζονται με τους

στόχους αυτούς και συμβάλλουν στην επίτευξή τους. Η Ένωση ενισχύει επίσης την επίτευξη των στόχων αυτών με τη δράση της μέσω των διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων - Τμήμα Προσανατολισμού, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υπαρχόντων χρηματοδοτικών μέσων.

- Διαρθρωτικά Ταμεία

- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Εκθέσεις της Επιτροπής ανά τριετία

Η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή των Περιφερειών και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμβάλει τα διάφορα μέσα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.

Μπορούν να θεσπίζονται ειδικά μέτρα, εκτός του πλαισίου των Ταμείων, μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει κάθε ειδικό μέτρο εκτός του πλαισίου των Ταμείων, με την επιφύλαξη των μέτρων που θεσπίζονται στο πλαίσιο των άλλων πολιτικών της Ένωσης. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Άρθρο III-222 (πρώην άρθρο 160 ΣΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση, μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους καθώς και στον αναπροσανατολισμό των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή.

Καθήκοντα

Άρθρο III-223 (πρώην άρθρο 161 ΣΕΚ)

*πρώτα U***, στη συνέχεια X***

Τα καθήκοντα των διαρθρωτικών ταμείων καθορίζονται μέσω της νομοθεσίας (το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις ομόφωνα έως το 2007)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου III-224, ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει τα καθήκοντα, τους πρωταρχικούς στόχους και την οργάνωση των διαρθρωτικών Ταμείων, γεγονός που μπορεί να συνεπάγεται τη συνένωση των Ταμείων, τους γενικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα Ταμεία καθώς και τις διατάξεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους και ο συντονισμός των Ταμείων μεταξύ τους και με τα άλλα υπάρχοντα χρηματοδοτικά μέσα.

Ταμείο Συνοχής

Με ευρωπαϊκό νόμο ιδρύεται Ταμείο Συνοχής το οποίο συμβάλλει στη χρηματοδότηση έργων περιβάλλοντος και διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της υποδομής των μεταφορών.

Σε κάθε περίπτωση, ο ευρωπαϊκός νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση

με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τις πρώτες διατάξεις σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής

2. Οι πρώτες διατάξεις σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία και με το Ταμείο Συνοχής οι οποίες θα εκδοθούν μετά τις ισχύουσες κατά την ημερομηνία της υπογραφής της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης θεσπίζονται με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο III-224 (πρώην άρθρο 162 ΣΕΚ)

Τα εκτελεστικά μέτρα θεσπίζονται από το Συμβούλιο που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία

*X***

Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τα μέτρα εφαρμογής σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων - τμήμα «Προσανατολισμού», και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ισχύουν αντιστοίχως τα άρθρα III-231 και III-219 παράγραφος 3.

ΤΜΗΜΑ 4:

Γεωργία και αλιεία

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

Άρθρο III-225 (πρώην άρθρο 32, παράγραφος 1, δεύτερη πρόταση, ΣΕΚ)

Ορισμός της γεωργίας και της αλιείας

Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική.

Ο όρος «γεωργία» συμπεριλαμβάνει την αλιεία

Ως «γεωργικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα πρώτης μεταποίησης τα οποία σχετίζονται άμεσα με τα προαναφερόμενα προϊόντα. Οι αναφορές στην κοινή γεωργική πολιτική ή τη γεωργία και η χρήση του όρου «γεωργικός» νοούνται ως συμπεριλαμβάνουσες την αλιεία, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εν λόγω τομέα.

Άρθρο III-226 (πρώην άρθρο 32 ΣΕΚ)

Η γεωργία αποτελεί τμήμα της εσωτερικής αγοράς

1. Η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει τη γεωργία και το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων.

Γενικός κανόνας: οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς εφαρμόζονται

2. Εκτός αντιθέτων διατάξεων των άρθρων III-227 έως III-232, οι κανόνες σχετικά με την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εφαρμόζονται στα γεωργικά προϊόντα.

στη γεωργία	3. Τα προϊόντα τα οποία απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι εμπίπτουν στα άρθρα ΙΙΙ-227 έως ΙΙΙ-232.
Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)	4. Η λειτουργία και η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από κοινή γεωργική πολιτική.
	Άρθρο ΙΙΙ-227 (πρώην άρθρο 33 ΣΕΚ)
Στόχοι:	1. Στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι:
- αύξηση της παραγωγικότητας	α) να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας αναπτύσσοντας την τεχνική πρόοδο και διασφαλίζοντας την ορθολογική ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής και την άριστη χρησιμοποίηση των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού,
- διασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον αγροτικό πληθυσμό	β) να εξασφαλίζει κατά τον τρόπο αυτόν δίκαιο βιοτικό επίπεδο στον αγροτικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία,
- σταθεροποίηση των αγορών	γ) να σταθεροποιεί τις αγορές,
- εξασφάλιση του εφοδιασμού	δ) να εγγυάται την ασφάλεια εφοδιασμού,
- διασφάλιση λογικών τιμών	ε) να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.
Στην ΚΓΠ λαμβάνονται υπόψη:	2. Κατά την εκπόνηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και των ειδικών μεθόδων που τυχόν συνεπάγεται η εφαρμογή της, λαμβάνονται υπόψη:
- ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας	α) ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας, που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών,
- η βαθμιαία εφαρμογή	β) η ανάγκη βαθμιαίας εφαρμογής των καταλλήλων προσαρμογών,
- οι στενοί δεσμοί μεταξύ των οικονομιών	γ) το γεγονός ότι στα κράτη μέλη η γεωργία αποτελεί τομέα στενά συνδεδεμένο με το σύνολο της οικονομίας.
	Άρθρο ΙΙΙ-228 (πρώην άρθρο 34 ΣΕΚ)
Κοινή οργάνωση της αγοράς (ΚΟΑ)...	1. Για να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου ΙΙΙ-227, δημιουργείται κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών.
...μέσω των ακόλουθων	Ανάλογα με τα προϊόντα, η οργάνωση αυτή λαμβάνει μία από τις

μεθόδων:	ακόλουθες μορφές:
- κανόνες ανταγωνισμού	α) κοινοί κανόνες ανταγωνισμού,
- υποχρεωτικός συντονισμός των αγορών	β) υποχρεωτικός συντονισμός των διαφόρων εθνικών οργανώσεων αγοράς,
- οργάνωση της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο	γ) οργάνωση της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
Μέσα: *- ρύθμιση τιμών* *- ενισχύσεις* *- μέτρα αποθήκευσης* *- σταθεροποίηση εισαγωγών και εξαγωγών*	2. Η κοινή οργάνωση στις μορφές της παραγράφου 1 μπορεί να περιλαμβάνει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του άρθρου III-227, ιδίως δε ρυθμίσεις των τιμών, ενισχύσεις τόσο για την παραγωγή όσο και για την εμπορία των διαφόρων προϊόντων, συστήματα αποθήκευσης και λογιστικής μεταφοράς και κοινούς μηχανισμούς σταθεροποίησης των εισαγωγών ή των εξαγωγών.
Αποκλείονται οι διακρίσεις στο εσωτερικό της Ένωσης	Η κοινή οργάνωση πρέπει να περιορίζεται στην επιδίωξη των στόχων του άρθρου III-227 και να αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών στο εσωτερικό της Ένωσης.
Ενιαίες μέθοδοι υπολογισμού τιμών	Ενδεχομένη κοινή πολιτική τιμών πρέπει να βασίζεται επί κοινών κριτηρίων και επί ενιαίων μεθόδων υπολογισμού.
Ταμεία εγγυήσεων	3. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινής οργάνωσης που αναφέρει η παράγραφος 1, μπορούν να συσταθούν ένα ή περισσότερα γεωργικά ταμεία προσανατολισμού και εγγυήσεων.
	Άρθρο III-229 (πρώην άρθρο 35 ΣΕΚ)
	Για να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου III-227, είναι δυνατό ιδίως να προβλεφθούν στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής:
Μέσα: *- συντονισμός της κατάρτισης, της έρευνας και της διάδοσης των γνώσεων*	α) ο αποτελεσματικός συντονισμός των προσπαθειών στους τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της έρευνας και της εκλαΐκευσης και διάδοσης των γεωργικών γνώσεων, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει κοινή χρηματοδότηση σχεδίων ή οργανισμών,
- προώθηση της κατανάλωσης	β) κοινά μέτρα για την προώθηση της κατανάλωσης ορισμένων προϊόντων.
	Άρθρο III-230 (πρώην άρθρο 36 ΣΕΚ)
Τα όρια στην εφαρμογή των κανόνων	*X*** 1. Το τμήμα σχετικά με τους κανόνες του ανταγωνισμού εφαρμόζεται στην παραγωγή και στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων μόνο κατά το μέτρο

ανταγωνισμού καθορίζονται μέσω συνήθους νομοθετικής διαδικασίας	που ορίζεται στον ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο-πλαίσιο σύμφωνα με το άρθρο III-231, παράγραφος 2, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του άρθρου III-227.
Μετά από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο αποφασίζει να χορηγήσει ενισχύσεις σε:	*X* 2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκό κανονισμό ή ευρωπαϊκή απόφαση που επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων:
- επιχειρήσεις σε μειονεκτούσες περιοχές	α) για την προστασία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν λόγω διαρθρωτικών ή φυσικών συνθηκών,
- προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης	β) στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης.
Διαδικασία λήψης αποφάσεων	Άρθρο III-231 (πρώην άρθρο 37 ΣΕΚ)
Η Επιτροπή προτείνει	1. Η Επιτροπή, υποβάλλει προτάσεις για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της υποκατάστασης των εθνικών οργανώσεων αγοράς από τις μορφές κοινής οργάνωσης του άρθρου III-228, παράγραφος 1, καθώς και για την εφαρμογή των μέτρων που αφορά το παρόν τμήμα. Κατά την εκπόνηση των προτάσεων αυτών λαμβάνεται υπόψη η αλληλεξάρτηση των γεωργικών ζητημάτων που αφορά το παρόν τμήμα.
Νομοθετική διαδικασία για την οργάνωση των αγορών, το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις μόνο για:	*X*** 2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο ορίζει την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που προβλέπεται στο άρθρο III-228, παράγραφος 1, καθώς και τις άλλες διατάξεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής.
- τον καθορισμό τιμών, εισφορών, ενισχύσεων και ποσοτικών περιορισμών *- κατανομή αλιευτικών δυνατοτήτων*	*X* 3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων.
Υποκατάσταση εθνικών αγορών από Κοινή Αγορά εφόσον: *- ληφθεί υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για τις προσαρμογές και*	4. Η κοινή οργάνωση που προβλέπεται στο άρθρο III-128, παράγραφος 1 μπορεί να υποκαταστήσει τις εθνικές οργανώσεις αγοράς, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2: α) εφόσον η κοινή οργάνωση προσφέρει στα κράτη μέλη που αντιτίθενται στο μέτρο αυτό και διαθέτουν δική τους εθνική οργάνωση για τη συγκεκριμένη παραγωγή ισοδύναμες εγγυήσεις για την απασχόληση και το

τις αναγκαίες εξειδικεύσεις

βιοτικό επίπεδο των ενδιαφερόμενων παραγωγών, λαμβανομένου υπόψη του ρυθμού των ενδεχόμενων προσαρμογών και των αναγκαίων εξειδικεύσεων, και

- εξασφαλίζονται συνθήκες ανάλογες με εκείνες που ισχύουν στην εθνική αγορά

β) εφόσον η οργάνωση αυτή εξασφαλίζει στις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης όρους ανάλογους με τους ισχύοντες στην εθνική αγορά.

5. Εάν δημιουργηθεί κοινή οργάνωση για ορισμένες πρώτες ύλες, χωρίς να υπάρχει ακόμη κοινή οργάνωση για τα αντίστοιχα μεταποιημένα προϊόντα, οι εν λόγω πρώτες ύλες, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τα μεταποιημένα προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή σε τρίτες χώρες, μπορούν να εισάγονται από χώρες εκτός της Ένωσης.

Άρθρο III-232 (πρώην άρθρο 38 ΣΕΚ)

Εξισωτικές εισφορές εάν γίνεται διάκριση

Όταν, εντός κράτους μέλους, προϊόν αποτελεί αντικείμενο εθνικής οργάνωσης αγοράς ή οποιασδήποτε εσωτερικής ρύθμισης ισοδύναμου αποτελέσματος που επηρεάζει την ανταγωνιστική θέση ομοειδούς παραγωγής σε άλλο κράτος μέλος, τα κράτη μέλη επιβάλλουν εξισωτική εισφορά στο προϊόν αυτό κατά την εισαγωγή του από το κράτος μέλος όπου υπάρχει η οργάνωση ή η ρύθμιση, εκτός εάν το κράτος αυτό επιβάλλει εξισωτική εισφορά κατά την εξαγωγή.

Η Επιτροπή καθορίζει το ύψος των απαιτούμενων εισφορών

Η Επιτροπή εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν το ύψος των εισφορών αυτών κατά το ποσό που απαιτείται για την αποκατάσταση της ισορροπίας. Μπορεί επίσης να επιτρέπει την εφαρμογή άλλων μέτρων, τους όρους και τις λεπτομέρειες εφαρμογής των οποίων καθορίζει.

Περιβάλλον
- συντρέχουσα αρμοδιότητα

ΤΜΗΜΑ 5

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο III-233 (πρώην άρθρο 174 ΣΕΚ)

Περιβαλλοντικοί στόχοι

1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει στην επιδίωξη των εξής στόχων:

α) τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,

β) την προστασία της υγείας του ανθρώπου,

γ) τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,

δ) την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, όχι το «υψηλότερο δυνατό». Αρχές:
- της προφύλαξης
- της πρόληψης
- της αιτιώδους συνάφειας

Ρήτρα διασφάλισης

2. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Ένωσης. Θεμελιώνεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Στο πλαίσιο αυτό, τα μέτρα εναρμόνισης που ανταποκρίνονται στις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνουν, όπου ενδείκνυται, ρήτρα διασφάλισης που εξουσιοδοτεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν, για μη οικονομικούς περιβαλλοντικούς λόγους, προσωρινές διατάξεις υποκείμενες σε διαδικασία ελέγχου εκ μέρους της Ένωσης.

Η Ένωση λαμβάνει υπόψη:

3. Κατά τον σχεδιασμό της πολιτικής της στον τομέα του περιβάλλοντος, η Ένωση λαμβάνει υπόψη της:

α) τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα,

β) τις συνθήκες του περιβάλλοντος στις διάφορες περιοχές της Ένωσης,

γ) τα πλεονεκτήματα και τις επιβαρύνσεις που μπορούν να συνεπάγονται η δράση ή η απουσία δράσης,

δ) την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ένωσης στο σύνολό της και την ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών της.

Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

4. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Ο τρόπος της συνεργασίας της Ένωσης μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.

Άρθρο III-234 (πρώην άρθρα 175/176 ΣΕΚ)

*X**/U**

Οι δράσεις θεσπίζονται μέσω συνήθους νομοθετικής

*X*** 1. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τις δράσεις οι οποίες πρέπει να αναληφθούν για την πραγμάτωση των στόχων του άρθρου III-233. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών

διαδικασίας με ειδική πλειοψηφία	και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Απαιτείται ομοφωνία για:	*U** 2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου III-172, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ομόφωνα ευρωπαϊκούς νόμους ή νόμους-πλαίσιο που θεσπίζουν:
- διατάξεις φορολογικού χαρακτήρα	α) διατάξεις κυρίως φορολογικού χαρακτήρα,
	β) μέτρα που επηρεάζουν:
- χωροταξία	i) τη χωροταξία,
- διαχείριση υδάτινων πόρων	ii) την ποσοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων, ή που αφορούν αμέσως ή εμμέσως τη διαθεσιμότητα των εν λόγω πόρων,
- χρήσεις γης, εξαιρουμένης της διαχείρισης των αποβλήτων	iii) τις χρήσεις της γης, εξαιρουμένης της διαχείρισης των αποβλήτων,
- επιλογή πηγών ενέργειας και διάρθρωση του εφοδιασμού	γ) μέτρα που επηρεάζουν αισθητά την επιλογή ενός κράτους μέλους μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού.
Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα να εφαρμόσει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία στους προαναφερόμενους τομείς	Το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ομόφωνα, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ευρωπαϊκή απόφαση προκειμένου να καταστήσει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία εφαρμοστέα στους τομείς του πρώτου εδαφίου. Σε κάθε περίπτωση, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Προγράμματα δράσης: συνήθης νομοθετική διαδικασία	*X*** 3. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει προγράμματα γενικών δράσεων που καθορίζουν τους επιδιωκόμενους πρωταρχικούς στόχους. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή στην παράγραφο 2, κατά περίπτωση.
Τα κράτη μέλη χρηματοδοτούν και εφαρμόζουν την	4. Με την επιφύλαξη ορισμένων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

πολιτική για το περιβάλλον

Προσωρινές παρεκκλίσεις όταν το κόστος είναι ιδιαίτερα υψηλό

5. Με την επιφύλαξη της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», εάν μέτρο που βασίζεται στην παράγραφο 1 συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος για τις δημόσιες αρχές κράτους μέλους, το εν λόγω μέτρο προβλέπει, υπό την κατάλληλη μορφή:

- προσωρινές παρεκκλίσεις

α) προσωρινές παρεκκλίσεις και/ή

- οικονομική στήριξη

β) οικονομική στήριξη από το Ταμείο Συνοχής.

Μπορούν να διατηρηθούν αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες, εφόσον είναι συμβατοί με το Σύνταγμα. Η Επιτροπή ενημερώνεται σχετικά

6. Τα μέτρα προστασίας που θεσπίζονται βάσει του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν και να θεσπίζουν μέτρα ενισχυμένης προστασίας. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι συμβατά με το Σύνταγμα. Κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Προστασία των καταναλωτών *- συντρέχουσα αρμοδιότητα*

ΤΜΗΜΑ 6

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο III-235 (πρώην άρθρο 153, παράγραφος 1 και 3 έως 5 ΣΕΚ)
*X***

Στόχος: υψηλό επίπεδο προστασίας, όχι το «υψηλότερο δυνατό» επίπεδο προστασίας

1. Προκειμένου να προωθήσει τα συμφέροντα των καταναλωτών και να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή, η Ένωση συμβάλλει στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και στην προαγωγή του δικαιώματός τους ενημέρωσης, εκπαίδευσης και οργάνωσής τους για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους.

2. Η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 με:

Στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς

α) μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογήν του άρθρου III-172 στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς,

Ειδικές πολιτικές

β) μέτρα που στηρίζουν και συμπληρώνουν την πολιτική των κρατών μελών και διασφαλίζουν την παρακολούθησή της.

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

3. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα της παραγράφου 2, στοιχείο β). Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Μπορούν να διατηρηθούν αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες, εφόσον είναι συμβατοί με το Σύνταγμα.
Η Επιτροπή ενημερώνεται σχετικά

4. Οι πράξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3 δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν αυστηρότερες προστατευτικές διατάξεις. Οι διατάξεις αυτές πρέπει να συνάδουν με το Σύνταγμα. Κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Πολιτική μεταφορών
- συντρέχουσα αρμοδιότητα

ΤΜΗΜΑ 7

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο III-236 (πρώην άρθρα 70 και 71 ΣΕΚ)

X**/X**

1. Οι στόχοι του Συντάγματος επιδιώκονται, όσον αφορά το αντικείμενο του παρόντος Τμήματος, στο πλαίσιο κοινής πολιτικής μεταφορών.

Οι νόμοι εκδίδονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία

*X*** 2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο εφαρμόζει την παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιομορφία των μεταφορών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η νομοθεσία καλύπτει:
- τις διεθνείς μεταφορές

Ο εν λόγω νόμος ή νόμος-πλαίσιο καθορίζει:
κοινούς κανόνες εφαρμοστέους στις διεθνείς μεταφορές που εκτελούνται από ή προς την επικράτεια ενός κράτους μέλους ή που διέρχονται από την επικράτεια ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών,

- τις υπηρεσίες μεταφορών

β) τους όρους υπό τους οποίους γίνονται δεκτοί στις εθνικές μεταφορές ενός κράτους μέλους μεταφορείς μη εγκατεστημένοι σ' αυτό,

- την ασφάλεια των μεταφορών

γ) μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών,

- κάθε άλλο χρήσιμο μέτρο

δ) κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο.

Η νομοθεσία λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές διαφορές

*X*** 3. Κατά την έκδοση του ευρωπαϊκού νόμου ή του ευρωπαϊκού νόμου-πλαισίου της παραγράφου 2, λαμβάνονται υπόψη οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η εφαρμογή του θα μπορούσε να έχει σοβαρές επιπτώσεις για το βιοτικό επίπεδο και την απασχόληση σε ορισμένες περιοχές, καθώς και για την εκμετάλλευση των εξοπλισμών μεταφορών.

Άρθρο III-237 (πρώην άρθρο 72 ΣΕΚ)

U

Μεταβατική διάταξη

- απαιτείται ομοφωνία προκειμένου να καταστεί λιγότερο ευνοϊκή η μεταχείριση των μεταφορέων από άλλο κράτος μέλος

Μέχρις ότου εκδοθεί ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του άρθρου III-236, παράγραφος 2, και εκτός εάν εκδοθεί ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου που επιτρέπει παρέκκλιση, κανένα κράτος μέλος δεν δύναται να καταστήσει λιγότερο ευνοϊκές, ως προς το άμεσο ή έμμεσό τους αποτέλεσμα έναντι των μεταφορέων των άλλων κρατών μελών σε σχέση με τους εθνικούς μεταφορείς, τις διατάξεις που ίσχυαν στον τομέα των μεταφορών την 1η Ιανουαρίου 1958 ή, για τα προσχωρούντα κράτη, την ημερομηνία της προσχώρησής τους.

Άρθρο III-238 (πρώην άρθρο 73 ΣΕΚ)

Οι ενισχύσεις επιτρέπονται μέχρι ενός ορίου

Οι ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών ή που αντιστοιχούν στην αντιστάθμιση ορισμένων επαχθών υποχρεώσεων συνυφασμένων με την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας, είναι συμβατές με το Σύνταγμα.

Άρθρο III-239 (πρώην άρθρο 74 ΣΕΚ)

Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση των μεταφορέων

Κατά τη θέσπιση οποιουδήποτε μέτρου στο πλαίσιο του Συντάγματος σχετικά με τις τιμές και τους όρους μεταφοράς, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση των μεταφορέων.

Άρθρο III-240 (πρώην άρθρο 75 ΣΕΚ)

*X**

Απαγόρευση διακρίσεων

1. Όσον αφορά τις μεταφορές στο εσωτερικό της Ένωσης, απαγορεύονται οι διακρίσεις που συνίστανται στην εφαρμογή από ένα μεταφορέα, για τα αυτά εμπορεύματα και για τις αυτές σχέσεις μεταφοράς, διαφορετικών κομίστρων και όρων μεταφοράς, ανάλογα με το κράτος μέλος προέλευσης ή προορισμού των μεταφερομένων προϊόντων.

2. Η παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη δυνατότητα έκδοσης άλλων ευρωπαϊκών νόμων ή νόμων-πλαίσιο κατ' εφαρμογήν του άρθρου III-236, παράγραφος 2.

Το Συμβούλιο θεσπίζει αναλυτικούς κανόνες με ειδική πλειοψηφία

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 1. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Συμβούλιο μπορεί ιδίως να εκδίδει τους απαραίτητους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις για να διευκολύνει τα θεσμικά όργανα να ελέγχουν την τήρηση του κανόνα της παραγράφου 1 και για να διασφαλίζει ότι οι χρησιμοποιούντες τα μεταφορικά μέσα επωφελούνται πλήρως από την εφαρμογή του.

Η Επιτροπή παρεμβαίνει σε περιπτώσεις διακρίσεων

4. Η Επιτροπή, εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, εξετάζει περιπτώσεις διακρίσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και, αφού συμβουλευθεί κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εκδίδει, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών κανονισμών και αποφάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, τις απαραίτητες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

Άρθρο III-241 (πρώην άρθρο 76 ΣΕΚ)

Απαγορεύεται η υποστήριξη εθνικών επιχειρήσεων, εκτός εάν αυτό επιτραπεί με απόφαση της Επιτροπής

1. Απαγορεύεται η επιβολή από κράτος μέλος, στις μεταφορές που εκτελούνται στο εσωτερικό της Ένωσης, κομίστρων και όρων που συνεπάγονται καθ' οιονδήποτε τρόπο υποστήριξη ή προστασία προς το συμφέρον μίας ή περισσοτέρων συγκεκριμένων επιχειρήσεων ή βιομηχανιών, εκτός εάν αυτό επιτραπεί με ευρωπαϊκή απόφαση της Επιτροπής.

2. Η Επιτροπή, εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, εξετάζει τα κόμιστρα και τους όρους που προβλέπει η παράγραφος 1, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη αφενός μεν τις απαιτήσεις της κατάλληλης περιφερειακής οικονομικής πολιτικής, τις ανάγκες των υπανάπτυκτων περιοχών και τα προβλήματα των περιοχών που θίγονται σοβαρά από πολιτικές περιστάσεις, αφετέρου δε τις επιπτώσεις των εν λόγω κομίστρων και όρων στον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς.

Η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις

Η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εκδίδει τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

Εξαιρούνται τιμολόγια

3. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται στα τιμολόγια που καθορίζονται για λόγους ανταγωνισμού.

Άρθρο III-242 (πρώην άρθρο 77 ΣΕΚ)

Εύλογες επιβαρύνσεις για τη διέλευση συνόρων

Οι φορολογικές επιβαρύνσεις ή τα τέλη, εκτός των κομίστρων, που εισπράττονται από τον μεταφορέα κατά τη διέλευση των συνόρων δεν πρέπει να υπερβαίνουν ένα εύλογο επίπεδο, με βάση τα πραγματικά έξοδα που συνεπάγεται η διέλευση αυτή.

Τα κράτη μέλη προσπαθούν να μειώσουν τα έξοδα αυτά.

Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου η Επιτροπή δύναται να απευθύνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη.

Άρθρο III-243 (πρώην άρθρο 78 ΣΕΚ)

Παρέκκλιση λόγω των μειονεκτημάτων από τη διαίρεση της Γερμανίας

X
Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν αντιτίθενται στα μέτρα που λαμβάνονται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εφόσον είναι αναγκαία για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων

Δυνατότητα κατάργησης με ειδική πλειοψηφία μετά την πάροδο πενταετίας

που προκλήθηκαν από τη διαίρεση της Γερμανίας στην οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας που είχαν θιγεί από τη διαίρεση αυτή. Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την κατάργηση του παρόντος άρθρου.

Άρθρο III-244 (πρώην άρθρο 79 ΣΕΚ)

Επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα

Συνιστάται επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα, υπαγόμενη στην Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Η Επιτροπή τη συμβουλεύεται σε θέματα μεταφορών, όταν το κρίνει χρήσιμο.

Άρθρο III-245 (πρώην άρθρο 80 ΣΕΚ)

*Χ***

Ο παρών τίτλος αφορά τις σιδηροδρομικές, οδικές και πλωτές μεταφορές
- θαλάσσιες μεταφορές
- αεροπορικές μεταφορές

1. Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται στις σιδηροδρομικές, οδικές και πλωτές μεταφορές.

2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει κατάλληλα μέτρα για τις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Διευρωπαϊκά δίκτυα
- συντρέχουσα αρμοδιότητα

ΤΜΗΜΑ 8

ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Άρθρο III-246 (πρώην άρθρο 154 ΣΕΚ)

Δημιουργία υποδομών
- μεταφορών
- τηλεπικοινωνιών
- ενέργειας

1. Προκειμένου να συντελέσει στην υλοποίηση των στόχων των άρθρων III-130 και III-220 και να επιτρέψει στους πολίτες της Ένωσης, στους οικονομικούς φορείς καθώς και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης να επωφελούνται πλήρως από τη δημιουργία ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, η Ένωση συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας.

Διασύνδεση και διαλειτουργικότητα

2. Στο πλαίσιο συστήματος ανοιχτών και ανταγωνιστικών αγορών, η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην προώθηση της διασύνδεσης και της διαλειτουργικότητας των εθνικών δικτύων, καθώς και της πρόσβασης στα δίκτυα αυτά. Ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να συνδεθούν οι νησιωτικές, οι περίκλειστες και οι περιφερειακές περιοχές με τις κεντρικές περιοχές της Ένωσης.

Άρθρο III-247 (πρώην άρθρο 155 ΣΕΚ)

*X***

Μέσα:

1. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου III-246, η Ένωση:

- προσανατολισμοί

α) καθορίζει σύνολο προσανατολισμών που καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις γενικές γραμμές των μελετώμενων δράσεων στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων· με τους εν λόγω προσανατολισμούς προσδιορίζονται σχέδια κοινού ενδιαφέροντος,

- μέτρα εξασφάλισης διαλειτουργικότητας

β) εκτελεί κάθε δράση που αποδεικνύεται αναγκαία για να διασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα των δικτύων, ιδίως στον τομέα της εναρμόνισης των τεχνικών προτύπων,

- σχέδια

γ) μπορεί να υποστηρίζει σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη, τα οποία καθορίζονται στο πλαίσιο των προσανατολισμών του στοιχείου α), ιδίως με τη βοήθεια μελετών σκοπιμότητας, εγγυήσεων δανείων ή επιδοτήσεων επιτοκίου. Η Ένωση μπορεί επίσης να συμμετέχει στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων σχεδίων στον τομέα της υποδομής μεταφορών, στα κράτη μέλη, μέσω του Ταμείου Συνοχής.

Στις δράσεις της, η Ένωση λαμβάνει υπόψη της τη δυνητική οικονομική βιωσιμότητα των σχεδίων.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο καθορίζει τους προσανατολισμούς και τα άλλα μέτρα της παραγράφου 1. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Έγκριση από τα κράτη μέλη

Οι προσανατολισμοί και τα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν το έδαφος κράτους μέλους απαιτούν τη συμφωνία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών

3. Τα κράτη μέλη συντονίζουν μεταξύ τους, σε συνδυασμό με την Επιτροπή, τις πολιτικές που ακολουθούν σε εθνικό επίπεδο και που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην επίτευξη των στόχων του άρθρου III-246. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού.

Διεθνής συνεργασία

4. Η Ένωση μπορεί να συνεργάζεται με τρίτες χώρες για την προώθηση σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος και για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων.

Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα
- συντρέχουσα αρμοδιότητα

Δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν την αρμοδιότητά τους

Στόχοι:
- ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων
- προώθηση της έρευνας

Ενθάρρυνση και υποστήριξη:
- επιχειρήσεων
- ερευνητικών κέντρων
- πανεπιστημίων
- ελεύθερης κυκλοφορίας ερευνητών

Μέσα:

- προγράμματα

- συνεργασία

ΤΜΗΜΑ 9

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Άρθρο III-248 (πρώην άρθρο 163 ΣΕΚ)

1. Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο να ενισχύσει τις επιστημονικές και τεχνολογικές της βάσεις, με τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου έρευνας στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και οι τεχνολογίες κυκλοφορούν ελεύθερα, να διευκολύνει την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς της, συμπεριλαμβανομένης της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της, καθώς και να προωθήσει τις ερευνητικές δράσεις που κρίνονται αναγκαίες βάσει άλλων κεφαλαίων του Συντάγματος.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Ένωση ενθαρρύνει σε ολόκληρη την επικράτειά της τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια στις προσπάθειές τους στους τομείς της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης υψηλής ποιότητας. Ενισχύει τις προσπάθειες για συνεργασία, φροντίζοντας, ιδιαίτερα, να δίνεται στους ερευνητές η ευκαιρία να συνεργάζονται ελεύθερα πέραν των συνόρων και στις επιχειρήσεις η ευκαιρία να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που παρέχει η εσωτερική αγορά, ιδίως μέσω του ανοίγματος των εθνικών δημοσίων συμβάσεων, του καθορισμού κοινών προτύπων και της εξάλειψης των νομικών και φορολογικών εμποδίων στη συνεργασία αυτή.

3. Όλες οι δράσεις της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων επίδειξης, αποφασίζονται και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν τμήμα.

Άρθρο III-249 (πρώην άρθρο 164 ΣΕΚ)

Κατά την επιδίωξη των στόχων του άρθρου III-248, η Ένωση αναλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις, οι οποίες συμπληρώνουν τις δράσεις που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη:

α) εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, προωθώντας τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια, καθώς και μεταξύ αυτών,

β) προώθηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης της

	Ένωσης,
- διάδοση πληροφοριών	γ) διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης,
- κατάρτιση και κινητικότητα	δ) προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών της Ένωσης.
	Άρθρο III-250 (πρώην άρθρο 165 ΣΕΚ)
Συντονισμός των δραστηριοτήτων των κρατών μελών	1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης ώστε να εξασφαλίζεται η αμοιβαία συνοχή μεταξύ των εθνικών πολιτικών και της πολιτικής της Ένωσης.
- κατευθυντήριες γραμμές *- βέλτιστες πρακτικές* *- παρακολούθηση* *- αξιολόγηση*	2. Η Επιτροπή, μπορεί να αναλαμβάνει σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού της παραγράφου 1, και ιδίως πρωτοβουλίες με στόχο τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των αναγκαίων στοιχείων για την περιοδική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.
	Άρθρο III-251 (πρώην άρθρο 166 ΣΕΚ)
	X**/X*
Πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο, που θεσπίζεται μέσω νομοθετικής διαδικασίας	*X*** 1. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Το πρόγραμμα ορίζει:	Το εν λόγω πρόγραμμα-πλαίσιο:
- στόχους	α) ορίζει τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους που πρέπει να πραγματοποιηθούν με τις δράσεις του άρθρου III-249 και τις προτεραιότητες που συνδέονται με αυτούς, β) υποδεικνύει τις γενικές γραμμές των δράσεων αυτών,
- μέγιστη χρηματοδοτική συμμετοχή	γ) ορίζει το μέγιστο συνολικό ποσό και τις λεπτομερείς διατάξεις για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Ένωσης στο πρόγραμμα-πλαίσιο, καθώς και τα αντίστοιχα μερίδια κάθε προβλεπόμενης δράσης.
	2. Το πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο προσαρμόζεται ή συμπληρώνεται ανάλογα με την πορεία των πραγμάτων.
Ειδικά προγράμματα	*X** 3. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου θεσπίζει τα ειδικά

προγράμματα που θέτουν σε εφαρμογή το πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο εντός έκαστης δράσης. Σε κάθε ειδικό πρόγραμμα διευκρινίζονται οι λεπτομέρειες της υλοποίησής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα σχετικά μέσα που κρίνονται αναγκαία. Το άθροισμα των ποσών που κρίνονται αναγκαία, τα οποία καθορίζονται με τα ειδικά προγράμματα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο συνολικό ποσό που ορίζεται για το εν λόγω πρόγραμμα-πλαίσιο και για κάθε επιμέρους δράση. Ο νόμος αυτός εκδίδεται μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Συμβούλιο θεσπίζει αναλυτικούς κανόνες με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής

X 4. Ως συμπλήρωμα των δράσεων που προβλέπονται στο πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας. Ο νόμος αυτός εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Άρθρο III-252 (πρώην άρθρα 167, 168, 169, 170 και 172, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΚ)

*X***

Ευρωπαϊκοί νόμοι ή νόμοι-πλαίσια για:

1. Για την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο καθορίζει:

- τους κανόνες συμμετοχής

α) τους κανόνες συμμετοχής των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων,

- τους κανόνες για τη διάδοση

β) τους κανόνες που εφαρμόζονται στη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

Ο εν λόγω νόμος ή νόμος-πλαίσιο εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Συμπληρωματικά προγράμματα μόνο για ορισμένα κράτη μέλη…

2. Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να θεσπίζει συμπληρωματικά προγράμματα στα οποία συμμετέχουν μόνο ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία μεριμνούν για τη χρηματοδότησή τους, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης συμμετοχής της Ένωσης.

… σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

Ο εν λόγω νόμος καθορίζει τους κανόνες που εφαρμόζονται στα συμπληρωματικά προγράμματα, ιδίως ως προς τη διάδοση των γνώσεων και την πρόσβαση άλλων κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Η Ένωση μπορεί να συμμετέχει σε

3. Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να προβλέπει, σε συμφωνία με τα

προγράμματα των κρατών μελών

ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, τη συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης που αναλαμβάνονται από περισσότερα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις υποδομές που δημιουργούνται για την εκτέλεση των προγραμμάτων αυτών.

Ο ευρωπαϊκός νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Διεθνής συνεργασία

4. Κατά την εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος-πλαισίου, η Ένωση μπορεί να προβλέπει συνεργασία στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.

Οι λεπτομέρειες της συνεργασίας αυτής μπορούν να αποτελούν αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων τρίτων μερών.

Άρθρο III-253 (πρώην άρθρα 171 και 172, πρώτο εδάφιο, ΣΕΚ)

*X**

Το Συμβούλιο εκδίδει αναλυτικούς κανόνες με ειδική πλειοψηφία

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για τη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων ή οποιασδήποτε άλλης υποδομής που είναι αναγκαία για την καλή εκτέλεση των προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ένωσης. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος
- προωθεί κοινές πρωτοβουλίες
- υποστηρίζει την έρευνα
- συντονίζει τις προσπάθειες

Άρθρο III-254 (νέο)

X*

1. Προκειμένου να προωθηθεί η επιστημονική και τεχνική πρόοδος, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και η εφαρμογή των πολιτικών της, η Ένωση καταστρώνει ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος. Για τον σκοπό αυτό, μπορεί να προωθεί κοινές πρωτοβουλίες, να υποστηρίζει την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και να συντονίζει τις αναγκαίες προσπάθειες για την εξερεύνηση και τη χρησιμοποίηση του διαστήματος.

Νόμοι με ειδική πλειοψηφία

2. Προς επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα, τα οποία μπορούν να λάβουν τη μορφή ευρωπαϊκού διαστημικού προγράμματος.

Σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος

3. Η Ένωση καθιερώνει κάθε ωφέλιμη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος.

Άρθρο III-255 (πρώην άρθρο 173 ΣΕΚ)

Ετήσια έκθεση της Επιτροπής

Στην αρχή κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση, η οποία αφορά ιδίως τις δραστηριότητες του

προηγούμενου έτους στον τομέα της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων, καθώς και στο πρόγραμμα εργασίας του τρέχοντος έτους.

Ενέργεια
- συντρέχουσα αρμοδιότητα

ΤΜΗΜΑ 10

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- νέο άρθρο

Άρθρο III-256 (νέο)

X**/U*

Η εσωτερική αγορά ενέργειας:

1. Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης να προστατευθεί και να βελτιωθεί το περιβάλλον, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας έχει ως στόχο:

- διασφαλίζει τη λειτουργούσα αγορά ενέργειας

α) να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας,

- διασφαλίζει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού

β) να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης, και

- προωθεί νέες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

γ) να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Νομοθεσία με ειδική πλειοψηφία

X*** 2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων διατάξεων του Συντάγματος, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Δεν θίγει τη δυνατότητα επιλογής των κρατών μελών μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας

Ο εν λόγω νόμος ή νόμος-πλαίσιο δεν θίγει το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πόρων και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, με την επιφύλαξη του άρθρου III-234, παράγραφος 2, στοιχείο γ).

Ομοφωνία για διατάξεις φορολογικού χαρακτήρα

U* 3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος πλαίσιο του Συμβουλίου θεσπίζει τα μέτρα της εν λόγω παραγράφου, όταν πρόκειται για διατάξεις κυρίως φορολογικού χαρακτήρα. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-257 (πρώην άρθρα 29 ΣΕΕ και 61 ΣΕΚ)

Συντρέχουσα αρμοδιότητα

1. Η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

Απουσία εσωτερικών συνόρων

Κοινή πολιτική ασύλου, μετανάστευσης και ελέγχου των εξωτερικών συνόρων

2. Εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, οι ανιθαγενείς εξομοιώνονται με τους υπηκόους των τρίτων χωρών.

Στόχος: καταπολέμηση της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Μέσα:
- συνεργασία μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών
- αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων
- προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών

3. Η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών καθώς και με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και, εάν χρειάζεται, την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών.

Αμοιβαία αναγνώριση αστικών αποφάσεων

4. Η Ένωση διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ιδίως με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.

Στρατηγικοί προσανατολισμοί

Άρθρο III-258 (νέο)

- απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς προσανατολισμούς του νομοθετικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων

- Εξασφαλίζουν την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας

Άρθρο III-259 (νέο)

Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν, προκειμένου για τις νομοθετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες που υποβάλλονται στο πλαίσιο των τμημάτων 4 και 5 του παρόντος κεφαλαίου, για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη αξιολογούν την εφαρμογή των πολιτικών του παρόντος κεφαλαίου.
Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής

Άρθρο III-260 (νέο)

X*

Με την επιφύλαξη των άρθρων III-360 έως III-362, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για τον καθορισμό των πρακτικών ρυθμίσεων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, προβαίνουν σε αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής, από τις αρχές των κρατών μελών, των πολιτικών της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, με στόχο, ιδίως, τη διευκόλυνση της πλήρους εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα εθνικά κοινοβούλια τηρούνται ενήμερα για το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής.

Μόνιμη επιτροπή εντός του Συμβουλίου

Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συνεργασία σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας

Τηρούνται ενήμερα τα εθνικά κοινοβούλια και το ΕΚ

Άρθρο III-261 (πρώην άρθρο 36 ΣΕΕ)

Συνιστάται μόνιμη επιτροπή εντός του Συμβουλίου προκειμένου να διασφαλισθεί στο εσωτερικό της Ένωσης η προώθηση και η ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας. Η επιτροπή αυτή, με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, προάγει τον συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Οι αντιπρόσωποι των σχετικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα κοινοβούλια των κρατών μελών τηρούνται ενήμερα για τις εργασίες της επιτροπής.

Δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών για την τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας

Άρθρο III-262 (πρώην άρθρα 33 ΣΕΕ και 64 ΣΕΚ)

Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εμπίπτουν στα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

Άρθρο III-263 (πρώην άρθρο 66 ΣΕΚ)

Διοικητική συνεργασία μέσω κανονισμών που εκδίδονται με ειδική πλειοψηφία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής

*X**
Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς για να εξασφαλίζει τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών στους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο καθώς και μεταξύ των εν λόγω υπηρεσιών και της Επιτροπής. Αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του άρθρου III-264, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο III-264 (νέο)

Έκτακτα δικαιώματα πρωτοβουλίας (για δικαστική και αστυνομική συνεργασία):
- στην Επιτροπή ή
- στο ¼ των κρατών μελών

Οι πράξεις οι οποίες προβλέπονται στα τμήματα 4 και 5, καθώς και οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί που προβλέπονται στο άρθρο III-263 και οι οποίοι διασφαλίζουν τη διοικητική συνεργασία στους τομείς που καλύπτονται από τα τμήματα αυτά, θεσπίζονται:

α) μετά από πρόταση της Επιτροπής, ή

β) μετά από πρωτοβουλία του ενός τετάρτου των κρατών μελών.

Έλεγχοι στα σύνορα, άσυλο και μετανάστευση

ΤΜΗΜΑ 2

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Άρθρο III-265 (πρώην άρθρο 62 ΣΕΚ)

- συντρέχουσα αρμοδιότητα

X**/*X**

Στόχοι:

1. Η Ένωση αναπτύσσει πολιτική με στόχο:

- απουσία ελέγχων προσώπων στα εσωτερικά σύνορα

α) να εξασφαλίζεται η απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων,

- εποπτεία των εξωτερικών συνόρων

β) να εξασφαλίζεται ο έλεγχος των προσώπων και η αποτελεσματική εποπτεία της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων,

- ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων

γ) να δημιουργηθεί σταδιακά ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων.

Μέτρα που θεσπίζονται με ειδική πλειοψηφία:

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει μέτρα που αφορούν:

- κοινή πολιτική θεωρήσεων

*X** α) την κοινή πολιτική θεωρήσεων και άλλων τίτλων διαμονής βραχείας διάρκειας,

- κανόνες για τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα	***X*** β) τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα,
- κανόνες για την κυκλοφορία των υπηκόων τρίτων χωρών	γ) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα για σύντομο χρονικό διάστημα στην Ένωση,
- δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης	***X*** δ) οποιοδήποτε μέτρο που είναι αναγκαίο για τη σταδιακή δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων,
- απουσία ελέγχου προσώπων κατά τη διέλευση εσωτερικών συνόρων	***X*** ε) την απουσία ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων.
Δεν θίγει τον «καθορισμό» των συνόρων	3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά τον γεωγραφικό καθορισμό των συνόρων τους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.
Πολιτική ασύλου	Άρθρο III-266 (πρώην άρθρο 63, παράγραφος 1 και 2, και πρώην άρθρο 64, παράγραφος 2 ΣΕΚ) *X**/X**
- σεβασμός της Σύμβασης της Γενεύης	1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 για το καθεστώς των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις.
Νόμοι με ειδική πλειοψηφία για:	*X*** 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει μέτρα όσον αφορά το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο περιλαμβάνονται:
- ενιαίο καθεστώς ασύλου	α) ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση,
- ενιαίο καθεστώς για τους υπηκόους τρίτων	β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται

χωρών που χρήζουν προστασίας	ευρωπαϊκό άσυλο,
- κοινό σύστημα προσωρινής προστασίας εκτοπισμένων προσώπων	γ) κοινό σύστημα για την προσωρινή προστασία των εκτοπισμένων προσώπων σε περιπτώσεις μαζικής εισροής,
- κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και την ανάκληση του καθεστώτος ασύλου	δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας,
- σύστημα που καθορίζει ποιο κράτος είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου	ε) κριτήρια και μηχανισμοί καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή επικουρικής προστασίας,
- πρότυπα για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο	στ) προδιαγραφές σχετικά με τις προϋποθέσεις υποδοχής αιτούντων άσυλο ή επικουρικής προστασίας,
- εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες για τη διαχείριση ροών προσώπων	ζ) εταιρικές σχέσεις και συνεργασία με τρίτες χώρες για τη διαχείριση των ροών προσώπων που ζητούν άσυλο ή επικουρική ή προσωρινή προστασία.
Εκδίδει προσωρινά μέτρα σε περίπτωση μαζικής αιφνίδιας συρροής: *Η Επιτροπή προτείνει, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία*	*X** 3. Εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για τη λήψη προσωρινών μέτρων υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
Κοινή μεταναστευτική πολιτική	Άρθρο III-267 (πρώην άρθρο 63, παράγραφος 3 και 4 ΣΕΚ) ***X***
- διαχείριση μεταναστευτικών ροών *- δίκαιη μεταχείριση* *- καταπολέμηση παράνομης μετανάστευσης*	1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή μεταναστευτική πολιτική, η οποία έχει ως στόχο να εξασφαλίζει, σε όλα τα στάδια, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη καθώς και την ενισχυμένη πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων και την καταπολέμησή της.
Συνήθης νομοθετική διαδικασία για:	2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει μέτρα στους ακόλουθους τομείς:

- είσοδο και παραμονή
- θεωρήσεις μακράς διαρκείας
- άδειες παραμονής
- επανένωση οικογενειών

α) προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής, καθώς και κανόνες για τη χορήγηση από τα κράτη μέλη θεωρήσεων και αδειών διαμονής μακράς διαρκείας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αποσκοπούν στην επανένωση οικογενειών,

- καθορισμός δικαιωμάτων υπηκόων τρίτων χωρών

β) καθορισμός των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των όρων που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στα άλλα κράτη μέλη,

- απομάκρυνση και επαναπατρισμός

γ) λαθρομετανάστευση και παράνομη διαμονή, καθώς και απομάκρυνση και επαναπατρισμός των παρανόμως διαμενόντων,

- καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

δ) καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

- συμφωνίες επανεισδοχής

3. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή στις χώρες καταγωγής ή προέλευσης υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου, παρουσίας ή διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους.

Στήριξη της κοινωνικής ένταξης των προσφύγων, αποκλείεται η εναρμόνιση

4. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφός τους, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Ο καθορισμός του αριθμού των μεταναστών από τρίτες χώρες εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να καθορίζουν τον όγκο των εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών, προερχομένων από τρίτες χώρες, στο έδαφός τους με σκοπό την αναζήτηση μισθωτής ή μη μισθωτής εργασίας.

Άρθρο III-268 (νέο)

Κατανομή των οικονομικών ευθυνών που απορρέουν από το παρόν κεφάλαιο μεταξύ των κρατών μελών

Οι πολιτικές της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν τμήμα και η εφαρμογή τους διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο. Όποτε απαιτείται, οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται βάσει του παρόντος τμήματος περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.

Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις

ΤΜΗΜΑ 3

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο III-269 (πρώην άρθρο 65 ΣΕΚ)

*X**/U**

- αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων
- προσέγγιση νομοθεσίας

1. Η Ένωση αναπτύσσει δικαστική συνεργασία στις αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων. Η συνεργασία αυτή δύναται να περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία για:

*X*** 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει, ιδίως όταν αυτό είναι απαραίτητο για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, μέτρα με τα οποία διασφαλίζεται:

- αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων

α) η αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων και η εκτέλεσή τους,

- δικαστικές και εξώδικες πράξεις

β) η διασυνοριακή επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων,

- συμβατότητα των κανόνων σχετικά με τη σύγκρουση νόμων και δικαιοδοσίας

γ) η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία,

- αποδεικτική διαδικασία

δ) η συνεργασία κατά την αποδεικτική διαδικασία,

- πρόσβαση στη δικαιοσύνη

ε) η ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη,

- συμβατότητα των κανόνων πολιτικής δικονομίας

στ) η άρση των εμποδίων στην ομαλή διεξαγωγή αστικών δικών, εν ανάγκη προωθώντας τη συμβατότητα των κανόνων πολιτικής δικονομίας που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη,

- εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών

ζ) η ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης των διαφορών,

- κατάρτιση

η) η υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης.

*Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις **ομόφωνα** σε σχέση με το*

*U** 3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα μέτρα που αφορούν το οικογενειακό δίκαιο τα οποία έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις θεσπίζονται με ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο-πλαίσιο του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο

οικογενειακό δίκαιο,

*…εκτός εάν αποφασίσει ομόφωνα ότι ορισμένες πτυχές του οικογενειακού δικαίου εγκρίνονται με **ειδική πλειοψηφία** (παρέκταση)*

αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

*U** Το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για τον καθορισμό των πτυχών του οικογενειακού δικαίου με διασυνοριακές επιπτώσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πράξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

ΤΜΗΜΑ 4

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

[Όταν δεν προβλέπεται κάτι άλλο, η Επιτροπή ή το ¼ των κρατών μελών δύνανται να υποβάλλουν προτάσεις σε αυτό το τμήμα]

Άρθρο III-270 (πρώην άρθρο 31, παράγραφος 1, στοιχεία α) έως δ) ΣΕΕ)
***X**/U**

Αρχές:
- αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και διαταγών
- προσέγγιση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων
Νομοθετική διαδικασία για:
- κανόνες για την εξασφάλιση της αναγνώρισης
- επίλυση συγκρούσεων δικαιοδοσίας
- κατάρτιση
- συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών σε θέματα διαδικασίας

X 1. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο III-271.

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα για:

α) τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών,

β) την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,

γ) την υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης,

δ) τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

Θέσπιση ελάχιστων κανόνων μέσω νομοθετικής διαδικασίας *Σεβασμός των διαφορετικών νομικών παραδόσεων σχετικά με:*	***X*** 2. Κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις, ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες. Στους ελάχιστους αυτούς κανόνες συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών. Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αφορούν:
- παραδεκτό των αποδείξεων	α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών,
- δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία	β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία,
- δικαιώματα των θυμάτων	γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας,
Το Συμβούλιο μπορεί να επεκτείνει τον τομέα στον οποίο λαμβάνονται αποφάσεις ομόφωνα, το ΕΚ πρέπει να εγκρίνει	*U** δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιοριστεί από το Συμβούλιο με την έκδοση ευρωπαϊκής απόφασης. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα την έκδοση της απόφασης αυτής αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
Οι κανόνες δεν πρέπει να εμποδίζουν τη θέσπιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας των ατόμων	Η θέσπιση των ελάχιστων κανόνων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των προσώπων.
Κράτος μέλος μπορεί να παραπέμψει σχέδιο νόμου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εάν παραβιάζονται θεμελιώδεις νομικές αρχές	3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο ευρωπαϊκού νόμου-πλαισίου προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή αναστέλλεται η διαδικασία του άρθρου III-396. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί: *- να αναπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο*	α) αναπέμπει το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο III-396 διαδικασίας, ή

- να ζητήσει την υποβολή νέας πρότασης από την Επιτροπή ή από ομάδα κρατών μελών

β) ζητά από την Επιτροπή ή από την ομάδα κρατών μελών από την οποία προέρχεται το σχέδιο , να υποβάλουν νέο σχέδιο· στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι δεν εκδίδεται η πράξη που είχε προταθεί αρχικά.

Αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν συμφωνήσει, το 1/3 των χωρών μπορούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει σχεδίου νόμου-πλαισίου

4. Εάν, εντός της περιόδου η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 3, δεν έχει αναληφθεί δράση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ή εάν, εντός 12 μηνών από την υποβολή νέου σχεδίου βάσει της παραγράφου 3, στοιχείο β), δεν έχει εκδοθεί ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο, και το ένα τρίτο τουλάχιστον των κρατών μελών επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου-πλαισίου, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Οι υπόλοιπες χώρες δεν μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη απόφασης

Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στα άρθρα Ι-44, παράγραφος 2, και ΙΙΙ-419, παράγραφος 1, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Ορισμός ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων

Άρθρο ΙΙΙ-271 (άρθρο 31, παράγραφος 1, στοιχείο ε), της ΣΕΕ)

Ελάχιστοι κανόνες για τα αδικήματα:
- της τρομοκρατίας
- της εμπορίας ανθρώπων
- της γενετήσιας εκμετάλλευσης
- της παράνομης εμπορίας ναρκωτικών
- της νομιμοποίησης εγκληματικών εσόδων
- της διαφθοράς
- της παραχάραξης μέσων πληρωμής
- της εγκληματικότητας στον χώρο της πληροφορικής
- της οργανωμένης εγκληματικότητας
Το Συμβούλιο μπορεί να επεκτείνει τους τομείς στους οποίους

X 1. Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στους τομείς της ιδιαιτέρως σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, η οποία απορρέει ιδίως από τη φύση ή τις επιπτώσεις των αδικημάτων αυτών ή λόγω ειδικής ανάγκης να καταπολεμούνται σε κοινή βάση.

Οι εν λόγω τομείς εγκληματικότητας είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα.

*U**** Ανάλογα με την εξέλιξη της εγκληματικότητας, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις που προσδιορίζουν κι άλλους τομείς εγκληματικότητας οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου. Αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

λαμβάνονται αποφάσεις ομόφωνα

Σε εναρμονισμένους τομείς: προσέγγιση των κανόνων ποινικού δικαίου μέσω ελάχιστων κανόνων για τα ποινικά αδικήματα και τις κυρώσεις

X**, X, U*, U***** 2. Όταν η προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα του ποινικού δικαίου είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικής της Ένωσης σε τομέα στον οποίο εφαρμόζονται μέτρα εναρμόνισης, ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον εν λόγω τομέα. Ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο εκδίδεται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων εναρμόνισης, με την επιφύλαξη του άρθρου III-264.

Κράτος μέλος μπορεί να παραπέμψει σχέδιο νόμου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εάν παραβιάζονται θεμελιώδεις νομικές αρχές

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο ευρωπαϊκού νόμου-πλαισίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματός τους ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον τυγχάνει εφαρμογής η διαδικασία του άρθρου III-396, η διαδικασία αυτή αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το θέμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή:

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί:
- να αναπέμψει το σχέδιο στο Συμβούλιο

α) αναπέμπει το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο III-396 διαδικασίας, ή

- να ζητήσει την υποβολή νέας πρότασης από την Επιτροπή ή από ομάδα κρατών μελών

β) ζητά από την Επιτροπή ή από την ομάδα κρατών μελών από την οποία προέρχεται το σχέδιο , να υποβάλουν νέο σχέδιο· στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι δεν εκδίδεται η πράξη που είχε προταθεί αρχικά.

Αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν συμφωνήσει, το 1/3 των χωρών μπορούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει σχεδίου νόμου-πλαισίου

Οι υπόλοιπες χώρες δεν μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη απόφασης

4. Εάν, εντός της περιόδου η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 3, δεν έχει αναληφθεί δράση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ή εάν, εντός 12 μηνών από την υποβολή νέου σχεδίου βάσει της παραγράφου 3, στοιχείο β), δεν έχει εκδοθεί ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο, και το ένα τρίτο τουλάχιστον των κρατών μελών επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου-πλαισίου, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.
Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στα άρθρα I-44, παράγραφος 2, και III-419, παράγραφος 1, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Άρθρο III-272 (νέο)

X**

Στήριξη της πρόληψης του εγκλήματος με ειδική πλειοψηφία, όχι εναρμόνιση

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος, αποκλειομένης της οποιασδήποτε προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Eurojust

Άρθρο III-273 (πρώην άρθρο 31, παράγραφος 2 ΣΕΕ)

X*

Συντονισμός των εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σε κοινή βάση

1. Αποστολή της Eurojust είναι η στήριξη και η ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή απαιτούν δίωξη σε κοινές βάσεις, βάσει επιχειρήσεων που διεξάγονται και πληροφοριών που παρέχονται από τις αρχές των κρατών μελών και την Ευρωπόλ.

Η νομοθεσία ορίζει καθήκοντα, π.χ.:

Συναφώς, ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Eurojust. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

- έναρξη ποινικών διώξεων,

α) την έναρξη ποινικών ερευνών καθώς και την εισήγηση για την κίνηση ποινικών διώξεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, και ειδικότερα των διώξεων που αφορούν αδικήματα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης,

- συντονισμός των διώξεων,

β) τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων του στοιχείου α),

- ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας,
- επίλυση συγκρούσεων δικαιοδοσίας

γ) την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων με την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας και με στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο.

Μέσω της νομοθετικής διαδικασίας ρυθμίζονται τα δικαιώματα του ΕΚ και των εθνικών κοινοβουλίων

Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει επίσης τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust.

Οι επίσημες πράξεις δικαστικής διαδικασίας διενεργούνται από τις εθνικές αρχές

2. Στο πλαίσιο των διώξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου III-274, οι επίσημες διαδικαστικές πράξεις διενεργούνται από τους αρμόδιους εθνικούς υπαλλήλους.

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

Άρθρο III-274 (νέο)

U*

Καταπολέμηση εγκλημάτων
Το Συμβούλιο

1. Για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου μπορεί να συσταθεί Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκ της Eurojust. Το Συμβούλιο

αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του ΕΚ

αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Δίωξη εγκλημάτων με επιπτώσεις σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

2. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την καταζήτηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Ευρωπόλ, των δραστών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως τα συμφέροντα αυτά ορίζονται στον ευρωπαϊκό νόμο της παραγράφου 1, καθώς και των συνεργών τους. Ασκεί δε ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων των κρατών μελών την ποινική δίωξη των αδικημάτων αυτών.

Κανόνες που διέπουν το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

3. Ο ευρωπαϊκός νόμος της παραγράφου 1 καθορίζει το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τους όρους άσκησης των καθηκόντων της, τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητές της καθώς και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το παραδεκτό των αποδείξεων, και τους κανόνες που ισχύουν για τον δικαστικό έλεγχο των διαδικαστικών της πράξεων κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, μπορεί να επεκτείνει τις εξουσίες της Εισαγγελίας, με την έγκριση του ΕΚ

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, ταυτόχρονα ή σε μεταγενέστερο στάδιο, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την τροποποίηση της παραγράφου 1, προκειμένου να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, και για την κατ' επέκταση τροποποίηση της παραγράφου 2 όσον αφορά τους δράστες σοβαρών εγκλημάτων με επιπτώσεις σε πολλά κράτη μέλη καθώς και τους συνεργούς τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.

Αστυνομική συνεργασία

ΤΜΗΜΑ 5

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο III-275 (πρώην άρθρο 30, παράγραφος 1 ΣΕΕ)

Όταν δεν προβλέπεται κάτι άλλο, η Επιτροπή ή το ¼ των κρατών μελών δύνανται να υποβάλλουν προτάσεις σε αυτό το τμήμα

X**/U*

Αστυνομία, τελωνεία και ειδικές αρχές επιβολής του νόμου Καθήκοντα: πρόληψη, διαπίστωση, διερεύνηση

1. Η Ένωση αναπτύσσει αστυνομική συνεργασία στην οποία συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου ειδικευμένων στον τομέα της πρόληψης ή της εξακρίβωσης αξιόποινων πράξεων ή της διερεύνησής τους.

Νομοθετική διαδικασία για τη θέσπιση μέτρων για: *- επεξεργασία πληροφοριών* *- κατάρτιση, ανταλλαγές προσωπικού, εξοπλισμό και έρευνα*	***X*** ** 2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα που αφορούν: α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, β) την παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση προσωπικού, καθώς και τη συνεργασία όσον αφορά τις ανταλλαγές προσωπικού, τον εξοπλισμό και την εγκληματολογική έρευνα,
- χρήση κοινών τεχνικών έρευνας	τις κοινές τεχνικές έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος.
Επιχειρησιακή συνεργασία*, το Συμβούλιο αποφασίζει* ***ομόφωνα***	*U** 3. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρχών του παρόντος άρθρου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
	Άρθρο III-276 (πρώην άρθρο 30, παράγραφος 2 ΣΕΕ)
Η Ευρωπόλ υποστηρίζει και ενισχύει τη συνεργασία των αστυνομικών αρχών σε περιπτώσεις διασυνοριακών εγκλημάτων	***X*** ** 1. Αποστολή της Ευρωπόλ είναι να υποστηρίζει και να ενισχύει τη δράση των αστυνομικών αρχών και των άλλων αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, καθώς και την αμοιβαία συνεργασία τους στην πρόληψη και καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, της τρομοκρατίας και των μορφών εγκληματικότητας που θίγουν ένα κοινό συμφέρον το οποίο αποτελεί αντικείμενο πολιτικής της Ένωσης.
Νομοθετική διαδικασία για:	2. Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Ευρωπόλ. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:
- επεξεργασία πληροφοριών	α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών που διαβιβάζονται ιδίως από τις αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών, ή οργανισμών,
- συντονισμό, διοργάνωση και διεξαγωγή κοινών δράσεων των εθνικών αρχών	β) τον συντονισμό, τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή ερευνών και επιχειρησιακών δράσεων, από κοινού με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή στο πλαίσιο κοινών ομάδων ερευνών, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Eurojust.
Ο ρόλος του ΕΚ και των εθνικών κοινοβουλίων καθορίζεται με βάση τη νομοθετική διαδικασία	Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει επίσης τους όρους ελέγχου των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων.

Για τη χρήση βίας από την Ευρωπόλ απαιτείται η συμφωνία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους

3. Όλες οι επιχειρησιακές δράσεις της Ευρωπόλ πρέπει να διεξάγονται σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στο έδαφος του οποίου ή των οποίων διεξάγονται. Η εφαρμογή μέτρων καταναγκαστικού χαρακτήρα εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Άρθρο III-277 (πρώην άρθρο 32 ΣΕΕ)

*U**

Κανόνες για τις ***επιχειρήσεις των αρμόδιων αρχών στην επικράτεια άλλων κρατών μελών.*** *Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις* ***ομόφωνα***

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου καθορίζει τις προϋποθέσεις και τα όρια εντός των οποίων οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών των άρθρων III-270 και III-275 μπορούν να αναλαμβάνουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους αυτού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Συντονιστικές δράσεις *- απαγορεύεται η άμεση εναρμόνιση*

ΤΟΜΕΙΣ ΟΠΟΥ Η ΕΝΩΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ Ή ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Δημόσια υγεία

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Άρθρο III-278 (πρώην άρθρο 152 ΣΕΚ)

*X**/**X***/X*

«Υψηλό» επίπεδο προστασίας της υγείας, όχι το «υψηλότερο δυνατό»

1. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου.

Συμπληρώνει τις πολιτικές των κρατών μελών…

Η δράση της Ένωσης, η οποία συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές, αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας καθώς και στην πρόληψη των ανθρώπινων ασθενειών και παθήσεων και στην αποτροπή των πηγών κινδύνου για τη σωματική και ψυχική υγεία. Η δράση αυτή καλύπτει επίσης:

α) την καταπολέμηση των σοβαρών ασθενειών που μαστίζουν την ανθρωπότητα, ευνοώντας τη διερεύνηση των αιτίων τους, της μετάδοσης και της πρόληψής τους, καθώς και την ενημέρωση και τη διαπαιδαγώγηση στον τομέα της υγείας,

β) την επαγρύπνηση για τις σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας, την κήρυξη συναγερμού σε περίπτωση των εν λόγω απειλών και

την καταπολέμησή τους.

Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη μείωση της βλάβης που προκαλούν στην υγεία τα ναρκωτικά, με δράσεις στις οποίες περιλαμβάνονται επίσης η ενημέρωση και η πρόληψη.

…και ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών

2. Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στους τομείς του παρόντος άρθρου και, εν ανάγκη, στηρίζει τη δράση τους. Ενθαρρύνει ιδίως τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση της συμπληρωματικότητας των υγειονομικών τους υπηρεσιών στις παραμεθόριες περιοχές.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για:

- κατευθυντήριες γραμμές
- βέλτιστες πρακτικές
- παρακολούθηση
- αξιολόγηση

Τα κράτη μέλη συντονίζουν μεταξύ τους, σε επαφή με την Επιτροπή, τις πολιτικές και τα προγράμματά τους στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει, σε στενή επαφή με τα κράτη μέλη, κάθε ωφέλιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού, ιδίως δε πρωτοβουλίες με στόχο τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την περιοδική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

Συνεργασία με τρίτες χώρες

3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα δημόσιας υγείας.

Η συνήθης νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία καθορίζει:

*X*** 4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο I-12, παράγραφος 5, και το άρθρο I-17, στοιχείο α) και σύμφωνα με το άρθρο I-14, παράγραφος 2, στοιχείο ια), ο ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο συμβάλλει στην πραγμάτωση των στόχων του παρόντος άρθρου, θεσπίζοντας τα ακόλουθα μέτρα για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων όσον αφορά την ασφάλεια:

- την ποιότητα και την ασφάλεια των οργάνων και του αίματος· τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν αυξημένες απαιτήσεις

α) μέτρα με υψηλές προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας για τα όργανα και τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης, το αίμα και τα παράγωγά του. Τα εν λόγω μέτρα δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα,

- τον κτηνιατρικό και τον φυτοϋγειονομικό τομέα

β) μέτρα στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα με άμεσο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας,

- τα μέτρα για υψηλά πρότυπα ποιότητας

γ) μέτρα για τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας για τα φάρμακα και τα μηχανήματα που προορίζονται για ιατρική χρήση,

- τις διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας

δ) μέτρα σχετικά με την επαγρύπνηση, την κήρυξη συναγερμού και την καταπολέμηση των σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας.

Νόμοι με ειδική πλειοψηφία

Ο εν λόγω νόμος ή νόμος-πλαίσιο εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Νόμοι για τη βελτίωση και την προστασία της υγείας του ανθρώπου

X 5. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί επίσης να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης της προστασίας και της βελτίωσης της υγείας του ανθρώπου και ιδίως μέτρα καταπολέμησης των σοβαρών ασθενειών με διασυνοριακή διάσταση, καθώς και μέτρα που έχουν ως άμεσο στόχο τους την προστασία της δημόσιας υγείας από το κάπνισμα και την κατάχρηση οινοπνευματωδών, ενώ αποκλείεται οποιαδήποτε εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Συμβούλιο εκδίδει συστάσεις

X 6. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να διατυπώνει επίσης συστάσεις.

Δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των κρατών μελών σε σχέση με την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών

7. Η δράση της Ένωσης αναπτύσσεται χωρίς να θίγονται οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής τους στον τομέα της υγείας, καθώς και την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης. Στις ευθύνες των κρατών μελών εμπίπτει η διαχείριση των υγειονομικών υπηρεσιών και της ιατρικής περίθαλψης, καθώς και η κατανομή των πόρων που διατίθενται για τις υπηρεσίες αυτές. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 4, στοιχείο α), δεν θίγουν τις εθνικές διατάξεις που διέπουν τις δωρεές οργάνων και αίματος ή την ιατρική χρήση τους.

ΤΜΗΜΑ 2

Βιομηχανία

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Άρθρο III-279 (πρώην άρθρο 157 ΣΕΚ)

*X***

Στόχος: η εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης.

Μέσα:

Για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο συστήματος ανοιχτών και ανταγωνιστικών αγορών, η δράση τους αποσκοπεί:

α) να επιταχύνει την προσαρμογή της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές μεταβολές,

β) να προαγάγει ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στο σύνολο της Ένωσης, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,

γ) να προαγάγει περιβάλλον που να ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων,

δ) να βελτιώσει την εκμετάλλευση του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών στους τομείς της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

- κατευθυντήριες γραμμές
- βέλτιστες πρακτικές
- παρακολούθηση
- αξιολόγηση

2. Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους και με την Επιτροπή και, εφόσον χρειάζεται, συντονίζουν τις δράσεις τους. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε ωφέλιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού, ιδίως δε πρωτοβουλίες με στόχο τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει συγκεκριμένα μέτρα Αποκλείεται η εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

Κανένα μέτρο που να προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού

3. Η Ένωση συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της παραγράφου 1 μέσω των πολιτικών και δράσεων που αναλαμβάνει βάσει άλλων διατάξεων του Συντάγματος. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το παρόν τμήμα δεν αποτελεί βάση για την εκ μέρους της Ένωσης εισαγωγή οποιουδήποτε μέτρου που θα μπορούσε να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή που περιλαμβάνει φορολογικές διατάξεις ή διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών εργαζομένων.

ΤΜΗΜΑ 3

Πολιτισμός

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο III-280 (πρώην άρθρο 151 ΣΕΚ)

*X**/X*

Στόχος: να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών

1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

Ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών	2. Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, εάν αυτό είναι αναγκαίο, να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση τους στους εξής τομείς:
- πολιτισμός και ιστορία	α) βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών,
- κληρονομιά	β) διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας,
- πολιτιστικές ανταλλαγές	γ) μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές,
- τέχνες, λογοτεχνία, οπτικοακουστικός τομέας	δ) καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, περιλαμβανομένης της δημιουργίας στον οπτικοακουστικό τομέα.
- διεθνής συνεργασία	3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- ενσωμάτωση του πολιτισμού σε άλλες δραστηριότητες	4. Όταν αναλαμβάνει δράσεις βάσει άλλων διατάξεων του Συντάγματος, η Ένωση λαμβάνει υπόψη της τις πολιτιστικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στον σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της.
	X** 5. Προκειμένου να προωθηθεί η πραγμάτωση των στόχων του παρόντος άρθρου:
Δράσεις ενθάρρυνσης μέσω νόμου ή νόμου-πλαισίου: Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία	α) ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών,
Το Συμβούλιο εκδίδει συστάσεις	*X* β) το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει συστάσεις.
	ΤΜΗΜΑ 4 (νέο)
Νέο τμήμα: Τουρισμός	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
	Άρθρο III-281 (νέο)
Στόχος: η προώθηση της ανταγωνιστικότητας	***X***** 1. Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα του τουρισμού, ιδίως με την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας των

του τομέα του τουρισμού	επιχειρήσεων της Ένωσης στον τομέα αυτό.
Μέσα:	Προς τούτο, η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:
- δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος	α) να ενθαρρύνει τη δημιουργία περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στον εν λόγω τομέα,
- ανταλλαγή ορθών πρακτικών	β) να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, ιδίως με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.
Οι νόμοι εκδίδονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, αποκλείεται η εναρμόνιση	2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει ειδικά μέτρα για τη συμπλήρωση των δράσεων τις οποίες διεξάγουν τα κράτη μέλη προκειμένου να πραγματώσουν τους στόχους του παρόντος άρθρου, αποκλειομένης της οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.
Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία και αθλητισμός	ΤΜΗΜΑ 5 ΠΑΙΔΕΙΑ, ΝΕΟΛΑΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
	Άρθρο III-282 (πρώην άρθρο 149 ΣΕΚ) *X**/X*
Στόχος: η ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου *Πλήρης σεβασμός της αρμοδιότητας των κρατών μελών*	1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, εάν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους. Σέβεται πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.
Προώθηση του αθλητισμού	Η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.
Μέσα:	Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:
- ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας	α) να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση της παιδείας, μέσω ιδίως της εκμάθησης και της διάδοσης των γλωσσών των κρατών μελών,
- κινητικότητα	β) να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,

- συνεργασία	γ) να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- ανταλλαγή	δ) να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών,
- ανταλλαγές νέων και συμμετοχή στον δημοκρατικό βίο	ε) να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων ανθρώπων καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης,
- εκπαίδευση εξ αποστάσεως	στ) να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως,
- η ευρωπαϊκή διάσταση του αθλητισμού προάγει: *- το αδιάβλητο και την ακεραιότητα* *- τη σωματική και ηθική ακεραιότητα*	ζ) να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση του αθλητισμού, προάγοντας την ορθή διεξαγωγή και τον ανοιχτό χαρακτήρα των αθλητικών αναμετρήσεων και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων για τον αθλητισμό φορέων, καθώς και προστατεύοντας τη σωματική και ηθική ακεραιότητα των αθλητών, ιδίως των νέων αθλητών.
Συνεργασία με τρίτες χώρες και οργανισμούς	2. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα παιδείας και αθλητισμού, ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.
Μέσα:	3. Προκειμένου να προωθηθεί η υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου:
- μέτρα ενθάρρυνσης μέσω της νομοθετικής διαδικασίας με ειδική πλειοψηφία, αποκλείεται η εναρμόνιση	*X*** α) ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή,
- συστάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο	*X* β) το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει συστάσεις.
Επαγγελματική εκπαίδευση	Άρθρο III-283 (πρώην άρθρο 150 ΣΕΚ) *X**/X*
Πλήρης σεβασμός των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών	1. Η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.
Στόχοι:	Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

- μεταλλαγές της βιομηχανίας	α) να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού,
- επαγγελματική εκπαίδευση	β) να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή επιμόρφωση , ώστε να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,
- κινητικότητα	γ) να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και να ενισχύει την κινητικότητα των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων, ιδίως των νέων,
- συνεργασία	δ) να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης,
- ανταλλαγές	ε) να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών μελών.
- διεθνής συνεργασία	2. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.
Επίτευξη στόχων μέσω της νομοθετικής διαδικασίας με ειδική πλειοψηφία, αποκλείεται η εναρμόνιση	3. Προκειμένου να προωθηθεί η υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου: *X*** α) ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, *X* β) το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.
	ΤΜΗΜΑ 6
Πολιτική προστασία	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
	Άρθρο III-284 (νέο)
Ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών	***X**** 1. Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης των φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και προστασίας από αυτές.
Στόχοι:	Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

- στήριξη της πρόληψης των κινδύνων και της εκπαίδευσης

α) να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά την πρόληψη των κινδύνων, την προετοιμασία των φορέων πολιτικής προστασίας στα κράτη μέλη και την επέμβαση σε περιπτώσεις φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών στο εσωτερικό της Ένωσης,

- προώθηση επιχειρησιακής συνεργασίας

β) να προωθεί την ταχεία και αποτελεσματική επιχειρησιακή συνεργασία στο εσωτερικό της Ένωσης μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών πολιτικής προστασίας,

- διεθνής συνεργασία

γ) να ευνοεί τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Οι νόμοι εκδίδονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία

2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

ΤΜΗΜΑ 7

Διοικητική συνεργασία

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο III-285 (νέο)

X**

Η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη είναι θέμα κοινού ενδιαφέροντος

1. Η αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη, που είναι ουσιώδους σημασίας για την καλή λειτουργία της Ένωσης, αντιμετωπίζεται ως ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος.

Μπορεί να υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης

2. Η Ένωση μπορεί να υποστηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για τη βελτίωση της διοικητικής τους ικανότητας να εφαρμόζουν τη νομοθεσία της Ένωσης. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και την υποστήριξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι νόμοι εκδίδονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, αποκλείεται η εναρμόνιση

Κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να προσφύγει στην υποστηρικτική αυτή δράση. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τα αναγκαία για τον σκοπό αυτό μέτρα, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Δεν θίγεται η υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, ούτε τις προνομίες και τα καθήκοντα της Επιτροπής. Δεν θίγει επίσης άλλες διατάξεις του Συντάγματος που προβλέπουν διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και

μεταξύ αυτών και της Ένωσης.

ΥΧΕ - Υπερπόντιες χώρες και εδάφη

ΤΙΤΛΟΣ IV
ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ

Άρθρο III-286 (πρώην άρθρα 182 και 188 ΣΕΚ)

Ιδιαίτερες σχέσεις μεταξύ των ΥΧΕ και της Ένωσης

1. Οι μη ευρωπαϊκές χώρες και εδάφη που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με τη Δανία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συνδεδεμένες με την Ένωση. Οι χώρες και τα εδάφη αυτά, που εφεξής καλούνται «χώρες και εδάφη», απαριθμούνται στο Παράρτημα II.

Γροιλανδία: ειδικό πρωτόκολλο

Ο παρών τίτλος ισχύει για τη Γροιλανδία, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του Πρωτοκόλλου σχετικά με το ιδιαίτερο καθεστώς που εφαρμόζεται στη Γροιλανδία.

Στόχοι:
- προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης
- δημιουργία στενών σχέσεων

2. Σκοπός της σύνδεσης είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των χωρών και εδαφών και η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Ένωσης.

Η σύνδεση οφείλει κατά κύριο λόγο να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των κατοίκων των εν λόγω χωρών και εδαφών και να προάγει την ευημερία τους, ώστε να οδηγηθούν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη που επιδιώκουν.

Άρθρο III-287 (πρώην άρθρο 183 ΣΕΚ)

Η σύνδεση έχει τους εξής σκοπούς.

- Εμπόριο: οι ΥΧΕ αντιμετωπίζονται ως κράτη μέλη…

α) τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις εμπορικές τους συναλλαγές με τις χώρες και εδάφη το καθεστώς που διέπει τις μεταξύ τους σχέσεις δυνάμει του Συντάγματος,

…και οι ΥΧΕ πρέπει να αντιμετωπίζουν ισότιμα όλα τα κράτη μέλη

β) κάθε χώρα ή έδαφος εφαρμόζει στις εμπορικές του συναλλαγές με τα κράτη μέλη και τις άλλες χώρες και εδάφη το καθεστώς που εφαρμόζει έναντι του ευρωπαϊκού κράτους με το οποίο διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις,

- Επενδύσεις

γ) τα κράτη μέλη συμβάλλουν στις επενδύσεις που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη των εν λόγω χωρών και εδαφών,

- Διαγωνισμοί: επί ίσοις όροις αντιμετώπιση των κρατών μελών και των ΥΧΕ

δ) η συμμετοχή σε διαγωνισμούς και προμήθειες, για επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, είναι ελεύθερη επί ίσοις όροις για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια ενός εκ των κρατών μελών ή των χωρών και εδαφών,

Ελευθερία

ε) στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των χωρών και εδαφών, το

εγκατάστασης: απαγόρευση διακρίσεων σε βάρος εταιρειών και υπηκόων των ΥΧΕ

δικαίωμα εγκατάστασης υπηκόων και εταιρειών ρυθμίζεται χωρίς διακρίσεις και σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III, κεφάλαιο I, τμήμα 2, υποτμήμα 2, που αφορά την ελευθερία εγκατάστασης, και κατ' εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται με το ανωτέρω υποτμήμα, με την επιφύλαξη των πράξεων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου III-291.

Άρθρο III-288 (πρώην άρθρο 184 ΣΕΚ)

Δεν επιβάλλονται δασμοί στις εισαγωγές από ΥΧΕ…

1. Απαγορεύονται οι δασμοί κατά την εισαγωγή στα κράτη μέλη των εμπορευμάτων που προέρχονται από τις χώρες και εδάφη, σύμφωνα με την απαγόρευση των δασμών μεταξύ κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα.

…ούτε στις εξαγωγές από την Ένωση προς τις ΥΧΕ

2. Οι εισαγωγικοί δασμοί κάθε χώρας και εδάφους επί προϊόντων των κρατών μελών και των άλλων χωρών και εδαφών απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο III-151, παράγραφος 4.

Εξαιρέσεις

3. Οι χώρες και εδάφη δύνανται, πάντως, να επιβάλλουν δασμούς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ανάπτυξης και της εκβιομηχάνισης τους ή δασμούς ταμιευτικού χαρακτήρα που έχουν ως σκοπό τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού τους.

Οι δασμοί που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν μπορούν να υπερβαίνουν τους ισχύοντες για τις εισαγωγές των προϊόντων των προερχομένων από το κράτος μέλος με το οποίο κάθε χώρα ή έδαφος διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις.

4. Η παράγραφος 2 δεν έχει εφαρμογή επί των χωρών και εδαφών που, λόγω ιδιαίτερων διεθνών υποχρεώσεων, εφαρμόζουν ήδη δασμολόγιο χωρίς διακρίσεις.

Απαγόρευση διακρίσεων μεταξύ εισαγωγών από διαφορετικά κράτη μέλη

5. Η θέσπιση ή η τροποποίηση δασμών για εμπορεύματα που εισάγονται στις χώρες και εδάφη δεν επιτρέπεται να οδηγεί, νομικά ή πραγματικά, σε άμεση ή έμμεση διάκριση μεταξύ των εισαγωγών των προερχομένων από τα διάφορα κράτη μέλη.

Άρθρο III-289 (πρώην άρθρο 185 ΣΕΚ)

Μέτρα διασφάλισης

Εάν, κατά την εφαρμογή του άρθρου III-288, παράγραφος 1, το ύψος των δασμών που επιβάλλονται επί των εμπορευμάτων που προέρχονται από τρίτη χώρα κατά την εισαγωγή τους εντός χώρας ή εδάφους είναι ικανό να προκαλέσει εκτροπές του εμπορίου εις βάρος κράτους μέλους, το κράτος αυτό δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να προτείνει στα άλλα κράτη μέλη να λάβουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής.

Άρθρο III-290 (πρώην άρθρο 186 ΣΕΚ)

Ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων

Με την επιφύλαξη των διατάξεων που διέπουν τη δημόσια υγεία, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια τάξη, η ελευθερία κυκλοφορίας των εργαζομένων των χωρών και εδαφών εντός των κρατών μελών και των εργαζομένων των κρατών μελών εντός των χωρών και εδαφών διέπεται από πράξεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου III-291.

Άρθρο III-291 (πρώην άρθρο 187 ΣΕΚ)

*U**

Οι πράξεις εκδίδονται ομόφωνα από το Συμβούλιο

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ομόφωνα, με βάση την πείρα που συσσωρεύθηκε στο πλαίσιο της σύνδεσης των χωρών και εδαφών με την Ένωση, ευρωπαϊκούς νόμους, νόμους-πλαίσιο, κανονισμούς και αποφάσεις σχετικά με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις και τη διαδικασία σύνδεσης των χωρών και εδαφών με την Ένωση. Οι νόμοι και νόμοι-πλαίσιο εκδίδονται μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ V
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο III-292 (Άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, και πρώην άρθρο 11 ΣΕΕ)

Η Ένωση προασπίζει τις αρχές:
- της δημοκρατίας
- του κράτους δικαίου
- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των θεμελιωδών ελευθεριών
- της ανθρώπινης αξιοπρέπειας
- της ισότητας
- της αλληλεγγύης
- του διεθνούς δικαίου
- των εταιρικών σχέσεων
- των παγκόσμιων οργανισμών

1. Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα και σχεδιάζεται με στόχο να προωθεί στο ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο τις αρχές που έχουν εμπνεύσει τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη διεύρυνσή της: τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και το σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

Η Ένωση προσπαθεί να αναπτύσσει σχέσεις και να δημιουργεί εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες και διεθνείς, περιφερειακούς ή παγκόσμιους οργανισμούς που συμμερίζονται τις αρχές του πρώτου εδαφίου. Προωθεί πολυμερείς λύσεις σε κοινά προβλήματα, ιδίως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

- των Ηνωμένων Εθνών	
Η Ένωση:	2. Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων, με στόχο:
- διαφυλάττει τα κοινά συμφέροντα	α) τη διαφύλαξη των αξιών της, των θεμελιωδών της συμφερόντων, της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της,
- εδραιώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα	β) την εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των αρχών του διεθνούς δικαίου,
- διατηρεί την ειρήνη	γ) τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και σύμφωνα με τις αρχές της τελικής πράξης του Ελσίνκι και τους στόχους του Χάρτη του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τα εξωτερικά σύνορα,
- προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη	δ) την προώθηση, στις αναπτυσσόμενες χώρες, της βιώσιμης ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας,
- στοχεύει σε μία ελεύθερη παγκόσμια αγορά	ε) την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της σταδιακής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου,
- συμβάλλει στο περιβάλλον	στ) τη συμβολή στην ανάπτυξη διεθνών μέτρων για τη διαφύλαξη και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη διαχείριση των παγκόσμιων φυσικών πόρων, με στόχο τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης,
- παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια	ζ) την παροχή συνδρομής σε πληθυσμούς, χώρες και περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, και
- προωθεί την παγκοσμιοποίηση	η) την προώθηση διεθνούς συστήματος που θεμελιώνεται στην ενισχυμένη πολυμερή συνεργασία και τη χρηστή παγκόσμια διακυβέρνηση.
	3. Η Ένωση τηρεί τις αρχές και επιδιώκει τους στόχους των παραγράφων 1 και 2 κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της εξωτερικής δράσης της στους διάφορους τομείς που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο, καθώς και κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των εξωτερικών πτυχών των άλλων πολιτικών της.
Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει τη συνοχή	Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης και μεταξύ αυτών και των άλλων πολιτικών της. Το

μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής δράσης της και των άλλων πολιτικών της

Συμβούλιο και η Επιτροπή, επικουρούμενοι από τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης, εξασφαλίζουν αυτή τη συνοχή και συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο III-293 (άρθρο 13, παράγραφος 2 ΣΕΕ)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει ομόφωνα τα συμφέροντα και τους στόχους

*U** 1. Βάσει των αρχών και των στόχων του άρθρου III-292, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης.

Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ως προς τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας καθώς και άλλους τομείς που εμπίπτουν στην εξωτερική δράση της Ένωσης. Μπορούν να αφορούν τις σχέσεις της Ένωσης με μια χώρα ή μια περιοχή, ή να έχουν θεματική προσέγγιση. Προσδιορίζουν τη διάρκειά τους και τα μέσα που θα πρέπει να παράσχουν η Ένωση και τα κράτη μέλη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από σύσταση του Συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από αυτό σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται για κάθε τομέα.

X/XX/U/X/XX*/U*** Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εφαρμόζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το Σύνταγμα διαδικασίες.

Ο Υπουργός Εξωτερικών και η Επιτροπή μπορούν να υποβάλλουν κοινές προτάσεις

2. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης, όσον αφορά τα θέματα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και η Επιτροπή, όσον αφορά τους άλλους τομείς εξωτερικής δράσης, μπορούν να υποβάλλουν στο Συμβούλιο κοινές προτάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εξωτερική πολιτική

ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-294 (πρώην άρθρα 11 και 12 ΣΕΕ)

Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει δική της εξωτερική πολιτική

1. Η Ένωση, στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης, καθορίζει και εφαρμόζει κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας η οποία καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής

με....	και πολιτικής ασφάλειας.
...την υποστήριξη των κρατών μελών	2. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ενεργά και ανεπιφύλακτα την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, με πνεύμα πίστης και αμοιβαίας αλληλεγγύης.
Τα κράτη μέλη απέχουν από δράσεις αντίθετες προς το συμφέρον της Ένωσης	Τα κράτη μέλη εργάζονται από κοινού για την ενίσχυση και ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής τους αλληλεγγύης. Απέχουν από κάθε δράση αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης ή ικανή να θίξει την αποτελεσματικότητά της ως συνεκτικής δύναμης στις διεθνείς σχέσεις.
Το Συμβούλιο και ο Υπουργός Εξωτερικών επιβλέπουν	Το Συμβούλιο και ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης μεριμνούν για την τήρηση αυτών των αρχών.
Μέσα:	3. Η Ένωση ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας:
- γενικοί προσανατολισμοί	*Γενικός κανόνας U** α) καθορίζοντας τους γενικούς της προσανατολισμούς
- αποφάσεις	*U/X/XX/U*/X*/XX** β) εκδίδοντας ευρωπαϊκές αποφάσεις που καθορίζουν:
- δράσεις	*Γενικός κανόνας U** i)τις δράσεις που αναλαμβάνονται από την Ένωση,
- θέσεις	*Γενικός κανόνας U** ii) τις θέσεις που λαμβάνει η Ένωση,
- εφαρμογή των αποφάσεων	*Γενικός κανόνας XX** iii)τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των ευρωπαϊκών αποφάσεων των σημείων i) και ii),
- συνεργασία μεταξύ κρατών μελών	γ) και ενισχύοντας τη συστηματική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την άσκηση της πολιτικής τους.
	Άρθρο III-295 (πρώην άρθρο 13 ΣΕΕ)
	*U**
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει ομόφωνα τους γενικούς προσανατολισμούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής άμυνας	1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους γενικούς προσανατολισμούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων που έχουν συνέπειες για την άμυνα. Εάν αυτό επιβάλλεται από τις διεθνείς εξελίξεις, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της πολιτικής της Ένωσης ως προς τις εξελίξεις αυτές.
Το Συμβούλιο εγκρίνει λεπτομερέστερους	2. Το Συμβούλιο εκδίδει τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις για τον καθορισμό και την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και

κανόνες

πολιτικής ασφάλειας, βάσει των γενικών προσανατολισμών και στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Άρθρο III-296 (πρώην άρθρα 18 και 26 ΣΕΕ)

*U**

Ο Υπουργός Εξωτερικών:
- προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών
- υποβάλλει προτάσεις
- διασφαλίζει την εφαρμογή των αποφάσεων

1. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης, ο οποίος προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών, συμβάλλει με τις προτάσεις του στη διαμόρφωση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και διασφαλίζει την εφαρμογή των ευρωπαϊκών αποφάσεων που εκδίδουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο.

- εκπροσωπεί την Ένωση στο εξωτερικό (από κοινού με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου)

2. Ο Υπουργός Εξωτερικών εκπροσωπεί την Ένωση για ζητήματα που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Διεξάγει τον πολιτικό διάλογο με τρίτους εξ ονόματος της Ένωσης και εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις.

Ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης επικουρείται από ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά με τις διπλωματικές υπηρεσίες των κρατών μελών και απαρτίζεται από υπαλλήλους των αρμοδίων διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και της Επιτροπής καθώς και αποσπασμένο προσωπικό των εθνικών διπλωματικών υπηρεσιών. Η οργάνωση και η λειτουργία της ευρωπαϊκής υπηρεσίας εξωτερικής δράσης καθορίζονται με ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει, μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης αφού λάβει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την έγκριση της Επιτροπής.

Άρθρο III-297 (πρώην άρθρο 14 ΣΕΕ)

*U**

Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις για τη διεθνή επιχειρησιακή δράση …

1. Όταν μια διεθνής κατάσταση απαιτεί επιχειρησιακή δράση εκ μέρους της Ένωσης, το Συμβούλιο εκδίδει τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις. Οι αποφάσεις αυτές προσδιορίζουν τους στόχους τους, το περιεχόμενό τους και τα μέσα που πρέπει να τεθούν στη διάθεση της Ένωσης, καθώς και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της δράσης και, εφόσον είναι απαραίτητο, τη διάρκειά της.

... και αναθεωρεί τις αποφάσεις

Σε περίπτωση αλλαγής των περιστάσεων με σαφή επίπτωση σε ζήτημα το οποίο αποτελεί αντικείμενο της εν λόγω ευρωπαϊκής απόφασης, το Συμβούλιο επανεξετάζει τις αρχές και τους στόχους της απόφασης αυτής και εκδίδει τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

Οι αποφάσεις δεσμεύουν τα κράτη μέλη

2. Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις της παραγράφου 1 δεσμεύουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις θέσεις που υιοθετούν και κατά τη διεξαγωγή της δράσης τους.

Ενημέρωση πριν από την έγκριση εθνικής θέσης

3. Κάθε εθνική θέση ή δράση η οποία σχεδιάζεται κατ' εφαρμογή ευρωπαϊκής απόφασης βάσει της παραγράφου 1 γνωστοποιείται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός προθεσμίας η οποία επιτρέπει, εάν είναι αναγκαίο, προηγούμενη συνεννόηση στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Η υποχρέωση της προηγούμενης ενημέρωσης δεν εφαρμόζεται στα μέτρα που αποτελούν απλή μεταφορά της εν λόγω απόφασης σε εθνικό επίπεδο.

Σε περιπτώσεις επιτακτικής ανάγκης, τα κράτη μέλη μπορούν να ενεργούν αντί της Ένωσης....

...αλλά πρέπει να ενημερώνουν αμέσως το Συμβούλιο

4. Σε περίπτωση επιτακτικής ανάγκης που συνδέεται με μεταβολή της κατάστασης και ελλείψει αναθεώρησης της ευρωπαϊκής απόφασης της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν επειγόντως τα μέτρα που επιβάλλονται, λαμβάνοντας υπόψη τους γενικούς στόχους της εν λόγω απόφασης. Το κράτος μέλος που λαμβάνει τα εν λόγω μέτρα ενημερώνει αμέσως το Συμβούλιο για τα ληφθέντα μέτρα.

Το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις

5. Σε περίπτωση σοβαρών δυσχερειών σε κράτος μέλος κατά την εφαρμογή ευρωπαϊκής απόφασης που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, το εν λόγω κράτος μέλος προσφεύγει στο Συμβούλιο το οποίο τις συζητά και αναζητεί τις κατάλληλες λύσεις. Οι λύσεις αυτές δεν μπορούν να αντιβαίνουν προς τους στόχους της δράσης ούτε να βλάπτουν την αποτελεσματικότητά της.

Άρθρο III-298 (πρώην άρθρο 15 ΣΕΕ)

*U**

Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις οι οποίες καθορίζουν τη θέση της Ένωσης επί συγκεκριμένου ζητήματος γεωγραφικής ή θεματικής φύσεως. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές τους πολιτικές να συνάδουν με τις θέσεις της Ένωσης.

Προτάσεις υποβάλλουν:

1) τα κράτη μέλη
2) ο Υπουργός Εξωτερικών
3) ο Υπουργός Εξωτερικών και η Επιτροπή

Άρθρο III-299 (πρώην άρθρο 22 ΣΕΕ)

1. Κάθε κράτος μέλος, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ή ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης με την υποστήριξη της Επιτροπής μπορεί να προσφεύγει στο Συμβούλιο για κάθε θέμα που αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και να του υποβάλλει, αντίστοιχα, πρωτοβουλίες ή προτάσεις.

Έκτακτη σύνοδος του Συμβουλίου όταν

2. Στις περιπτώσεις που απαιτείται ταχεία λήψη απόφασης, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης συγκαλεί, είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από

απαιτείται ταχεία λήψη απόφασης

σχετική αίτηση κράτους μέλους, έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου, εντός προθεσμίας σαράντα οκτώ ωρών ή, σε περίπτωση απόλυτης ανάγκης, εντός βραχυτέρου διαστήματος.

Λήψη αποφάσεων

Άρθρο III-300 (πρώην άρθρο 23 ΣΕΕ)

Γενικός κανόνας: Ομοφωνία με εποικοδομητική αποχή

U 1. Οι αναφερόμενες στο παρόν κεφάλαιο ευρωπαϊκές αποφάσεις εκδίδονται ομόφωνα από το Συμβούλιο.

Κάθε μέλος του Συμβουλίου που απέχει κατά την ψηφοφορία δύναται να συνοδεύσει την αποχή του με τυπική δήλωση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν υποχρεούται να εφαρμόσει την ευρωπαϊκή απόφαση, αλλά αποδέχεται ότι αυτή δεσμεύει την Ένωση. Εκφράζοντας πνεύμα αμοιβαίας αλληλεγγύης, το μεν εν λόγω κράτος μέλος απέχει από οποιαδήποτε δράση, η οποία ενδέχεται να αντιτίθεται ή να εμποδίζει τη δράση της Ένωσης που βασίζεται στην εν λόγω απόφαση, τα δε λοιπά κράτη μέλη σέβονται την θέση του. Εάν τα μέλη του Συμβουλίου που συνόδευσαν την αποχή τους με τη δήλωση αυτή αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο των κρατών μελών και ο πληθυσμός τους συγκεντρώνει τουλάχιστον το ένα τρίτο του πληθυσμού της Ένωσης, η απόφαση δεν εκδίδεται.

Αποχή του 1/3 των κρατών μελών που αντιπροσωπεύει το 1/3 του πληθυσμού της ΕΕ εμποδίζει τη λήψη απόφασης

*Το Συμβούλιο αποφασίζει με **ειδική πλειοψηφία:***

X/XX 2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία:

- όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει λάβει ομόφωνη απόφαση για τα συμφέροντα της Ένωσης

XX α) όταν εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης βάσει ευρωπαϊκής απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αφορά τα στρατηγικά συμφέροντα και στόχους της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο III-293, παράγραφος 1,

- μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

X β) όταν εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, που διατυπώθηκε κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος που του υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή με πρωτοβουλία του Υπουργού,

- κατά την εφαρμογή αποφάσεων

XX γ) όταν εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για την εφαρμογή ευρωπαϊκής απόφασης που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης,

- για το διορισμό ειδικού εντεταλμένου

XX δ) όταν εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για τον διορισμό ειδικού εντεταλμένου σύμφωνα με το άρθρο III-302.

Δικαίωμα αρνησικυρίας για τομείς ζωτικής εθνικής πολιτικής

Εάν μέλος του Συμβουλίου δηλώσει ότι, για ζωτικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής, προτίθεται να αντιταχθεί στην έκδοση ευρωπαϊκής απόφασης η οποία χρήζει ειδικής πλειοψηφίας, δεν διεξάγεται ψηφοφορία. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης αναζητεί, σε στενή

Τα κράτη μέλη μπορούν να παραπέμψουν το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, λύση που να είναι αποδεκτή για το εν λόγω κράτος-μέλος. Εάν δεν το επιτύχει, το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να ζητήσει την παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ώστε να ληφθεί ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση.

Επέκταση του κανόνα της ειδικής πλειοψηφίας με ομόφωνη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

3. Σύμφωνα με το άρθρο Ι-40, παράγραφος 7, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί ομόφωνα να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση που ορίζει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σε περιπτώσεις άλλες από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Δεν** μπορεί να εφαρμοστεί ο κανόνας της ειδικής πλειοψηφίας **σε ζητήματα άμυνας

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν ισχύουν για αποφάσεις με στρατιωτικές συνέπειες ή με συνέπειες στον τομέα της άμυνας.

Άρθρο ΙΙΙ-301 (νέο)

Ο Υπουργός Εξωτερικών συντονίζει τις δραστηριότητές του με τους ομολόγους του

1. Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο έχει καθορίσει κοινή προσέγγιση της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου Ι-40, παράγραφος 5, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης και οι Υπουργοί Εξωτερικών των κρατών μελών συντονίζουν τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Συνεργασία των διπλωματικών αποστολών

2. Οι διπλωματικές αποστολές των κρατών μελών και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς οργανισμούς συνεργάζονται μεταξύ τους και συμβάλλουν στη διαμόρφωση και στην υλοποίηση της κοινής προσέγγισης της παραγράφου 1.

Άρθρο ΙΙΙ-302 (πρώην άρθρο 18, παράγραφος 5 ΣΕΕ)

XX

Το Συμβούλιο μπορεί να διορίσει ειδικό εντεταλμένο με ειδική εντολή

Το Συμβούλιο μπορεί να διορίζει, μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ειδικό εντεταλμένο στον οποίο αναθέτει εντολή που συνδέεται με ιδιαίτερα πολιτικά ζητήματα. Ο ειδικός εντεταλμένος ασκεί την εντολή του υπό την εξουσία του Υπουργού.

Άρθρο ΙΙΙ-303 (πρώην άρθρο 24 ΣΕΕ)

U

Συμφωνίες με τρίτες χώρες

Η Ένωση δύναται να συνάπτει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς στους τομείς που εμπίπτουν στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο ΙΙΙ-304 (πρώην άρθρο 21 ΣΕΕ)

Ο Υπουργός Εξωτερικών ζητεί τη

1. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ζητά τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το ενημερώνει, σύμφωνα με το άρθρο Ι-40, παράγραφος

γνώμη του ΕΚ και το ενημερώνει για τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της ΚΕΠΠΑ και της ΕΠΑΑ

8, και το άρθρο I-41, παράγραφος 8. Μεριμνά ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ειδικοί εντεταλμένοι μπορούν να συμμετέχουν στην ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το ΕΚ μπορεί να διατυπώνει συστάσεις

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να απευθύνει ερωτήσεις ή να διατυπώνει συστάσεις προς το Συμβούλιο και τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Διεξάγει δύο φορές κατ' έτος συζήτηση για την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Άρθρο III-305 (πρώην άρθρο 19 ΣΕΕ)

Η Ένωση εμφανίζεται με ενιαία θέση στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών

1. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών και στις διεθνείς διασκέψεις. Υποστηρίζουν τις θέσεις της Ένωσης εντός των εν λόγω οργανισμών και διασκέψεων. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης εξασφαλίζει την οργάνωση του συντονισμού αυτού.

Στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις όπου δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν υποστηρίζουν τις θέσεις της Ένωσης.

Όταν ορισμένα μόνο κράτη μέλη εκπροσωπούνται σε διεθνείς οργανισμούς, ενημερώνουν τα άλλα κράτη μέλη

2. Σύμφωνα με το άρθρο I-16, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη που εκπροσωπούνται σε διεθνείς οργανισμούς ή διεθνείς διασκέψεις όπου δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη ενημερώνουν τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν καθώς και τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης για κάθε ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος.

Τα κράτη μέλη που είναι μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ υπερασπίζονται τη θέση της ΕΕ

Τα κράτη μέλη που είναι επίσης μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών συνεννοούνται μεταξύ τους και ενημερώνουν πλήρως τα άλλα κράτη μέλη καθώς και τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Τα κράτη μέλη που είναι μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας θα υπερασπίζονται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις θέσεις και τα συμφέροντα της Ένωσης, με την επιφύλαξη των ευθυνών που υπέχουν από τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Νέο: Ο Υπουργός Εξωτερικών παρουσιάζει τη θέση της Ένωσης στο Συμβούλιο Ασφαλείας

Όταν η Ένωση έχει καθορίσει θέση ως προς συγκεκριμένο θέμα της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ζητούν να κληθεί ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης για να παρουσιάσει τη θέση της Ένωσης.

Άρθρο III-306 (πρώην άρθρο 20 ΣΕΕ)

Οι διπλωματικές αποστολές συνεργάζονται για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης και της εφαρμογής της θέσης της Ένωσης

Οι διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς διασκέψεις, καθώς και οι αντιπροσωπείες τους σε διεθνείς οργανισμούς, συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση και η εφαρμογή των ευρωπαϊκών αποφάσεων που καθορίζουν θέσεις και δράσεις της Ένωσης, οι οποίες εκδίδονται βάσει του παρόντος κεφαλαίου. Εντείνουν τη συνεργασία τους ανταλλάσσοντας πληροφορίες και προβαίνοντας σε κοινές αξιολογήσεις.

Συμβάλλουν στην εφαρμογή του δικαιώματος προστασίας των ευρωπαίων πολιτών στο έδαφος τρίτων χωρών, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο γ), καθώς και στην εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου III-127.

Η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας:
- παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση
- εποπτεύει την εφαρμογή
- ασκεί πολιτικό έλεγχο και διευθύνει επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων
Το Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να αποφασίσει

Άρθρο III-307 (πρώην άρθρο 25 ΣΕΕ)

U

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στους τομείς που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και συμβάλλει στον καθορισμό των πολιτικών διατυπώνοντας γνώμες απευθυνόμενες στο Συμβούλιο, κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου, του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας. Η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας εποπτεύει επίσης την εφαρμογή των συμφωνημένων πολιτικών, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης.

2. Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου και του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων του άρθρου III-309.

Το Συμβούλιο μπορεί, για τους σκοπούς μιας επιχείρησης διαχείρισης κρίσεως και καθ' όλη τη διάρκειά της, όπως καθορίζονται από το Συμβούλιο, να εξουσιοδοτεί την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση της επιχείρησης.

Άρθρο III-308 (πρώην άρθρο 47 ΣΕΕ)

Η ΚΕΠΠΑ δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης σε άλλους τομείς

Η εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας δεν θίγει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στο Σύνταγμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τις οποίες αναφέρουν τα άρθρα I-13 έως I-15, και το άρθρο I-17.

Ομοίως, η εφαρμογή των πολιτικών που αναφέρουν τα άρθρα αυτά δεν

θίγει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στο Σύνταγμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

ΤΜΗΜΑ 2

ΚΟΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας

Άρθρο III-309 (πρώην άρθρο 17 ΣΕΕ)

Χρήση στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων για
- αφοπλισμό
- ανθρωπιστικές αποστολές
- στρατιωτική αρωγή
- αποστολές μάχιμων δυνάμεων
- πρόληψη συγκρούσεων
- διατήρηση της ειρήνης
- σταθεροποίηση

1. Οι αποστολές του άρθρου I-41, παράγραφος 1, κατά τις οποίες η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων, περιλαμβάνουν τις κοινές δράσεις αφοπλισμού, τις ανθρωπιστικές αποστολές και αποστολές διάσωσης, τις αποστολές με στόχο την παροχή συμβουλών και αρωγής επί στρατιωτικών θεμάτων, τις αποστολές πρόληψης των συγκρούσεων και διατήρησης της ειρήνης, τις αποστολές μαχίμων δυνάμεων που αναλαμβάνονται για τη διαχείριση των κρίσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποστολές αποκατάστασης της ειρήνης και οι επιχειρήσεις σταθεροποίησης μετά το πέρας των συγκρούσεων. Όλες οι αποστολές αυτές μπορούν να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη τρίτων χωρών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο έδαφός τους.

Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις ομόφωνα

U 2. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις σχετικά με τις αποστολές της παραγράφου 1, ορίζοντας το στόχο και το περιεχόμενό τους καθώς και τις γενικές ρυθμίσεις εφαρμογής τους. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης, υπό την εξουσία του Συμβουλίου και σε στενή και διαρκή επαφή με την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, μεριμνά για τον συντονισμό των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών πτυχών των αποστολών αυτών.

Άρθρο III-310 (νέο)

U

Οι αποφάσεις μπορούν να εκτελεστούν από ομάδα κρατών μελών

1. Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο III-309, το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής σε ομάδα κρατών μελών που το επιθυμούν και διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες για την εν λόγω αποστολή. Τα εν λόγω κράτη μέλη, σε συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης, συμφωνούν μεταξύ τους ως προς τη διαχείριση της αποστολής.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν το Συμβούλιο

2. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην πραγματοποίηση της αποστολής ενημερώνουν τακτικά το Συμβούλιο για την πορεία της αποστολής, με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη απευθύνονται αμέσως στο Συμβούλιο εάν η

πραγματοποίηση της αποστολής επιφέρει σημαντικές συνέπειες ή απαιτεί τροποποίηση του στόχου, του περιεχομένου ή των κανόνων εφαρμογής της αποστολής που καθορίζονται στις ευρωπαϊκές αποφάσεις της παραγράφου 1. Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο εκδίδει τις απαιτούμενες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

Άρθρο III-311 (νέο)

XX

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας:

1. Ο Οργανισμός στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας), ο οποίος συνιστάται βάσει του άρθρου I-41, παράγραφος 3 και τίθεται υπό την εποπτεία του Συμβουλίου, έχει ως αποστολή:

- προσδιορίζει τις στρατιωτικές ανάγκες

α) να συμβάλλει στον καθορισμό των στόχων ως προς τις στρατιωτικές δυνατότητες των κρατών μελών και να αξιολογεί την τήρηση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δυνατότητες,

- προωθεί την εναρμόνιση των επιχειρησιακών αναγκών

β) να προωθεί την εναρμόνιση των επιχειρησιακών αναγκών και την καθιέρωση αποτελεσματικών και συμβατών μεθόδων προμηθειών,

- διαχειρίζεται κοινά προγράμματα

γ) να υποβάλλει προτάσεις για πολυμερή σχέδια προς εκπλήρωση των στόχων από άποψη στρατιωτικών δυνατοτήτων και να εξασφαλίζει τον συντονισμό των προγραμμάτων που εκτελούν τα κράτη μέλη, καθώς και τη διαχείριση ειδικών προγραμμάτων συνεργασίας,

- στηρίζει την έρευνα στον τομέα της αμυντικής τεχνολογίας

δ) να στηρίζει την έρευνα στον τομέα της αμυντικής τεχνολογίας, να συντονίζει και να σχεδιάζει κοινές ερευνητικές δραστηριότητες και μελέτες σχετικά με τεχνικές λύσεις ανταποκρινόμενες στις μελλοντικές επιχειρησιακές ανάγκες,

- ενισχύει τον αμυντικό τομέα

ε) να συμβάλλει στον προσδιορισμό και ενδεχομένως να εφαρμόζει κάθε μέτρο που είναι πρόσφορο για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του αμυντικού τομέα και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των στρατιωτικών δαπανών.

Ο Οργανισμός είναι ανοικτός σε όλα τα κράτη μέλη

Η απόφαση για τον καθορισμό του καταστατικού, της έδρας και των κανόνων λειτουργίας του

2. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας είναι ανοιχτός σε κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε αυτόν. Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία ευρωπαϊκή απόφαση καθορισμού του καταστατικού, της έδρας και των κανόνων λειτουργίας του Οργανισμού. Στην απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός πραγματικής συμμετοχής στις δραστηριότητες του Οργανισμού. Συγκροτούνται ειδικές ομάδες στο εσωτερικό του Οργανισμού, απαρτιζόμενες από τα κράτη μέλη που εκτελούν κοινά σχέδια. Ο Οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντά του σε συνεργασία με την Επιτροπή αναλόγως των αναγκών.

Οργανισμού λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία

Διαρθρωμένη συνεργασία

Άρθρο III-312 (νέο)

XX/U

Τα κράτη μέλη με μεγάλες στρατιωτικές δυνατότητες μπορούν να καθιερώσουν διαρθρωμένη συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που ορίζεται στο άρθρο I-41, παράγραφος 6, τα οποία πληρούν τα κριτήρια και αναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις στον τομέα των στρατιωτικών δυνατοτήτων που περιέχονται στο Πρωτόκολλο για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους στο Συμβούλιο και στον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης.

*Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για την καθιέρωση διαρθρωμένης συνεργασίας **με ειδική πλειοψηφία***

2. Εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1, το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για την καθιέρωση της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και για την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης.

Η διαρθρωμένη συνεργασία είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη

3. Το κράτος μέλος που θα θελήσει σε μεταγενέστερο στάδιο να συμμετάσχει στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και στον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης.

Το Συμβούλιο εγκρίνει τη συμμετοχή του κράτους μέλους με ειδική πλειοψηφία

XX Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση η οποία επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους, το οποίο πληροί τα κριτήρια και αναλαμβάνει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του πρωτοκόλλου που αναφέρει η παράγραφος 1. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Στη ψηφοφορία λαμβάνουν μέρος μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Μόνο τα συμμετέχοντα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη τα οποία συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των εν λόγω κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Αναστολή της συμμετοχής κράτους μέλους

XX 4. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος δεν πληροί πλέον τα κριτήρια ή δεν μπορεί πλέον να τηρήσει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του Πρωτοκόλλου που αναφέρει η παράγραφος 1, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την αναστολή της συμμετοχής του

κράτους αυτού.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία
= 55% των κρατών μελών που αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, αποκλειομένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία.

Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των εν λόγω κρατών μελών.

Μειοψηφία αρνησικυρίας = 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών + 1 κράτος μέλος

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο του 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Εθελούσια αποχώρηση

5. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιεί την απόφασή του στο Συμβούλιο, το οποίο σημειώνει το γεγονός ότι η συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους λήγει.

Όπου δεν ορίζεται κάτι άλλο, απαιτείται ομοφωνία

U 6. Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις και οι συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας, εκτός από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 2 έως 5, εκδίδονται με ομοφωνία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η ομοφωνία υπολογίζεται μόνο με βάση τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών.

ΤΜΗΜΑ 3

Δημοσιονομικές διατάξεις

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-313 (πρώην άρθρο 28 ΣΕΕ)

Διοικητικές δαπάνες: πάντα από προϋπολογισμό της Ένωσης

1. Οι διοικητικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Λειτουργικές δαπάνες: από προϋπολογισμό ΕΕ, πλην των δαπανών για στρατιωτικές και

U 2. Οι λειτουργικές δαπάνες τις οποίες συνεπάγεται η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου βαρύνουν επίσης τον προϋπολογισμό της Ένωσης, πλην των δαπανών που οφείλονται σε επιχειρήσεις που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες για την άμυνα και των περιπτώσεων όπου το

αμυντικές δραστηριότητες	Συμβούλιο λαμβάνει διαφορετική απόφαση.
Εάν δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών, εκτός εάν το Συμβούλιο λάβει διαφορετική απόφαση. Δεν συμβάλλουν στη χρηματοδότηση στρατιωτικών και αμυντικών επιχειρήσεων εκείνοι που απέχουν	*U* Στις περιπτώσεις που οι δαπάνες δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, βαρύνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κλείδα Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, εκτός εάν το Συμβούλιο λάβει διαφορετική απόφαση. Όσον αφορά τις δαπάνες που οφείλονται σε ενέργειες που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στην άμυνα, τα κράτη μέλη οι αντιπρόσωποι των οποίων στο Συμβούλιο προέβησαν σε τυπική δήλωση βάσει του άρθρου III-300, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεν υποχρεούνται να συμβάλουν στη χρηματοδότησή τους.
Ταχεία πρόσβαση στις πιστώσεις του προϋπολογισμού για επείγουσα χρηματοδότηση	*U* 3. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία ορίζονται ειδικές διαδικασίες προκειμένου να εξασφαλισθεί η ταχεία πρόσβαση στις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης που προορίζονται για την επείγουσα χρηματοδότηση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και ιδίως των προπαρασκευαστικών ενεργειών εν όψει αποστολής κατά την έννοια του άρθρου I-41, παράγραφος 1, και του άρθρου III-309. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
Διαβούλευση με το ΕΚ	
Νέο: ταμείο εκκίνησης	Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ενόψει αποστολής κατά την έννοια του άρθρου I-41, παράγραφος 1, και του άρθρου III-309, που δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης χρηματοδοτούνται από ταμείο εκκίνησης, το οποίο δημιουργείται από συνεισφορές των κρατών μελών.
Αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο για:	*X* Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ευρωπαϊκές αποφάσεις που θεσπίζουν:
- τη σύσταση του ταμείου	α) τις πρακτικές ρυθμίσεις της σύστασης και χρηματοδότησης του ταμείου εκκίνησης, ιδίως τα χρηματοδοτικά ποσά που χορηγούνται στο ταμείο,
- τη διαχείριση του ταμείου	β) τις πρακτικές ρυθμίσεις διαχείρισης του ταμείου εκκίνησης,
- τον δημοσιονομικό έλεγχο	γ) τις πρακτικές ρυθμίσεις του δημοσιονομικού ελέγχου.
Ο Υπουργός Εξωτερικών μπορεί να	*XX* Όταν η αποστολή που σχεδιάζεται σύμφωνα με το άρθρο I-41, παράγραφος 1, και το άρθρο III-309 δεν μπορεί να καταλογισθεί στον

χρησιμοποιεί το ταμείο

προϋπολογισμό της Ένωσης, το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης να χρησιμοποιήσει το ταμείο εκκίνησης. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εκτέλεση της εντολής αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Κοινή εμπορική πολιτική

ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στόχοι:

Άρθρο III-314 (πρώην άρθρο 131 ΣΕΚ)

- αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου
- προοδευτική κατάργηση των εμπορικών περιορισμών
- κατάργηση φραγμών

Με τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης σύμφωνα με το άρθρο III-151, η Ένωση συμβάλλει, για το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών.

Άρθρο III-315 (πρώην άρθρο 133 ΣΕΚ)

X**/ XX*/ XX/U*/U******

Ενιαίες αρχές

1. Η κοινή εμπορική πολιτική διαμορφώνεται βάσει ενιαίων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές δασμολογικών συντελεστών, τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών σχετικά με τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την ενοποίηση των μέτρων ελευθέρωσης, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας, στα οποία περιλαμβάνονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε περιπτώσεις ντάμπινγκ και επιδοτήσεων. Η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

X** 2. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής.

3. Εάν πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις και να συναφθούν συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς, εφαρμόζεται το άρθρο III-325, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να διαπραγματεύεται

*XX** Η Επιτροπή υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο την εξουσιοδοτεί να αρχίσει τις αναγκαίες διαπραγματεύσεις. Εναπόκειται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να μεριμνούν ώστε οι υπό διαπραγμάτευση συμφωνίες να συνάδουν με τις πολιτικές και τους εσωτερικούς κανόνες της Ένωσης.

Η Επιτροπή

Οι διαπραγματεύσεις αυτές διεξάγονται από την Επιτροπή σε συνεννόηση

συνεννοείται με ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο

με ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο για να την επικουρεί στο έργο αυτό και στο πλαίσιο των οδηγιών που μπορεί να της απευθύνει το Συμβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στην ειδική επιτροπή καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων.

Κατά κανόνα: Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία

XX/XX**** 4. Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών της παραγράφου 3, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

*Για τη σύναψη συμφωνιών στους τομείς του εμπορίου **υπηρεσιών**, των εμπορικών πτυχών της **διανοητικής ιδιοκτησίας** και των άμεσων **ξένων επενδύσεων** απαιτείται ομοφωνία, όταν απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων*

U/U**** Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνίας στους τομείς του εμπορίου υπηρεσιών και των εμπορικών πτυχών της διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και των άμεσων ξένων επενδύσεων, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα όταν η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει διατάξεις για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων.

U/U**** Το Συμβούλιο αποφασίζει επίσης ομόφωνα για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνιών:

Επίσης:
- στον τομέα του πολιτισμού
- σε περίπτωση «διατάραξης» των κοινωνικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών των κρατών μελών

α) στον τομέα του εμπορίου των πολιτιστικών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να θίξουν την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ένωσης,

β) στον τομέα του εμπορίου κοινωνικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να επιφέρουν σοβαρή διατάραξη της οργάνωσης των υπηρεσιών αυτών σε εθνικό επίπεδο και να θιγούν οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή τους.

Μεταφορές

5. Η διαπραγμάτευση και σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των μεταφορών υπόκεινται στις διατάξεις του Τίτλου III, κεφάλαιο III, τμήμα 7, και του άρθρου III-325.

Δεν πρέπει να θίγει την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ Ένωσης και κρατών μελών

6. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που απονέμει το παρόν άρθρο στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής δεν θίγει την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ Ένωσης και κρατών μελών, ούτε συνεπάγεται εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών κατά το μέτρο που το Σύνταγμα αποκλείει την εναρμόνιση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Διεθνής συνεργασία

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Ανάπτυξη

ΤΜΗΜΑ 1

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- *συντρέχουσα αρμοδιότητα*
-

Άρθρο III-316 (πρώην άρθρο 177 ΣΕΚ)

Στόχος:
- εξάλειψη της φτώχειας

1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και οι αντίστοιχες πολιτικές των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

Κύριος στόχος της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα αυτό είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας. Η Ένωση λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη κατά την εφαρμογή πολιτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Σεβασμός των δεσμεύσεων στο πλαίσιο του ΟΗΕ

2. Η Ένωση και τα κράτη μέλη σέβονται τις υποχρεώσεις και λαμβάνουν υπόψη τους στόχους τους οποίους έχουν συμφωνήσει στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών και των άλλων αρμόδιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο III-317 (πρώην άρθρα 178 και 179 ΣΕΚ)

*X***

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

1. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, τα οποία μπορούν να αφορούν πολυετή προγράμματα συνεργασίας με αναπτυσσόμενες χώρες ή προγράμματα με θεματική προσέγγιση.

Συμφωνίες με τρίτες χώρες

2. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων των άρθρων III-292 και III-316.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

3. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συμβάλλει, υπό τους όρους που προβλέπονται στο καταστατικό της, στην εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1.

Άρθρο III-318 (πρώην άρθρα 180 και 181 ΣΕΚ)

Συντονισμός των πολιτικών της Ένωσης και των κρατών μελών στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών

1. Για να προάγουν τη συμπληρωματικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και συνεννοούνται για τα προγράμματα παροχής βοήθειας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και διεθνών διασκέψεων. Η Ένωση και τα κράτη μέλη μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δράσεις. Όταν χρειάζεται, τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην εφαρμογή των προγραμμάτων παροχής βοήθειας της Ένωσης.

Η Επιτροπή προωθεί το συντονισμό

2. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε ωφέλιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Συνεργασία με τρίτες χώρες

3. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τρίτες χώρες και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

ΤΜΗΜΑ 2

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο III-319 (πρώην άρθρο 181Α ΣΕΚ)

*X***

Μέσα:
- οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία
- χρηματοοικονομική συνδρομή

1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του Συντάγματος, και ιδίως των άρθρων III-316 έως III-318, η Ένωση αναλαμβάνει δράσεις οικονομικής, χρηματοοικονομικής και τεχνικής συνεργασίας, στις οποίες περιλαμβάνονται επίσης δράσεις συνδρομής στον χρηματοοικονομικό τομέα, με άλλες τρίτες χώρες πλην των αναπτυσσομένων. Οι δράσεις αυτές είναι συνεπείς προς την αναπτυξιακή πολιτική της Ένωσης και διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

2. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

Συμφωνίες

3. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Οι λεπτομερείς κανόνες της συνεργασίας της Ένωσης μπορούν να αποτελούν αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων τρίτων μερών.

Δεν θίγεται η αρμοδιότητα των κρατών μελών στον

τομέα της βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

Άρθρο III-320 (νέο)

XX

Επείγουσα χρηματοοικονομική συνδρομή – εκδίδεται με απόφαση του Συμβουλίου

Όταν η κατάσταση σε τρίτη χώρα επιβάλλει την επείγουσα παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής από την Ένωση, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, τις αναγκαίες ευρωπαϊκές αποφάσεις.

ΤΜΗΜΑ 3

Ανθρωπιστική βοήθεια

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο III-321 (νέο)

X**

Βοήθεια και προστασία προς πληθυσμούς τρίτων χωρών και προς θύματα καταστροφών

1. Οι δράσεις της Ένωσης στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Οι εν λόγω δράσεις αποσκοπούν, κατά περίπτωση, να παρέχουν εγκαίρως συνδρομή και βοήθεια στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές και να τους προστατεύουν ώστε να αντιμετωπίσουν τις ανθρωπιστικές ανάγκες που προκύπτουν από τις διάφορες αυτές καταστάσεις. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

Σεβασμός των αρχών της αμεροληψίας, της ουδετερότητας και της αποφυγής διακρίσεων

2. Οι δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου και τις αρχές της αμεροληψίας, της ουδετερότητας και της αποφυγής διακρίσεων.

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

3. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής των δράσεων ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης.

Διεθνείς συμφωνίες και οργανισμοί

4. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 και του άρθρου III-292.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών

5. Προκειμένου να δημιουργηθεί πλαίσιο για την κοινή συνεισφορά των νέων της Ευρώπης στις δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της

Ανθρωπιστικής Βοήθειας, νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

Ένωσης, συγκροτείται Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει το νομικό καθεστώς και τους λεπτομερείς κανόνες για τη λειτουργία του Σώματος αυτού.

Συντονισμός των δράσεων της Ένωσης και των κρατών μελών

6. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε πρωτοβουλία που είναι ωφέλιμη για την προαγωγή του συντονισμού των δράσεων της Ένωσης με τις δράσεις των κρατών μελών, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της συμπληρωματικότητας των μηχανισμών παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης και των κρατών μελών.

Ηνωμένα Έθνη

7. Η Ένωση μεριμνά ώστε οι δράσεις της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας να είναι συντονισμένες και συνεπείς με τις δράσεις των διεθνών οργανώσεων και οργανισμών, ιδίως όσων αποτελούν μέρος του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Δράσεις μποϊκοτάζ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο III-322 (πρώην άρθρο 301 ΣΕΚ)

*X**

Διακοπή σχέσεων με τρίτες χώρες

Ειδική πλειοψηφία έπειτα από κοινή πρόταση της Επιτροπής και του Υπουργού Εξωτερικών της ΕΕ

1. Όταν ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο II, προβλέπει τη διακοπή ή τη μείωση, εν όλω ή εν μέρει, των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από κοινή πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης και της Επιτροπής, εκδίδει τους αναγκαίους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις. Ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Όταν ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο II το προβλέπει, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει, με τη διαδικασία της παραγράφου 1, περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων.

Απαιτούμενες νομικές εγγυήσεις

3. Οι πράξεις του παρόντος άρθρου περιέχουν τις απαιτούμενες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.

Διεθνείς συμφωνίες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Άρθρο III-323 (πρώην άρθρο 300, παράγραφος 7 ΣΕΚ)

Συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών

1. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς όταν το προβλέπει το Σύνταγμα ή όταν η σύναψη συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης ενός εκ των στόχων που καθορίζονται από το Σύνταγμα, ή προβλέπεται σε νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης ή ακόμη ενδέχεται να θίξει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

Οι συμφωνίες δεσμεύουν και τα κράτη μέλη

2. Οι συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.

Συμφωνίες σύνδεσης

Άρθρο III-324 (πρώην άρθρο 310 ΣΕΚ)

*U****

Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία σύνδεσης με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς για τη δημιουργία σύνδεσης, η οποία συνεπάγεται αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις, κοινές δράσεις και ειδικές διαδικασίες.

Άρθρο III-325 (πρώην άρθρο 300 ΣΕΚ)

U/U/U***/X/X*/X***/XX/XX*/XX****

Διαδικασία σύναψης συμφωνιών:

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου III-315, για τη διαπραγμάτευση και σύναψη των συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών ακολουθείται η εξής διαδικασία.

- Το Συμβούλιο εγκρίνει, εκδίδει οδηγίες διαπραγμάτευσης και συνάπτει τη συμφωνία

U/XX (γενικός κανόνας) 2. Το Συμβούλιο εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων, εκδίδει οδηγίες διαπραγμάτευσης, επιτρέπει την υπογραφή και συνάπτει τις συμφωνίες.

- Η Επιτροπή και ο Υπουργός Εξωτερικών υποβάλλουν συστάσεις
- Το Συμβούλιο ορίζει διαπραγματευτή...

U/XX (γενικός κανόνας) 3. Η Επιτροπή, ή ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης όταν η σχεδιαζόμενη συμφωνία αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας, υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που επιτρέπει την έναρξη διαπραγματεύσεων και ορίζει, ανάλογα με το αντικείμενο της σχεδιαζόμενης συμφωνίας, τον διαπραγματευτή ή τον επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας της Ένωσης.

…και απευθύνει διαπραγματευτικές οδηγίες
- ορίζεται ειδική επιτροπή

U/XX (γενικός κανόνας) 4. Το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει οδηγίες στον διαπραγματευτή και να ορίζει ειδική επιτροπή, σε διαβούλευση με την οποία πρέπει να διεξάγονται οι διαπραγματεύσεις.

U/XX/X (γενικός κανόνας) 5. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που επιτρέπει την υπογραφή της συμφωνίας και, ενδεχομένως, την προσωρινή της εφαρμογή προτού

τεθεί σε ισχύ.

*Το Συμβούλιο αποφασίζει με **ειδική πλειοψηφία** (παράγραφος 8)*

U/U/U***/X*/X***/XX*/XX*** 6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας.

Εκτός εάν η συμφωνία αφορά αποκλειστικά την ΚΕΠΠΑ,…

U Με εξαίρεση τις συμφωνίες που αφορούν αποκλειστικά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας:

*…απαιτείται **έγκριση του ΕΚ** για:*
- συμφωνίες σύνδεσης
- προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ
- συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο
- συμφωνίες με σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις
- συμφωνίες σε τομείς στους οποίους εφαρμόζεται νομοθετική διαδικασία

*U***/X***/XX*** α) μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις εξής περιπτώσεις:

i) συμφωνίες σύνδεσης,

ii) προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών,

iii) συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο θεσπίζοντας διαδικασίες συνεργασίας,

iv) συμφωνίες που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ένωση,

v) συμφωνίες που καλύπτουν τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία ή η ειδική νομοθετική διαδικασία όταν απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να συμφωνούν προθεσμία για την έγκριση.

*Διαφορετικά, απαιτείται μόνο **διαβούλευση με το ΕΚ***

U/X*/XX** β) μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις υπόλοιπες περιπτώσεις. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει το Συμβούλιο ανάλογα με το επείγον του ζητήματος. Ελλείψει γνώμης εντός της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει.

Εξουσιοδότηση για τροποποίηση συμφωνίας

X/XX/U 7. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9, το Συμβούλιο μπορεί, κατά τη σύναψη συμφωνίας, να εξουσιοδοτεί τον διαπραγματευτή να εγκρίνει εξ ονόματος της Ένωσης τις τροποποιήσεις της συμφωνίας, εφόσον προβλέπεται από τη συμφωνία ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να εγκρίνονται με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω οργάνου που συνιστάται με την εν λόγω συμφωνία. Το Συμβούλιο μπορεί να εξαρτά την εξουσιοδότηση αυτή από ορισμένους ειδικούς όρους.

Γενικός κανόνας:

X/XX 8. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, το Συμβούλιο αποφασίζει

ειδική πλειοψηφία *στο Συμβούλιο*
Ομοφωνία:
- όταν εσωτερικοί κανόνες απαιτούν ομοφωνία
- για συμφωνίες σύνδεσης και προσχώρησης

με ειδική πλειοψηφία.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ωστόσο ομόφωνα, όταν η συμφωνία αφορά τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση πράξης της Ένωσης καθώς και προκειμένου περί συμφωνιών σύνδεσης και των συμφωνιών του άρθρου III-319 με τα κράτη που είναι υποψήφια για προσχώρηση.

Αναστολή εφαρμογής συμφωνιών και καθορισμός θέσης της Ένωσης

X 9. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για την αναστολή της εφαρμογής μιας συμφωνίας και τον καθορισμό των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Το ΕΚ ενημερώνεται σε όλα τα στάδια

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται αμέσως και πλήρως σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Μπορεί να ζητηθεί από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει

11. Ένα κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει εάν η σχεδιαζόμενη συμφωνία είναι συμβατή με το Σύνταγμα. Εάν η γνώμη του Δικαστηρίου είναι αρνητική, η σχεδιαζόμενη συμφωνία μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνο εφόσον τροποποιηθεί, ή εάν αναθεωρηθεί το Σύνταγμα.

Σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών

Άρθρο III-326 (πρώην άρθρο 111 ΣΕΚ)

Συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από διαβούλευση με την ΕΚΤ και το ΕΚ σχετικά με το σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία έπειτα από

*U** 1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο III-325, το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να επιτύχει συναίνεση συμβατή με το στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να συνάπτει τυπικές συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι νομισμάτων τρίτων κρατών. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

*XX** Το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να επιτύχει συναίνεση συμβατή με τον στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να εγκρίνει, να προσαρμόζει ή να εγκαταλείπει τις κεντρικές ισοτιμίες του ευρώ εντός του

σύσταση της ΕΚΤ ή της Επιτροπής σχετικά με την κεντρική ισοτιμία εντός του συστήματος συναλλαγματικών ισοτιμιών

συστήματος συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την έγκριση, την προσαρμογή ή την εγκατάλειψη της κεντρικής ισοτιμίας του ευρώ.

Το Συμβούλιο εγκρίνει γενικούς προσανατολισμούς

XX 2. Εφόσον δεν υπάρχει σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι ενός ή περισσοτέρων νομισμάτων τρίτων χωρών κατά την έννοια της παραγράφου 1, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, να διατυπώνει γενικούς προσανατολισμούς για την πολιτική των συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι των νομισμάτων αυτών. Οι εν λόγω γενικοί προσανατολισμοί δεν θίγουν τον πρωταρχικό στόχο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, ήτοι τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.

Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις έπειτα από διαβούλευση με την ΕΚΤ για θέματα που σχετίζονται με το νομισματικό σύστημα ή το σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών

XX 3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο III-325, όταν η Ένωση πρέπει να διαπραγματευθεί συμφωνίες για νομισματικά ή συναλλαγματικά θέματα με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εγκρίνει τις διαδικασίες διεξαγωγής των διαπραγματεύσεων και σύναψης των συμφωνιών αυτών. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να διασφαλίζουν ότι η Ένωση εκφράζει ενιαία θέση. Η Επιτροπή συμπράττει πλήρως στις διαπραγματεύσεις.

Αρμοδιότητα των κρατών μελών

4. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων και των συμφωνιών της Ένωσης στο πεδίο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να διαπραγματεύονται στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Διπλωματικές αντιπροσωπείες

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο III-327 (πρώην άρθρα 302, 303 και 304 ΣΕΚ)

Συνεργασία με ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, ΟΑΣΕ και ΟΟΣΑ

1. Η Ένωση καθιερώνει κάθε πρόσφορη μορφή συνεργασίας με τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και τους ειδικευμένους οργανισμούς τους, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Η Ένωση διατηρεί επίσης τις πλέον πρόσφορες σχέσεις με άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης αναλαμβάνει την εφαρμογή

2. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης και η Επιτροπή είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο III-328 (νέο)

Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης εκπροσωπούν την Ένωση…
…υπό την εξουσία του Υπουργού Εξωτερικών

1. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης στις τρίτες χώρες και στους διεθνείς οργανισμούς εκπροσωπούν την Ένωση.

2. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης τίθενται υπό την εξουσία του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης. Ενεργούν σε στενή συνεργασία με τις διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Ρήτρα αλληλεγγύης

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΡΗΤΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο III-329 (νέο)

Τα κράτη μέλη παρέχουν βοήθεια το ένα στο άλλο σε περίπτωση:
- τρομοκρατικής επίθεσης
- καταστροφής

1. Σε περίπτωση που κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή, τα υπόλοιπα κράτη μέλη του παρέχουν βοήθεια κατόπιν αιτήματος των πολιτικών του αρχών. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη συντονίζονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκτός εάν θίγονται ζητήματα άμυνας

X/U 2. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής από την Ένωση της ρήτρας αλληλεγγύης που προβλέπεται στο άρθρο I-43 καθορίζονται με ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται από το Συμβούλιο, μετά από κοινή πρόταση της Επιτροπής και του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης. Εάν η απόφαση αυτή έχει επιπτώσεις στον τομέα της άμυνας, το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο III-300, παράγραφος 1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.

Το Συμβούλιο επικουρείται από την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου και με την επιφύλαξη του άρθρου III-344, το Συμβούλιο επικουρείται από την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, με τη στήριξη των δομών που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, και από την επιτροπή του άρθρου III-261, οι οποίες υποβάλλουν στο Συμβούλιο, όποτε χρειάζεται, κοινές γνώμες.

Τακτική αξιολόγηση των απειλών

U 3. Προκειμένου η Ένωση και τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να ενεργούν αποτελεσματικά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πραγματοποιεί τακτική αξιολόγηση των απειλών τις οποίες αντιμετωπίζει η Ένωση.

ΤΙΤΛΟΣ VI
Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Θεσμικά όργανα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Υποτμήμα 1
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Εκλογική νομοθεσία

Άρθρο III-330 (πρώην άρθρο 190 ΣΕΚ)

*U*** και νόμοι του ΕΚ X**/U***

*U*** Εκλογή με άμεση και καθολική ψηφοφορία, κατά ενιαία διαδικασία*

*U**** 1. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο του Συμβουλίου θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με αρχές κοινές σε όλα τα κράτη μέλη.

Το ΕΚ προτείνει, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα με τη συγκατάθεση του ΕΚ και την έγκριση των κρατών μελών

*U*** Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η οποία εγκρίνεται από την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του.* Ο εν λόγω ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή του από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Το ΕΚ λαμβάνει αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία σχετικά με τους κανόνες τους, αφού λάβει τη συγκατάθεση του Συμβουλίου
Για το φορολογικό καθεστώς απαιτείται ομοφωνία

*Νόμοι του ΕΚ X**/U*** 2. Ευρωπαϊκός νόμος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θεσπίζει το καθεστώς και τους γενικούς όρους που διέπουν την άσκηση των καθηκόντων των μελών του. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει, με δική του πρωτοβουλία, αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής και την έγκριση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για κάθε κανόνα ή όρο σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πολιτικά κόμματα

Η χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων εγκρίνεται με ειδική πλειοψηφία

Άρθρο III-331 (πρώην άρθρο 191 ΣΕΚ)

*X***

Ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει το καθεστώς των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο του άρθρου I-46, παράγραφος 4, και ιδίως τους κανόνες για τη χρηματοδότησή τους.

Άρθρο III-332 (πρώην άρθρο 192 ΣΕΚ)

Το ΕΚ μπορεί να ζητεί από την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, να ζητά από την Επιτροπή να υποβάλλει τις προσήκουσες προτάσεις για ζητήματα που εκτιμά ότι απαιτούν την εκπόνηση πράξεων της Ένωσης για την εφαρμογή του Συντάγματος. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, γνωστοποιεί τους σχετικούς λόγους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Προσωρινή εξεταστική επιτροπή

Άρθρο III-333 (πρώην άρθρο 193 ΣΕΚ)

X

Αίτημα του ¼ των μελών του ΕΚ, απαιτείται η λήψη απόφασης με απλή πλειοψηφία για τη συγκρότηση επιτροπής έρευνας περιπτώσεων κακοδιοίκησης

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, εφόσον το ζητήσει το ένα τέταρτο του όλου αριθμού των μελών του, να συγκροτεί προσωρινή εξεταστική επιτροπή για να εξετάσει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που απονέμονται βάσει του Συντάγματος σε άλλα θεσμικά ή μη θεσμικά όργανα, τις καταγγελίες παραβάσεων ή κακοδιοίκησης κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, εκτός εάν οι καταγγελίες εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου και για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει ολοκληρωθεί η δικαστική διαδικασία.

Υπάρχει έως την υποβολή έκθεσης

Η προσωρινή εξεταστική επιτροπή παύει να υφίσταται από τη στιγμή που καταθέτει την έκθεσή της.

Το ΕΚ αποφασίζει επί της νομοθεσίας με την έγκριση του Συμβουλίου και της Επιτροπής

*Νόμοι του ΕΚ XX*** Ευρωπαϊκός νόμος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθορίζει τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει, με δική του πρωτοβουλία, αφού λάβει την έγκριση του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Αναφορές

Άρθρο III-334 (πρώην άρθρο 194 ΣΕΚ)

Δικαίωμα υποβολής αναφοράς στο ΕΚ

Σύμφωνα με το άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο δ), κάθε πολίτης της Ένωσης, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος, δικαιούται να υποβάλλει, ατομικά ή από κοινού με άλλα πρόσωπα, αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για θέμα που εμπίπτει στους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης και το αφορά άμεσα.

Διαμεσολαβητής

Άρθρο III-335 (πρώην άρθρο 195 ΣΕΚ)

X

Το ΕΚ εκλέγει τον Διαμεσολαβητή

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Σύμφωνα με το άρθρο I-10, παράγραφος 2, στοιχείο δ), και το άρθρο I-49, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής είναι αρμόδιος να δέχεται τις καταγγελίες κάθε πολίτη της Ένωσης ή κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων.

Ο Διαμεσολαβητής παραλαμβάνει καταγγελίες σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης

Ιδία πρωτοβουλία του Διαμεσολαβητή

Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, ο Διαμεσολαβητής διεξάγει τις έρευνες που κρίνει δικαιολογημένες, είτε με δική του πρωτοβουλία, είτε βάσει των καταγγελιών που του έχουν υποβληθεί απευθείας ή μέσω μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτός εάν για τις καταγγελίες έχει ή είχε κινηθεί δικαστική διαδικασία. Εάν ο Διαμεσολαβητής διαπιστώσει περίπτωση κακοδιοίκησης, υποβάλλει το θέμα στο συγκεκριμένο θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό που αποτελεί το αντικείμενο των ερευνών, το οποίο διαθέτει προθεσμία τριών μηνών για να του εκθέσει τη γνώμη του. Ο Διαμεσολαβητής διαβιβάζει εν συνεχεία έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς το οικείο θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό. Ο καταγγέλλων ενημερώνεται για το αποτέλεσμα των ερευνών αυτών.

Υποβολή συγκεκριμένης έκθεσης του Διαμεσολαβητή στο ΕΚ σε σχέση με τα πορίσματα

Ετήσια γενική έκθεση προς το ΕΚ

Ο Διαμεσολαβητής συντάσσει ετήσια έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα των ερευνών του.

Ο Διαμεσολαβητής εκλέγεται έπειτα από κάθε εκλογή του ΕΚ

2. Ο Διαμεσολαβητής εκλέγεται μετά από κάθε εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου. Ο επαναδιορισμός του επιτρέπεται.

Δυνατότητα επαναδιορισμού

Το Δικαστήριο μπορεί εφόσον το ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να απαλλάξει τον Διαμεσολαβητή από τα καθήκοντά του, εάν παύσει να πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα.

Το Δικαστήριο μπορεί να τον/την απαλλάξει από τα καθήκοντά του/της κατόπιν αιτήματος του ΕΚ

Πλήρης ανεξαρτησία

3. Ο Διαμεσολαβητής ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, δεν επιζητεί ούτε δέχεται υποδείξεις από κανένα θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό. Ο Διαμεσολαβητής δεν επιτρέπεται, κατά τη διάρκεια των καθηκόντων του, να ασκεί καμία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.

Το ΕΚ αποφασίζει επί της νομοθεσίας με την έγκριση του Συμβουλίου Χ

*Νόμοι του ΕΚ Χ*** 4. Ευρωπαϊκός νόμος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθορίζει το καθεστώς και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του Διαμεσολαβητή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει, με δική του πρωτοβουλία, αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής και την έγκριση του Συμβουλίου.

Άρθρο ΙΙΙ-336 (πρώην άρθρο 196 ΣΕΚ)

Σήμερα, το ΕΚ συνεδριάζει σε ολομέλεια 12x4 ημέρες το χρόνο στο Στρασβούργο και 6x2 ημέρες το χρόνο στις Βρυξέλλες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέρχεται σε ετήσια σύνοδο αυτοδικαίως τη δεύτερη Τρίτη του Μαρτίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να συνέλθει σε έκτακτη περίοδο συνόδου, εάν το ζητήσει η πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή.

Αμοιβαίες συνεδριάσεις

Άρθρο ΙΙΙ-337 (πρώην άρθρα 197 και 200 ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο λαμβάνει το λόγο

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν τον λόγο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπό τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει το λόγο και να απαντά στις ερωτήσεις του ΕΚ

2. Η Επιτροπή μπορεί να μετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να ζητά να λάβει τον λόγο. Απαντά προφορικώς ή γραπτώς στις ερωτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή των μελών του.

Ετήσια έκθεση

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συζητεί σε δημόσια συνεδρίαση την ετήσια γενική έκθεση που του υποβάλλει η Επιτροπή.

Κανόνες ψηφοφορίας

Άρθρο ΙΙΙ-338 (πρώην άρθρο 198 ΣΕΚ)

Αποφασίζει με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά – πολύ συχνά απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των μελών

Εκτός αντιθέτων διατάξεων του Συντάγματος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των ψηφισάντων. Ο εσωτερικός του κανονισμός ορίζει την απαρτία.

Άρθρο ΙΙΙ-339 (πρώην άρθρο 199 ΣΕΚ)

Ο εσωτερικός κανονισμός εγκρίνεται με απόλυτη πλειοψηφία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό αποφασίζοντας με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του.

των μελών

Τα πρακτικά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημοσιεύονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύνταγμα και στον εσωτερικό του κανονισμό.

Πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής

Άρθρο III-340 (πρώην άρθρο 201 ΣΕΚ)

- Το ΕΚ δεν μπορεί να αποφασίσει πριν από την πάροδο τριών ημερών από την υποβολή της πρότασης μομφής
- δημόσια ψηφοφορία
- πλειοψηφία 2/3 των ψηφισάντων και απόλυτη πλειοψηφία των μελών

Η Επιτροπή παραιτείται ως σώμα - δεν μπορεί να γίνει πρόταση μομφής κατά συγκεκριμένων προσώπων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν μπορεί να αποφασίσει επί προτάσεως μομφής κατά της Επιτροπής για θέματα διαχείρισης πριν παρέλθουν τρεις τουλάχιστον ημέρες από την υποβολή της, και μόνο με δημόσια ψηφοφορία.

Εάν η πρόταση μομφής γίνει δεκτή με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν συλλογικά παραίτηση και ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης υποβάλλει παραίτηση από την Επιτροπή. Μέχρις ότου αντικατασταθούν, σύμφωνα με τα άρθρα I-26 και I-27, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και να διεκπεραιώνουν τις τρέχουσες υποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή, η θητεία των μελών της Επιτροπής που διορίζονται σε αντικατάστασή τους λήγει την ημερομηνία που θα είχε λήξει η θητεία των μελών της Επιτροπής που υποχρεώθηκαν να υποβάλουν συλλογικά παραίτηση.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Υποτμήμα 2
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Άρθρο III-341 (νέο)

Κάθε μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα άλλο μέλος

Η αποχή δεν εμποδίζει τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία

1. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύσει ένα μόνο από τα λοιπά μέλη.

Οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αποφασίζει στις περιπτώσεις όπου απαιτείται ομοφωνία.

2. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση.

Οι διαδικαστικοί κανόνες εγκρίνονται με απλή πλειοψηφία

Απλή πλειοψηφία – 3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία για διαδικαστικά θέματα καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.

Γενική Γραμματεία

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία του

Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο

Υποτμήμα 3
Το Συμβούλιο των Υπουργών

Άρθρο III-342 (πρώην άρθρο 204 ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρο

Το Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του, είτε με δική του πρωτοβουλία, είτε μετά από αίτημα ενός των μελών του ή της Επιτροπής.

Άρθρο III-343 (πρώην άρθρα 205, παράγραφος 1 και 3, και 206 ΣΕΚ)

Κάθε μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα άλλο μέλος

1. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα μόνο από τα λοιπά μέλη.

Απλή πλειοψηφία είναι η πλειοψηφία των μελών

2. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται απλή πλειοψηφία, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του.

Η αποχή δεν εμποδίζει τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία

3. Οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν το Συμβούλιο να αποφασίζει στις περιπτώσεις όπου απαιτείται ομοφωνία.

Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων

Άρθρο III-344 (πρώην άρθρο 207 ΣΕΚ)

Μόνιμοι αντιπρόσωποι όλων των κρατών μελών προετοιμάζουν τις εργασίες του Συμβουλίου

1. Επιτροπή που απαρτίζεται από τους Μόνιμους Αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών έχει την ευθύνη της προετοιμασίας των εργασιών του Συμβουλίου και της εκτέλεσης των εντολών που της αναθέτει το Συμβούλιο. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων μπορεί να λαμβάνει διαδικαστικές αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.

Οργάνωση της γραμματείας του Συμβουλίου με απλή πλειοψηφία

2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη Γενικού Γραμματέα ο οποίος διορίζεται από το Συμβούλιο.

Απλή πλειοψηφία - Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.

Οι διαδικαστικοί κανόνες εγκρίνονται με απλή πλειοψηφία

Απλή πλειοψηφία – 3. Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία επί διαδικαστικών θεμάτων, καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.

Άρθρο III-345 (πρώην άρθρο 208 ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, με απλή πλειοψηφία, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση

Απλή πλειοψηφία - Το Συμβούλιο μπορεί, με απλή πλειοψηφία, να ζητά από την Επιτροπή να διεξάγει τις κατά την άποψή του πρόσφορες έρευνες για την πραγμάτωση των κοινών στόχων και να του υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, γνωστοποιεί τους σχετικούς λόγους στο Συμβούλιο.

Επιτροπές

Άρθρο III-346 (πρώην άρθρο 209 ΣΕΚ)

Το Συμβούλιο, με απλή πλειοψηφία, καθορίζει το νομικό καθεστώς των επιτροπών

Απλή πλειοψηφία - Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις που καθορίζουν το νομικό καθεστώς των επιτροπών που προβλέπονται από το Σύνταγμα. Αποφασίζει με απλή πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.

Η Επιτροπή

Υποτμήμα 4
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Άρθρο III-347 (πρώην άρθρο 213, παράγραφος 2 ΣΕΚ)

Πλήρης ανεξαρτησία

Τα μέλη της Επιτροπής απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους. Τα κράτη μέλη σέβονται την ανεξαρτησία τους και δεν επιδιώκουν να τα επηρεάζουν κατά την εκτέλεση του έργου τους.

Οι Επίτροποι δεν μπορούν να ασκούν καμία άλλη δραστηριότητα

Πρέπει να συμπεριφέρονται με εντιμότητα...

...αλλιώς, το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει Επίτροπο από τα καθήκοντά του ή να αποφασίσει την έκπτωσή του από το δικαίωμα συνταξιοδότησης

Απλή πλειοψηφία -Τα μέλη της Επιτροπής δεν επιτρέπεται κατά την διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη. Κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους, ιδίως δε τις υποχρεώσεις εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη της θητείας τους, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων. Σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων αυτών, το Δικαστήριο, εφόσον το ζητήσει το Συμβούλιο που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία ή η Επιτροπή, δύναται, κατά περίπτωση, να απαλλάξει από τα καθήκοντά του το συγκεκριμένο μέλος, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου III-349, ή να αποφασίσει την έκπτωσή του από το δικαίωμα συνταξιοδότησης ή από άλλα αντ' αυτού ωφελήματα.

Άρθρο III-348 (πρώην άρθρο 215 ΣΕΚ)

Ο Πρόεδρος μπορεί να απαλλάξει μέλη από τα καθήκοντά τους

1. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις τακτικής ανανέωσης και θανάτου , τα καθήκοντα εκάστου μέλους της Επιτροπής λήγουν κατόπιν παραίτησης ή απαλλαγής από αυτά.

Η πλήρωση κενής θέσης γίνεται βάσει της συνήθους διαδικασίας διορισμού

XX 2. Το μέλος της Επιτροπής που παραιτήθηκε, απαλλάχθηκε από τα καθήκοντά του ή αποβίωσε, αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του από νέο μέλος της αυτής υπηκοότητας το οποίο διορίζεται από το Συμβούλιο, με τη συμφωνία του Προέδρου της Επιτροπής, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου I-26, παράγραφος 4.

U Το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφασή του μετά από πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει ότι δεν είναι αναγκαία η αντικατάσταση του μέλους αυτού, ιδίως όταν είναι σύντομο το εναπομένον διάστημα της θητείας του.

Διαδικασία αντικατάστασης του Προέδρου

XX 3. Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου, ο Πρόεδρος αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του, σύμφωνα με το άρθρο I-27, παράγραφος 1.

Αντικατάσταση του Υπουργού Εξωτερικών

XX 4. Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του σύμφωνα με το άρθρο I-28, παράγραφος 1.

Παραμένει σε υπηρεσία έως ότου αντικατασταθεί

5. Σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των μελών της Επιτροπής, τα εν λόγω μέρη εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και να διεκπεραιώνουν τις τρέχουσες υποθέσεις έως ότου αντικατασταθούν για το υπόλοιπο της θητείας τους, σύμφωνα με τα άρθρα I-26 και I-27.

Άρθρο III-349 (πρώην άρθρο 216 ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει των καθηκόντων του

Απλή πλειοψηφία -Εάν μέλος της Επιτροπής δεν πληροί πλέον τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, μπορεί να απαλλάσσεται των καθηκόντων του από το Δικαστήριο, εφόσον το ζητήσει το Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία ή η Επιτροπή.

Άρθρο III-350 (πρώην άρθρο 217 ΣΕΚ)

Ο Πρόεδρος κατανέμει τα χαρτοφυλάκια και μπορεί να προβεί σε ανακατανομή

Με την επιφύλαξη του άρθρου I-28 παράγραφος 4, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον Πρόεδρό της, σύμφωνα με το άρθρο I-27, παράγραφος 3. Ο Πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της θητείας. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Πρόεδρο υπό την εποπτεία του.

Ψηφοφορίες

Άρθρο III-351 (πρώην άρθρο 219 ΣΕΚ)

Αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών

Η Επιτροπή αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών της. Ο εσωτερικός της κανονισμός ορίζει την απαρτία.

Άρθρο III-352 (πρώην άρθρο 218 ΣΕΚ)

Εσωτερικός κανονισμός

1. Η Επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό για να διασφαλίσει τη λειτουργία της και τη λειτουργία των υπηρεσιών της. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κανονισμό αυτό.

Ετήσια γενική έκθεση προς το ΕΚ

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει ετησίως, ένα μήνα πριν από την έναρξη της συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γενική έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητα της Ένωσης.

Δικαστήριο της ΕΕ = *Δικαστήριο, Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια*

Υποτμήμα 5
Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τρεις συνθέσεις:

Άρθρο III-353 (πρώην άρθρο 221 ΣΕΚ)

- τμήματα
- τμήμα μείζονος συνθέσεως
- ολομέλεια

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα, ως τμήμα μείζονος συνθέσεως ή σε ολομέλεια σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γενικοί εισαγγελείς

Άρθρο III-354 (πρώην άρθρο 222 ΣΕΚ)

U

8 γενικοί εισαγγελείς - ο αριθμός τους μπορεί να αυξηθεί με ομόφωνη απόφαση

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Μετά από αίτημα του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας ομόφωνα, να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για την αύξηση του αριθμού των γενικών εισαγγελέων.

- αμερόληπτοι
- ανεξάρτητοι
- υποβάλλουν αιτιολογημένες προτάσεις όταν απαιτείται η παρέμβασή τους

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτούν την παρέμβασή του.

Δικαστήριο

Άρθρο III-355 (πρώην άρθρο 223 ΣΕΚ)

U

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς πρέπει να συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους, διορίζονται δε με κοινή συμφωνία από τις

διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα στα εθνικά δικαστικά συστήματα – διορίζονται με κοινή συμφωνία	κυβερνήσεις των κρατών μελών, μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου III-357.
Μερική ανανέωση κάθε τρία έτη	Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Εκλέγει τον Πρόεδρό του για τρία έτη, δυνατότητα επανεκλογής	Οι δικαστές επιλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.
Το Συμβούλιο εγκρίνει τον κανονισμό	Το Δικαστήριο θεσπίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.
Γενικό Δικαστήριο – *πρώην Πρωτοδικείο*	Άρθρο III-356 (πρώην άρθρο 224 ΣΕΚ)
Μπορεί να αποτελείται από περισσότερους του ενός δικαστές από κάθε χώρα	Ο αριθμός των δικαστών του Γενικού Δικαστηρίου καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.
Οι δικαστές πρέπει να είναι: *- ανεξάρτητοι* *- ικανοί για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων*	*U* Τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου III-357.
Διορίζονται για 6 έτη, μερική ανανέωση κάθε τρία έτη	Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση των μελών του Γενικού Δικαστηρίου.
Ο Πρόεδρος εκλέγεται για τρία χρόνια, δυνατότητα επανεκλογής	Οι δικαστές επιλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.
Το Συμβούλιο εγκρίνει τον κανονισμό διαδικασίας με ειδική πλειοψηφία	Το Γενικό Δικαστήριο θεσπίζει τον κανονισμό διαδικασίας του σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου. Εκτός εάν ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει άλλως, οι διατάξεις του Συντάγματος που αφορούν το Δικαστήριο έχουν

εφαρμογή στο Γενικό Δικαστήριο.

Η επιτροπή

Άρθρο III-357 (νέο)

Η επιτροπή γνωμοδοτεί σχετικά με τους υποψήφιους

Συνιστάται επιτροπή που γνωμοδοτεί σχετικά με την επάρκεια των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή και του γενικού εισαγγελέα του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, πριν από τη διενέργεια των διορισμών από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών σύμφωνα με τα άρθρα III-355 και III-356.

7 μέλη
- 6 προτείνονται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ένα από το ΕΚ
- Το Συμβούλιο διορίζει τα μέλη της επιτροπής με ειδική πλειοψηφία

Η επιτροπή αποτελείται από επτά προσωπικότητες που επιλέγονται μεταξύ των πρώην μελών του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, των μελών των εθνικών ανώτατων δικαστηρίων και νομομαθών αναγνωρισμένου κύρους, ένας εκ των οποίων προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. *XX Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση που θεσπίζει τους κανόνες λειτουργίας της επιτροπής αυτής, καθώς και ευρωπαϊκή απόφαση που διορίζει τα μέλη της.* Αποφασίζει κατόπιν πρωτοβουλίας του Προέδρου του Δικαστηρίου.

Δικαιοδοσία του Γενικού Δικαστηρίου

Άρθρο III-358 (πρώην άρθρο 225 ΣΕΚ)

Κατά κανόνα: Πρωτοδικείο

Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει επέκταση της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου

1. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται σε πρώτον βαθμό επί των προσφυγών των άρθρων III-365, III-367, III-370, III-372 και III-374, με εξαίρεση τις προσφυγές που έχουν ανατεθεί σε ειδικευμένο δικαστήριο που συγκροτείται κατ' εφαρμογή του άρθρου III–359 και τις προσφυγές που ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιφυλάσσει στο Δικαστήριο. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Δυνατότητα αναιρέσεων ενώπιον του Δικαστηρίου μόνο για νομικά ζητήματα

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο βάσει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, υπό τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

Οι αποφάσεις των ειδικευμένων δικαστηρίων υπόκεινται σε επανεξέταση μόνο από το Γενικό Δικαστήριο
Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου επανεξετάζονται από το Δικαστήριο

2. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των ειδικευμένων δικαστηρίων.
Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο βάσει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, υπό τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

Προδικαστικές αποφάσεις

3. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται βάσει του άρθρου III-369, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπόθεση επί θέματος αρχής μπορεί να παραπεμφθεί στο Γενικό Δικαστήριο

Όταν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση απόφασης επί θέματος αρχής, η οποία μπορεί να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του δικαίου της Ένωσης, μπορεί να παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Γενικό Δικαστήριο επί προδικαστικών θεμάτων μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, υπό τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης.

Ειδικά δικαστήρια

Άρθρο III-359 (πρώην άρθρα 200 και 225Α ΣΕΚ)

X**

Σύσταση διά νόμου

Εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό προσφυγές σε συγκεκριμένους τομείς

1. Ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να προβλέπει τη σύσταση ειδικευμένων δικαστηρίων υπαγόμενων στο Γενικό Δικαστήριο, αρμόδιων να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς. Εκδίδεται είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο, είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή.

Οι κανόνες καθορίζονται με νόμο με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία

2. Ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία ειδικευμένου δικαστηρίου καθορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω δικαστηρίου και προσδιορίζει το εύρος της δικαιοδοσίας του.

Αναίρεση μόνο για νομικά ζητήματα, εκτός εάν ο νόμος προβλέπει κάτι διαφορετικό

3. Οι αποφάσεις των ειδικευμένων δικαστηρίων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία του ειδικευμένου δικαστηρίου, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Ανεξάρτητοι δικαστές διορίζονται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου

4. Τα μέλη των ειδικευμένων δικαστηρίων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα.

Το Συμβούλιο εγκρίνει τον κανονισμό διαδικασίας των ειδικών δικαστηρίων

5. Τα ειδικευμένα δικαστήρια θεσπίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

Εκτός εάν ο νόμος ορίζει άλλως, οι κανόνες που αφορούν το Δικαστήριο εφαρμόζονται και στα ειδικά δικαστήρια

6. Εκτός εάν ο ευρωπαϊκός νόμος για τη δημιουργία του ειδικευμένου δικαστηρίου ορίζει άλλως, οι διατάξεις του Συντάγματος που αφορούν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εφαρμογή στα ειδικευμένα δικαστήρια. Ο τίτλος Ι και το άρθρο 64 του Οργανισμού έχουν σε κάθε περίπτωση εφαρμογή στα ειδικευμένα δικαστήρια.

Προσφυγή κατά κράτους μέλους ενώπιον του Δικαστηρίου

Άρθρο III-360 (πρώην άρθρο 226 ΣΕΚ)

Από την Επιτροπή:
1. Προειδοποιητική επιστολή προς το κράτος μέλος
2. Απάντηση του κράτους μέλους
3. Απόφαση του Δικαστηρίου

Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος παρέβη υποχρέωσή του εκ του Συντάγματος, διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στο κράτος αυτό να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Εάν το συγκεκριμένο κράτος δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός της προθεσμίας που του τάσσει η Επιτροπή, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο III-361 (πρώην άρθρο 227 ΣΕΚ)

Από άλλο κράτος μέλος:
1. Παραπέμπει το ζήτημα στην Επιτροπή

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προσφεύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν κρίνει ότι άλλο κράτος μέλος παρέβη υποχρέωσή που υπέχει από το Σύνταγμα.

2. Το ενδιαφερόμενο κράτος υποβάλλει παρατηρήσεις

Προτού ένα κράτος μέλος ασκήσει προσφυγή κατά άλλου κράτους μέλους επικαλούμενο παράβαση υποχρέωσης εκ του Συντάγματος, οφείλει να υποβάλει το ζήτημα στην Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη εντός τριών μηνών

Η Επιτροπή διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του ζητήματος, αφού προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα κράτη να υποβάλουν κατ' αντιδικία σε γραπτές ή προφορικές παρατηρήσεις.

4. Το Δικαστήριο αποφασίζει

Εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη εντός τριών μηνών από την υποβολή του ζητήματος , η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου και χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

Μη συμμόρφωση με απόφαση του Δικαστηρίου

Άρθρο III-362 (πρώην άρθρο 228 ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται προς τις αποφάσεις του

1. Εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώσει ότι κράτος μέλος παρέβη υποχρέωσή του εκ του Συντάγματος, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του

Δικαστηρίου

Δικαστηρίου.

Η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει κατά κράτους μέλους για μη συμμόρφωση με απόφαση του Δικαστηρίου

2. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης της παραγράφου 1, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Προσδιορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

Καταβολή χρηματικής ποινής

Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του, μπορεί να του επιβάλει την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής.

Η Επιτροπή προτείνει το ύψος του προστίμου, το Δικαστήριο αποφασίζει

Η διαδικασία αυτή δεν θίγει το άρθρο III-361.

Μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο στα κράτη μέλη για αθέτηση της υποχρέωσης ανακοίνωσης μέτρων μεταφοράς νόμου-πλαισίου

3. Όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφυγή βάσει του άρθρου III-360, θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος παρέβη την υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς ενός ευρωπαϊκού νόμου-πλαίσιο στο εθνικό δίκαιο, μπορεί, εάν το κρίνει πρόσφορο, να υποδείξει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής προς καταβολή από το εν λόγω κράτος και που η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

Οι χρηματικές ποινές δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνες που υπέδειξε η Επιτροπή

Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, δύναται να επιβάλει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή. Η υποχρέωση καταβολής τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που προσδιορίζει το Δικαστήριο με την απόφασή του.

Κυρώσεις

Άρθρο III-363 (πρώην άρθρο 229 ΣΕΚ)

*Χ***

Το Δικαστήριο έχει πλήρη δικαιοδοσία για τις κυρώσεις

Ευρωπαϊκοί νόμοι ή κανονισμοί του Συμβουλίου μπορούν να απονέμουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλήρη αρμοδιότητα για τις κυρώσεις που προβλέπουν.

Άρθρο III-364 (πρώην άρθρο 229Α ΣΕΚ)

Χ*

Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας καθορίζεται με νόμο

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του Συντάγματος, ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να απονέμει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην έκταση που αυτός καθορίζει, την αρμοδιότητα να αποφαίνεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει του Συντάγματος και δημιουργούν ευρωπαϊκούς τίτλους διανοητικής ιδιοκτησίας.

Νομιμότητα πράξεων	Άρθρο III-365 (πρώην άρθρο 230 ΣΕΚ)
Έλεγχος από το Δικαστήριο της ΕΕ: *- της νομιμότητας της νομοθεσίας*	1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελέγχει τη νομιμότητα των ευρωπαϊκών νόμων και νόμων-πλαίσιο, των πράξεων του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εκτός των συστάσεων και γνωμών, καθώς και των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων. Ελέγχει επίσης τη νομιμότητα των πράξεων των λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων.
- για αναρμοδιότητα *- για παράβαση τύπου* *- του Συντάγματος* *- του κράτους δικαίου*	2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, λόγω αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παράβασης του Συντάγματος ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή του, ή λόγω κατάχρησης εξουσίας.
Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου επί προσφυγών: *- του Ελεγκτικού Συνεδρίου* *- της Κεντρικής Τράπεζας και* *- της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με τα προνόμιά τους*	3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2, να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Επιτροπή των Περιφερειών, με σκοπό τη διατήρηση των προνομιών τους.
Οι προσβαλλόμενες πράξεις πρέπει να αφορούν τους προσφεύγοντες «άμεσα και ατομικά»	4. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.
Ειδικοί κανόνες για υπηρεσίες, όργανα και οργανισμούς	5. Οι πράξεις για τη δημιουργία οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν ειδικές προϋποθέσεις και πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις προσφυγές που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων των οργάνων ή οργανισμών αυτών που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι των εν λόγω προσώπων.
Προθεσμία: οι προσφυγές πρέπει να ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου ***εντός δύο μηνών***	6. Οι προσφυγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ασκούνται εντός δύο μηνών υπολογιζομένων, κατά περίπτωση, από τη δημοσίευση της πράξης, την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει δημοσίευσης ή κοινοποίησης, από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξης.

Ισχύς

Άρθρο III-366 (πρώην άρθρο 231 ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο μπορεί να κηρύξει μία πράξη άκυρη

Εάν η προσφυγή είναι βάσιμη, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κηρύσσει την προσβαλλομένη πράξη άκυρη.

Επίσης, μπορεί να προσδιορίσει ότι ορισμένα μέρη της πράξης παραμένουν ισχυρά

Ωστόσο, το Δικαστήριο προσδιορίζει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, τα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξης που θεωρούνται οριστικά.

Παράλειψη ενέργειας

Άρθρο III-367 (πρώην άρθρο 232 ΣΕΚ)

Μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου για παράλειψη θεσμικού οργάνου να ενεργήσει

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά παράβαση του Συντάγματος, παραλείπουν να αποφασίσουν, τα κράτη μέλη και τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης δύνανται να ασκούν προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ζητούν τη διαπίστωση της παράβασης αυτής. Το παρόν άρθρο έχει, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, εφαρμογή στα λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ένωσης που παραλείπουν να αποφασίσουν.

Το θεσμικό όργανο πρέπει να έχει κληθεί να ενεργήσει

Η προσφυγή αυτή είναι παραδεκτή μόνον εάν το θεσμικό ή άλλο όργανο ή ο οργανισμός έχει κληθεί προηγουμένως να ενεργήσει. Εάν το θεσμικό ή άλλο όργανο ή ο οργανισμός δεν λάβει θέση εντός δύο μηνών από τη συγκεκριμένη πρόσκληση, η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υπό τις προϋποθέσεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου, μπορεί να προσφεύγει στο Δικαστήριο κατά θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης που παρέλειψε να του απευθύνει πράξη, εκτός από σύσταση ή γνώμη.

Άρθρο III-368 (πρώην άρθρο 233 ΣΕΚ)

Υποχρέωση συμμόρφωσης με τις αποφάσεις

Το θεσμικό ή άλλο όργανο ή ο οργανισμός η πράξη του οποίου κηρύχθηκε άκυρη ή η παράλειψη του οποίου κηρύχθηκε αντίθετη προς το Σύνταγμα οφείλει να λαμβάνει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει τις υποχρεώσεις που μπορούν να προκύψουν από την εφαρμογή του άρθρου III-431, δεύτερο εδάφιο.

Προδικαστικές

Άρθρο III-369 (πρώην άρθρο 234 ΣΕΚ)

αποφάσεις

Προδικαστικές αποφάσεις επί της ερμηνείας:

- του Συντάγματος

- πράξεων θεσμικών οργάνων

Κάθε εθνικό δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την έκδοση προδικαστικής απόφασης

Εάν έχουν εξαντληθεί τα εθνικά ένδικα μέσα, η υπόθεση πρέπει να παραπέμπεται στο Δικαστήριο

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται προδικαστικώς επί:

α) της ερμηνείας του Συντάγματος,

β) του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης,

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, μπορεί, εάν κρίνει ότι απαιτείται απόφαση επί του ζητήματος αυτού για την έκδοση της δικής του απόφασης, να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί επ' αυτού.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο.

Όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαίνεται το συντομότερο δυνατόν.

Άρθρο III-370 (πρώην άρθρο 235 ΣΕΚ)

Αποζημιώσεις

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί των διαφορών αποζημιώσεως του άρθρου III-431, δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

Άρθρο III-371 (πρώην άρθρο 46, στοιχείο ε) ΣΕΕ)

Σε περίπτωση που το Συμβούλιο αναστείλει τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους της Ένωσης, διαδικαστικά ερωτήματα μπορούν να υποβληθούν μόνο στο Δικαστήριο

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται για τη νομιμότητα πράξης που εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο βάσει του άρθρου I-59 μόνο μετά από αίτημα του κράτους μέλους που αποτέλεσε αντικείμενο διαπίστωσης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου και μόνο όσον αφορά την τήρηση των διαδικαστικών επιταγών του άρθρου αυτού.

Το αίτημα αυτό πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την εν λόγω διαπίστωση. Το Δικαστήριο αποφαίνεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Άρθρο III-372 (πρώην άρθρο 236 ΣΕΚ)

Διαφορές μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο κανονισμός υπηρεσιακής

κατάστασης των υπαλλήλων της Ένωσης και το καθεστώς που ισχύει για το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Άρθρο III-373 (πρώην άρθρο 237 ΣΕΚ)

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί διαφορών σχετικά με:

Εντός των ορίων των κατωτέρω διατάξεων, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί των διαφορών που αφορούν:

- το καταστατικό της ΕΤΕπ

α) την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κρατών μελών που απορρέουν από το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας διαθέτει εν προκειμένω τις εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή βάσει του άρθρου III-360,

- πράξεις του Συμβουλίου των Διοικητών της ΕΤΕπ

β) τις πράξεις του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Κάθε κράτος μέλος, η Επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας δύνανται να ασκούν σχετικώς προσφυγή, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου III-365,

γ) τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Κατά των πράξεων αυτών δύνανται να προσφεύγουν, σύμφωνα με το άρθρο III-365, μόνο κράτη μέλη ή η Επιτροπή και μόνο λόγω παράβασης των τύπων που προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφοι 2, 5, 6 και 7, του καταστατικού της Τράπεζας,

- την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των εθνικών κεντρικών τραπεζών

δ) την εκτέλεση εκ μέρους των εθνικών κεντρικών τραπεζών των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Σύνταγμα και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το Συμβούλιο των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διαθέτει, για τον σκοπό αυτόν, έναντι των εθνικών κεντρικών τραπεζών τις εξουσίες που διαθέτει η Επιτροπή βάσει του άρθρου III-360 έναντι των κρατών μελών. Εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώσει ότι εθνική κεντρική τράπεζα παρέβη υποχρέωσή της εκ του Συντάγματος, η τράπεζα αυτή οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου.

Διαιτησία

Άρθρο III-374 (πρώην άρθρο 238 ΣΕΚ)

Αρμοδιότητα σε συμβάσεις ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η οποία συνάπτεται από την Ένωση ή για λογαριασμό της.

Άρθρο III-375 (πρώην άρθρα 240, 239 και 292 ΣΕΚ)

Οι υποθέσεις στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται από την αρμοδιότητα των δικαστηρίων των κρατών μελών

1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Σύνταγμα, οι διαφορές στις οποίες η Ένωση είναι διάδικος δεν εξαιρούνται εκ του λόγου αυτού από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων.

Ρήτρα υπεροχής σχετικά με την ερμηνεία του Συντάγματος:
Μόνο το Δικαστήριο της ΕΕ, και όχι τα εθνικά (ανώτατα) δικαστήρια, είναι αρμόδιο για την ερμηνεία του Συντάγματος

2. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη ρυθμίζουν διαφορές σχετικές με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του Συντάγματος κατά τρόπο διάφορο του προβλεπομένου από το Σύνταγμα.

Σε άλλες διαφορές, το Δικαστήριο αποφαίνεται εάν συμφωνήσουν τα ενδιαφερόμενα μέρη

3. Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των κρατών μελών, συναφούς με το αντικείμενο του Συντάγματος, εάν η διαφορά αυτή του υποβληθεί δυνάμει συμβάσεως διαιτησίας.

Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Άρθρο III-376 (πρώην άρθρα 46, στοιχείο στ) και 47 ΣΕΕ)

- Το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα, παρά μόνον επί:
- του ελέγχου σχετικά με το κατά πόσο η ΚΕΠΠΑ επηρεάζει τις άλλες αρμοδιότητες της ΕΕ
- καταγγελιών φυσικών ή νομικών προσώπων τα οποία υφίστανται μποϊκοτάζ

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει αρμοδιότητα όσον αφορά τα άρθρα I-40 και I-41, τις διατάξεις του Τίτλου V, κεφάλαιο II, που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και το άρθρο III-293 κατά το μέτρο που αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας.

Το Δικαστήριο, πάντως, είναι αρμόδιο να ελέγχει την τήρηση του άρθρου III-308 και να αποφαίνεται επί των προσφυγών που ασκούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου III-365, παράγραφος 4, και αφορούν τον έλεγχο της νομιμότητας των ευρωπαϊκών αποφάσεων που προβλέπουν περιοριστικά μέτρα κατά φυσικών ή νομικών προσώπων, τις οποίες θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει του Τίτλου V, κεφάλαιο II.

Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

Άρθρο III-377 (πρώην άρθρο 35, παράγραφος 5 ΣΕΕ)

Δεν είναι αρμόδιο για τις δράσεις των εθνικών αστυνομικών δυνάμεων

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προς τις διατάξεις των τμημάτων 4 και 5 του Τίτλου III, κεφάλαιο IV, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής

και δυνάμεων ασφάλειας όσον αφορά την τήρηση του νόμου, της τάξης και της εσωτερικής ασφάλειας

Ένωσης δεν είναι αρμόδιο να ελέγχει το κύρος ή την αναλογικότητα επιχειρησιακών δράσεων της αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους, ούτε να αποφαίνεται για την άσκηση των ευθυνών που φέρουν τα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

Άρθρο III-378 (πρώην άρθρο 241 ΣΕΚ)

Μπορεί να ελέγχει το ανεφάρμοστο πράξης γενικής ισχύος

Παρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου III-365, παράγραφος 6, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση πράξη γενικής ισχύος που έχει εκδοθεί από θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναν από τους λόγους του άρθρου III-365, παράγραφος 2.

Άρθρο III-379 (πρώην άρθρα 242 και 243 ΣΕΚ)

Οι προσφυγές δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα, αλλά το Δικαστήριο μπορεί να διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης

1. Οι προσφυγές στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο πάντως μπορεί, εάν κρίνει ότι οι περιστάσεις το επιβάλλουν, να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλομένης πράξης.

Προσωρινά μέτρα

2. Στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν του, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να διατάσσει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

Άρθρο III-380 (πρώην άρθρο 244 ΣΕΚ)

Εκτέλεση αποφάσεων

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι εκτελεστές κατά τους όρους του άρθρου III-401.

Άρθρο III-381 (πρώην άρθρο 245 ΣΕΚ)

*X**/ XX***

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου στο Πρωτόκολλο αριθ. 3

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζεται με ιδιαίτερο Πρωτόκολλο.

Διαδικασία τροποποίησης

Ευρωπαϊκός νόμος μπορεί να τροποποιεί τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του τίτλου I και του άρθρου 64 του Οργανισμού. Εκδίδεται είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο.

Υποτμήμα 6
Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Άρθρο III-382 (πρώην άρθρο 112 ΣΕΚ)

*XX**

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας απαρτίζεται από τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών για τα οποία δεν ισχύει παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου III-197.

Εκτελεστική Επιτροπή

2. Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας
Διορίζονται με ειδική πλειοψηφία

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής πείρας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν συστάσεως του Συμβουλίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οκταετής θητεία, μη ανανεώσιμη

Η θητεία τους είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη.

Μόνον υπήκοοι της ΕΕ

Μόνον υπήκοοι των κρατών μελών μπορούν να είναι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Άρθρο III-383 (πρώην άρθρο 113 ΣΕΚ)

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και ένας Επίτροπος μπορούν να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο

1. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να υποβάλλει αιτήματα

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να υποβάλλει προτάσεις προς εξέταση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ καλείται σε σχετικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου

2. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου όταν εξετάζονται θέματα σχετικά με τους στόχους και τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Ετήσια έκθεση υποβάλλεται:
- στο Ευρωπαϊκό

3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απευθύνει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και για τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους

Κοινοβούλιο
- στο Συμβούλιο
- στην Επιτροπή
- στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παρουσιάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να προβαίνει βάσει αυτής σε γενική συζήτηση, και στο Συμβούλιο.

Αξιωματούχοι της ΕΚΤ μπορούν να εμφανίζονται ενώπιον των αρμόδιων οργάνων του ΕΚ

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής μπορούν, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή με δική τους πρωτοβουλία, να τυγχάνουν ακροάσεως από τα αρμόδια όργανα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ελεγκτικό Συνέδριο

Υποτμήμα 7
Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Καθήκοντα:

Άρθρο ΙΙΙ-384 (πρώην άρθρο 248 ΣΕΚ)

XX

- έλεγχος των λογαριασμών εσόδων και δαπανών εφόσον αυτό δεν αποκλείεται

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των δαπανών κάθε οργάνου ή οργανισμού ιδρυόμενου από την Ένωση, καθ' όσον η ιδρυτική πράξη του οργάνου ή οργανισμού αυτού δεν αποκλείει τον εν λόγω έλεγχο.

- δήλωση αξιοπιστίας (κάθε χρόνο από το 1994 το Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει επιφυλάξεις)

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγχειρίζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δήλωση αυτή είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα δραστηριοτήτων της Ένωσης.

- έλεγχος της νομιμότητας και της χρηστής διαχείρισης
- έκθεση σχετικά με τις παρατυπίες

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών και εξακριβώνει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Ενεργώντας κατά τον τρόπο αυτό, το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ειδικότερα οποιαδήποτε παρατυπία.

- έλεγχος τόσο των οφειλόμενων όσο και των καταβεβλημένων ποσών

Ο έλεγχος των εσόδων διενεργείται βάσει των ποσών που βεβαιώνονται ως οφειλόμενα και των ποσών που πράγματι καταβάλλονται στην Ένωση.

Ο έλεγχος των δαπανών διενεργείται βάσει των αναληφθεισών υποχρεώσεων και των πραγματοποιηθεισών πληρωμών.

Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να διενεργούνται προ του κλεισίματος των λογαριασμών του σχετικού οικονομικού έτους.

- έλεγχος βάσει εγγράφων και επιθεωρήσεων

3. Ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, επιτόπου στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης, καθώς και στις εγκαταστάσεις κάθε οργάνου ή οργανισμού που διαχειρίζεται έσοδα ή δαπάνες για λογαριασμό

…σε συνεργασία με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα	της Ένωσης και στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό. Ο έλεγχος στα κράτη μέλη ασκείται σε συνεργασία με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα, ή, εάν αυτά δεν έχουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, με τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα των κρατών μελών συνεργάζονται με πνεύμα εμπιστοσύνης, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους. Τα όργανα αυτά ή οι υπηρεσίες αυτές γνωστοποιούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο εάν προτίθενται να συμμετάσχουν στον έλεγχο.
	Τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης, κάθε όργανο ή οργανισμός που διαχειρίζεται έσοδα ή δαπάνες για λογαριασμό της Ένωσης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό καθώς και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα ή, εάν αυτά δεν έχουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, οι αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες, διαβιβάζουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά από αίτησή του, κάθε αναγκαίο έγγραφο ή πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής του.
Πρόσβαση σε πληροφορίες της Τράπεζας Επενδύσεων	Όσον αφορά τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών της Ένωσης, το δικαίωμα πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε πληροφορίες που κατέχει η Τράπεζα διέπεται από συμφωνία μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Τράπεζας και της Επιτροπής. Ωστόσο, ελλείψει συμφωνίας, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο των εσόδων και δαπανών της Ένωσης που διαχειρίζεται η Τράπεζα.
- ετήσια έκθεση	4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο εκάστου οικονομικού έτους. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων αυτών στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- ειδικές εκθέσεις	Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί εξ άλλου να υποβάλλει οποτεδήποτε τις παρατηρήσεις της, ιδίως υπό μορφή ειδικών εκθέσεων επί συγκεκριμένων θεμάτων, και να γνωμοδοτεί κατόπιν αιτήματος ενός από τα άλλα θεσμικά όργανα.
Εγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις με την πλειοψηφία των μελών του	Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει τις ετήσιες ή ειδικές εκθέσεις ή τις γνωμοδοτήσεις του με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του. Μπορεί, ωστόσο, να συνιστά στους κόλπους του τμήματα προκειμένου να εγκρίνουν ορισμένες κατηγορίες εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό του κανονισμό.
- επικουρεί το ΕΚ και το Συμβούλιο	Το Ελεγκτικό Συνέδριο επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Ο εσωτερικός κανονισμός εγκρίνεται από το Συμβούλιο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου.

Όροι διορισμού:

Άρθρο III-385 (πρώην άρθρο 247, παράγραφος 2 έως 7 ΣΕΚ)

*XX**

- τα μέλη πρέπει να διαθέτουν ειδικά προσόντα

1. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει στα κράτη τους σε όργανα εξωτερικού ελέγχου ή διαθέτουν ειδικά προσόντα για το λειτούργημα αυτό. Οφείλουν να παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας.

- Εξαετής θητεία, ανανεώσιμη

2. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται για περίοδο έξι ετών. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία ορίζεται ο κατάλογος των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις κάθε κράτους μέλους. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

- Ο Πρόεδρος εκλέγεται για περίοδο τριών ετών και επιτρέπεται η επανεκλογή του

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρό τους, για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

- πλήρης ανεξαρτησία

3. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή άλλον οργανισμό. Απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους.

- καμία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα

- υποχρέωση εντιμότητας και διακριτικότητας

4. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν επιτρέπεται, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη. Αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής, τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους, και ιδίως τις υποχρεώσεις εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά την αποχώρησή τους, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.

- Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει από τα καθήκοντά τους μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου

5. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις τακτικής ανανέωσης και θανάτου, τα καθήκοντα εκάστου μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου λήγουν είτε με παραίτηση, είτε με απαλλαγή από αυτά η οποία κηρύσσεται από το Δικαστήριο σύμφωνα με την παράγραφο 6.

Το απερχόμενο μέλος αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του.

Εκτός από την περίπτωση της απαλλαγής από τα καθήκοντά τους, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου παραμένουν εν υπηρεσία μέχρις ότου αντικατασταθούν.

- κατόπιν αιτήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει μέλος από τα καθήκοντά του

6. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι δυνατόν να απαλλάσσονται των καθηκόντων τους ή να κηρύσσονται έκπτωτα από το δικαίωμα συνταξιοδότησης ή από άλλα αντ' αυτού ωφελήματα μόνον εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει, κατόπιν αιτήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι έπαυσαν να ανταποκρίνονται προς τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τη θέση τους.

Συμβουλευτικά όργανα

ΤΜΗΜΑ 2

ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

Υποτμήμα 1
Η Επιτροπή των Περιφερειών

Άρθρο III-386 (πρώην άρθρο 263 ΣΕΚ)

Το πολύ 350 μέλη

U Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών.

Πενταετής θητεία, ανανεώσιμη
Δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα μέλη του ΕΚ

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, καθώς και ισάριθμοι αναπληρωτές, διορίζονται για πέντε έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί. Δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Συμβούλιο επιλέγει τα μέλη

XX Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση στην οποία ορίζεται ο κατάλογος των μελών και των αναπληρωτών τους, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Κατά τη λήξη της θητείας που ορίζεται στο άρθρο 32, παράγραφος 2, βάσει του οποίου έχουν προταθεί, η θητεία των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών λήγει αυτομάτως και τα μέλη αντικαθίστανται, με την ίδια διαδικασία, για το υπόλοιπο της θητείας με την ίδια διαδικασία.

Άρθρο III-387 (πρώην άρθρο 264 ΣΕΚ)

Πρόεδρος και προεδρείο εκλέγονται για περίοδο 2 ½ ετών

Η Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο και το προεδρείο της για δυόμισι έτη.

Η Επιτροπή των Περιφερειών συγκαλείται από τον Πρόεδρό της κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής. Μπορεί επίσης να συνεδριάζει με δική της πρωτοβουλία.

Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Η γνώμη της ζητείται:

Άρθρο III-388 (πρώην άρθρο 265 ΣΕΚ)

- όταν προβλέπεται ή όταν κρίνεται σκόπιμο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το Σύνταγμα και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που τούτο κρίνεται σκόπιμο από το ένα από τα εν λόγω θεσμικά όργανα, ιδίως εφόσον πρόκειται για διασυνοριακή συνεργασία.

Προθεσμία για την υποβολή γνώμης – τουλάχιστον ένας μήνας

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή το κρίνουν αναγκαίο, τάσσουν στην Επιτροπή των Περιφερειών προθεσμία ενός τουλάχιστον μηνός για να υποβάλει τη γνώμη της. Η προθεσμία υπολογίζεται από τη γνωστοποίηση στον Πρόεδρό της. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή να ενεργήσουν.

Η Επιτροπή των Περιφερειών μπορεί να εκφέρει γνώμη με δική της πρωτοβουλία όταν ζητείται η γνώμη της ΟΚΕ

Όταν ζητείται γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η Επιτροπή των Περιφερειών ενημερώνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή για την εν λόγω αίτηση γνώμης. Η Επιτροπή των Περιφερειών μπορεί, εφόσον θεωρεί ότι διακυβεύονται συγκεκριμένα περιφερειακά συμφέροντα, να εκφέρει γνώμη σχετικά με το θέμα. Μπορεί επίσης να εκφέρει γνώμη και με δική της πρωτοβουλία.

Η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών καθώς και τα πρακτικά των συσκέψεών της διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Υποτμήμα 2
Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Άρθρο III-389 (πρώην άρθρο 258 ΣΕΚ)

U

Έως 350 μέλη

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Άρθρο III-390 (πρώην άρθρο 259 ΣΕΚ)

XX

Πενταετής θητεία, ανανεώσιμη

Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής διορίζονται για πέντε έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί.

Τα μέλη διορίζονται από το Συμβούλιο έπειτα από διαβούλευση με την

Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση στην οποία ορίζεται ο κατάλογος των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Επιτροπή

Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή. Μπορεί να ζητά τη γνώμη ευρωπαϊκών οργανώσεων αντιπροσωπευτικών των διαφόρων κλάδων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες ενδιαφέρονται για τις δραστηριότητες της Ένωσης.

Άρθρο III-391 (πρώην άρθρο 260 ΣΕΚ)

Πρόεδρος και προεδρείο εκλέγονται για περίοδο 2 ½ ετών

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο και το προεδρείο της για δυόμισι έτη.

Συγκαλείται από τον Πρόεδρό της μετά από αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής. Μπορεί επίσης να συνεδριάζει με δική της πρωτοβουλία.

Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Η γνώμη της ζητείται:

Άρθρο III-392 (πρώην άρθρο 262 ΣΕΚ)

- όταν προβλέπεται ή όταν κρίνεται σκόπιμο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στις περιπτώσεις που προβλέπει το Σύνταγμα. Μπορούν να ζητούν τη γνώμη της σε όλες τις περιπτώσεις που το κρίνουν σκόπιμο. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία.

Προθεσμία για την υποβολή γνώμης – τουλάχιστον ένας μήνας

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή το κρίνουν αναγκαίο, τάσσουν στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή προθεσμία τουλάχιστον ενός μηνός για να υποβάλει τη γνώμη της. Η προθεσμία υπολογίζεται από τη γνωστοποίηση στον Πρόεδρό της. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, η έλλειψη γνώμης δεν εμποδίζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή να ενεργήσουν.

Η γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθώς και τα πρακτικά των συσκέψεών της διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 3

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο III-393 (πρώην άρθρο 266 ΣΕΚ)

*U**

Νομική προσωπικότητα

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει νομική προσωπικότητα.

Μέλη της τα κράτη μέλη

Μέλη της είναι τα κράτη μέλη.

Το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων αποτελεί αντικείμενο πρωτοκόλλου.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, τροποποιεί το καταστατικό

Με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου μπορεί να τροποποιηθεί το καταστατικό της Τράπεζας. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, είτε μετά από αίτημα της Τράπεζας και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Αποστολή της τράπεζας:

Άρθρο III-394 (πρώην άρθρο 267 ΣΕΚ)

- ισόρροπη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς μέσω της παροχής δανείων, χωρίς να επιδιώκει το κέρδος

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει ως αποστολή να συμβάλλει στην ισόρροπη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για το συμφέρον της Ένωσης προσφεύγοντας στην κεφαλαιαγορά και στους ιδίους πόρους της. Για τον σκοπό αυτό, χωρίς να επιδιώκει κέρδος, διευκολύνει, ιδίως με την παροχή δανείων και εγγυήσεων δανείων, τη χρηματοδότηση των κατωτέρω σχεδίων, σε όλους τους τομείς της οικονομίας:

- αναπτυξιακά σχέδια

α) σχεδίων που αποβλέπουν στην αξιοποίηση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών,

- εκσυγχρονισμός ή μετατροπή επιχειρήσεων

- νέες δραστηριότητες

β) σχεδίων που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό ή στη μετατροπή επιχειρήσεων ή στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων που συνεπάγεται η εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και που, λόγω της έκτασης ή της φύσης τους, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος χρηματοδοτικά μέσα,

- μεγάλα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος

γ) σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος για περισσότερα κράτη μέλη που, λόγω της έκτασης ή της φύσης τους, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος χρηματοδοτικά μέσα.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κατά την εκτέλεση της αποστολής της, διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης.

Διαδικασίες λήψης αποφάσεων

ΤΜΗΜΑ 4

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο III-395 (πρώην άρθρο 250 ΣΕΚ)

Απαιτείται ομοφωνία στο Συμβούλιο για την τροποποίηση προτάσεων

1. Όταν, βάσει του Συντάγματος, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να τροποποιεί την πρόταση αυτή μόνον ομόφωνα, πλην των περιπτώσεων των άρθρων I-55, I-56, του άρθρου III-396, παράγραφοι 10 και 13, του άρθρου III-404 και του άρθρου III-405, παράγραφος 2.

Μέχρι να αποφασίσει το Συμβούλιο, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την πρότασή της

2. Ενόσω το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την πρότασή της καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών που οδηγούν στη θέσπιση πράξης της Ένωσης.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία

Άρθρο III-396 (πρώην άρθρο 251 ΣΕΚ)

*Συνήθης διαδικασία X***

1. Όταν, βάσει του Συντάγματος, ευρωπαϊκοί νόμοι ή νόμοι-πλαίσιο εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εφαρμόζονται οι εξής διατάξεις.

*1. Η **Επιτροπή** υποβάλλει **πρόταση** στο ΕΚ και στο Συμβούλιο*

2. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Πρώτη ανάγνωση

*2. Το **ΕΚ** καθορίζει τη **θέση** του και τη διαβιβάζει στο **Συμβούλιο***

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Συμβούλιο.

*3.α. Το **Συμβούλιο** εγκρίνει με **ειδική πλειοψηφία** = η πρόταση εγκρίνεται*

X 4. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκδίδεται η σχετική πράξη με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3.β. Το Συμβούλιο δεν εγκρίνει = καθορίζει τη θέση του με ειδική πλειοψηφία και τη διαβιβάζει στο ΕΚ

5. Εάν το Συμβούλιο δεν εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Επιτροπή ενημερώνει το ΕΚ για τη θέση της

6. Το Συμβούλιο ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους που το οδήγησαν να καθορίσει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση. Η Επιτροπή ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη θέση της.

Δεύτερη ανάγνωση

Εάν, εντός τριών μηνών, το ΕΚ:	7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη διαβίβαση της θέσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:
4.α. εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου = η πρόταση εγκρίνεται	α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ή δεν διατυπώσει γνώμη, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Συμβουλίου,
4.β. απορρίψει τη θέση του Συμβουλίου με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του = η πρόταση απορρίπτεται	β) απορρίψει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η σχετική πράξη θεωρείται ότι δεν εκδόθηκε,
*4.γ. τροποποιήσει τη θέση του Συμβουλίου με απόλυτη πλειοψηφία = η πρόταση διαβιβάζεται στο Συμβούλιο Η **Επιτροπή γνωμοδοτεί** για τις τροπολογίες*	γ) προτείνει, με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, τροπολογίες επί της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, το ούτως τροποποιημένο κείμενο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για τις τροπολογίες αυτές.
Εάν, εντός τριών μηνών, το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία:	*X* 8. Εάν, εντός τριών μηνών από την παραλαβή των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία:
5.α. εγκρίνει τη θέση του ΕΚ = η πρόταση εγκρίνεται	α) εγκρίνει όλες τις εν λόγω τροπολογίες, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε,
*5.β. δεν εγκρίνει τη θέση του ΕΚ = συγκαλείται η **επιτροπή συνδιαλλαγής***	β) δεν εγκρίνει όλες τις τροπολογίες, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, σε συμφωνία με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συγκαλεί την επιτροπή συνδιαλλαγής εντός έξι εβδομάδων.
*Αποφασίζει με **ομοφωνία**, **εάν** η **Επιτροπή** εκφέρει **αρνητική** γνώμη*	*U* 9. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τις τροπολογίες για τις οποίες η Επιτροπή έχει εκφέρει αρνητική γνώμη.
6. Επιτροπή συνδιαλλαγής	Συνδιαλλαγή
Αποτελείται από ίσο αριθμό μελών του Συμβουλίου και του ΕΚ Συμφωνία επί **κοινού**	*X*** 10. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, που αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των

σχεδίου: ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου, πλειοψηφία των μελών του ΕΚ *Προθεσμία: έξι εβδομάδες*	μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση.
Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής	11. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Εάν δεν εγκριθεί από την αντιπροσωπεία είτε του Συμβουλίου είτε του ΕΚ στην επιτροπή, η πρόταση απορρίπτεται *Προθεσμία: έξι εβδομάδες*	12. Εάν, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν εγκρίνει κοινό σχέδιο, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.
	Τρίτη ανάγνωση
7. Το κοινό κείμενο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και στο ΕΚ *Το Συμβούλιο εγκρίνει με ειδική πλειοψηφία, το ΕΚ με πλειοψηφία των ψηφισάντων* *Προθεσμία: έξι εβδομάδες*	*X* 13.Εάν, εντός της προθεσμίας αυτής, η επιτροπή συνδιαλλαγής εγκρίνει κοινό σχέδιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν έκαστο προθεσμία έξι εβδομάδων από την έγκριση αυτή για να εκδώσουν την οικεία πράξη σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, με την πλειοψηφία των ψηφισάντων όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με ειδική πλειοψηφία όσον αφορά το Συμβούλιο. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.
Οι προθεσμίες μπορούν να παραταθούν	14. Οι προθεσμίες των τριών μηνών και των έξι εβδομάδων που αναφέρει το παρόν άρθρο παρατείνονται αντίστοιχα κατά ένα μήνα ή κατά δύο εβδομάδες το πολύ με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.
	Ειδικές διατάξεις
Ειδικοί κανόνες όταν η νομοθετική πρόταση βασίζεται: *- σε πρωτοβουλία ομάδας κρατών* *- σε σύσταση της ΕΚΤ* *- σε αίτημα του Δικαστηρίου*	*XX* 15. Όταν, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο Σύνταγμα, νόμος ή νόμος-πλαίσιο υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών, σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου, η παράγραφος 2, η παράγραφος 6, δεύτερη πρόταση, και η παράγραφος 9 δεν έχουν εφαρμογή. Στις περιπτώσεις αυτές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαβιβάζουν στην Επιτροπή το σχέδιο πράξης και τις θέσεις τους σε πρώτη

Η Επιτροπή ενημερώνεται και διατυπώνει γνώμη ιδία πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος

και δεύτερη ανάγνωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία. Μπορεί, επίσης εάν το θεωρεί αναγκαίο, να συμμετέχει στην επιτροπή συνδιαλλαγής υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 11.

Διοργανικές συμφωνίες

Άρθρο III-397 (πρώην άρθρο 218, παράγραφος 1 ΣΕΚ και νέα διάταξη)

Η Επιτροπή, το ΕΚ και το Συμβούλιο μπορούν να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβαίνουν σε αμοιβαίες διαβουλεύσεις και οργανώνουν, βάσει κοινής συμφωνίας, τις πρακτικές λεπτομέρειες της συνεργασίας τους. Για τον σκοπό αυτό μπορούν, τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες οι οποίες ενδέχεται να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Άρθρο III-398 (νέο)

X*

- στηρίζει τα θεσμικά όργανα

1. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί-της Ένωσης στηρίζονται σε ευρωπαϊκή διοίκηση ανοιχτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη.

Νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

2. Τηρουμένου του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που θεσπίζονται βάσει του άρθρου III-427, ευρωπαϊκός νόμος καθορίζει τις συναφείς διατάξεις.

Διαφάνεια

Άρθρο III-399 (πρώην άρθρο 255 ΣΕΚ)

Θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί θεσπίζουν τους δικούς τους κανονισμούς για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα

1. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης εξασφαλίζουν τη διαφάνεια των εργασιών τους και θεσπίζουν, κατ' εφαρμογή του άρθρου I-50, στους εσωτερικούς τους κανονισμούς τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφά τους. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπόκεινται στο άρθρο I-50, παράγραφος 3, και στο παρόν άρθρο μόνον κατά την άσκηση των διοικητικών τους καθηκόντων.

Το ΕΚ και το Συμβούλιο αρμόδια για την δημοσίευση των εγγράφων

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξασφαλίζουν τη δημοσίευση των εγγράφων που αφορούν τις νομοθετικές διαδικασίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ευρωπαϊκό νόμο που προβλέπεται στο άρθρο I-50, παράγραφος 3.

Αποδοχές

Άρθρο III-400 (πρώην άρθρα 210 και 247, παράγραφος 8 ΣΕΚ)

XX

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική

1. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις που καθορίζουν:

πλειοψηφία για:

- αποδοχές

- αποζημιώσεις

- συντάξεις

α) τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Προέδρου της Επιτροπής, του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, των μελών της Επιτροπής, των Προέδρων, των μελών και των Γραμματέων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου,

β) τους όρους εργασίας, ιδίως τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις, του Προέδρου και των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

γ) κάθε αποζημίωση που καταβάλλεται αντί αμοιβής στα πρόσωπα των στοιχείων α) και β).

2. Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις που καθορίζουν τις αποζημιώσεις των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Εκτέλεση πράξεων

Άρθρο III-401 (πρώην άρθρο 256 ΣΕΚ)

Οι πράξεις που επιβάλλουν πρόστιμα αποτελούν εκτελεστό τίτλο αλλά όχι έναντι των κρατών μελών

Οι πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας οι οποίες επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση σε πρόσωπα πλην των κρατών μελών αποτελούν εκτελεστό τίτλο.

Την αναγκαστική εκτέλεση διέπουν οι κανόνες της πολιτικής δικονομίας που ισχύουν στο κράτος μέλος όπου λαμβάνει χώρα η εκτέλεση. Για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου απαιτείται μόνον έλεγχος της γνησιότητας του τίτλου από την εθνική αρχή την οποία ορίζει προς τούτο η κυβέρνηση εκάστου κράτους μέλους, ενημερώνοντας σχετικά την Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αφού, μετά από αίτηση του επισπεύδοντος, ολοκληρωθούν οι διαδικασίες αυτές, ο επισπεύδων δικαιούται να επιδιώξει την αναγκαστική εκτέλεση απευθυνόμενος στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Η αναγκαστική εκτέλεση αναστέλλεται μόνον με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εν τούτοις, αρμόδια να ελέγχουν το σύννομο των πράξεων εκτέλεσης είναι τα εθνικά δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Δημοσιονομικές διατάξεις

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Πολυετές

δημοσιονομικό πλαίσιο

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο III-402 (νέο)

U*

Για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών

1. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο θεσπίζεται για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών σύμφωνα με το άρθρο I-55.

Καθορίζει το ανώτατο ύψος των δαπανών

2. Το δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών και του ετήσιου ανώτατου ορίου των πιστώσεων για πληρωμές. Οι κατηγορίες δαπανών, που είναι περιορισμένες σε αριθμό, αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Βοηθά στην ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας του προϋπολογισμού

3. Το δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπει οποιαδήποτε άλλη διάταξη χρήσιμη για την ομαλή διεξαγωγή της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

Εάν δεν εκδοθεί νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, το τελευταίο παρατείνεται

4. Όταν ο ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου με τον οποίο καθορίζεται νέο δημοσιονομικό πλαίσιο δεν έχει εκδοθεί κατά τη λήξη του προηγούμενου δημοσιονομικού πλαισίου, τα ανώτατα όρια και οι λοιπές διατάξεις που αντιστοιχούν στο τελευταίο έτος του εν λόγω πλαισίου παρατείνονται έως την έκδοση του νόμου.

Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το ΕΚ διευκολύνουν τη διαδικασία

5. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας που οδηγεί στη θέσπιση του δημοσιονομικού πλαισίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να διευκολύνουν την αίσια διεκπεραίωση της διαδικασίας.

ΤΜΗΜΑ 2

Ο προϋπολογισμός

ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο III-403 (πρώην άρθρο 272, παράγραφος 1 ΣΕΚ)

Οικονομικό έτος

Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου.

Διατάξεις για τον προϋπολογισμό

Άρθρο III-404 (πρώην άρθρο 272 ΣΕΚ)

*X** (αν και διαφέρει από το άρθρο III-396)*

- θεσπίζονται με νόμο

Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

1. Κάθε θεσμικό όργανο καταρτίζει κατάσταση των προβλεπόμενων δαπανών του

1. Κάθε θεσμικό όργανο καταρτίζει, προ της 1ης Ιουλίου, κατάσταση των προβλεπομένων δαπανών του για το επόμενο οικονομικό έτος. Η Επιτροπή συγκεντρώνει τις καταστάσεις αυτές σε σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο είναι δυνατόν να περιέχει αποκλίνουσες προβλέψεις.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει σχέδιο προϋπολογισμού…

Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει πρόβλεψη των εσόδων και των δαπανών.

…και υποβάλλει το σχέδιο προϋπολογισμού πριν από την 1η Σεπτεμβρίου στο Συμβούλιο και στο ΕΚ

2. Η Επιτροπή καταθέτει πρόταση που περιέχει το σχέδιο προϋπολογισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει το σχέδιο προϋπολογισμού έως τη σύγκληση της επιτροπής συνδιαλλαγής

Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει το σχέδιο προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έως τη σύγκληση της επιτροπής συνδιαλλαγής της παραγράφου 5.

3. Το Συμβούλιο διαβιβάζει τη θέση του στο ΕΚ πριν από την 1η Οκτωβρίου

3. Το Συμβούλιο καθορίζει τη θέση του σχετικά με το σχέδιο προϋπολογισμού και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το αργότερο την 1η Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους οι οποίοι το οδήγησαν στον καθορισμό της θέσης του.

4. Εάν, εντός σαράντα δύο ημερών από τη διαβίβαση αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

4.α. το ΕΚ εγκρίνει = ο προϋπολογισμός εγκρίνεται

α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου, εκδίδεται ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό,

4.β. το ΕΚ δεν λαμβάνει απόφαση = ο προϋπολογισμός εγκρίνεται

β) δεν αποφασίσει, ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό θεωρείται εκδοθείς,

4.γ. το ΕΚ επιφέρει τροπολογίες με πλειοψηφία των μελών του = συγκαλείται η επιτροπή συνδιαλλαγής, εκτός εάν το Συμβούλιο

γ) εγκρίνει τροπολογίες με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, το σχέδιο, όπως τροποποιήθηκε, διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατόπιν συμφωνίας με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, συγκαλεί αμέσως την επιτροπή συνδιαλλαγής. Ωστόσο, εάν εντός δέκα ημερών από την διαβίβαση του σχεδίου, το Συμβούλιο γνωστοποιήσει στο Ευρωπαϊκό

εγκρίνει όλες τις τροπολογίες του ΕΚ	Κοινοβούλιο ότι εγκρίνει όλες τις τροπολογίες του, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συνέρχεται.
5. Το Συμβούλιο και το ΕΚ συμφωνούν επί κοινού κειμένου εντός 21 ημερών - Ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο και πλειοψηφία των αντιπροσώπων του ΕΚ	5. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, η οποία αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός 21 ημερών από τη σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Η Επιτροπή συμμετέχει στην επιτροπή συνδιαλλαγής	Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
Το κοινό κείμενο πρέπει να εγκριθεί εντός 14 ημερών – αν δεν υπάρχει κοινό κείμενο, βλ. παράγραφο 8	6. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν προθεσμία 14 ημερών έκαστο από την ημερομηνία της συμφωνίας αυτής για να εγκρίνουν το κοινό σχέδιο.
6. Η επιτροπή συνδιαλλαγής συμφωνεί	7. Εάν, εντός της προθεσμίας των 14 ημερών της παραγράφου 6:
6α. Εάν και τα δύο ή ένα από τα δύο όργανα εγκρίνει το σχέδιο ή κανένα από τα όργανα δεν λάβει απόφαση = ο προϋπολογισμός εγκρίνεται	α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν αμφότερα το κοινό σχέδιο ή δεν λάβουν απόφαση, ή ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό θεωρείται ότι έχει εκδοθεί οριστικά σύμφωνα με το κοινό σχέδιο, ή
6β. Εάν και τα δύο ή ένα από τα δύο όργανα απορρίψει το σχέδιο και το άλλο δεν λάβει απόφαση = η Επιτροπή υποβάλλει νέα πρόταση	β) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, και το Συμβούλιο απορρίψουν αμφότερα το κοινό σχέδιο, ή εάν ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή
6γ. Το ΕΚ απορρίπτει = η Επιτροπή υποβάλλει νέα πρόταση	γ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του, απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το εγκρίνει, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή
6δ. Το ΕΚ εγκρίνει και το Συμβούλιο	δ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το απορρίψει, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία του

απορρίπτει = ο προϋπολογισμός εγκρίνεται
Το Κοινοβούλιο μπορεί να επιβεβαιώσει τροπολογίες με πλειοψηφία των μελών του και με πλειοψηφία 60% των ψηφισάντων, αλλιώς ισχύει το κοινό κείμενο

όλου αριθμού των μελών του και των τριών πέμπτων των ψηφισάντων, εντός 14 ημερών από την απόρριψη του σχεδίου από το Συμβούλιο, να αποφασίσει να επιβεβαιώσει όλες ή μερικές από τις τροπολογίες της παραγράφου 4, στοιχείο γ). Εφόσον δεν επιβεβαιωθεί μια τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ισχύει η θέση που συμφωνήθηκε στην επιτροπή συνδιαλλαγής ως προς τη γραμμή του προϋπολογισμού για την οποία υποβλήθηκε η τροπολογία. Ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό θεωρείται ως οριστικά εκδοθείς επί αυτής της βάσεως.

Η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συμφωνεί = η Επιτροπή υποβάλλει νέο σχέδιο προϋπολογισμού

8. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή.

7. Ο Πρόεδρος του ΕΚ διαπιστώνει ότι εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός

9. Όταν περατωθεί η διαδικασία του παρόντος άρθρου, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαπιστώνει ότι ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό έχει οριστικώς εγκριθεί.

Ισοσκέλιση των εσόδων και των δαπανών

10. Κάθε θεσμικό όργανο ασκεί τις εξουσίες που του αναθέτει το παρόν άρθρο τηρώντας τις διατάξεις του Συντάγματος και των πράξεων που θεσπίζονται βάσει αυτού, ιδίως όσον αφορά τους ιδίους πόρους της Ένωσης και την ισοσκέλιση εσόδων και δαπανών.

Άρθρο III-405 (πρώην άρθρο 273 ΣΕΚ)

Εάν δεν εγκριθεί προϋπολογισμός, μπορεί να δαπανάται σε μηνιαία βάση το 1/12 του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το όριο που προβλέπεται από το σχέδιο προϋπολογισμού

1. Εάν, στην αρχή ενός οικονομικού έτους, ο ευρωπαϊκός νόμος που θεσπίζει τον προϋπολογισμό δεν έχει οριστικά εγκριθεί, οι δαπάνες μπορούν να πραγματοποιούνται μηνιαίως κατά κεφάλαιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ευρωπαϊκού νόμου του άρθρου III-412, εντός των ορίων του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί στο σχετικό κεφάλαιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, χωρίς να υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο των πιστώσεων που προβλέπονται στο ίδιο κεφάλαιο του σχεδίου προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες μπορούν να υπερβούν το 1/12 με απόφαση του Συμβουλίου κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και εφόσον το ΕΚ δεν

*X** (αρνητική συναπόφαση του ΕΚ)* 2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και με την επιφύλαξη της τήρησης των άλλων όρων που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο, μπορεί να εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για την έγκριση των δαπανών που υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο που προβλέπει το άρθρο III-412. Το Συμβούλιο διαβιβάζει αμέσως την απόφαση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

λάβει απόφαση με πλειοψηφία των μελών του να μειώσει τις δαπάνες

Η προαναφερόμενη ευρωπαϊκή απόφαση προβλέπει τα αναγκαία μέτρα σχετικά με τους πόρους για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς νόμους που αναφέρει το άρθρο I-54, παράγραφοι 3 και 4.

Τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την έκδοσή της εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αποφασίσει, εντός της προθεσμίας αυτής, με την πλειοψηφία των μελών του, να μειώσει τις σχετικές δαπάνες.

Άρθρο III-406 (πρώην άρθρο 271 ΣΕΚ)

Δυνατότητα μεταφοράς δαπανών

Με εξαίρεση τις πιστώσεις οι οποίες αφορούν δαπάνες προσωπικού, οι πιστώσεις οι οποίες παραμένουν αχρησιμοποίητες στο τέλος του οικονομικού έτους είναι δυνατόν να μεταφερθούν μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος, κατά τους όρους που καθορίζονται στον-ευρωπαϊκό νόμο του άρθρου III-412.

Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά κεφάλαια στα οποία ομαδοποιούνται οι δαπάνες ανάλογα με τη φύση ή τον προορισμό τους και υποδιαιρούνται, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο του άρθρου III-412.

Οι δαπάνες του ΕΚ, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου σε χωριστά τμήματα του προϋπολογισμού

Οι δαπάνες:

- του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
- του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου,
- της Επιτροπής, καθώς και
- του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερων τμημάτων του προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη ειδικού καθεστώτος για ορισμένες κοινές δαπάνες.

ΤΜΗΜΑ 3:

Εκτέλεση

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Άρθρο III-407 (πρώην άρθρο 274 ΣΕΚ)

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εκτελούν τον προϋπολογισμό

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό νόμο του άρθρου III-412, με δική της ευθύνη και εντός των ορίων των πιστώσεων που εγκρίθηκαν, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αυτή αρχή.

Υποχρεώσεις ελέγχου και ευθύνες των κρατών μελών

Κανόνες και ευθύνες των θεσμικών οργάνων

Ο ευρωπαϊκός νόμος του άρθρου III-412 ορίζει τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Ο νόμος αυτός ορίζει τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου και τον ειδικό τρόπο κατά τον οποίο κάθε όργανο συμμετέχει στην εκτέλεση των ιδίων δαπανών του.

Η Επιτροπή μπορεί να μεταφέρει πιστώσεις μεταξύ κεφαλαίων του προϋπολογισμού

Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις του ευρωπαϊκού νόμου του άρθρου III-412, σε μεταφορές πιστώσεων εντός του προϋπολογισμού είτε από κεφάλαιο σε κεφάλαιο είτε από υποδιαίρεση σε υποδιαίρεση.

Λογαριασμοί

Άρθρο III-408 (πρώην άρθρο 275 ΣΕΚ)

Η Επιτροπή καταθέτει τους λογαριασμούς στο ΕΚ και στο Συμβούλιο

Η Επιτροπή καταθέτει κατ' έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τους λογαριασμούς του διαρρεύσαντος οικονομικού έτους που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης δημοσιονομικό ισολογισμό με το ενεργητικό και το παθητικό της Ένωσης.

Έκθεση αξιολόγησης

Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασιζόμενη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί ιδίως όσον αφορά τις επισημάνσεις στις οποίες προέβησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου III-409.

Απαλλαγή

Άρθρο III-409 (πρώην άρθρο 276 ΣΕΚ)

XX

Το ΕΚ απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου, απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Για τον σκοπό αυτό, εξετάζει, ύστερα από το Συμβούλιο, τους λογαριασμούς, τον δημοσιονομικό ισολογισμό και την έκθεση αξιολόγησης του άρθρου III-408, την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μαζί με τις απαντήσεις των υπό έλεγχο θεσμικών οργάνων στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τη δήλωση αξιοπιστίας του άρθρου III-384, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, καθώς και τις συναφείς ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το ΕΚ μπορεί να ζητήσει την άποψη της Επιτροπής

2. Προτού απαλλάξει την Επιτροπή, ή για οποιονδήποτε άλλο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο της άσκησης των λειτουργιών της σε θέματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να ζητήσει να ακούσει την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών ή τη λειτουργία των συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ύστερα από αίτησή του, κάθε αναγκαία πληροφορία.

Η Επιτροπή λαμβάνει

3. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να λαμβάνονται υπόψη

υπόψη τις παρατηρήσεις του ΕΚ και του Συμβουλίου

οι παρατηρήσεις που συνοδεύουν τις αποφάσεις απαλλαγής και οι άλλες παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών, καθώς και τα σχόλια που συνοδεύουν τις συστάσεις απαλλαγής που διατυπώνει το Συμβούλιο.

Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις για τα μέτρα που έχουν ληφθεί

4. Κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση για τα μέτρα που έχουν ληφθεί με βάση τις παρατηρήσεις και τα σχόλια, και ιδίως σχετικά με τις οδηγίες που έχουν δοθεί στις υπηρεσίες οι οποίες έχουν αναλάβει την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΤΜΗΜΑ 4

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-410 (πρώην άρθρο 277 ΣΕΚ)

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται σε ευρώ

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ο ετήσιος προϋπολογισμός καταρτίζονται σε ευρώ.

Άρθρο III-411 (πρώην άρθρο 278 ΣΕΚ)

Η Επιτροπή μπορεί να μεταφέρει στοιχεία ενεργητικού από το νόμισμα ενός κράτους μέλους στο νόμισμα άλλου κράτους μέλους

Η Επιτροπή δύναται, εφόσον πληροφορήσει σχετικά τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, να μεταφέρει στο νόμισμα κράτους μέλους τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει στο νόμισμα άλλου κράτους μέλους, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για τη χρησιμοποίησή τους για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται από το Σύνταγμα. Η Επιτροπή αποφεύγει, κατά το δυνατό, να προβαίνει στις μεταφορές αυτές, εάν κατέχει στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα ή ρευστοποιήσιμα στο νόμισμα που χρειάζεται.

Η Επιτροπή επικοινωνεί με κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μέσω της αρχής την οποία αυτό ορίζει. Κατά την εκτέλεση των δημοσιονομικών πράξεων, προσφεύγει στην εκδοτική τράπεζα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους ή σε άλλον οικονομικό οργανισμό εξουσιοδοτημένον από αυτό.

Άρθρο III-412 (πρώην άρθρο 279 ΣΕΚ)

πρώτα U,* ***στη συνέχεια X****

Δημοσιονομικοί κανόνες

1. Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει:

- θεσπίζονται με νόμο

α) τους δημοσιονομικούς κανόνες που καθορίζουν ιδίως τις πρακτικές λεπτομέρειες κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού και παρουσίασης και ελέγχου των λογαριασμών,

β) τους κανόνες που οργανώνουν τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών φορέων, και ιδίως των διατακτών και των υπολόγων.

Διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο

Ο εν λόγω νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κανόνες για τη χρήση των ίδιων πόρων, με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο από το 2007

2. Το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ευρωπαϊκό κανονισμό που καθορίζει τις πρακτικές λεπτομέρειες και τη διαδικασία σύμφωνα με τα οποία τα έσοδα του προϋπολογισμού που προβλέπονται στο καθεστώς περί ιδίων πόρων της Ένωσης τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση, κατά περίπτωση, των ταμειακών αναγκών. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα έως το 2007

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 σε όλες τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο III-413 (νέο)

Η Ένωση πρέπει να πληροί τις νομικές της υποχρεώσεις

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε να είναι διαθέσιμα τα αναγκαία δημοσιονομικά μέσα που επιτρέπουν στην Ένωση να πληροί τις νομικές της υποχρεώσεις έναντι τρίτων.

Άρθρο III-414 (νέο)

Τακτικές συναντήσεις Συμβουλίου, ΕΚ και Επιτροπής για ζητήματα που αφορούν τον προϋπολογισμό

Στο πλαίσιο των διαδικασιών του προϋπολογισμού του παρόντος κεφαλαίου, πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία της Επιτροπής τακτικές συναντήσεις μεταξύ των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Οι Πρόεδροι λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση του συντονισμού και της προσέγγισης των θέσεων των θεσμικών οργάνων των οποίων προεδρεύουν για να διευκολύνουν την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

ΤΜΗΜΑ 5

Καταπολέμηση της απάτης

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Άρθρο III-415 (πρώην άρθρο 280 ΣΕΚ)

*X***

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης λαμβάνοντας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μέτρα τα οποία έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα και προσφέρουν αποτελεσματική προστασία στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους

οργανισμούς της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης όπως τα δικά τους

2. Για να καταπολεμήσουν την απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα ίδια μέτρα με τα μέτρα που θεσπίζουν για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των δικών τους οικονομικών συμφερόντων.

Τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους

3. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του Συντάγματος, τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά της απάτης. Για τον σκοπό αυτό, διοργανώνουν μαζί με την Επιτροπή στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Η νομοθεσία θεσπίζεται με ειδική πλειοψηφία, έπειτα από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο

4. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα απαραίτητα μέτρα στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής και ισοδύναμης προστασίας στα κράτη μέλη καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ετήσια έκθεση προς το ΕΚ και το Συμβούλιο

5. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υποβάλλει κατ' έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για τα μέτρα που θεσπίστηκαν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Ενισχυμένες συνεργασίες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Πρέπει να τηρούν:

- το Σύνταγμα και το δίκαιο της Ένωσης. Δεν πρέπει να θίγουν:
- την εσωτερική αγορά
- την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή
- το εμπόριο και τον ανταγωνισμό

Άρθρο III-416 (πρώην άρθρο 43, στοιχεία β), ε) και στ) ΣΕΕ)

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται το Σύνταγμα και το δίκαιο της Ένωσης.

Οι εν λόγω συνεργασίες δεν θίγουν την εσωτερική αγορά ούτε την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Δεν συνιστούν διάκριση ή φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Άρθρο III-417 (πρώην άρθρα 43, στοιχείο η) και 44, παράγραφος 2 ΣΕΕ)

Αμοιβαίος σεβασμός μεταξύ των συμμετεχόντων και των

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν σε αυτές. Τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν παρεμποδίζουν την εφαρμογή των

μη συμμετεχόντων κρατών μελών

ενισχυμένων συνεργασιών από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτές.

Άρθρο III-418 (πρώην άρθρο 27Δ και 43Β ΣΕΕ και νέες διατάξεις)

Ανοικτές σε όλα τα κράτη μέλη ανά πάσα στιγμή υπό τις προϋποθέσεις που έχουν οριστεί

1. Κατά την καθιέρωσή τους, οι ενισχυμένες συνεργασίες είναι ανοιχτές σε όλα τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της τήρησης των ενδεχόμενων προϋποθέσεων συμμετοχής που ορίζει η ευρωπαϊκή απόφαση εξουσιοδότησης. Παραμένουν επίσης ανοικτές ανά πάσα στιγμή, με την επιφύλαξη της τήρησης, επί πλέον των εν λόγω προϋποθέσεων, των πράξεων που έχουν ήδη θεσπιστεί στο πλαίσιο αυτά.

Όσο το δυνατόν περισσότερα συμμετέχοντα κράτη μέλη

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία φροντίζουν να προωθούν τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών.

Ενημέρωση του ΕΚ

2. Η Επιτροπή και, ενδεχομένως, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης, ενημερώνουν τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, για την εξέλιξη των ενισχυμένων συνεργασιών.

Άρθρο III-419 (πρώην άρθρο 27Γ ΣΕΕ και 11 ΣΕΚ)

*X***/U*

Λήψη αποφάσεων: Τα κράτη μέλη ζητούν από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία σε κάποιον από τους τομείς που αναφέρει το Σύνταγμα, εκτός των τομέων αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, απευθύνουν αίτηση στην Επιτροπή καθορίζοντας το πεδίο εφαρμογής και τους επιδιωκόμενους στόχους της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχετική πρόταση. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, ανακοινώνει τους σχετικούς λόγους στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί με ειδική πλειοψηφία αφού λάβει την έγκριση του ΕΚ

X*** Η εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας παρέχεται με ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου το οποίο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής και αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ: τα κράτη μέλη απευθύνουν το αίτημά τους:
- στο Συμβούλιο
- στον Υπουργό Εξωτερικών
- στην Επιτροπή

2. Η αίτηση των κρατών μελών που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας απευθύνεται στο Συμβούλιο. Διαβιβάζεται στον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης, ο οποίος δίνει τη γνώμη του ως προς τη συμβατότητα της σχεδιαζόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης, καθώς και στην Επιτροπή, η οποία δίνει τη γνώμη της ιδίως ως προς τη συμβατότητα της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης. Διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς

ενημέρωση.

Το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί ομόφωνα, χωρίς ανάμειξη του ΕΚ

U Η εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας χορηγείται με ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα.

Άρθρο III-420 (πρώην άρθρο 27Ε ΣΕΕ)

Αίτηση για συμμετοχή: 1. Γνωστοποίηση στο Συμβούλιο

1. Κάθε κράτος μέλος το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία σε έναν από τους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο III-419, παράγραφος 1, γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

2. Εκτίμηση από την Επιτροπή (σε περίπτωση διαφωνίας με την εκτίμηση της Επιτροπής, το κράτος μέλος μπορεί υποβάλει το ζήτημα στο Συμβούλιο)

Η Επιτροπή, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης, επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους. Διαπιστώνει κατά περίπτωση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής και θεσπίζει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη θεσπιστεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας.

Εάν, ωστόσο η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων αυτών και καθορίζει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, επανεξετάζει την αίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του δευτέρου εδαφίου. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής εξακολουθούν να μην πληρούνται, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει το θέμα στο Συμβούλιο, το οποίο αποφαίνεται ως προς την αίτηση.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία

XX/X Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο I-44, παράγραφος 3. Μπορεί επίσης να θεσπίσει, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, τα μεταβατικά μέτρα που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο.

Ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ: ζητείται η γνώμη του Υπουργού Εξωτερικών

2. Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο, στον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης και στην Επιτροπή.

Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους, μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης και αφού διαπιστώσει, όπου απαιτείται, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, μπορεί επίσης να θεσπίσει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη εκδοθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας. Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που

πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων και τάσσει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης συμμετοχής.

Στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ: Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα

U Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα και σύμφωνα με το άρθρο Ι-44, παράγραφος 3.

Δαπάνες πέραν των διοικητικών

Άρθρο ΙΙΙ-421 (πρώην άρθρο 44Α ΣΕΕ)

- Τα συμμετέχοντα κράτη βαρύνονται με τις δαπάνες, εκτός εάν αποφασιστεί κάτι άλλο

Οι δαπάνες που απορρέουν από την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας, πέραν των διοικητικών εξόδων των θεσμικών οργάνων, βαρύνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εκτός εάν το Συμβούλιο με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

Ρήτρα εμβάθυνσης

Άρθρο ΙΙΙ-422 (νέο)

Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα ότι θα λαμβάνει αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία

U 1. Όταν διάταξη του Συντάγματος, η οποία ενδέχεται να εφαρμοστεί στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο Ι-44, παράγραφος 3, μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση που προβλέπει ότι θα αποφασίζει ειδική πλειοψηφία.

Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το ΕΚ, ότι θα εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία αντί της ειδικής νομοθετικής διαδικασίας

*U** 2. Όταν διάταξη του Συντάγματος, η οποία ενδέχεται να εφαρμοστεί στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς νόμους ή νόμους-πλαίσιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο Ι-44, παράγραφος 3, μπορεί να ορίσει ότι θα αποφασίζει με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Δεν εφαρμόζεται στον τομέα της άμυνας

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται επί αποφάσεων που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή επιπτώσεις στον τομέα της άμυνας.

Άρθρο ΙΙΙ-423 (πρώην άρθρο 45 ΣΕΕ)

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξασφαλίζουν τη συνοχή

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξασφαλίζουν τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, καθώς και τη συνοχή των δράσεων αυτών με τις πολιτικές της Ένωσης, και συνεργάζονται προς τον σκοπό αυτόν.

ΤΙΤΛΟΣ VII
ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα

Το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, θεσπίζει ειδικό καθεστώς για την εφαρμογή του Συντάγματος κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, έπειτα από διαβούλευση με το ΕΚ

Άρθρο III-424 (πρώην άρθρο 299, παράγραφος 2 και 3 ΣΕΚ)

*X**

Λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική οικονομική και κοινωνική κατάσταση της Γουαδελούπης, της Γαλλικής Γουιάνας, της Μαρτινίκας, της Ρεϊνιόν, των Αζορών, της Μαδέρας και των Καναρίων Νήσων, η οποία επιδεινώνεται από τη μεγάλη απόσταση, τον νησιωτικό τους χαρακτήρα, τη μικρή έκταση, τη δύσκολη μορφολογία και το δυσμενές κλίμα, και την οικονομική εξάρτηση από μικρό αριθμό προϊόντων, που αποτελούν προβλήματα μόνιμα και σωρευτικά τα οποία αναχαιτίζουν σημαντικά την ανάπτυξή τους, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς νόμους, νόμους-πλαίσιο, κανονισμούς και αποφάσεις που αποσκοπούν ιδίως στον καθορισμό των προϋποθέσεων εφαρμογής του Συντάγματος στις περιοχές αυτές, συμπεριλαμβανομένων των κοινών πολιτικών. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι πράξεις που αναφέρει το πρώτο εδάφιο αφορούν ιδίως την τελωνειακή και εμπορική πολιτική, τη φορολογική πολιτική, τις ελεύθερες ζώνες, τη γεωργική και την αλιευτική πολιτική, τους όρους προμήθειας πρώτων υλών και βασικών καταναλωτικών αγαθών, τις κρατικές ενισχύσεις και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στα διαρθρωτικά ταμεία και στα οριζόντια προγράμματα της Ένωσης.

Το Συμβούλιο θεσπίζει τις πράξεις του πρώτου εδαφίου λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς των εξόχως απόκεντρων περιοχών, χωρίς ωστόσο να υπονομεύεται η ακεραιότητα και η συνοχή της έννομης τάξης της Ένωσης, μεταξύ άλλων στους τομείς της εσωτερικής αγοράς και των κοινών πολιτικών.

Δικαιώματα ιδιοκτησίας

Δεν θίγεται το εθνικό καθεστώς ιδιοκτησίας

Άρθρο III-425 (πρώην άρθρο 295 ΣΕΚ)

Το Σύνταγμα δεν προδικάζει με κανένα τρόπο το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη.

Η Ένωση μπορεί να αποκτά περιουσία και να παρίσταται ενώπιον των δικαστηρίων

Άρθρο III-426 (πρώην άρθρο 282 ΣΕΚ)

Η Ένωση έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται από τις εθνικές νομοθεσίες στα νομικά πρόσωπα. Επιτρέπεται ιδίως να αποκτά ή να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να έχει ικανότητα διαδίκου. Προς τον σκοπό αυτό, η Ένωση αντιπροσωπεύεται από την Επιτροπή. Ωστόσο, αντιπροσωπεύεται από το κάθε θεσμικό όργανο, δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας του, για τα θέματα που αφορούν την αντίστοιχη λειτουργία του.

Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης

Συνήθης νομοθετική διαδικασία με ειδική πλειοψηφία

Άρθρο III-427 (πρώην άρθρο 282 ΣΕΚ)

*X***

Ευρωπαϊκός νόμος θεσπίζει τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ένωσης και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ένωσης. Εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τα οικεία θεσμικά όργανα.

Άρθρο III-428 (πρώην άρθρο 284 ΣΕΚ)

Η Επιτροπή μπορεί να συλλέγει κάθε πληροφορία

Απλή πλειοψηφία - Η Επιτροπή, για να εκπληρώσει τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί, μπορεί να συλλέγει κάθε πληροφορία και να προβαίνει σε όλους τους αναγκαίους ελέγχους εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει ευρωπαϊκός κανονισμός ή ευρωπαϊκή απόφαση που εκδίδεται από το Συμβούλιο με απλή πλειοψηφία.

Στατιστικές

Όροι εκπόνησης στατιστικών με συνήθη νομοθετική διαδικασία (ειδική πλειοψηφία)

Απόρρητο

Άρθρο III-429 (πρώην άρθρο 285 ΣΕΚ)

*X***

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τα μέτρα για την εκπόνηση στατιστικών, εφόσον τούτο απαιτείται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της Ένωσης.

2. Η εκπόνηση των στατιστικών χαρακτηρίζεται από αμεροληψία, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα, επιστημονική ανεξαρτησία, υψηλή σχέση αποτελεσματικότητας/κόστους και τήρηση του στατιστικού απορρήτου. Δεν πρέπει να επιφέρει υπέρογκες επιβαρύνσεις στους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο III-430 (πρώην άρθρο 287 ΣΕΚ)

Τα μέλη των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, τα μέλη των επιτροπών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης οφείλουν, ακόμα και μετά τη λήξη της υπηρεσιακής τους σχέσης, να μη διαδίδουν πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα, ιδίως πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις, τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά τους στοιχεία.

Συμβατική ευθύνη

Η Ένωση ευθύνεται για ζημιές και έχει

Άρθρο III-431 (πρώην άρθρο 288 ΣΕΚ)

Η συμβατική ευθύνη της Ένωσης διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στην οικεία σύμβαση.

συμβατική ευθύνη

Στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποχρεούται να αποκαθιστά, σύμφωνα με τις γενικές αρχές δικαίου που είναι κοινές στα δίκαιο των κρατών μελών, τις ζημίες που προξενεί η ίδια ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η προσωπική ευθύνη των υπαλλήλων έναντι της Ένωσης διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ή του καθεστώτος που εφαρμόζεται σε αυτούς.

Έδρα

Καθορίζεται με κοινή συμφωνία, βλ. Πρωτόκολλο 6

Άρθρο III-432 (πρώην άρθρο 289 ΣΕΚ)

U

Η έδρα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ορίζεται με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών.

Γλώσσες

*Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις **ομόφωνα***

Άρθρο III-433 (πρώην άρθρο 290 ΣΕΚ)

U

Το Συμβούλιο εκδίδει ομόφωνα ευρωπαϊκό κανονισμό που καθορίζει το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προνόμια και ασυλίες

Άρθρο III-434 (πρώην άρθρο 291 ΣΕΚ)

Η Ένωση απολαύει, στην επικράτεια των κρατών μελών, των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της, υπό τους όρους που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το αυτό ισχύει για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Άρθρο III-435 (πρώην άρθρο 307 ΣΕΚ)

Οι συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και τρίτων χωρών πριν από το 1958 ή πριν από την προσχώρηση των νέων κρατών μελών δεν θίγονται από το Σύνταγμα

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις που συνήφθησαν προ της 1ης Ιανουαρίου 1958 ή, για τα κράτη που προσχωρούν, προ της ημερομηνίας της προσχώρησής τους, μεταξύ ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών αφενός και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών αφετέρου, δεν θίγονται από το Σύνταγμα.

Τα κράτη μέλη αίρουν τα ασυμβίβαστα

Κατά το μέτρο που οι συμβάσεις αυτές δεν συμβιβάζονται με το Σύνταγμα, το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κάνουν χρήση όλων των πρόσφορων μέτρων για να άρουν τα διαπιστωθέντα ασυμβίβαστα. Εν ανάγκη, τα κράτη μέλη παρέχουν προς τον σκοπό αυτό αμοιβαίως τη συνδρομή τους και υιοθετούν, κατά περίπτωση, κοινή στάση.

Κατά την εφαρμογή των συμβάσεων της πρώτης παραγράφου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τους το γεγονός ότι τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί κάθε κράτος μέλος με το Σύνταγμα αποτελούν συστατικό στοιχείο της Ένωσης και επομένως είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με τη σύσταση θεσμικών οργάνων, προικισμένων με αρμοδιότητες δυνάμει του Συντάγματος, καθώς και με την παραχώρηση όμοιων πλεονεκτημάτων από όλα τα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο III-436 (πρώην άρθρο 296 ΣΕΚ)

U

Το Σύνταγμα δεν αντιτίθεται:

1. Το Σύνταγμα δεν αντιτίθεται προς τους εξής κανόνες:

- στην παροχή πληροφοριών σχετικά με την εθνική ασφάλεια των κρατών μελών

α) κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του,

- στη λήψη αποφάσεων από τα κράτη μέλη για την παραγωγή και εμπορία πολεμικού υλικού, εκτός αν αλλοιώνονται οι όροι του ανταγωνισμού σε μη στρατιωτικούς τομείς

β) κάθε κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας του, που αφορούν την παραγωγή ή εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να αλλοιώνουν τους όρους του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς σχετικά με τα προϊόντα που δεν προορίζονται ειδικά για στρατιωτικούς σκοπούς.

Οι αποφάσεις για αλλαγές στον πίνακα των στρατιωτικών προϊόντων λαμβάνονται ομόφωνα από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής

2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει ομόφωνα ευρωπαϊκή απόφαση για την τροποποίηση του πίνακα της 15ης Απριλίου 1958, ο οποίος αφορά τα προϊόντα για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1, στοιχείο β).

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ IV
ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση των προηγούμενων Συνθηκών

Άρθρο IV-437(νέο)
Κατάργηση των προηγούμενων Συνθηκών

Όλες οι προηγούμενες Συνθήκες καταργούνται, περιλαμβανομένων των πρωτοκόλλων, εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί ή επαναλαμβάνονται στο παρόν Σύνταγμα

1. Η παρούσα Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης καταργεί τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και, υπό τους όρους που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις πράξεις και τις συνθήκες που συμπλήρωσαν ή τροποποίησαν τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πράξεις και συνθήκες που τις συμπλήρωσαν ή τις τροποποίησαν με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι Συνθήκες Προσχώρησης:

α) του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας,

β) της Ελληνικής Δημοκρατίας,

γ) του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας,

δ) της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, και

ε) της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας καταργούνται.

Ωστόσο:

- οι διατάξεις των Συνθηκών που αναφέρουν τα στοιχεία α) έως δ) οι οποίες περιλαμβάνονται ή αναφέρονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Συνθήκες και Πράξεις προσχώρησης του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, και της Αυστριακής

Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας παραμένουν σε ισχύ και τα έννομα αποτελέσματά τους διατηρούνται σύμφωνα με αυτό το Πρωτόκολλο,

- οι διατάξεις της Συνθήκης που αναφέρει το στοιχείο ε) οι οποίες περιλαμβάνονται ή αναφέρονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τη Συνθήκη και την Πράξη προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας παραμένουν σε ισχύ και τα έννομα αποτελέσματά τους διατηρούνται σύμφωνα με αυτό το Πρωτόκολλο.

Νομική συνέχεια

Άρθρο IV-438 (νέο):
Διαδοχή και νομική συνέχεια

Ίδρυση νέας Ένωσης

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύεται με την παρούσα Συνθήκη διαδέχεται την Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η Ένωση διαδέχεται τις Κοινότητες σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, εκτός εάν παραβιάζουν τις διατάξεις του νέου Συντάγματος

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου IV-439, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί που υπάρχουν κατά την έναρξη της ισχύος της παρούσας Συνθήκης ασκούν, υπό τη σύνθεση που έχουν κατά την ημερομηνία αυτή, τις αρμοδιότητές τους κατά την έννοια της παρούσας Συνθήκης, για όσο διάστημα δεν έχουν θεσπιστεί νέες διατάξεις κατ' εφαρμογήν της ή έως της λήξης της θητείας τους.

3. Οι πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών, οι οποίες θεσπίστηκαν βάσει των Συνθηκών και των πράξεων που καταργούνται με το άρθρο IV-437 εξακολουθούν να ισχύουν. Τα έννομα αποτελέσματά τους διατηρούνται έως ότου οι πράξεις αυτές καταργηθούν, ακυρωθούν ή τροποποιηθούν κατ' εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης. Το αυτό ισχύει και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών βάσει των Συνθηκών και πράξεων που καταργούνται με το άρθρο IV-437.

Τα άλλα στοιχεία του κοινοτικού κεκτημένου και του κεκτημένου της Ένωσης τα οποία ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας Συνθήκης, ιδίως οι διοργανικές συμφωνίες, οι αποφάσεις και συμφωνίες που έχουν συναφθεί από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, οι συμφωνίες που έχουν συναφθεί από τα κράτη μέλη σχετικά με τη λειτουργία της Ένωσης ή της Κοινότητας ή που συνδέονται με τη δράση αυτών, οι δηλώσεις, συμπεριλαμβανομένων των δηλώσεων που έγιναν στο πλαίσιο των διακυβερνητικών διασκέψεων, καθώς και τα ψηφίσματα ή άλλες θέσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου και εκείνες

που αφορούν την Ένωση ή την Κοινότητα που υιοθετήθηκαν με κοινή συμφωνία από τα κράτη μέλη, διατηρούνται επίσης σε ισχύ εφόσον δεν καταργηθούν ή τροποποιηθούν.

Διατηρείται η νομολογία του «κεκτημένου»

4. Η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών και των πράξεων που καταργούνται με το άρθρο IV-437, καθώς και των πράξεων και συμβάσεων που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή τους, παραμένει, τηρουμένων των αναλογιών, η πηγή ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης και ιδίως των αντίστοιχων διατάξεων του Συντάγματος.

5. Η συνέχεια των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συνθήκης εξασφαλίζεται τηρουμένου του Συντάγματος. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για τις διαδικασίες αυτές λαμβάνουν κάθε κατάλληλο μέτρο για τον σκοπό αυτό.

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο IV-439 (νέο)
Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με ορισμένα θεσμικά όργανα

Πρωτόκολλο αριθ. 34 σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις

Οι μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν λαμβάνουν μέρος στην ψηφοφορία όλα τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου, και τη σύνθεση της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, προβλέπονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις για τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης.

Πεδίο εδαφικής εφαρμογής

Άρθρο IV-440 (πρώην άρθρο 299, παράγραφος 2 και 3 ΣΕΚ)
Πεδίο εδαφικής εφαρμογής

U

Όλα τα κράτη μέλη

(Η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Τουρκία έχουν υπογράψει το Σύνταγμα ως υποψήφιες χώρες)

1. Η παρούσα Συνθήκη εφαρμόζεται στο Βασίλειο του Βελγίου, στην Τσεχική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Δανίας, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στην Ελληνική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Ιρλανδία, στην Ιταλική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Λεττονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας, στη Δημοκρατία της Μάλτας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στη Σλοβακική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Φινλανδίας, στο Βασίλειο της Σουηδίας και στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

Υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα Αζόρες, Μαδέρα, Κανάριοι Νήσοι

2. Η παρούσα Συνθήκη εφαρμόζεται στη Γουαδελούπη, στη Γαλλική Γουιάνα, στη Μαρτινίκα, στις Αζόρες, στη Μαδέρα και στις Καναρίους Νήσους, σύμφωνα με το άρθρο III-424.

Καθεστώς σύνδεσης

3. Για τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, ο κατάλογος των οποίων περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, ισχύει το ιδιαίτερο καθεστώς σύνδεσης που ορίζεται στο Μέρος III, τίτλος IV.

Δεν εφαρμόζεται στις υπερπόντιες χώρες του Ηνωμένου Βασιλείου

Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας και δεν αναφέρονται στον ανωτέρω κατάλογο.

Εφαρμόζεται στα ευρωπαϊκά εδάφη τα οποία εκπροσωπούνται από ένα κράτος μέλος

4. Η παρούσα Συνθήκη εφαρμόζεται στα ευρωπαϊκά εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων υπεύθυνο είναι ένα κράτος μέλος.

Νησιά Åland

5. Η παρούσα Συνθήκη εφαρμόζεται στα νησιά Åland με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονταν αρχικά στη συνθήκη που αναφέρει το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο δ), και οι οποίες περιλαμβάνονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Συνθήκες και Πράξεις προσχώρησης του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας και τη Πορτογαλικής Δημοκρατίας, και της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

Το Σύνταγμα δεν εφαρμόζεται στις Φερόες Νήσους (ή στη Γροιλανδία, γιατί δεν είναι ευρωπαϊκό έδαφος)

Δεν εφαρμόζεται στις βάσεις του Ηνωμένου Βασιλείου στην Κύπρο

6. Κατά παρέκκλιση από τις προηγούμενες παραγράφους:

α) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις Φερόες Νήσους.

β) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στο Ακρωτήρι και στη Δεκέλεια, που αποτελούν περιοχές των κυρίαρχων βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, παρά μόνο στον αναγκαίο βαθμό για να διασφαλισθεί η εφαρμογή του καθεστώτος που προβλεπόταν αρχικά στο Πρωτόκολλο αριθ. 3 για τις περιοχές των κυρίαρχων βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, το οποίο προσαρτάται στην Πράξη προσχώρησης που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Συνθήκης που αναφέρει το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο ε) και η οποία περιλαμβάνεται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τη Συνθήκη και την Πράξη προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας.

Εφαρμόζεται μερικώς στη Νήσο Μαν και στις αγγλονορμανδικές νήσους

γ) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις αγγλονορμανδικές νήσους και στη νήσο Μαν παρά μόνο στον αναγκαίο βαθμό για να διασφαλισθεί η εφαρμογή του καθεστώτος που προβλεπόταν αρχικά για τις νήσους αυτές στη συνθήκη που αναφέρει το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο α) και η οποία περιλαμβάνεται στον Τίτλο 2, τμήμα 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις Συνθήκες και Πράξεις προσχώρησης του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, και της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, μπορεί να τροποποιήσει το καθεστώς των ΥΧΕ

7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, δύναται να θεσπίσει ευρωπαϊκή απόφαση, η οποία τροποποιεί το καθεστώς, έναντι της Ένωσης, χώρας ή εδάφους της Δανίας, της Γαλλίας ή των Κάτω Χωρών των παραγράφων 2 και 3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.

Περιφερειακές ενώσεις

Άρθρο IV-441 (πρώην άρθρο 306 ΣΕΚ)
Περιφερειακές ενώσεις

Αναγνώριση της ένωσης μεταξύ Βελγίου, Λουξεμβούργου και Κάτω Χωρών
- καμία αναφορά στη Σκανδιναβική Ένωση

Η παρούσα Συνθήκη δεν εμποδίζει την ύπαρξη και την ολοκλήρωση των περιφερειακών ενώσεων μεταξύ Βελγίου και Λουξεμβούργου καθώς και μεταξύ Βελγίου, Λουξεμβούργου και Κάτω Χωρών, εφόσον οι στόχοι των περιφερειακών αυτών ενώσεων δεν επιτυγχάνονται με την εφαρμογή της εν λόγω Συνθήκης.

Τα Πρωτόκολλα έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς με τα άρθρα της Συνθήκης

Άρθρο IV-442 (πρώην άρθρο 311 ΣΕΚ)
Πρωτόκολλα και Παραρτήματα

Τα παλαιά πρωτόκολλα καταργούνται εάν δεν προσαρτώνται στο παρόν

Τα Πρωτόκολλα και Παραρτήματα της παρούσας Συνθήκης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

Αναθεώρηση της Συνθήκης

Άρθρο IV-443 (πρώην άρθρο 48 ΣΕΕ)
Συνήθης διαδικασία αναθεώρησης

Τα κράτη μέλη, το ΕΚ και η Επιτροπή μπορούν

1. Η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχέδια αναθεώρησης της

να υποβάλουν σχέδια αναθεώρησης της Συνθήκης	παρούσας Συνθήκης. Τα σχέδια αυτά διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και κοινοποιούνται στα εθνικά κοινοβούλια.
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία απόφαση για την εξέταση των τροποποιήσεων	*Απλή πλειοψηφία* - 2. Εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, εκδώσει με απλή πλειοψηφία απόφαση υπέρ της εξέτασης των προτεινομένων τροποποιήσεων, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί
Συγκαλείται Συνέλευση	Συνέλευση απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Σε περίπτωση θεσμικών μεταβολών στον νομισματικό τομέα, ζητείται επίσης η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
	U στη Συνέλευση - Η Συνέλευση εξετάζει τα σχέδια αναθεώρησης και εκδίδει με συναίνεση σύσταση προς τη Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που προβλέπεται στην παράγραφο 3.
Το ΕΚ μπορεί να εμποδίσει τη λήψη απόφασης για ΜΗ σύγκληση Συνέλευσης	*Απλή πλειοψηφία και* *** Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με απλή πλειοψηφία, αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να μην συγκαλέσει Συνέλευση, εφόσον η έκταση των τροποποιήσεων δεν το δικαιολογεί. Στην περίπτωση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταρτίζει την εντολή για τη σύγκληση Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών.
Οι τροποποιήσεις καθορίζονται «με κοινή συμφωνία»	3. Η Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου για να καθορισθούν, με κοινή συμφωνία, οι τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στην παρούσα Συνθήκη.
Επικύρωση από όλα τα κράτη μέλη	Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ μετά την επικύρωσή τους από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.
Σύγκληση πρωθυπουργών, εάν ως και το 20% των κρατών μελών δεν επικυρώσει τη Συνθήκη εντός 2 ετών	4. Εάν, μετά παρέλευση δύο ετών από την υπογραφή της Συνθήκης που αναθεωρεί την παρούσα Συνθήκη, τα τέσσερα πέμπτα των κρατών μελών έχουν επικυρώσει την εν λόγω Συνθήκη και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση αυτή, το θέμα παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
Ρήτρα εμβάθυνσης	Άρθρο IV-444 (νέο) Απλουστευμένη διαδικασία αναθεώρησης
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί ομόφωνα να αποφασίσει την αλλαγή της διαδικασίας	*U*** (βέτο)* 1. Όταν το Μέρος III προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα σε συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει ευρωπαϊκή απόφαση που επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία στον συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση.

ψηφοφορίας από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία

Δεν εφαρμόζεται στον τομέα της άμυνας

Η παρούσα παράγραφος δεν έχει εφαρμογή στις αποφάσεις που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή στον τομέα της άμυνας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα ότι θα εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία

Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη απόφασης

*U*** (βέτο)* 2. Όταν το Μέρος III προβλέπει ότι ευρωπαϊκοί νόμοι και ευρωπαϊκοί νόμοι-πλαίσιο εκδίδονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει ευρωπαϊκή απόφαση για την έκδοση αυτών των νόμων ή νόμων-πλαίσιο σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

3. Κάθε πρωτοβουλία που αναλαμβάνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο βάσει των παραγράφων 1 και 2 διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια. Σε περίπτωση αντιθέσεως εθνικού κοινοβουλίου η οποία κοινοποιείται εντός έξι μηνών από την εν λόγω διαβίβαση, η ευρωπαϊκή απόφαση των παραγράφων 1 και 2 δεν εκδίδεται. Ελλείψει αντιθέσεως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω απόφαση.

Απαιτείται η έγκριση του ΕΚ που αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του

Για την έκδοση των ευρωπαϊκών αποφάσεων των παραγράφων 1 και 2, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

Εύκολη η διαδικασία αναθεώρησης των διατάξεων που αφορούν τις εσωτερικές πολιτικές

Δεν απαιτείται σύγκληση Διακυβερνητικής Διάσκεψης

Άρθρο IV-445 (νέο)
Απλουστευμένη διαδικασία αναθεώρησης όσον αφορά τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης

*U**

1. Η κυβέρνηση εκάστου κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχέδια για την ολική ή μερική αναθεώρηση των διατάξεων του Μέρους III, Τίτλος III, σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει ομόφωνα απόφαση για την τροποποίηση του Μέρους III, Τίτλος III (εσωτερικές πολιτικές)

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση η οποία τροποποιεί εν όλω ή εν μέρει τις διατάξεις του Μέρους III, Τίτλος III. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε περίπτωση τροποποιήσεων θεσμικής φύσεως στον νομισματικό τομέα.

Οι τροποποιήσεις πρέπει να εγκριθούν από τα κράτη μέλη…

Η ευρωπαϊκή αυτή απόφαση τίθεται σε ισχύ μόνον μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

...και δεν μπορούν να διευρύνουν τις εξουσίες της Ένωσης

3. Η ευρωπαϊκή απόφαση της παραγράφου 2 δεν μπορεί να αυξάνει τις αρμοδιότητες που απονέμονται στην Ένωση βάσει της παρούσας Συνθήκης.

Διάρκεια

Άρθρο IV-446 (πρώην άρθρα 51 ΣΕΕ και 312 ΣΕΚ)
Διάρκεια

Απεριόριστη

Η παρούσα Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστη διάρκεια.

Επικύρωση και έναρξη ισχύος

Άρθρο IV-447 (πρώην άρθρα 52 ΣΕΕ και 313 ΣΕΚ)
Επικύρωση και έναρξη ισχύος

Η Συνθήκη πρέπει να επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη

1. Η παρούσα Συνθήκη επικυρώνεται από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στην κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

Ημερομηνία έναρξης ισχύος: ***1η Νοεμβρίου 2006***

2. Η παρούσα Συνθήκη αρχίζει να ισχύει την 1η Νοεμβρίου 2006, εφόσον έχουν κατατεθεί όλα τα έγγραφα επικύρωσης ή άλλως την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης του υπογράφοντος κράτους που προέβη τελευταίο στην ενέργεια αυτή.

Γλώσσες

Άρθρο IV-448 (πρώην άρθρα 53 ΣΕΕ και 314 ΣΕΚ)
Αυθεντικά κείμενα και μεταφράσεις

Όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά (αλλά, σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με την ερμηνεία, καλόν είναι να λαμβάνεται υπόψη το γαλλικό κείμενο της Συνθήκης)

1. Η παρούσα Συνθήκη συντάσσεται σε ένα μόνον αντίτυπο στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική, φινλανδική, τσεχική, εσθονική, λεττονική, λιθουανική, ουγγρική, μαλτέζικη, πολωνική, σλοβακική, σλοβενική γλώσσα, όλα τα κείμενα δε είναι εξίσου αυθεντικά. Κατατίθεται στο αρχείο της κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση καθενός από τα άλλα υπογράφοντα κράτη.

2. Η παρούσα Συνθήκη μπορεί εξάλλου να μεταφραστεί σε οποιεσδήποτε άλλες γλώσσες μεταξύ εκείνων που, σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη των κρατών μελών, θεωρούνται επίσημες γλώσσες στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους. Τα συγκεκριμένα κράτη μέλη καταθέτουν επικυρωμένο αντίγραφο των μεταφράσεων αυτών προς φύλαξη στα αρχεία του Συμβουλίου.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Έγινε στο/στη …, στις …

Εναλλακτική Έκθεση

Συνεργασία βασισμένη στις εθνικές δημοκρατίες

Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ

Η αποστολή της Συνέλευσης δεν ολοκληρώθηκε

Οι χαμένοι στόχοι του Λάκεν. Ως μέλη της Συνέλευσης, δεν αποδεχόμαστε το σχέδιο Ευρωπαϊκού Συντάγματος, το οποίο δεν πληροί τις απαιτήσεις της Δήλωσης του Λάκεν του Δεκεμβρίου του 2001.

Η Ένωση δεν προσέγγισε περισσότερο τους πολίτες

Η Δήλωση του Λάκεν αναφέρει ότι **«Εντός της Ένωσης πρέπει να επιδιωχθεί η προσέγγιση μεταξύ των πολιτών της και των ευρωπαϊκών θεσμών».** Η μεταβίβαση μεγαλύτερης εξουσίας λήψης αποφάσεων από τα κράτη μέλη στην Ένωση, όσον αφορά την ποινική δικαιοσύνη και νέους τομείς της εσωτερικής πολιτικής, θα καταστήσει πιο απόμακρη την Ένωση.

Δεν κατέστη σαφέστερος ο καταμερισμός των αρμοδιοτήτων…
…και αποφασίζει το Δικαστήριο της ΕΕ (θα ευνοήσει την μεγαλύτερη ολοκλήρωση)

Η Δήλωση του Λάκεν προσθέτει ότι **«μπορεί να καταστήσουμε διαφανέστερο τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων».** Όμως, η νέα κατηγορία «κοινών αρμοδιοτήτων» δεν διασφαλίζει τον τρόπο με τον οποίο θα μοιράζεται η εξουσία, ιδίως, διότι δεν θα επιτρέπεται, στα κράτη μέλη να νομοθετούν στους τομείς όπου η Ένωση αποφασίζει να δράσει. Σε περίπτωση αμφιβολίας, θα αποφασίζει το Δικαστήριο της ΕΕ στο Λουξεμβούργο.

Η Ένωση είναι υπερβολικά γραφειοκρατική

Η Δήλωση του Λάκεν περιγράφει την Ένωση ως **«υπερβολικά γραφειοκρατική».** Το σχέδιο Συντάγματος δεν εξετάζει τις 100.000 σελίδες του κοινοτικού κεκτημένου και προτείνει μια νέα νομοθετική πράξη, τη «Μη Νομοθετική Πράξη», χάρη στην οποία η μη εκλεγμένη Επιτροπή δύναται να θεσπίζει δεσμευτικούς νόμους.

Δύσχρηστοι και άκαμπτοι θεσμοί

Ευρώπη των Προέδρων

Η Δήλωση του Λάκεν ζητεί **«οι δημοκρατικοί θεσμοί να είναι λιγότερο δύσχρηστοι και άκαμπτοι».** Όμως, το Σύνταγμα απονέμει περισσότερες εξουσίες σε όλα τα σημερινά όργανα της ΕΕ και δημιουργεί μια Ευρώπη των Προέδρων, με περισσότερες θέσεις εργασίας για τους πολιτικούς και λιγότερη επιρροή των πολιτών.

Μικρότερη η επιρροή των εθνικών κοινοβουλίων

Η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στην πράξη

Η Δήλωση του Λάκεν τονίζει την σημασία των εθνικών κοινοβουλίων και η Συνθήκη της Νίκαιας **«υπογράμμισε ότι είναι ανάγκη να εξετασθεί ο ρόλος τους στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα».** Όμως η επιρροή των εθνικών κοινοβουλίων έναντι της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μειώνεται. Ο νέος ρόλος που προτείνεται για αυτά και αφορά τη «διασφάλιση» της συμμόρφωσης προς την αρχή της επικουρικότητας αποτελεί, στην πραγματικότητα, απλώς ένα αίτημα το οποίο μπορεί η Επιτροπή να αγνοήσει. Καμία αρμοδιότητα δεν επανέρχεται στα κράτη μέλη.

Περισσότερες εξουσίες στα θεσμικά όργανα που έχουν εμπλακεί σε υποθέσεις κακοδιαχείρισης, κατασπατάλησης πόρων και απάτης

Η Δήλωση του Λάκεν απευθύνει έκκληση για **«μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα»** στην Ένωση. Όμως το Σύνταγμα συγκεντρώνει περισσότερη εκτελεστική και δημοσιονομική εξουσία στα ίδια όργανα της ΕΕ στα οποία έχουν επανειλημμένως σημειωθεί σκάνδαλα κακής διαχείρισης, σπατάλης και απάτης.

Δεν μελετήθηκαν λύσεις εναλλακτικές της θέσπισης συντάγματος

Η Δήλωση του Λάκεν προτείνει τη δυνατότητα Συντάγματος. **«Τέλος, τίθεται το ερώτημα μήπως αυτή η απλούστευση και αναδιάταξη θα μπορούσε να οδηγήσει εν καιρώ στη θέσπιση ενός συνταγματικού κειμένου στην Ένωση».** Η πρόταση μετατροπής των ισχυουσών διακυβερνητικών Συνθηκών σε ένα νέο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα υιοθετήθηκε αμέσως χωρίς να εξετασθούν ούτε οι εναλλακτικές λύσεις που υπήρχαν ούτε οι μακροπρόθεσμες συνέπειες του εν λόγω εγχειρήματος.

Το Σύνταγμα δημιουργεί ένα κεντρομόλο κράτος

Τέλος, η Δήλωση του Λάκεν είχε ως πρωταρχικό στόχο μια **Δημοκρατική Ευρώπη.** Το σχέδιο Συντάγματος δημιουργεί ένα νέο κεντρομόλο ευρωπαϊκό κράτος, περισσότερο ισχυρό και απόμακρο, με περισσότερους πολιτικούς και γραφειοκρατία και με ευρύτερο χάσμα μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνωμένων. Η Συνθήκη Ευρατόμ συμπεριελήφθη στο Σύνταγμα την τελευταία στιγμή χωρίς να έχει προηγηθεί αναθεώρησή της από ομάδα εργασίας.

Δεν ακολουθήθηκαν δημοκρατικές διαδικασίες:

Το σχέδιο Συντάγματος της ΕΕ δεν καταρτίσθηκε με ομαλές δημοκρατικές μεθόδους

- οι υποψήφιες χώρες δεν εξέφρασαν τη γνώμη τους

- Το Προεδρείο επιφύλαξε ρόλο παρατηρητή στις υποψήφιες χώρες, οι οποίες, ως εκ τούτου, δεν εξέφραζαν τη γνώμη τους.

- μόνο οι τρεις μεγαλύτερες πολιτικές οικογένειες εκπροσωπήθηκαν

- Μόνο τρεις πολιτικές οικογένειες εκπροσωπήθηκαν στο ισχυρό Προεδρείο, το οποίο συνέταξε αυτό το κοντόφθαλμο κείμενο.
- Απορρίφθηκε το δικαίωμα των μελών όσον αφορά τη μετάφραση, διανομή, συζήτηση και ψήφιση των τροπολογιών τους.

- δεν ακολουθήθηκε η συνήθης πολιτική διαδικασία
- έλλειψη εκπροσώπησης

- Δεν εκπροσωπήθηκε στη Συνέλευση το ήμισυ του πληθυσμού που απέρριψε τη Συνθήκη του Μάαστριχτ στη Γαλλία ή τη Συνθήκη της Νίκαιας στην Ιρλανδία. Δεν επετράπη σε κανένα ευρωσκεπτικιστή ή ευρωρεαλιστή να παρακολουθήσει ή να συμμετάσχει στις εργασίες του Προεδρείου ή των επικουρικών γραμματειών του.

Ο κ. Giscard δεν επέτρεψε δημοκρατικές διαδικασίες και την κανονική ψηφοφορία στη Συνέλευση. Το σχέδιο Συντάγματος αντιβαίνει προς όλες τις δημοκρατικές αρχές. Επιθυμούμε νέο σχέδιο από μια περισσότερο

αντιπροσωπευτική και δημοκρατική ως προς το περιεχόμενο και τις διαδικασίες Συνέλευση.

Πρέπει να συγκληθεί νέα Συνέλευση

15 σημεία για την Ευρώπη των Δημοκρατιών

Υποβάλλουμε τα ακόλουθα 15 σημεία στους Πρωθυπουργούς μας και στους λοιπούς πολίτες προς εξέταση.

Η ΕΕ πρέπει να οργανωθεί ως διακοινοβουλευτική συνεργασία

1. ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δεν θα διαθέτει Σύνταγμα. Αντί αυτού, η Ευρώπη πρέπει να οργανωθεί σε διακοινοβουλευτική βάση με μια Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία. Κατά συνέπεια, θα δημιουργηθεί η Ευρώπη των Δημοκρατιών (ΕΔ) αντί της υπάρχουσας ΕΕ. Εάν η ΕΕ πρέπει να μετονομασθεί, το νέο της όνομα θα πρέπει να είναι Ευρώπη των Δημοκρατιών.

Η ΕΕ πρέπει να εστιάσει μόνο σε διασυνοριακά ζητήματα

2. ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΣΥΝΘΗΚΗ. Οι σημερινές 100.000 σελίδες του κοινοτικού κεκτημένου που καλύπτουν την ΕΕ και τον ΕΟΧ πρέπει να απλουστευθούν ριζικά και να δοθεί προσοχή στα διασυνοριακά θέματα, για τα οποία τα εθνικά κοινοβούλια δεν μπορούν να ενεργήσουν μόνα τους με αποτελεσματικό τρόπο. Οι αποφάσεις σχετικά με την επικουρικότητα θα λαμβάνονται από τα εθνικά κοινοβούλια.

Άνοιγμα σε όλες τις δημοκρατικές χώρες

3. ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ. Κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο έχει υπογράψει και, ως εκ τούτου, σέβεται πλήρως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δύναται να καταστεί μέλος της ΕΔ.

Απλουστευμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων:
- δύο είδη νομοθετικών πράξεων
- πλειοψηφία = 75 % των χωρών

4. ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ. Οι 30 διαφορετικοί τρόποι που χρησιμοποιεί σήμερα η ΕΕ για τη λήψη αποφάσεων θα μειωθούν σε δύο: νόμους και συστάσεις. Όπου εφαρμόζεται η ειδική πλειοψηφία, θα απαιτείται το 75% των ψήφων υπέρ της πρότασης, εκτός εάν ορίζεται άλλως.

Δικαίωμα αρνησικυρίας των εθνικών κοινοβουλίων

5. ΑΡΝΗΣΙΚΥΡΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΙΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ. Οι νόμοι θα είναι έγκυροι μόνο εφόσον έχουν θεσπισθεί από τα εθνικά κοινοβούλια, τα οποία θα έχουν δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά ζητήματα που θεωρούν σημαντικά.

Νομοθεσία μόνο επί ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος

Πάντοτε χρήση ελάχιστων

6. ΚΟΙΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ. Οι νόμοι θα αφορούν τους κανόνες για την Κοινή Αγορά και ορισμένα κοινά ελάχιστα πρότυπα για την προστασία των εργαζομένων, των καταναλωτών, της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Σε άλλους τομείς, η ΕΔ θα είναι αρμόδια να διατυπώνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη, τα οποία θα έχουν,

προτύπων	πάντως, την ευχέρεια να καθορίζουν υψηλότερα πρότυπα.
Ομάδα χωρών μπορεί να αναπτύξει στενότερη συνεργασία	7. ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ. Η ΕΔ δύναται να εγκρίνει, ομόφωνα, την ευέλικτη συνεργασία των κρατών που επιθυμούν να αναπτύξουν στενότερη συνεργασία. Επίσης, η ΕΔ θα αναγνωρίζει και θα υποστηρίζει τους πανευρωπαϊκούς οργανισμούς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης.
Όλες οι διαδικασίες και τα έγγραφα ανοικτά εκτός εάν αποφασιστεί εξαίρεση με ειδική πλειοψηφία	8. ΑΝΟΙΓΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων και τα σχετικά έγγραφα θα είναι ανοικτά και προσιτά, εκτός εάν συντρέχουν βάσιμοι λόγοι εξαίρεσης οι οποίοι θα επιβεβαιώνονται με ειδική πλειοψηφία.
Απλουστευμένη ψηφοφορία *- μία ψήφος ανά χώρα* *- πλειοψηφία = 75% των χωρών που εκπροσωπούν το 50% του πληθυσμού της Ένωσης*	9. ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ. Θα εφαρμόζεται απλουστευμένο σύστημα ψηφοφορίας στο Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει κάθε κράτος μέλος με μία ψήφο στο Συμβούλιο ΕΔ. Οι αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία θα απαιτούν την υποστήριξη χωρών των οποίων ο συνολικός πληθυσμός θα υπερβαίνει το ήμισυ του συνολικού πληθυσμού της ΕΔ.
Εθνικά κοινοβούλια: *- εκλέγουν τον επίτροπό τους* *- επιλέγουν από κοινού τον Πρόεδρο της Επιτροπής* *- εγκρίνουν το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα*	10. ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΕΚΛΕΓΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ. Κάθε εθνικό κοινοβούλιο θα εκλέγει το οικείο μέλος της Επιτροπής. Ο Επίτροπος θα συμμετέχει στις εργασίες των Ευρωπαϊκών Εξεταστικών Επιτροπών του εθνικού κοινοβουλίου. Τα εθνικά κοινοβούλια θα έχουν το δικαίωμα να απαλλάσσουν τον οικείο Επίτροπο από τα καθήκοντά του. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής θα εκλέγεται από τα εθνικά κοινοβούλια. Τα εθνικά κοινοβούλια θα αποφασίζουν σχετικά με το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα και η Επιτροπή θα εκτελεί χρέη Γραμματείας του Συμβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων.
Το Δικαστήριο δεν νομοθετεί	11. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΕΝ ΘΑ ΝΟΜΟΘΕΤΕΙ. Θα περιοριστεί η νομοθετική δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του Λουξεμβούργου, το οποίο θα σέβεται την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
Σύναψη εμπορικών συμφωνιών και συμφωνιών για βοήθεια προς τρίτες χώρες	12. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ. Τα κράτη μέλη και η ΕΔ δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες εταιρικής σχέση αμοιβαίου ενδιαφέροντος με κράτη ή ομάδες κρατών. Η ΕΔ θα σέβεται την κοινοβουλευτική δημοκρατία των εταίρων της και θα μπορεί να ενισχύει τους φτωχότερους εξ αυτών με χρηματοδοτικές συνδρομές, ενθαρρύνοντας, παράλληλα, τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου.
Καλύτερος έλεγχος	13. ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, το Ελεγκτικό Συνέδριο και οι Επιτροπές Δημοσιονομικού Ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων θα έχουν πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα και όλους τους δημοσιονομικούς

λογαριασμούς.

Ισότητα των γλωσσών

14. ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ. Κατά τη νομοθετική διαδικασία, όλες οι επίσημες γλώσσες της ΕΔ θα αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Η ΕΔ δεν διαθέτει στρατό

ΟΗΕ και ΟΑΣΕ δίνουν εντολή στην ΕΔ

15. ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ. Η ΕΔ δεν θα διαθέτει δικό της στρατό. Οι επιχειρήσεις ειρήνευσης και διατήρησης της ειρήνης θα αποφασίζονται με εντολή των Ηνωμένων Εθνών και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ της κοινής άμυνας μέσω του ΝΑΤΟ, της ανεξάρτητης άμυνας ή της ουδετερότητας.

Εισήγηση των μελών της Συνέλευσης:
Abitbol, William - (Αναπληρωματικό μέλος) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Bonde, Jens-Peter - (Μέλος) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Dalgaard, Per - (Αναπληρωματικό μέλος) Δανία - Κοινοβούλιο
Gormley, John - (Αναπληρωματικό μέλος) Ιρλανδία - Κοινοβούλιο
Heathcoat-Amory, David - (Μέλος) - ΗΒ - Κοινοβούλιο
Seppanen, Esko - (Αναπληρωματικό μέλος) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Skaarup, Peter - (Μέλος) Δανία - Κοινοβούλιο
Zahradil, Jan - (Μέλος) Τσεχική Δημοκρατία - Κοινοβούλιο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

- Για το Σύνταγμα της ΕΕ

Το Σύνταγμα της ΕΕ	**Συνθήκη της Νίκαιας - ΣΕΕ/ΣΕΚ**	**Συνθήκη του Μάαστριχτ - ΣΕΕ/ΣΕΚ**
Μέρος Ι		
Τίτλος Ι		
Άρθ. Ι-1	Άρθ. 1 (και 49) ΣΕΕ	Άρθ. Α (και Ξ) ΣΕΕ
Άρθ. Ι-2	Άρθ. 6 §1 ΣΕΕ	Άρθ. ΣΤ §1 ΣΕΕ
Άρθ. Ι-3	Άρθ. 2 (και 6 §4) ΣΕΕ και 2 ΣΕΚ	Άρθ. Β (και ΣΤ §3) ΣΕΕ και 2 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-4	Άρθ. 12 ΣΕΚ	Άρθ. 6 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-5	Άρθ. 6 §3 ΣΕΕ και 10 ΣΕΚ	Άρθ. ΣΤ §1 ΣΕΕ και 5 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-6*		
Άρθ. Ι-7	Άρθ. 281 ΣΕΚ	Άρθ. 210 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-8*		
Τίτλος ΙΙ		
Άρθ. Ι-9	Άρθ. 6 §2 ΣΕΕ	Άρθ. ΣΤ §2 ΣΕΕ
Άρθ. Ι-10	Άρθ. 17 ΣΕΚ Άρθ. 18 ΣΕΚ Άρθ. 19 ΣΕΚ Άρθ. 20 ΣΕΚ Άρθ. 21 ΣΕΚ	Άρθ. 8 ΣΕΚ Άρθ. 8Α ΣΕΚ Άρθ. 8Β ΣΕΚ Άρθ. 8Γ ΣΕΚ Άρθ. 8Δ ΣΕΚ
Τίτλος ΙΙΙ		
Άρθ. Ι-11	Άρθ. 5 ΣΕΚ	Άρθ. 3Β ΣΕΚ
Άρθ. Ι-12*		
Άρθ. Ι-13*		
Άρθ. Ι-14*		
Άρθ. Ι-15	Άρθ. 98 ΣΕΚ Άρθ. 99 ΣΕΚ Άρθ. 100 ΣΕΚ Άρθ. 101 ΣΕΚ Άρθ. 102 ΣΕΚ Άρθ. 103 ΣΕΚ Άρθ. 104 ΣΕΚ Άρθ. 105 ΣΕΚ Άρθ. 106 ΣΕΚ Άρθ. 107 ΣΕΚ Άρθ. 108 ΣΕΚ Άρθ. 109 ΣΕΚ Άρθ. 110 ΣΕΚ Άρθ. 111 ΣΕΚ Άρθ. 112 ΣΕΚ	Άρθ. 102Α ΣΕΚ Άρθ. 103 ΣΕΚ Άρθ. 103Α ΣΕΚ Άρθ. 104 ΣΕΚ Άρθ. 104Α ΣΕΚ Άρθ. 104Β ΣΕΚ Άρθ. 104Γ ΣΕΚ Άρθ. 105 ΣΕΚ Άρθ. 105Α ΣΕΚ Άρθ. 106 ΣΕΚ Άρθ. 107 ΣΕΚ Άρθ. 108 ΣΕΚ Άρθ. 108Α ΣΕΚ Άρθ. 109 ΣΕΚ Άρθ. 109Α ΣΕΚ

	Άρθ. 113 ΣΕΚ Άρθ. 114 ΣΕΚ Άρθ. 115 ΣΕΚ Άρθ. 116 ΣΕΚ Άρθ. 117 ΣΕΚ Άρθ. 118 ΣΕΚ Άρθ. 119 ΣΕΚ Άρθ. 120 ΣΕΚ Άρθ. 121 ΣΕΚ Άρθ. 122 ΣΕΚ Άρθ. 123 ΣΕΚ Άρθ. 124 ΣΕΚ Άρθ. 125 ΣΕΚ Άρθ. 126 ΣΕΚ Άρθ. 127 ΣΕΚ Άρθ. 128 ΣΕΚ Άρθ. 129 ΣΕΚ Άρθ. 130 ΣΕΚ	Άρθ. 109Β ΣΕΚ Άρθ. 109Γ ΣΕΚ Άρθ. 109Δ ΣΕΚ Άρθ. 109Ε ΣΕΚ Άρθ.109ΣΤ ΣΕΚ Άρθ. 109Ζ ΣΕΚ Άρθ. 109Η ΣΕΚ Άρθ. 109Θ ΣΕΚ Άρθ. 109Ι ΣΕΚ Άρθ. 109Κ ΣΕΚ Άρθ. 109Λ ΣΕΚ Άρθ. 109Μ ΣΕΚ Άρθ. 109n ΣΕΚ Άρθ. 109o ΣΕΚ Άρθ. 109p ΣΕΚ Άρθ. 109q ΣΕΚ Άρθ. 109r ΣΕΚ Άρθ. 109s ΣΕΚ
Άρθ. Ι-16	Άρθ. 11 και 17 ΣΕΕ	Άρθ. Ι.1 και Ι.7 ΣΕΕ
Άρθ. Ι-17*		
Άρθ. Ι-18	Άρθ. 308 ΣΕΚ	Άρθ. 235 ΣΕΚ
Τίτλος IV*		
Άρθ. Ι-19	Άρθ. 3 § 1 ΣΕΕ και 7 § 1 ΣΕΚ	Άρθ. Γ ΣΕΕ και άρθ. 4 §1 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-20	Άρθ. 189 ΣΕΚ Άρθ. 190 ΣΕΚ Άρθ. 192 ΣΕΚ Άρθ. 197 ΣΕΚ	Άρθ. 137 ΣΕΚ Άρθ. 138 ΣΕΚ Άρθ. 138Β ΣΕΚ Άρθ. 140 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-21	Άρθ. 4 ΣΕΕ	Άρθ. Δ ΣΕΕ
Άρθ. Ι-22*		
Άρθ. Ι-23	Άρθ. 202 ΣΕΚ Άρθ. 203 ΣΕΚ	Άρθ. 145 ΣΕΚ Άρθ. 146 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-24	Άρθ. 203 ΣΕΚ	Άρθ. 146 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-25	Άρθ. 205 ΣΕΚ	Άρθ. 148 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-26	Άρθ. 201 ΣΕΚ Άρθ. 211 ΣΕΚ Άρθ. 213 ΣΕΚ Άρθ. 214 §1 ΣΕΚ Άρθ. 274 ΣΕΚ	Άρθ. 144 ΣΕΚ Άρθ. 155 ΣΕΚ Άρθ. 157 ΣΕΚ Άρθ. 158 §1 ΣΕΚ Άρθ. 205 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-27	Άρθ. 214 ΣΕΚ Άρθ. 217 ΣΕΚ	Άρθ. 158 ΣΕΚ Άρθ. 161 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-28*		
Άρθ. Ι-29	Άρθ. 220 έως 224 ΣΕΚ	Άρθ. 164 έως 168 ΣΕΚ
Άρθ. Ι-30	Άρθ. 8 ΣΕΚ (και άρθ. 105, 106, 107, 108, 110 και 112 ΣΕΚ)	Άρθ. 4Α ΣΕΚ (και άρθ. 105, 105Α, 106, 107, 108Α και 109Α ΣΕΚ)
Άρθ. Ι-31	Άρθ. 246 ΣΕΚ (και άρθ. 247 και	Άρθ. 188Α ΣΕΚ (και άρθ. 188Β και 188Γ

	248 ΣΕΚ)	ΣΕΚ)
Άρθ. I-32	Άρθ. 7 §2, 257, 258 και 263 ΣΕΚ	Άρθ. 4 §1, 193, 194 και 198Α ΣΕΚ
Τίτλος V		
Άρθ. I-33	Άρθ. 249 ΣΕΚ και 13 και 34 ΣΕΕ	Άρθ. 198 ΣΕΚ και I.3 και K.6 ΣΕΕ
Άρθ. I-34*		
Άρθ. I-35*		
Άρθ. I-36*		
Άρθ. I-37	Άρθ. 202 ΣΕΚ	Άρθ. 145 ΣΕΚ
Άρθ. I-38	Άρθ. 253 ΣΕΚ	Άρθ. 190 ΣΕΚ
Άρθ. I-39	Άρθ. 254 ΣΕΚ	Άρθ. 191
Άρθ. I-40	Άρθ. 13, 16, 21, 22 και 23 ΣΕΕ	Άρθ. I.3, I.6, I.11, I.12 και I.13 ΣΕΕ
Άρθ. I-41	Άρθ. 17 ΣΕΕ (και άρθ. 21 ΣΕΕ)	Άρθ. I.7 ΣΕΕ (και άρθ. I.11 ΣΕΕ)
Άρθ. I-42	Άρθ. 29 ΣΕΕ και 61 ΣΕΚ	Άρθ. K.1 ΣΕΕ και 73i ΣΕΚ
Άρθ. I-43*		
Άρθ. I-44	Άρθ. 43 έως 43Β και 44 ΣΕΕ, και άρθ. 11 ΣΕΚ	Άρθ. K.15 και K.16 ΣΕΕ, και άρθ. 5a ΣΕΚ
Τίτλος VI		
Άρθ. I-45*		
Άρθ. I-46	Άρθ. 1 ΣΕΕ, 189 και 191 ΣΕΚ	Άρθ. Α ΣΕΕ, 137 και 138Α ΣΕΚ
Άρθ. I-47*		
Άρθ. I-48	Άρθ. 138 και 139 ΣΕΚ	Άρθ. 118Α και 118Β ΣΕΚ
Άρθ. I-49	Άρθ. 195 ΣΕΚ	Άρθ. 138Ε ΣΕΚ
Άρθ. I-50	Άρθ. 255 ΣΕΚ	Άρθ. 191Α ΣΕΚ
Άρθ. I-51	Άρθ. 286 ΣΕΚ	Άρθ. 213Β ΣΕΚ
Άρθ. I-52	Δήλωση αριθ. 11 που προσαρτάται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ	
Τίτλος VII		
Άρθ. I-53	Άρθ. 268 και 270 ΣΕΚ (και 271, 274 και 280 ΣΕΚ)	Άρθ. 199 και 201Α ΣΕΚ (και 202, 205 και 209Α ΣΕΚ)
Άρθ. I-54	Άρθ. 269 ΣΕΚ	Άρθ. 201 ΣΕΚ
Άρθ. I-55*		
Άρθ. I-56	Άρθ. 272 ΣΕΚ	Άρθ. 203 ΣΕΚ
Τίτλος VIII		
Άρθ. I-57*		
Τίτλος IX		
Άρθ. I-58	Άρθ. 49 ΣΕΕ	Άρθ. Ξ ΣΕΕ
Άρθ. I-59	Άρθ. 7 ΣΕΕ και 309 ΣΕΚ	Άρθ. ΣΤ, παράγραφος 1 ΣΕΕ και 236 ΣΕΚ
Άρθ. I-60*		

Μέρος II		
Τίτλος I		
Άρθ. II-61	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-62	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-63	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-64	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-65	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος II		
Άρθ. II-66	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-67	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-68	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-69	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-70	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-71	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-72	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-73	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-74	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-75	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-76	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-77	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-78	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-79	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος III		
Άρθ. II-80	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-81	(Χάρτης των Θεμελιωδών	

	Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-82	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-83	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-84	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-86	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος IV		
Άρθ. II-87	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-88	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-89	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-90	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-91	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-92	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-93	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-94	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-95	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-96	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-97	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-98	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος V		
Άρθ. II-99	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-100	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-101	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-102	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-103	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	

Άρθ. II-104	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-105	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-106	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος VI		
Άρθ. II-107	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-108	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-109	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-110	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Τίτλος VII		
Άρθ. II-111	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-112	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-113	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Άρθ. II-114	(Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
Μέρος III		
Τίτλος I		
Άρθ. III-115*		
Άρθ. III-116	Άρθ. 3 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 3 ΣΕΚ
Άρθ. III-117*		
Άρθ. III-118*		
Άρθ. III-119	Άρθ. 6 ΣΕΚ	Άρθ. 12 ΣΕΚ
Άρθ. III-120	Άρθ. 153 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 129Α ΣΕΚ
Άρθ. III-121	Πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων	Πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων
Άρθ. III-122	Άρθ. 16 ΣΕΚ	Άρθ. 7Δ ΣΕΚ
Τίτλος II		
Άρθ. III-123	Άρθ. 12 ΣΕΚ	Άρθ. 6 ΣΕΚ
Άρθ. III-124	Άρθ. 13 ΣΕΚ	Άρθ. 6Α ΣΕΚ
Άρθ. III-125	Άρθ. 18 ΣΕΚ	Άρθ. 8Α ΣΕΚ
Άρθ. III-126	Άρθ. 19 ΣΕΚ	Άρθ. 8Β ΣΕΚ
Άρθ. III-127	Άρθ. 20 ΣΕΚ	Άρθ. 8Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-128	Άρθ. 21 ΣΕΚ	Άρθ. 8Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-129	Άρθ. 22 ΣΕΚ	Άρθ. 8Ε ΣΕΚ

Τίτλος ΙΙΙ		
Άρθ. ΙΙΙ-130	Άρθ. 14 και 15 ΣΕΚ	Άρθ. 7Α και 7Γ ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-131	Άρθ. 297 ΣΕΚ	Άρθ. 224 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-132	Άρθ. 298 ΣΕΚ	Άρθ. 225 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-133	Άρθ. 39 ΣΕΚ	Άρθ. 48 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-134	Άρθ. 40 ΣΕΚ	Άρθ. 49 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-135	Άρθ. 41 ΣΕΚ	Άρθ. 50 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-136	Άρθ. 42 ΣΕΚ	Άρθ. 51 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-137	Άρθ. 43 ΣΕΚ	Άρθ. 52 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-138	Άρθ. 44 ΣΕΚ	Άρθ. 54 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-139	Άρθ. 45 ΣΕΚ	Άρθ. 55 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-140	Άρθ. 46 ΣΕΚ	Άρθ. 56 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-141	Άρθ. 47 ΣΕΚ	Άρθ. 57 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-142	Άρθ. 48 ΣΕΚ	Άρθ. 58 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-143	Άρθ. 294 ΣΕΚ	Άρθ. 221 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-144	Άρθ. 49 ΣΕΚ	Άρθ. 59 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-145	Άρθ. 50 ΣΕΚ	Άρθ. 60 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-146	Άρθ. 51 ΣΕΚ	Άρθ. 61 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-147	Άρθ. 52 ΣΕΚ	Άρθ. 63 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-148	Άρθ. 53 ΣΕΚ	Άρθ. 64 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-149	Άρθ. 54 ΣΕΚ	Άρθ. 65 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-150	Άρθ. 55 ΣΕΚ	Άρθ. 66 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-151	Άρθ. 23, 24, 25, 26 και 27 ΣΕΚ	Άρθ. 9, 10, 12, 27 και 28 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-152	Άρθ. 135 ΣΕΚ	Άρθ. 116 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-153	Άρθ. 28 και 29 ΣΕΚ	Άρθ. 30 και 34 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-154	Άρθ. 30 ΣΕΚ	Άρθ. 36 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-155	Άρθ. 31 ΣΕΚ	Άρθ. 37 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-156	Άρθ. 56 ΣΕΚ	Άρθ. 73Β ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-157	Άρθ. 57 ΣΕΚ	Άρθ. 73Γ ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-158	Άρθ. 58 ΣΕΚ	Άρθ. 73Δ ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-159	Άρθ. 59 ΣΕΚ	Άρθ. 73ΣΤ ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-160	Άρθ. 60 ΣΕΚ	Άρθ. 73Ζ ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-161	Άρθ. 81 ΣΕΚ	Άρθ. 85 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-162	Άρθ. 82 ΣΕΚ	Άρθ. 86 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-163	Άρθ. 83 ΣΕΚ	Άρθ. 87 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-164	Άρθ. 84 ΣΕΚ	Άρθ. 88 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-165	Άρθ. 85 ΣΕΚ	Άρθ. 89 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-166	Άρθ. 86 ΣΕΚ	Άρθ. 90 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-167	Άρθ. 87 ΣΕΚ	Άρθ. 92 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-168	Άρθ. 88 ΣΕΚ	Άρθ. 93 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-169	Άρθ. 89 ΣΕΚ	Άρθ. 94 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-170	Άρθ. 90, 91 και 92 ΣΕΚ	Άρθ. 95, 96 και 98 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-171	Άρθ. 93 ΣΕΚ	Άρθ. 99 ΣΕΚ
Άρθ. ΙΙΙ-172	Άρθ. 95 ΣΕΚ	Άρθ. 100Α ΣΕΚ

Άρθ. III-173	Άρθ. 94 ΣΕΚ	Άρθ. 100 ΣΕΚ
Άρθ. III-174	Άρθ. 96 ΣΕΚ	Άρθ. 101 ΣΕΚ
Άρθ. III-175	Άρθ. 97 ΣΕΚ	Άρθ. 102 ΣΕΚ
Άρθ. III-176*		
Άρθ. III-177	Άρθ. 4 ΣΕΚ	Άρθ. 3Α ΣΕΚ
Άρθ. III-178	Άρθ. 98 ΣΕΚ	Άρθ. 102Α ΣΕΚ
Άρθ. III-179	Άρθ. 99 ΣΕΚ	Άρθ. 103 ΣΕΚ
Άρθ. III-180	Άρθ. 100 ΣΕΚ	Άρθ. 103Α ΣΕΚ
Άρθ. III-181	Άρθ. 101 ΣΕΚ	Άρθ. 104 ΣΕΚ
Άρθ. III-182	Άρθ. 102 ΣΕΚ	Άρθ. 104Α ΣΕΚ
Άρθ. III-183	Άρθ. 103 ΣΕΚ	Άρθ. 104Β ΣΕΚ
Άρθ. III-184	Άρθ. 104 ΣΕΚ	Άρθ. 104Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-185	Άρθ. 105 ΣΕΚ	Άρθ. 105 ΣΕΚ
Άρθ. III-186	Άρθ. 106 ΣΕΚ	Άρθ. 105Α ΣΕΚ
Άρθ. III-187	Άρθ. 107 ΣΕΚ	Άρθ. 106 ΣΕΚ
Άρθ. III-188	Άρθ. 108 ΣΕΚ	Άρθ. 107 ΣΕΚ
Άρθ. III-189	Άρθ. 109 ΣΕΚ	Άρθ. 108 ΣΕΚ
Άρθ. III-190	Άρθ. 110 ΣΕΚ	Άρθ. 108Α ΣΕΚ
Άρθ. III-191	Άρθ. 123 §4 ΣΕΚ	Άρθ. 109Λ ΣΕΚ
Άρθ. III-192	Άρθ. 114 §2 έως §4 ΣΕΚ	Άρθ. 109Γ §2 έως §4 ΣΕΚ
Άρθ. III-193	Άρθ. 115 ΣΕΚ	Άρθ. 109Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-194*		
Άρθ. III-195*		
Άρθ. III-196*		
Άρθ. III-197	Άρθ. 122 §1 και §3 έως 5 ΣΕΚ	Άρθ. 109Κ §1 και §3 έως §5 ΣΕΚ
Άρθ. III-198	Άρθ. 121 §1, 122 §2 και 123 §5 ΣΕΚ	Άρθ. 109Ι §1, 109Κ §2 και 109Λ §5 ΣΕΚ
Άρθ. III-199	Άρθ. 117 §2 και 123 §3 ΣΕΚ	Άρθ. 109ΣΤ §2 και 109Λ §3 ΣΕΚ
Άρθ. III-200	Άρθ. 124 §1 ΣΕΚ	Άρθ. 109Μ §1 ΣΕΚ
Άρθ. III-201	Άρθ. 119 ΣΕΚ	Άρθ. 109Η ΣΕΚ
Άρθ. III-202	Άρθ. 120 ΣΕΚ	Άρθ. 109Θ ΣΕΚ
Άρθ. III-203	Άρθ. 125 ΣΕΚ	Άρθ. 109n ΣΕΚ
Άρθ. III-204	Άρθ. 126 ΣΕΚ	Άρθ. 109o ΣΕΚ
Άρθ. III-205	Άρθ. 127 ΣΕΚ	Άρθ. 109p ΣΕΚ
Άρθ. III-206	Άρθ. 128 ΣΕΚ	Άρθ. 109q ΣΕΚ
Άρθ. III-207	Άρθ. 129 ΣΕΚ	Άρθ. 109r ΣΕΚ
Άρθ. III-208	Άρθ. 130 ΣΕΚ	Άρθ. 109s ΣΕΚ
Άρθ. III-209	Άρθ. 136 ΣΕΚ	Άρθ. 117 ΣΕΚ
Άρθ. III-210	Άρθ. 137 ΣΕΚ	Άρθ. 118 ΣΕΚ
Άρθ. III-211	Άρθ. 138 ΣΕΚ	Άρθ. 108Α ΣΕΚ
Άρθ. III-212	Άρθ. 139 ΣΕΚ	Άρθ. 118Β ΣΕΚ
Άρθ. III-213	Άρθ. 140 ΣΕΚ	Άρθ. 118Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-214	Άρθ. 141 ΣΕΚ	Άρθ. 119 ΣΕΚ
Άρθ. III-215	Άρθ. 142 ΣΕΚ	Άρθ. 119Α ΣΕΚ

Άρθ. III-216	Άρθ. 143 ΣΕΚ	Άρθ. 120 ΣΕΚ
Άρθ. III-217	Άρθ. 144 ΣΕΚ	Άρθ. 121 ΣΕΚ
Άρθ. III-218	Άρθ. 145 ΣΕΚ	Άρθ. 122 ΣΕΚ
Άρθ. III-219	Άρθ. 146 έως 148 ΣΕΚ	Άρθ. 123 έως 125 ΣΕΚ
Άρθ. III-220	Άρθ. 158 ΣΕΚ	Άρθ. 130Α ΣΕΚ
Άρθ. III-221	Άρθ. 159 ΣΕΚ	Άρθ. 130Β ΣΕΚ
Άρθ. III-222	Άρθ. 160 ΣΕΚ	Άρθ. 130Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-223	Άρθ. 161 ΣΕΚ	Άρθ. 130Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-224	Άρθ. 162 ΣΕΚ	Άρθ. 130Ε ΣΕΚ
Άρθ. III-225	Άρθ. 32 §1 ΣΕΚ	Άρθ. 38 ΣΕΚ
Άρθ. III-226	Άρθ. 32 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.4 ΣΕΚ
Άρθ. III-227	Άρθ. 33 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.5 ΣΕΚ
Άρθ. III-228	Άρθ. 34 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.6 ΣΕΚ
Άρθ. III-229	Άρθ. 35 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.7 ΣΕΚ
Άρθ. III-230	Άρθ. 36 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.8 ΣΕΚ
Άρθ. III-231	Άρθ. 37 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.9 ΣΕΚ
Άρθ. III-232	Άρθ. 38 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.10 ΣΕΚ
Άρθ. III-233	Άρθ. 174 ΣΕΚ	Άρθ. 130Ρ ΣΕΚ
Άρθ. III-234	Άρθ. 175 και 176 ΣΕΚ	Άρθ. 130Σ και 130Τ ΣΕΚ
Άρθ. III-235	Άρθ. 153 §1 και §3 έως 5 ΣΕΚ	
Άρθ. III-236	Άρθ. 70 και 71 ΣΕΚ	Άρθ. 74 και 75 ΣΕΚ
Άρθ. III-237	Άρθ. 72 ΣΕΚ	Άρθ. 76 ΣΕΚ
Άρθ. III-238	Άρθ. 73 ΣΕΚ	Άρθ. 77 ΣΕΚ
Άρθ. III-239	Άρθ. 74 ΣΕΚ	Άρθ. 78 ΣΕΚ
Άρθ. III-240	Άρθ. 75 ΣΕΚ	Άρθ. 79 ΣΕΚ
Άρθ. III-241	Άρθ. 76 ΣΕΚ	Άρθ. 80 ΣΕΚ
Άρθ. III-242	Άρθ. 77 ΣΕΚ	Άρθ. 81 ΣΕΚ
Άρθ. III-243	Άρθ. 78 ΣΕΚ	Άρθ. 82 ΣΕΚ
Άρθ. III-244	Άρθ. 79 ΣΕΚ	Άρθ. 83 ΣΕΚ
Άρθ. III-245	Άρθ. 80 ΣΕΚ	Άρθ. 84 ΣΕΚ
Άρθ. III-246	Άρθ. 154 ΣΕΚ	Άρθ. 129Β ΣΕΚ
Άρθ. III-247	Άρθ. 155 και 156 ΣΕΚ	Άρθ. 129Γ και 129Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-248	Άρθ. 163 ΣΕΚ	Άρθ. 130ΣΤ ΣΕΚ
Άρθ. III-249	Άρθ. 164 ΣΕΚ	Άρθ. 130Ζ ΣΕΚ
Άρθ. III-250	Άρθ. 165 ΣΕΚ	Άρθ. 130Η ΣΕΚ
Άρθ. III-251	Άρθ. 166 ΣΕΚ	Άρθ. 130Θ ΣΕΚ
Άρθ. III-252	Άρθ. 167, 168, 169, 170 και 172, εδάφιο 2 ΣΕΚ εναλλακτικά	Άρθ. 130Ι, 130Κ, 130Λ, 130Μ και 130Ξ, εδάφιο 2 εναλλακτικά
Άρθ. III-253	Άρθ. 171 και 172 εδάφιο 1 ΣΕΚ εναλλακτικά	Άρθ. 130Ν και 130Ξ, εδάφιο 1 ΣΕΚ εναλλακτικά
Άρθ. III-254*		
Άρθ. III-255	Άρθ. 173 ΣΕΚ	Άρθ. 173 ΣΕΚ
Άρθ. III-256*		

Άρθ. III-257	Άρθ. 29 ΣΕΕ και 61 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.1 ΣΕΕ και 73i ΣΕΚ
Άρθ. III-258*		
Άρθ. III-259*		
Άρθ. III-260*		
Άρθ. III-261	Άρθ. 36 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.8 ΣΕΕ
Άρθ. III-262	Άρθ. 33 ΣΕΕ και 64 §1 ΣΕΚ	Άρθ. Κ.5 ΣΕΕ και 73l §1 ΣΕΚ
Άρθ. III-263	Άρθ. 66 ΣΕΚ (και 34 §1 ΣΕΕ)	Άρθ. 73n ΣΕΚ (και Κ.6 1. ΣΕΕ εναλλακτικά)
Άρθ. III-264*		
Άρθ. III-265	Άρθ. 62 ΣΕΚ	Άρθ. 73j ΣΕΚ
Άρθ. III-266	Άρθ. 63 §1, §2 και άρθ. 64 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 73k §1, §2 και άρθ. 73l ΣΕΚ
Άρθ. III-267	Άρθ. 63 §3 και §4 ΣΕΚ	Άρθ. 73k §3 και §4 ΣΕΚ
Άρθ. III-268*		
Άρθ. III-269	Άρθ. 65 ΣΕΚ	Άρθ. 73m ΣΕΚ
Άρθ. III-270	Άρθ. 31 §1 *α* έως *δ* ΣΕΕ	Άρθ. Κ.3 ΣΕΕ
Άρθ. III-271	Άρθ. 31 §1 *ε* ΣΕΕ	Άρθ. Κ.3 ΣΕΕ
Άρθ. III-272*		
Άρθ. III-273	Άρθ. 31 §2 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.3 ΣΕΕ
Άρθ. III-274*		
Άρθ. III-275	Άρθ. 30 §1 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.2 ΣΕΕ
Άρθ. III-276	Άρθ. 30 §2 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.2 ΣΕΕ
Άρθ. III-277	Άρθ. 32 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.4 ΣΕΕ
Άρθ. III-278	Άρθ. 152 ΣΕΚ	Άρθ. 129 ΣΕΚ
Άρθ. III-279	Άρθ. 157 ΣΕΚ	Άρθ. 130 ΣΕΚ
Άρθ. III-280	Άρθ. 151 ΣΕΚ	Άρθ. 128 ΣΕΚ
Άρθ. III-281*		
Άρθ. III-282	Άρθ. 149 ΣΕΚ	Άρθ. 126 ΣΕΚ
Άρθ. III-283	Άρθ. 150 ΣΕΚ	Άρθ. 127 ΣΕΚ
Άρθ. III-284*		
Άρθ. III-285*		
Τίτλος IV		
Άρθ. III-286	Άρθ. 182 και 188 ΣΕΚ	Άρθ. 131 και 136a ΣΕΚ
Άρθ. III-287	Άρθ. 183 ΣΕΚ	Άρθ. 132 ΣΕΚ
Άρθ. III-288	Άρθ. 184 ΣΕΚ	Άρθ. 133 ΣΕΚ
Άρθ. III-289	Άρθ. 185 ΣΕΚ	Άρθ. 134 ΣΕΚ
Άρθ. III-290	Άρθ. 186 ΣΕΚ	Άρθ. 135 ΣΕΚ
Άρθ. III-291	Άρθ. 187 ΣΕΚ	Άρθ. 136 ΣΕΚ
Τίτλος V		
Άρθ. III-292	Άρθ. 3 και 11 ΣΕΕ, 174 και 177 ΣΕΚ	Άρθ. Γ και Ι.1 ΣΕΕ, 130Ρ και 130Υ ΣΕΚ
Άρθ. III-293	Άρθ. 13 §2 ΣΕΕ	Άρθ. Ι.3 §1 ΣΕΕ
Άρθ. III-294	Άρθ. 11 και 12 ΣΕΕ	Άρθ. Ι.1 και Ι.2 ΣΕΕ
Άρθ. III-295	Άρθ. 13 ΣΕΕ	Άρθ. Ι.3 ΣΕΕ

Άρθ. III-296	Άρθ. 18 §1 και §2 ΣΕΕ	Άρθ. I.8 ΣΕΕ
Άρθ. III-297	Άρθ. 14 ΣΕΕ	Άρθ. I.4 ΣΕΕ
Άρθ. III-298	Άρθ. 15 ΣΕΕ	Άρθ. I.5 ΣΕΕ
Άρθ. III-299	Άρθ. 22 ΣΕΕ	Άρθ. I.12 ΣΕΕ
Άρθ. III-300	Άρθ. 23 ΣΕΕ	Άρθ. I.13 ΣΕΕ
Άρθ. III-301*		
Άρθ. III-302	Άρθ. 18 §5 ΣΕΕ	Άρθ. I.8 ΣΕΕ
Άρθ. III-303	Άρθ. 24 ΣΕΕ	Άρθ. I.14 ΣΕΕ
Άρθ. III-304	Άρθ. 21 ΣΕΕ	Άρθ. I.11 ΣΕΕ
Άρθ. III-305	Άρθ. 19 ΣΕΕ	Άρθ. I.9 ΣΕΕ
Άρθ. III-306	Άρθ. 20 ΣΕΕ	Άρθ. J.20 ΣΕΕ
Άρθ. III-307	Άρθ. 25 ΣΕΕ	Άρθ. J.15 ΣΕΕ
Άρθ. III-308	Άρθ. 47 ΣΕΕ	Άρθ. M ΣΕΕ
Άρθ. III-309	Άρθ. 17 ΣΕΕ	Άρθ. I.7 ΣΕΕ
Άρθ. III-310*		
Άρθ. III-311*		
Άρθ. III-312*		
Άρθ. III-313	Άρθ. 28 ΣΕΕ	Άρθ. J.18 ΣΕΕ
Άρθ. III-314	Άρθ. 131 ΣΕΚ	Άρθ. 110 ΣΕΚ
Άρθ. III-315	Άρθ. 133 ΣΕΚ	Άρθ. 113 ΣΕΚ
Άρθ. III-316	Άρθ. 177 ΣΕΚ	Άρθ. 130Υ ΣΕΚ
Άρθ. III-317	Άρθ. 178 και 179 ΣΕΚ	Άρθ. 130Φ και 130Χ ΣΕΚ
Άρθ. III-318	Άρθ. 180 και 181 ΣΕΚ	Άρθ. 130Ψ και 130Ω ΣΕΚ
Άρθ. III-319	Άρθ. 181Α ΣΕΚ	Άρθ. 130Ω ΣΕΚ
Άρθ. III-320*		
Άρθ. III-321*		
Άρθ. III-322	Άρθ. 301 ΣΕΚ	Άρθ. 228Α ΣΕΚ
Άρθ. III-323	Άρθ. 300 §7 ΣΕΚ	Άρθ. 228 ΣΕΚ
Άρθ. III-324	Άρθ. 310 ΣΕΚ	Άρθ. 238 ΣΕΚ
Άρθ. III-325	Άρθ. 300 ΣΕΚ	Άρθ. 228 ΣΕΚ
Άρθ. III-326	Άρθ. 111 §1 έως §3 και 5 ΣΕΚ	Άρθ. 109 §1 έως §3 και §5 ΣΕΚ
Άρθ. III-327	Άρθ. 302 έως 304 ΣΕΚ	Άρθ. 229 έως 231 ΣΕΚ
Άρθ. III-328*		
Άρθ. III-329*		
Τίτλος VI		
Άρθ. III-330	Άρθ. 190 ΣΕΚ	Άρθ. 253 ΣΕΚ
Άρθ. III-331	Άρθ. 191 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 138Α ΣΕΚ
Άρθ. III-332	Άρθ. 192 ΣΕΚ	Άρθ. 138Β ΣΕΚ
Άρθ. III-333	Άρθ. 193 ΣΕΚ	Άρθ. 138Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-334	Άρθ. 194 ΣΕΚ	Άρθ. 138Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-335	Άρθ. 195 ΣΕΚ	Άρθ. 138Ε ΣΕΚ
Άρθ. III-336	Άρθ. 196 ΣΕΚ	Άρθ. 139 ΣΕΚ
Άρθ. III-337	Άρθ. 197 και 200 ΣΕΚ	Άρθ. 140 και 143 ΣΕΚ
Άρθ. III-338	Άρθ. 198 ΣΕΚ	Άρθ. 141 ΣΕΚ

Άρθ. III-339	Άρθ. 199 ΣΕΚ	Άρθ. 142 ΣΕΚ
Άρθ. III-340	Άρθ. 201 ΣΕΚ	Άρθ. 144 ΣΕΚ
Άρθ. III-341*		
Άρθ. III-342	Άρθ. 204 ΣΕΚ	Άρθ. 147 ΣΕΚ
Άρθ. III-343	Άρθ. 205 §1, §3 και άρθ. 206 ΣΕΚ	Άρθ. 148 και άρθ. 150 ΣΕΚ
Άρθ. III-344	Άρθ. 207 ΣΕΚ	Άρθ. 151 ΣΕΚ
Άρθ. III-345	Άρθ. 208 ΣΕΚ	Άρθ. 152 ΣΕΚ
Άρθ. III-346	Άρθ. 209 ΣΕΚ	Άρθ. 153 ΣΕΚ
Άρθ. III-347	Άρθ. 213 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 157 §2 ΣΕΚ
Άρθ. III-348	Άρθ. 215 ΣΕΚ	Άρθ. 159 ΣΕΚ
Άρθ. III-349	Άρθ. 216 ΣΕΚ	Άρθ. 160 ΣΕΚ
Άρθ. III-350	Άρθ. 217 ΣΕΚ	Άρθ. 161 ΣΕΚ
Άρθ. III-351	Άρθ. 219 ΣΕΚ	Άρθ. 163 ΣΕΚ
Άρθ. III-352	Άρθ. 212 και 218 §2 ΣΕΚ	Άρθ. 156 και 162 §2 ΣΕΚ
Άρθ. III-353	Άρθ. 221 ΣΕΚ	Άρθ. 165 ΣΕΚ
Άρθ. III-354	Άρθ. 222 ΣΕΚ	Άρθ. 222 ΣΕΚ
Άρθ. III-355	Άρθ. 223 ΣΕΚ	Άρθ. 167 ΣΕΚ
Άρθ. III-356	Άρθ. 224 ΣΕΚ	Άρθ. 168 ΣΕΚ
Άρθ. III-357*		
Άρθ. III-358	Άρθ. 225 ΣΕΚ	Άρθ. 168Α ΣΕΚ
Άρθ. III-359	Άρθ. 220, εδάφιο 2 εναλλακτικά και 225Α ΣΕΚ	Άρθ. 164 ΣΕΚ
Άρθ. III-360	Άρθ. 226 ΣΕΚ	Άρθ. 169 ΣΕΚ
Άρθ. III-361	Άρθ. 227 ΣΕΚ	Άρθ. 170 ΣΕΚ
Άρθ. III-362	Άρθ. 228 ΣΕΚ	Άρθ. 171 ΣΕΚ
Άρθ. III-363	Άρθ. 229 ΣΕΚ	Άρθ. 172 ΣΕΚ
Άρθ. III-364	Άρθ. 229Α ΣΕΚ	
Άρθ. III-365	Άρθ. 230 ΣΕΚ	Άρθ. 173 ΣΕΚ
Άρθ. III-366	Άρθ. 231 ΣΕΚ	Άρθ. 174 ΣΕΚ
Άρθ. III-367	Άρθ. 232 ΣΕΚ	Άρθ. 175 ΣΕΚ
Άρθ. III-368	Άρθ. 233 ΣΕΚ	Άρθ. 176 ΣΕΚ
Άρθ. III-369	Άρθ. 234 ΣΕΚ	Άρθ. 177 ΣΕΚ
Άρθ. III-370	Άρθ. 235 ΣΕΚ	Άρθ. 178 ΣΕΚ
Άρθ. III-371	Άρθ. 46 *ε* ΣΕΕ	Άρθ. Λ ΣΕΕ
Άρθ. III-372	Άρθ. 236 ΣΕΚ	Άρθ. 179 ΣΕΚ
Άρθ. III-373	Άρθ. 237 ΣΕΚ	Άρθ. 180 ΣΕΚ
Άρθ. III-374	Άρθ. 238 ΣΕΚ	Άρθ. 181 ΣΕΚ
Άρθ. III-375	Άρθ. 239, 240 και 292 ΣΕΚ	Άρθ. 182, 183 και 219 ΣΕΚ
Άρθ. III-376	Άρθ. 46 *στ* και 47 ΣΕΕ	Άρθ. Λ και Μ ΣΕΕ
Άρθ. III-377	Άρθ. 35 §5 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.7 ΣΕΕ
Άρθ. III-378	Άρθ. 241 ΣΕΚ	Άρθ. 184 ΣΕΚ
Άρθ. III-379	Άρθ. 242 και 243 ΣΕΚ	Άρθ. 185 και 186 ΣΕΚ
Άρθ. III-380	Άρθ. 244 ΣΕΚ	Άρθ. 244 ΣΕΚ

Άρθ. III-381	Άρθ. 245 ΣΕΚ	Άρθ. 245 ΣΕΚ
Άρθ. III-382	Άρθ. 112 ΣΕΚ	Άρθ. 109Α ΣΕΚ
Άρθ. III-383	Άρθ. 113 ΣΕΚ	Άρθ. 109Β ΣΕΚ
Άρθ. III-384	Άρθ. 248 ΣΕΚ	Άρθ. 188Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-385	Άρθ. 247 §2 έως 7 ΣΕΚ	Άρθ. 188Β §2 έως 7 ΣΕΚ
Άρθ. III-386	Άρθ. 263 ΣΕΚ	Άρθ. 198Α ΣΕΚ
Άρθ. III-387	Άρθ. 264 ΣΕΚ	Άρθ. 198Β ΣΕΚ
Άρθ. III-388	Άρθ. 265 ΣΕΚ	Άρθ. 198Γ ΣΕΚ
Άρθ. III-389	Άρθ. 258 ΣΕΚ	Άρθ. 194 ΣΕΚ
Άρθ. III-390	Άρθ. 259 ΣΕΚ	Άρθ. 195 ΣΕΚ
Άρθ. III-391	Άρθ. 260 ΣΕΚ	Άρθ. 196 ΣΕΚ
Άρθ. III-392	Άρθ. 262 ΣΕΚ	Άρθ. 198 ΣΕΚ
Άρθ. III-393	Άρθ. 266 ΣΕΚ	Άρθ. 198Δ ΣΕΚ
Άρθ. III-394	Άρθ. 267 ΣΕΚ	Άρθ. 198Ε ΣΕΚ
Άρθ. III-395	Άρθ. 250 ΣΕΚ	Άρθ. 189Α ΣΕΚ
Άρθ. III-396	Άρθ. 251 ΣΕΚ	Άρθ. 189Β ΣΕΚ
Άρθ. III-397 (*)	Άρθ. 218 §1 ΣΕΚ	Άρθ. 162 §1 ΣΕΚ
Άρθ. III-398*		
Άρθ. III-399	Άρθ. 255 ΣΕΚ	Άρθ. 191Α ΣΕΚ
Άρθ. III-400	Άρθ. 210, 247 §8 και 258, εδάφιο 4 ΣΕΚ εναλλακτικά	Άρθ. 154, 188Β §8 και 194 ΣΕΚ
Άρθ. III-401	Άρθ. 256 ΣΕΚ	Άρθ. 192 ΣΕΚ
Άρθ. III-402*		
Άρθ. III-403	Άρθ. 272 §1 ΣΕΚ	Άρθ. 203 ΣΕΚ
Άρθ. III-404	Άρθ. 272 ΣΕΚ	Άρθ. 203 ΣΕΚ
Άρθ. III-405	Άρθ. 273 ΣΕΚ	Άρθ. 204 ΣΕΚ
Άρθ. III-406	Άρθ. 271 ΣΕΚ	Άρθ. 202 ΣΕΚ
Άρθ. III-407	Άρθ. 274 ΣΕΚ	Άρθ. 205 ΣΕΚ
Άρθ. III-408	Άρθ. 275 ΣΕΚ	Άρθ. 205Α ΣΕΚ
Άρθ. III-409	Άρθ. 276 ΣΕΚ	Άρθ. 206 ΣΕΚ
Άρθ. III-410	Άρθ. 277 ΣΕΚ	Άρθ. 207 ΣΕΚ
Άρθ. III-411	Άρθ. 278 ΣΕΚ	Άρθ. 208 ΣΕΚ
Άρθ. III-412	Άρθ. 279 ΣΕΚ	Άρθ. 209 ΣΕΚ
Άρθ. III-413*		
Άρθ. III-414*		
Άρθ. III-415	Άρθ. 280 ΣΕΚ	Άρθ. 209Α ΣΕΚ
Άρθ. III-416	Άρθ. 43 *β*, *ε* και *στ* ΣΕΕ	Άρθ. Κ.15 ΣΕΕ
Άρθ. III-417	Άρθ. 43 *η* και 44 §2 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.15 και Κ.16 ΣΕΕ
Άρθ. III-418	Άρθ. 43Β (και 27Δ) ΣΕΕ	Άρθ. Κ.15 ΣΕΕ
Άρθ. III-419	Άρθ. 27Γ ΣΕΕ και 11 ΣΕΚ	** & 5a ΣΕΚ
Άρθ. III-420	Άρθ. 27Ε ΣΕΕ και 11Α ΣΕΚ	
Άρθ. III-421	Άρθ. 44Α ΣΕΕ	
Άρθ. III-422*		
Άρθ. III-423	Άρθ. 45 ΣΕΕ	Άρθ. Κ.17 ΣΕΕ

Τίτλος VII		
Άρθ. III-424	Άρθ. 299 §2, εδάφιο 2 εναλλακτικά και §3 ΣΕΚ	Άρθ. 227 ΣΕΚ
Άρθ. III-425	Άρθ. 295 ΣΕΚ	Άρθ. 222 ΣΕΚ
Άρθ. III-426	Άρθ. 282 ΣΕΚ	Άρθ. 211 ΣΕΚ
Άρθ. III-427	Άρθ. 283 ΣΕΚ	Άρθ. 212 ΣΕΚ
Άρθ. III-428	Άρθ. 284 ΣΕΚ	Άρθ. 213 ΣΕΚ
Άρθ. III-429	Άρθ. 285 ΣΕΚ	Άρθ. 213a ΣΕΚ
Άρθ. III-430	Άρθ. 287 ΣΕΚ	Άρθ. 214 ΣΕΚ
Άρθ. III-431	Άρθ. 288 ΣΕΚ	Άρθ. 215 ΣΕΚ
Άρθ. III-432	Άρθ. 289 ΣΕΚ	Άρθ. 216 ΣΕΚ
Άρθ. III-433	Άρθ. 290 ΣΕΚ	Άρθ. 217 ΣΕΚ
Άρθ. III-434	Άρθ. 291 ΣΕΚ	Άρθ. 218 ΣΕΚ
Άρθ. III-435	Άρθ. 307 ΣΕΚ	Άρθ. 234 ΣΕΚ
Άρθ. III-436	Άρθ. 296 ΣΕΚ	Άρθ. 223 ΣΕΚ
Μέρος IV		
Άρθ. IV-437*		
Άρθ. IV-438*		
Άρθ. IV-439*		
Άρθ. IV-440	Άρθ. 299 ΣΕΚ (όχι §2, εδάφιο 2 εναλλακτικά και §3)	Άρθ. 227
Άρθ. IV-441	Άρθ. 306 ΣΕΚ	Άρθ. 233 ΣΕΚ
Άρθ. IV-442	Άρθ. 311 ΣΕΚ	Άρθ. 239 ΣΕΚ
Άρθ. IV-443	Άρθ. 48 ΣΕΚ	Άρθ. 39 ΣΕΚ
Άρθ. IV-444*		
Άρθ. IV-445*		
Άρθ. IV-446	Άρθ. 51 ΣΕΕ και 312 ΣΕΚ	Άρθ. Π ΣΕΕ και 240 ΣΕΚ
Άρθ. IV-447	Άρθ. 52 ΣΕΕ και 313 ΣΕΚ	Άρθ. Ρ ΣΕΕ και 247 ΣΕΚ
Άρθ. IV-448	Άρθ. 53 ΣΕΕ και 314 ΣΕΚ	Άρθ. Σ και 248 ΣΕΚ

* Νέο άρθρο, το οποίο εισήχθη από τη Συνθήκη για την θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης.

ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

	Στάθμιση ψήφων (έως τον Δεκέμβριο 2005)	**Στάθμιση ψήφων (από τον Ιανουάριο 2005)**	**Πληθυσμός στην ΕΕ των 25 - 2003**	**Κατανομή του πληθυσμού στη ΕΕ των 25 - 2003**	**Μερίδιο των χωρών στην ΕΕ των 25**
Βέλγιο	5	12	10.396.400	2.27%	4%
Τσεχική Δημοκρατία	5	12	10.211.500	2.23%	4%
Δανία	3	7	5.397.600	1.18%	4%
Γερμανία	10	29	82.531.700	18.00%	4%
Εσθονία	3	4	1.350.600	0.29%	4%
Ελλάδα	5	12	11.041.10	2.41%	4%
Ισπανία	8	27	42.345.300	9.29%	4%
Γαλλία	10	29	61.684.700	13.45%	4%
Ιρλανδία	3	7	4.027.500	0.88%	4%
Ιταλία	10	29	57.888.200	12.62%	4%
Κύπρος	2	4	730.400	0.16%	4%
Λεττονία	3	4	2.319.200	0.51%	4%
Λιθουανία	3	7	3.445.900	0.75%	4%
Λουξεμβούργο	2	4	451.600	0.10%	4%
Ουγγαρία	5	12	10.116.700	2.21%	4%
Μάλτα	2	3	399.900	0.09%	4%
Κάτω Χώρες	5	13	16.258.000	3.55%	4%
Αυστρία	4	10	8.114.00	1.77%	4%
Πολωνία	8	27	38.190.600	8.33%	4%
Πορτογαλία	5	12	10.474.700	2.28%	4%
Σλοβενία	3	4	1.996.400	0.44%	4%
Σλοβακία	3	7	5.380.100	1.17%	4%
Φινλανδία	3	7	5.219.700	1.14%	4%
Σουηδία	4	10	6.975.700	1.96%	4%
Ηνωμένο Βασίλειο	10	29	59.651.500	13.07%	4%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	119	321	458.599.300	100%	100%
ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	88	232 και πλειοψηφία των κρατών μελών	65% = 298.082.350 62% = 284.331.400 (Συνθήκη της Νίκαιας)	65 %	55 % και 15 κράτη μέλη

Ευρετήριο

Χρήση του ευρετηρίου:

– οι λατινικοί αριθμοί υποδεικνύουν σε ποιο μέρος του Συντάγματος περιέχεται το άρθρο
– ο πρώτος αριθμός μετά το ενωτικό υποδεικνύει το άρθρο
– ο αριθμός μετά την τελεία υποδεικνύει την παράγραφο
– συνεχόμενες παράγραφοι συνδέονται με ενωτικό
– μη γειτονικές παράγραφοι χωρίζονται με κόμμα
– με κόμμα χωρίζονται και οι διαφορετικές παραπομπές

Για παράδειγμα: «I-3.1,3-5» σημαίνει: πρώτη, τρίτη, τέταρτη και πέμπτη παράγραφος του άρθρου 3 του Μέρους I

Ε υ ρ ε τ ή ρ ι ο

- με περισσότερες από 1600 εγγραφές

Α

Αγορά, βλ. εσωτερική αγορά και ενιαία αγορά
Αγορά εργασίας III-209-III-219
    βλ. επίσης III-203, III-208, III-210.1η-θ, III-267.5, III-283.2.β
Άδεια μετ' αποδοχών II-91.2, III-215
Αδικαιολόγητη απόλυση II-90
Αζόρες III-424
Αθλητισμός I-17.ε, III-282
Αίμα III-278.4.α, III-278.7
Αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Επιτροπή για υποβολή πρότασης III-332
Ακεραιότητα του προσώπου II-63
Ακίνητα
    απόκτηση Πρωτόκολλο 26
Ακίνητα III-138.2ε, III-157.1
Αλιεία III-225-232, I-13.1, I-14.2, III-424
Αλληλεγγύη II-87-98, III-292.1
    μεταξύ των κρατών μελών I-3.3, I-5.2, I-40.1, I-41.7
    σε περίπτωση καταστροφής Δήλωση 9
Αλλοδαποί υπήκοοι III-140
Άμβλωση II-62,
    Ιρλανδία Πρωτόκολλο 31, Δήλωση της Ιρλανδίας
    Μάλτα Πρωτόκολλο 9, άρθ. 62
Αμειβόμενες διακοπές II-91, III-215
Άμεσες επενδύσεις III-157.2, III-314, III-315

Αμοιβαία άμυνα I-41.7, I-43
Αμοιβαία αναγνώριση III-141.1α
    των δικαστικών αποφάσεων III-257.4, III-269.1
    των διπλωμάτων III-141.1α
Αμοιβαία συνδρομή III-201.2
Αμοιβαίες εγγυήσεις III-183
Αμοιβή III-133.2
Αμοιβή III-133.2, III-210.6
    ίση II-83, III-214
    στα θεσμικά όργανα της Ένωσης III-400
Αμοιβή βάσει χρονικής διάρκειας III-214.2β
Αμυντική πολιτική I-41, III-295, III-309-313
    βλ. επίσης III-304.2, III-329, I-41.7
Αναγκαίες ικανότητες III-310.1
Αναθεώρηση του Συντάγματος IV-443
    εσωτερικές πολιτικές IV-445
Αναθεώρηση των συνθηκών IV-443
Αναλογικότητα I-11.1, Δήλωση 1 & 2
    αναλογικότητα ποινών αξιόποινων πράξεων II-109, III-377
    αρχή της I-11.4, I-38.1
    πρόταση εθνικού κοινοβουλίου III-259
    Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας
Αναπηρία II-81, II-86, III-118, III-124
Ανάπτυξη περιοχών III-167.3α
Ανάπτυξη των περιφερειών III-220-224
Αναπτυξιακή συνεργασία και ανθρωπιστική βοήθεια I-14.4, III-316-321, III-292.2δ,
Αναστολή δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους I-59
Αναστολή ιδιότητας μέλους I-59
Αναφορές I-10.2δ, II-104, III-334
Ανεξαρτησία
    της EUROSTAT III-429
    της ΕΚΤ I-30.3, III-188
    της Επιτροπής I-26.4,7, III-347(1)
    του γενικού εισαγγελέα III-354(2), 355(1)
    του Διαμεσολαβητή I-49
    του Δικαστηρίου I-29.2, III-355.1
    του Ελεγκτικού Συνεδρίου III-384.3, III-385.1
    των ατόμων με αναπηρίες II-86
    των δικαστών III-355(1), III-356.2, III-359.4
    των ηλικιωμένων II-85
Ανεργία III-167.3α, βλ. επίσης Απασχόληση
Ανθρώπινα δικαιώματα I- 2, I-3.4, I-9.2-3, Προοίμιο του Μέρους II, II-112.3, II-113, III-292.1 και 2β
    προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων III-325.6αii

Ανθρώπινη αξιοπρέπεια I-2, Προοίμιο του Μέρους II, II-61, III-292.1
Ανθρωπιστική βοήθεια I-14.4, III-316-III-321, III-292.2δ και ζ
    ανθρωπιστικές αποστολές III-309.1
Ανιθαγενείς III-257.2
Ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών III-116
Ανοικτή μέθοδος συντονισμού
    απασχόληση I-15.2, III-203, III-204, III-208
    βιομηχανία III-279.1
    δημόσια υγεία III-278.1
    διευρωπαϊκό δίκτυο III-247.3
    έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη III-250
    κοινωνική πολιτική III-210.2, III-213
    χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης III-257
Ανταγωνισμός III-161-169, I-3.2, I-13β, III-151.6γ, III-171, III-177, III-178, III-436.1β
    αποκλειστική αρμοδιότητα I-13.1β
    αποφυγή στρεβλώσεων III-171, III-174, III-175.1, III-279.3
    αρχή σύμφωνα με την οποία ενεργεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα III-185.1
    γεωργία III-228, III-230
    ελεύθερος και ανόθευτος I-3.2, III-151.6.γ
    κανόνες I-13.1β
    κατανομή των αγορών III-161γ
    κοινοί κανόνες III-163
    νόθευση III-171, III-174, III-175, III-279.3
    οικονομική πολιτική III-178
    όροι III-151.6.β
    παραβιάσεις III-165
    πρόσθετες παροχές III-161.1ε
    στις μεταφορές III-241
    συμφωνίες III-161
Ανταγωνιστικότητα III-151.6β
Ανταλλαγές νέων III-282.1ε
Ανταπεργία III-210.6
Αντιντάμπινγκ III-232
Αντιπρόεδροι της Επιτροπής I-26.5, I-27.3γ, I-28.4
Αντιπροσωπείες της Ένωσης III-328
Αντιπροσωπευτική δημοκρατία I-46
Αντίρρηση συνειδήσεως II-70.2
Άντρες και γυναίκες, ισότητα I-2, II-83
Ανώτατο δικαστήριο I-29, III-353 έως III-381
Αξίες I-2, I-3.4
    ως προϋπόθεση για απόκτηση ιδιότητας μέλους I-1.2
Αξιολόγηση των απειλών III-329.3
Απαγόρευση διακρίσεων I-2, I- 4, II-81, III-123-III-129, III-321.2
Απαιτούμενη δράση III-297.1
Απαλλαγή III-407-409
Απαλλαγή της Επιτροπής III-409

Απαλλαγή της Επιτροπής από τα καθήκοντά της I-26.8, I-27.3
Απασχόληση I-3, I-15.2, I-12.3, II-75, II-83, II-92, II-94, III-133.2-3, III-134, III-137, III-141, III-155, III-167, III-203-208, III-210.1δ, III-213α, III-219, III-372, III-385, III-400, III-427, III-431
Απάτη I-53.7, III-415
Απέλαση II-79.1
Απεργία, δικαίωμα III-210.6, II-88
Απλή πλειοψηφία I-27.2, III-208, III-217, III-333, III-341.3, III-343.2, III-344.2-3, III-345, III-346, III-347, III-349, III-428, IV-443
Αποδοχές III-400, III-133.2, III-214
Αποδοχή προσφορών III-133.3α
Αποκλειστική αρμοδιότητα I-13
Απόκτηση ακινήτων
    στη Δανία Πρωτόκολλο 26
    στη Μάλτα Πρωτόκολλο 9, άρθ. 61
Απόφαση I-33.1, I-37.4, I-39.3, I-40.3,6,7, I-41.4,
Αποχή κατά την ψηφοφορία, εποικοδομητική αποχή I-59.5 III-300.1, III-341.1, III-343.3
Αποχώρηση από την Ένωση I-60
Αρμοδιότητες της Ένωσης
    αποκλειστικές αρμοδιότητες I-13
    επικουρικότητα και αναλογικότητα I-11.3-4 (βλ. επίσης Πρωτόκολλα)
    κατ' ανάθεση αρμοδιότητες I-11.2
    κατηγορίες αρμοδιοτήτων I-12
    Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας I-16
    ρήτρα ευελιξίας I-18
    συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης I-15
    συντρέχουσες αρμοδιότητες I-14
    υπεροχή του δικαίου της Ένωσης I-6, Δήλωση σχετικά με άρθ. I-6
    υποστηρικτική, συντονιστική ή συμπληρωματική δράση I-17
Αρνησικυρία III-300.2δ βλ. επίσης ομοφωνία
    των κρατών μελών IV-444.3
Άρση των περιορισμών της ελευθερίας εγκατάστασης III-138.2στ
Αρχή
    της αναλογικότητας I-11.4, I- 38.1, II-109, III-259 Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας I-11.3, I-18.2, Προοίμιο του Χάρτη, II-111.1
    της καλόπιστης συνεργασίας I-5.2
    της νομιμότητας I-19.2
Αστικές υποθέσεις III-257.4
Αστυνομική συνεργασία III-275-III-277
    Ευρωπόλ I-42.1γ, III-273, III-275-III-277
Ασυλίες III-434
    μελών του ΕΚ, Πρωτόκολλο 7, άρθ. 7-9
    υπαλλήλων της Ένωσης, Πρωτόκολλο 7 άρθ. 11-15
Άσυλο III-257.2, III-266
    δικαίωμα II-78

πολίτες της Ένωσης Πρωτόκολλο 22
τα κράτη μέλη συνιστούν ασφαλείς χώρες καταγωγής Πρωτόκολλο 22
Ασφάλεια I-3.4, Προοίμιο του Μέρους II, II-66, III-133.3, III-154, III-292.2α
δημόσια III-133.3, III-140.1, III-154, III-290
διεθνής III-131, III-292.2γ
εθνική I-5.1, III-262, III-436.1α
ενεργειακός εφοδιασμός III-256.1.β
Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας III-329.2
εσωτερική III-261
χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης III-257-III-277, III-277.1, III-258, III-377
Ασφάλεια III-172.3
Ασφάλεια εφοδιασμού (πρώτων υλών και ημικατεργασμένων προϊόντων) III-151.6γ
Ασφάλεια και δικαιοσύνη, I-3.2, I-14.2ι, I-42, III-257-III-277
Ασφάλιση III-146.2, III-185.6
Ατομική Ενέργεια Πρωτόκολλο 36
Ατυχήματα και ασθένειες III-213.ε
Αύξηση της κατανάλωσης III-151.6δ, III-229β
Αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες III-172.4.5, III-234.6, III-235.4, 278.4α
Αυστρία
μεταφορές δια μέσου Πρωτόκολλο 8, άρθ. 64-73
Αφοπλισμός III-309

Β

Βασανιστήρια II-64
Βιομηχανία I-17β, III-279
Βιομηχανική πολιτική
Ελλάδα Πρωτόκολλο 8, άρθ. 21
Ιρλανδία Πρωτόκολλο 8, άρθ. 14
πολωνική χαλυβουργία Πρωτόκολλο 9, άρθ. 63
Πορτογαλία Πρωτόκολλο 8, άρθ. 41
πυρηνική εγκατάσταση Ignalina της Λιθουανίας Πρωτόκολλο 9, άρθ. 52-56
πυρηνικός σταθμός της Σλοβακίας Πρωτόκολλο 9, άρθ. 64-67
τσεχική χαλυβουργία Πρωτόκολλο 9, άρθ. 42
Βιοτεχνικές δραστηριότητες III-145γ
Βιώσιμη ανάπτυξη I-3.3, III-119, III-292.2δ
Βουλγαρία
προσχώρηση – κατανομή εδρών στο ΕΚ Δήλωση 41

Γ

Γαλλία III-186, IV-440
Γάμος II-69
Γειτονικά κράτη I-57

μικρά γειτονικά κράτη Δήλωση 11
Γενετήσια εκμετάλλευση (βλ. επίσης εμπορία) III-271.1
Γενετήσια εκμετάλλευση, περιορισμοί II-63.2β,δ
Γενετήσιος προσανατολισμός II-81, III-118, III-124.1
Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου III-341.4, III-344.2
Γενικό Δικαστήριο I-29, III-356 – III-359
Γενικό Συμβούλιο της ΕΚΤ III-199
Γενικοί εισαγγελείς III-354-357, Πρωτόκολλο 3, άρθ. 3, 6, 8, 9, 14
Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου III-344.2, III-400.1α
θητεία Πρωτόκολλο 34, άρθ. 5
Γερμανία
ενισχύσεις στην Ανατολική Γερμανία III-167.2γ, III-243
Γεωγραφική και δημογραφική ποικιλομορφία κατά την εκλογή των αξιωματούχων της ΕΕ Δήλωση 3
Γεωργία III-225-232
ενισχύσεις
από την κυβέρνηση της Φινλανδίας Πρωτόκολλο 8, άρθ. 47-49
για γεωργικές εκμεταλλεύσεις που μειονεκτούν λόγω διαρθρωτικών ή φυσικών συνθηκών III-230.2α
συντρέχουσα αρμοδιότητα I-14.2
Γεωργικά ταμεία προσανατολισμού και εγγυήσεων III-228.3
Γιβραλτάρ Πρωτόκολλο 8, άρθ. 6, Δήλωση 45
Γλώσσες I-10.2δ, II-82, II-101.4, III-128, III-282.2α, III-151, IV-448, Πρωτόκολλο 9, άρθ. 9
Γνώμες I-33.1, I-35
αντιπρόσωποι διαφόρων κλάδων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής III-390
απαγόρευση διακρίσεων λόγω (πολιτικών) φρονημάτων II-81
Δικαστήριο III-325.11
Ελεγκτικό Συνέδριο III-384.4
Επιτροπή III-184.3 και 5, III-202.3, III-213, III-335.4, III-360-III-361, III-396.7γ, 9 και 15, III-404.1, III-419.2
Επιτροπή γνωμοδότησης επί των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή και του γενικού εισαγγελέα III-357
Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας III-217
Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας III-307
Επιτροπή των Περιφερειών III-388
κοινωνία των πολιτών I-47, III-390
Μόνιμη επιτροπή σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας και Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας III-307.1, III-329.2
νομιμότητα III-365.1 III-367
ορισμός I-33
της Επιτροπής Απασχόλησης III-208β
της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας I-30.5, III-185.4, III-190.1γ και 2
της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής III-184.4, III-192.2α
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής III-388, III-392
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-296.3

του Υπουργού Εξωτερικών III-419.2
των εθνικών κοινοβουλίων βλ. Πρωτόκολλο σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια άρθ. 3, 5 και 6
των κοινωνικών εταίρων III-211.3
Γροιλανδία III-286.1
Γυναίκες και άνδρες, ισότητα I-2

Δ

Δάνεια III-182, III-201.2γ, III-247.1.γ, III-394
Δάνεια III-183, III-247.1γ, III-394
Δανία III-286, IV-440, Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας
απόκτηση ακινήτων Πρωτόκολλο 24
μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βλ.: πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις της Ένωσης και δήλωση σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις της Ένωσης
στάθμιση ψήφων, βλ. πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις της Ένωσης και δήλωση σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις της Ένωσης
Δαπάνες I-53
Δασμοί III-151, III-170, III-314
Δασμοί III-151, III-170, III-314, III-315.1
Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προστασία I-51, II-68,
Δελτία ταυτότητας III-125.2
Δέσμευση κεφαλαίων III-160, III-322
Δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος I-33.1
Δεσπόζουσα θέση III-162
δημόσιων επιχειρήσεων III-155, III-166
Δηλώσεις
«υπήκοοι» του Η.Β. 46. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»
αλληλεγγύη έναντι τρομοκρατικής επίθεσης 9. Δήλωση σχετικά με τα άρθρα I-43 και III-329
ανθρώπινα δικαιώματα 2. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-9, παράγραφος 2
αποχή από ψηφοφορία III-300.1
βάσεις του Η.Β. στην Κύπρο 33. Δήλωση σχετικά με τις περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο
Βουλγαρία και Ρουμανία 40. Δήλωση όσον αφορά το Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις για τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης
γραφή του ευρώ 50. Δήλωση της Δημοκρατίας της Λεττονίας και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας σχετικά με τη γραφή του ονόματος του κοινού νομίσματος στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης
δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και εθνική ασφάλεια 10. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-51
δημογραφικές διαφορές 3. Δήλωση σχετικά με τα άρθρα I-22, I-27 και I-28

δημοσιονομικά πλαίσια 26. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-402, παράγραφος 4
διαίρεση της Γερμανίας - ενισχύσεις 16. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-167, παράγραφος 2, στοιχείο γ)
διαίρεση της Γερμανίας - μεταφορές 20. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-243
διαίρεση της Κύπρου 38. Δήλωση σχετικά με την Κύπρο
διεθνείς συμφωνίες 25. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-325 όσον αφορά τη διαπραγμάτευση και σύναψη, από τα κράτη μέλη, διεθνών συμφωνιών που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
διέλευση του Καλίνινγκραντ 36. Δήλωση σχετικά με τη χερσαία διέλευση προσώπων μεταξύ της περιοχής του Καλίνινγκραντ και άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας
διώξεις 23. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 273, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο
εμπειρογνώμονες των κρατών μελών 8. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-36
ενέργεια 22. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-256
επεξηγήσεις του Χάρτη 12. Δήλωση σχετικά με τις επεξηγήσεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
επίσημες γλώσσες 29. Δήλωση σχετικά με το άρθρο IV-448, παράγραφος 2
Επιτροπή μειωμένου αριθμού μελών 6. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-26
Επιτροπή σχετικά με την Κύπρο 34. Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τις περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο
εργατικό δίκαιο 18. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-213
έρευνα 21. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-248
Η.Β. σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν στο ΕΚ 48. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν στις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές
Ισπανία σχετικά με ιθαγένεια της ΕΕ 47. Δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»
καθαρές πληρωμές των Κάτω Χωρών 42. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σχετικά με το άρθρο I-55
καθεστώς IV-437, IV-438
καθεστώς της Μαγιότ 28. Δήλωση σχετικά με το άρθρο IV-440, παράγραφος 7
κινήσεις κεφαλαίων III-158.1β
κοινωνική ασφάλιση 14. Δήλωση σχετικά με τα άρθρα III-136 και III-267
λαός των Sami 32. Δήλωση σχετικά με τον λαό των Sami
νησιά 19. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-220
νησιά Åland 31. Δήλωση σχετικά με τα νησιά Åland
οικογενειακή βία 14. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-116
Ολλανδικές Αντίλλες 43. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σχετικά με το άρθρο IV-440
παρεκκλίσεις για τη Δανία 39. Δήλωση σχετικά με το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας
περιοριστικά μέτρα 15. Δήλωση σχετικά με τα άρθρα III-160 και III-322
περιοχές της Ιταλίας που εμφανίζουν καθυστέρηση 41. Δήλωση σχετικά με την Ιταλία

προεδρία του Συμβουλίου 4. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-24, παράγραφος 7, όσον αφορά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου
Πρόεδρος της Επιτροπής 7. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-27
πυρηνικός σταθμός Ignalina 35. Δήλωση σχετικά με την πυρηνική εγκατάσταση Ignalina της Λιθουανίας
πυρηνικός σταθμός της Σλοβακίας 37. Δήλωση σχετικά με τη μονάδα 1 και τη μονάδα 2 του πυρηνικού σταθμού Bohunice V1 της Σλοβακίας
ρήτρα εμβάθυνσης 27. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-419
Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης 17. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-184
συνθήκη για την ατομική ενέργεια 44. Δήλωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Βασιλείου της Σουηδίας
σύνοδος κορυφής της ΕΕ μετά από απορρίψεις 30. Δήλωση σχετικά με την επικύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης
τμήματα του βελγικού κοινοβουλίου 49. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια
υπεροχή του δικαίου της ΕΕ 1. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-6
Υπουργείο Εξωτερικών της ΕΕ 24. Δήλωση σχετικά με το άρθρο III-296
χώρες που προσχώρησαν το 2004 Δήλωση επί του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη Συνθήκη και Πράξη Προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας
ψηφοφορία στο Συμβούλιο 5. Δήλωση σχετικά με το άρθρο I-25
Δημοκρατία I-2, I-4-52, III-292
Δημοκρατική ισότητα I-45
Δημοκρατικός βίος της Ένωσης I-45-52
Δημόσια διοίκηση III-133.4, III-238, III-398
Δημόσια οικονομικά III-177
Δημόσια ραδιοτηλεόραση – κρατική χρηματοδότηση Πρωτόκολλο 27
Δημόσια τάξη III-133.3, III-140.1, III-154, III-158.1β, III-290
Δημόσια υγεία, βλ. υγεία
Δημόσιες επιχειρήσεις III-166
Δημοσίευση και έναρξη ισχύος I-39.1-2
Δημοσιονομικές διατάξεις III-313, III-402-409
επείγουσα χρηματοδότηση III-313.3
πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο I-55, III-402
Δημοσιονομική πειθαρχία III-184.2
Δημοσιονομικό έλλειμμα III-184
Δημοσιονομικό πλαίσιο
έκδοση με ειδική πλειοψηφία - θέση των Κάτω Χωρών Δήλωση 42
συνέπειες σε περίπτωση μη έκδοσης σε εύλογο χρόνο Δήλωση 26
Δημόσιος υπάλληλος III-427, III-430
Δημοτικές εκλογές II-41

Διαβατήρια III-125.2
Διαβούλευση με
Δικαστήριο III-359, III-381
Ελεγκτικό Συνέδριο III-412, III-415.4
ενδιαφερόμενα μέρη για τις δράσεις της Ένωσης I-47.3,
Επιτροπή I-58.2, III-187.3β-4β, III-330.2, III-335.4, III-346, III-359.1, III-381, III-390, III-393, III-424, IV-440.7, IV-445.2
εργαζομένους II-87, III-210.1ε
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα III-159, III-184.13, III-185.6, III-186.2, III-187.3α, III-187.4α, III-191, III-192.3, III-196.1-2, III-326
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-27.1, I-54.3, III-125.2, III-126, III-127, III-157.3, III-163.1, III-169, III-173, III-176, III-182.2, III-183.2, III-184.13, III-185.6, III-186.2, III-187.4, III-198.2, III-206.2, III-208, III-210.1,γ,δ,στ,ζ και 3, III-217, III-234.2, III-240.3, III-251.3-4, III-253, III-263, III-266.3, III-269.3, III-274.4, III-275.3, III-277, III-291, III-304.1, III-313.3, III-325.6β, III-326.1, III-382.2, III-385.2, III-393, III-412.2, III-421, III-424, IV-443.2, IV-445.2
θεσμικά όργανα οικεία με τους όρους απασχόλησης III-427
κοινωνικούς εταίρους III-211
κράτη μέλη III-213
Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή III-202.3
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (EcoSoc), βλ. Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-341.2
Συμβούλιο Υπουργών των κρατών μελών III-297.3
Υπουργό Εξωτερικών III-312.2-3, III-420.2
υποψήφιους για το αξίωμα του Προέδρου της Επιτροπής I-27.1
Διαδικασία Lamfalussy Δήλωση 8
Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος III-184
έλεγχος του Δικαστηρίου III-184.13
πρόστιμα III-184.10
τιμές αναφοράς Πρωτόκολλο 10, άρθ. 1
Διακρίσεις
απαγόρευση κάθε διάκρισης I-2, I-4, II-81, III-123, III-155, III-288.5, III-321.2, III-416
αυθαίρετες III-154, III-158.3, III-172.6,
ενισχύσεις III-167.2α,
καταπολέμηση I-3.3, III-118, III-124,
λόγω εθνικότητας I-4.2, II-81.2, III-149,
απαγόρευση I-4.2, II-81.1, III-133.2
στα κόμιστρα III-240.1
στη γεωργική αγορά III-228.2
στην αμοιβή, λόγω φύλου III-214,
Διαμεσολαβητής I-10.2δ, I-49, II-103, III-128, III-335
Διαμονή I-10.2β, II-105, III-125.2, III-126
Διαπραγματευτής III-325.3
Διαρθρωμένη συνεργασία I-41.6, III-312.1, Πρωτόκολλο 23

Διαρθρωτικά ταμεία III-221, III-223.2
Διάρκεια της Συνθήκης/του Συντάγματος IV-446
Διάστημα I-14.3, III-254.3
Διασφάλιση της ειρήνης I-41.1, III-309.1
Διατήρηση προνομίων III-365.3
Διατήρηση προνομίων III-365.3
Διατήρηση της ειρήνης I-41, III-309.1
Διατήρηση της ειρήνης III-309.1
Διαφάνεια I- 47.2, I- 50.3-4, II-102, Προοίμιο του Μέρους I, III-399
    στην Επιτροπή Δήλωση 6
Διαφθορά, καταπολέμηση III-271.1
Διαχείριση κρίσεων III-307, III-309
Διεθνείς οργανισμοί
    σχέσεις της Ένωσης με διεθνείς οργανισμούς III-327-328
    βλ. επίσης III-201.2α, III-233.4, III-249.β, III-252.4, III-278.3, III-280.3, III-282.3, III-283.3, III-296.2, III-301.2, III-303, III-305, III-306, III-315.3, III-316.2, III-317.2, III-318, III-319.3, III-321.4,7, III-323-III-324, III-326
Διεθνείς συμφωνίες III-323-III-326
    αναπτυξιακή πολιτική III-317.2
    ανθρωπιστική βοήθεια III-321.4
    αποκλειστική αρμοδιότητα I-13.2
    οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία III-319.3
    περιβαλλοντικά θέματα III-233.4
    σεβασμός του επιπέδου προστασίας II-113
    συναλλαγές III-315
    χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης Δήλωση 25
Διεθνές δίκαιο I-3.4, II-109.2, II-113, III-265.3, III-292.1
Διευρωπαϊκά δίκτυα I-14.2η, III-246-247
Δίκαιο της Ένωσης I-6, Δήλωση σχετικά με άρθ. I-6
Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις I-42, III-257-III-277
Δικαίωμα
    αλληλεγγύη II-87-98
        ενημέρωση και διαβούλευση, δικαίωμα των εργαζομένων σε II-87
        εργαζόμενοι II-87-91
        εργασία των παιδιών, απαγόρευση II-92
        θέματα υγείας II-95
        πρόσβαση σε υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας II-89
        προστασία από αδικαιολόγητη απόλυση II-90
        συλλογικές διαπραγματεύσεις και δράσεις II-88
        συνθήκες εργασίας II-91
    αξιοπρέπεια II-61-65
        ακεραιότητα II 63
        ανθρώπινη αξιοπρέπεια II-61
        άτομα με αναπηρίες II-86
        έναντι του νόμου II-80
        ζωή II-62

ηλικιωμένοι II-85
ισότητα II-80-86
μεταξύ ανδρών και γυναικών II-83
παιδί II-84; II-92
πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία II-82
απαγόρευση κατάχρησης II-114
δικαστήριο II-107-110
να μη δικάζεται ή τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη II-110
πραγματική προσφυγή και αμερόληπτο δικαστήριο II-107
τεκμήριο αθωότητας και δικαίωμα υπεράσπισης II-108
εγκατάσταση III-137-143, III-158.2
εξαιρέσεις Πρωτόκολλο 8, άρθ. 56
ελευθερίες II-66-79
άσυλο II-78
γάμος II-69
εκπαίδευση II-74
έκφραση και πληροφόρηση II-71
ελευθερία και ασφάλεια II-66
επιλογή επαγγέλματος II-75
επιχειρηματική II-76
ιδιοκτησία II-77
ιδιωτική και οικογενειακή ζωή II-67
προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα II-68
σκέψη, συνείδηση και θρησκεία II-70
συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι II-72
τέχνη και επιστήμη II-73
μειονότητες I-2
πολίτες I-10, II-99-106
αναφορά I-10.2δ, II-104
διπλωματική και προξενική προστασία II-106
εκλέγειν και εκλέγεσθαι II-99-100
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής II-103
κυκλοφορία και διαμονή II-105
πρόσβαση σε έγγραφα II-102
χρηστή διοίκηση II-101
παραμονή στην επικράτεια III-133.3δ, III-138.2δ
Δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι III-126
Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας II-77, III-176, III-315.1 και 4, III-364
Δικαιώματα ιδιοκτησίας (διανοητική ιδιοκτησία) III-176, III-364, III-425
Δικαιώματα των εργαζομένων II-87-91
Δικαιώματα των εργαζομένων III-172.2, III-133.4, III-134γ
Δικαιώματα των μειονοτήτων I-2
Δικαιώματα των πολιτών
διαμεσολαβητής I-10.2δ, II-103
δικαίωμα αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο II-104, III-334

δικαίωμα του εκλέγειν I-10.2β, II-100
δικαίωμα του εκλέγεσθαι στις εκλογές I-10.2β, II-100
δικαίωμα χρηστής διοίκησης I-10.2, II-101
διπλωματική προστασία I-10.2γ, II-106
ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής I-10.2α, II-105
πρόσβαση σε έγγραφα I-50.3, II-102
Δικαστές
ανανέωση Πρωτόκολλο 3, άρθ. 6, 9
απαλλαγή Πρωτόκολλο 3, άρθ. 6
ετεροδικία Πρωτόκολλο 3, άρθ. 3
παραίτηση Πρωτόκολλο 3, άρθ. 5, 14
Δικαστήριο I-29, III-353-381, Προοίμιο του Μέρους II, III-132, II-107, III-163.δ, III-168.2, III-172.9, III-325.11, III-335, III-347, III-349, III-385.5-6, III-399.1, III-401, III-406, III-433, Πρωτόκολλο 2, άρθ. 7; Πρωτόκολλο 3
Γενικό Δικαστήριο III-356
διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου Πρωτόκολλο 3, άρθ. 19-46
ειδικευμένα δικαστήρια I-29.1, III-358.2
λήψη αποφάσεων στο Δικαστήριο Πρωτόκολλο 3, άρθ. 17
προδικαστικές αποφάσεις III-369
Πρόεδρος του Δικαστηρίου III-355, III-357
τμήματα του Δικαστηρίου Πρωτόκολλο 3, άρθ. 16
γενικό δικαστήριο Πρωτόκολλο 3, άρθ. 16
ολομέλεια Πρωτόκολλο 3, άρθ. 16
τμήμα μείζονος συνθέσεως Πρωτόκολλο 3, άρθ. 16
Δικαστικές αποφάσεις, αμοιβαία αναγνώριση III-257.4, III-269.1
Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις III-257.4, III-269, III-284
Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις III-270-III-274
Δικαστικό Δίκτυο, Ευρωπαϊκό III-273.2β
Διοίκηση
διαδικασία III-138.2γ
δικαίωμα χρηστής διοίκησης II-101
κακοδιοίκηση I-49, II-103, III-333, III-335
Διοικητικά σύνορα III-134.β
Διοικητικές διαδικασίες III-138.2γ
Διοικητική συνεργασία III-285
Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ III-187.1, III-382, III-383
Διοργανικές συμφωνίες III-397
Διπλωματικές αποστολές III-296.3, III-301.2, III-306
Διπλωματική προστασία I-10.2γ, II-106, III-127
Δουλεία II-65
Δράσεις ενθάρρυνσης III-124.2, III-207, III-278.5, III-282.4α
Δράσεις μποϊκοτάζ III-322
Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση Πρωτόκολλο 24

E

Eurojust I-42.2, III-273, III-274.1, III-276.2β
Εγκατάσταση
    ελευθερία I-4.1, Προοίμιο του Μέρους II, II-75.2, III-137-III-143
    εσωτερική αγορά III-130
    ίδρυση της Ένωσης I-1
Εγκληματικότητα
    Eurojust I-42.2, III-273, III-259, III-274.1, III-276.2.β
    απαγόρευση δεύτερης καταδίκης για την ίδια αξιόποινη πράξη II-110
    αστυνομική συνεργασία III-275-277
    ελάχιστοι κανόνες για III-271
    Ευρωπαϊκή Εισαγγελία III-274
    Ευρωπόλ I-42.2, III-273-274, III-276
    θύματα III-270.2γ
    καταπολέμηση III-257.3, III-273-277, III-160, III-271
    οργανωμένο έγκλημα III-160
    πρόληψη III-272
    στον χώρο της πληροφορικής, III-271
Εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής, καταπολέμηση III-271.1
Έγκριση
    Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας III-186.2
    Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου I-18, I-20.2, I-54.4, I-55.2, I-58.2, I-59.1-2, I-60.2, III-124.1, III-129, III-270.2δ, III-271.1, III-274.1, III-325.6α, III-330.1, III-330.1, IV-443.2, IV-444.3
    κρατών μελών, I-54.3, III-129, III-330.1, IV-445.2
    προσώπου II-63.2α, II-68.2
    Συμβουλίου III-330.2, III-333, III-335.4, III-359.5, III-384.4
Έγκριση από τα κράτη μέλη III-129
Έγκριση της Συνθήκης IV-443
Έδρα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων Πρωτόκολλο 6
Έδρα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης III-432, Πρωτόκολλο 6
Εθνικά κοινοβούλια I-11.3, Πρωτόκολλο 1 & 2
    δικαίωμα αρνησικυρίας IV-444.3
    ενημέρωση I-18.2, I-42.2, I-59.2, III-261, IV-443, IV-444
    πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας
    πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων
    συμμετοχή στη νομοθετική διαδικασία III-259, III-273.2, III-276.2
Εθνικές ταυτότητες, σεβασμός I-5.1, Προοίμιο
Εθνική νομοθεσία III-134β,γ, III-138.2γ, III-189, III-198
    αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες III-172.4.5, III-234.6, III-235.4, 278.4
Εθνική παρέκκλιση I-10.3; III-198
Εθνική ποινική νομοθεσία III-163.2ε
Εθνικό δίκαιο I-6, I-42.1α, I-52, II-69, II-70.2, II-74.3, II-76, II-87, II-88, II-90, II-94, II-95, II-96, II-99.1, II-102, III-163.2ε, III-164, III-279.3, III-369, III-377, III-401,

Τροποποιημένο πρωτόκολλο αριθ. 5 σχετικά με τη θέση της Δανίας, Δήλωση σχετικά με άρθ. I-6
Εθνικοί θησαυροί III-154
Εθνικοί περιορισμοί I- 10, III-126
Εθνοτική καταγωγή III-118, III-124
Είδη νομοθετικών πράξεων I-33 έως I-38
Ειδικές νομοθετικές διαδικασίες IV-444.2
Ειδικευμένα δικαστήρια I-29.1, III-359
Ειδική επιτροπή III-315.3, III-325.4
Ειδική πλειοψηφία I-25, I-23.3, Δήλωση 5
    αλλαγή της διαδικασίας ψηφοφορίας σε ειδική πλειοψηφία (παρέκταση) IV-444, I-40.8, I-55.4
    αναστολή των δικαιωμάτων των κρατών μελών I-59
    απαγόρευση χρηματοπιστωτικής υπερανάληψης III-183.2
    αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις III-400.1
    απόφαση για ενισχύσεις III-167.3ε
    απόφαση του Συμβουλίου I-23.3
    δασμολόγιο III-151.5
    διαδικασία του προϋπολογισμού III-404.5,6
    διακοπή σχέσεων με τρίτες χώρες III-322.1
    διεθνείς συμφωνίες III-325.6,8, III-326.1
    διοικητική συνεργασία, εξασφάλιση III-263
    διορισμός Υπουργού Εξωτερικών I-28.1
    διπλωματική προστασία III-127
    εθελούσια αποχώρηση από την Ένωση I-60.2,3α
    εκλογή Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου I-27.1
    έκτακτα μέτρα διασφάλισης III-159
    ενισχυμένη συνεργασία I-44
    Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εξοπλισμού, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων III-311.2
    εφαρμογή της ρήτρας αλληλεγγύης III-329.2
    θέσπιση πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου I-55.2
    ισοζύγιο πληρωμών, απειλή III-201.2 και 3
    καθιέρωση στρατιωτικής διαρθρωμένης συνεργασίας III-312.2
    καθορισμός των συνθέσεων του Συμβουλίου I-24.4
    κανονισμοί και αποφάσεις III-130.3, III-151.5, III-159, III-160, III-163.1, III-167.3ε, III-169, III-182, III-183, III-184, III-187.4, III-190.1α και 3, III-212.2, III-230.2, III-253, III-260, III-263, III-266.3, III-363, III-400, III-424
    Κανονισμός διαδικασίας Γενικού Δικαστηρίου III-356
    κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός I-33
    κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση III-206.2 και 4, III-207
    κοινή εμπορική πολιτική III-315.4
    κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας III-300.2,4, III-311.2, III-312.2,4, III-313.3
    μέτρα ενθάρρυνσης III-124.2
    μέτρα εφαρμογής σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης III-224

νέοι κανόνες σχετικά με την ειδική πλειοψηφία τίθενται σε ισχύ βλ. Οι μεταβατικές διατάξεις για τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης
νόμοι για την εσωτερική αγορά III-172.1
οικονομικοί προσανατολισμοί, παραβίαση III-179.4
πρόεδρος και μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ III-382.2
Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου I-22.1
προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής III-179.2
πρόστιμα που επιβάλλει η ΕΚΤ III-190.3
πρόσφυγες, αιφνίδια εισροή III-266.3
προσχώρηση στη ζώνη του ευρώ III-194.2
στη ζώνη του ευρώ III-194.2
συμφωνίες κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο Ένωσης III-212.2
συνήθης νομοθετική διαδικασία III-396.4, 5, 8,10 και 13
υπερβολικό έλλειμμα III-184.6 και 7
φορολογικές διατάξεις III-170.3
Ειδικός εντεταλμένος III-302
Ειρήνη, Μέρος I-Προοίμιο, I-3.1 και 4, I-41.1, III-131, III-292.2γ, III-309
Εισαγγελία III-274
Έκθεση
για γενικούς οικονομικούς προσανατολισμούς (από Συμβούλιο) III-179.2
για διεθνείς εμπορικές διαπραγματεύσεις (από Επιτροπή) III-315.3
για δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και για νομισματική πολιτική (από ΕΚΤ) III-383.3
για εκτέλεση του προϋπολογισμού III-408, III-409.4 βλ. επίσης III-384.4
για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (από Επιτροπή) III-255
για ιθαγένεια και απαγόρευση διακρίσεων (από Επιτροπή) III-129
για καταπολέμηση της απάτης (από Επιτροπή) III-415.5
για κατάσταση της απασχόλησης III-206.1
για κοινωνική κατάσταση (από Επιτροπή) III-216, III-218
για οικονομικές επιδόσεις των κρατών μελών III-179.2
για οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (από Επιτροπή) III-221
για πρόοδο των κρατών μελών κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της νομισματικής ένωσης III-198.1
για προσπάθειες προσαρμογής των κρατών μελών σε περίπτωση υπερβολικού ελλείμματος III-184.9
για υπερβολικά ελλείμματα (από Επιτροπή) III-184.3
έκθεση Ελεγκτικού Συνεδρίου III-384.2 και 4
έκθεση Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής III-192.2.β, δ και 4
έκθεση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή I-49, III-335.1
Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας επί της κοινωνικής κατάστασης III-217.γ
ετήσια γενική έκθεση της Επιτροπής III-337.3, III-352.2
Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-22.2.δ
Εκκλησίες I-52
Εκλογές I-10.2β, II-99, II-100, III-126
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-20.3, III-330.1
πρόεδρος της Επιτροπής I-27.1, I-20.1

Εκπαίδευση III-282-283, I-17, II-74, III-235.1, III-278.1
Εκπαίδευση εξ αποστάσεως III-282.1στ
ΕΚΤ, βλ.: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Εκτέλεση του προϋπολογισμού III-407
Εκτελεστικές πράξεις I-37
    άμυνα I-41.4
    κανονισμοί ή αποφάσεις I-37.4
    Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας I-40.3
Εκτελεστική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας III-187.3, III-382.1, III-383.3, III-197.2η
Έκφραση γνώμης I-47; II-71
Ελεγκτικό Συνέδριο I-31, III-384-385, III-365.3, III-400.1β, III-409.1,4, III-412, III-415.4, Πρωτόκολλο σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια
Έλεγχος
    δημοσιονομικής κατάστασης III-184.2, III-198.1
    εάν τα μέτρα έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού III-132
    εθνική παρέκκλιση III-172.7-8
    ενισχυμένη συνεργασία III-420
    ενώπιον δικαστηρίου III-333
    λογαριασμών I-31.2, III-384.1, III-409
    Συνέλευση IV-443.2
Έλεγχος της αγοράς III-161β
Έλεγχος των εξωτερικών συνόρων III-257.2
Έλεγχος των συνόρων στο Η.Β. και στην Ιρλανδία Πρωτόκολλο 18
Ελεύθερη κυκλοφορία III-125, III-130.2, III-133-160, III-172.2, III-265
    για την ίδρυση επιχειρήσεων III-137-143
    έλεγχος των συνόρων στο Η.Β. και στην Ιρλανδία Πρωτόκολλο 18
    εμπορευμάτων I-4, III-151-155
    εργαζομένων III-133-136
    κεφαλαίων και πληρωμών I-4, III-156-160
    μεταφορών III-236-247
    προσώπων I-4, II-105, III-133-136
    υπηρεσιών I-4, III-144-150
Ελευθερία II-66, Προοίμιο, III-292.1
    εγκατάστασης I-4, Προοίμιο του Μέρους II, II-75.2, III-137-143
    έκφρασης και πληροφόρησης II-71
    εξαιρέσεις III-139, III-141.2
    επιχειρηματική II-76
    σκέψης, συνείδησης και θρησκείας II-70
    του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι II-72
Ελευθερία εγκατάστασης I-10, III-125
Ελευθερία μέσων μαζικής ενημέρωσης και πολυφωνία II-71.2
Ελευθερία παροχής υπηρεσιών III-144-150
Ελλάδα
    βιομηχανική πολιτική Πρωτόκολλο 8, άρθ. 24
Ελλείμματα, δημοσιονομικά III-184, III-197.2β και 4β, III-198.1β

Έμβλημα της ΕΕ I-8
Έμβλημα της Ένωσης I-8
Έμμεσοι φόροι III-170.3, III.171.1
Εμπορεύματα
    από τρίτες χώρες III-151.3
    από υπερπόντιες χώρες III-288.1 και 5, III-289, III-424
    ελεύθερη κυκλοφορία I-4.1, III-151-155, III-130.2
    περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας III-154, III-161.3
Εμπορία III-160, III-267.1
Εμπορικές δραστηριότητες III-145β, III-155.1
Εμπορική ιδιοκτησία III-154
Εμπορική πολιτική III-314 – III-315
Εμπορική πολιτική III-314-315
Εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης των διαφορών III-269.2ζ
Εναλλακτική έκθεση, Ευρώπη των Δημοκρατιών (τελευταίος πίνακας πριν από το ευρετήριο)
Εναρμόνιση
  Εναρμόνιση
    Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εξοπλισμού, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων III-311.1β
    εσωτερική αγορά III-172-173
    νόμοι III-172 –III-176
    συνθήκες διαβίωσης και εργασίας III-209(1)
    κοινωνικά συστήματα III-209(3),
    κοινωνική πολιτική (ελάχιστες προδιαγραφές) III-210.2β
    ποινικό δίκαιο III-271.2
    περιβαλλοντική πολιτική III-172.4-10, III-233.2
  Εξαιρέσεις εναρμόνισης
    απασχόληση III-207
    βιομηχανία III-279.3
    γενική εξαίρεση για τα συντονιστικά, συμπληρωματικά και υποστηρικτικά μέτρα I-12.5
    γενική εξαίρεση για τη ρήτρα ευελιξίας I-18.3
    διοικητική συνεργασία III-285.2
    επαγγελματική εκπαίδευση III-283.3α
    κοινωνική πολιτική III-210.2α
    μεταναστευτική πολιτική III-267.4
    μέτρα ενθάρρυνσης
        για καταπολέμηση διακρίσεων III-124.2
        για πολιτικές απασχόλησης III-207
    παιδεία, νεολαία, αθλητισμός και επαγγελματική εκπαίδευση III-282.3α, III-283.3α
    πολιτική προστασία III-284.2
    πολιτισμός III-280.5α
    συντονιστικές, συμπληρωματικές ή υποστηρικτικές δράσεις
        βιομηχανία III-279.3
        δημόσια υγεία III-278.5

διοικητική συνεργασία III-285.2
επαγγελματική εκπαίδευση III-283.3α
παιδεία, νεολαία και αθλητισμός III-282.3α,
πολιτική προστασία III-284.2
πολιτισμός III-280.5α
τουρισμός III-281.2
τουρισμός III-280.5α
υγεία III-278.5
Εναρμονισμένες πρακτικές III-161.1, III-164
Έναρξη ισχύος
ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι-πλαίσια I-39.1
κανονισμοί και αποφάσεις I-39.2
Συνθήκη IV-447
Ενέργεια I-14.2θ, III-246, III-256
επιλογή 234.2γ, III-256.2
Ενιαία (εσωτερική) αγορά I-3.2, I-14.2, III-130-III-176
Ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία I-25.2
Ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία I-25.2, I-22.1, I-24.4, I-27.1, I-44.3, I-55.4, I-59, I-60.2α, III-184.6-7, III-194.2, III-207
Ενισχυμένη συνεργασία I-44, III-416-423,
Ενισχύσεις σε συγκεκριμένες περιοχές Πρωτόκολλο 8, άρθ. 48-49
Ένωση
αναστολή δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους I-59
αντιπροσωπείες III-328
αξίες I-2
αρμοδιότητα I-11, I-12
δίκαιο I-6
εθελούσια αποχώρηση I-60
ιδιότητα μέλους I-1.2, I-58
ίδρυση I-1
ιθαγένεια I-10, III-123 – III-129
νομικές πράξεις I-33
νομική προσωπικότητα I-7
οικονομικά I-53 – I-56, III-402 – III-414
πολιτικά κόμματα II-72.2
πόροι (ίδιοι) I-54
στόχοι I-3
στρατηγικά συμφέροντα I-40.2
σύμβολα I-8
σχέση μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών I-5
Εξαιρέσεις III-139
Εξισωτικές εισφορές III-170.3, III-232
Εξωτερικές δράσεις III-292-329
Εξωτερική πολιτική III-294-312
Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας I-12.4, I-16, I-22.2, I-28, I-40-41, III-294-312

ΕΠΑΑ βλ. Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας
Επαγγέλματα III-141, III-145δ
Επαγγελματικά ατυχήματα και ασθένειες III-213.ε
Επαγγελματική εκπαίδευση I-17.ε, II-74.1, III-213γ, III-219.1, III-283.1
Επαναπατρισμός III-267.2γ
Επανένωση οικογενειών III-267.2α, III-269.3
Επείγουσα χρηματοδότηση III-313.3
Επενδύσεις,
    άμεσες III-157.2
    άμεσες ξένες III-314, III-315
Επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων II-Προοίμιο, παράγραφος 5, Δήλωση σχετικά με τις επεξηγήσεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
Επικουρικότητα I-11.3, I-18.2, III-259, Πρωτόκολλο 1 & 2
Επικύρωση IV-443.3, IV-447,
    του Συντάγματος
        δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση Δήλωση 30
Επίλυση διαφορών, εναλλακτική μέθοδος III-269.2ζ
Επιρροή των πολιτών I-45-47
Επιστήμη I-3.3, II-73, III-172.3 και 5, III-233.3α, III-248.1, III-251.1α, III-254.1, III-429.2
    περιορισμοί II-63.2
Επιστημονικά στοιχεία III-172.5
Επιτροπές III-346
Επιτροπή III-356-III-357
Επιτροπή Απασχόλησης III-206.2-4, III-208
Επιτροπή βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας III-217
Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων (COREPER) III-344
Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας III-307, III-309.2, III-329.2
Επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα σε θέματα μεταφορών III-244
Επιτροπή συνδιαλλαγής III-396.10-13, III-404.5
Επιτροπή των Περιφερειών I-32, III-219.3, III-386-388, Πρωτόκολλο 34, άρθ. 6
Επιτροπολογία
    διαδικασία Lamfalussy Δήλωση 8
Επιχειρήσεις
    απαγορευμένες συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων III-161
    δημόσιες επιχειρήσεις III-166
    εγκατάσταση II-75, III-137
    κανόνες που εφαρμόζονται σε III-161-III-166
    κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης III-162
Εποικοδομητική αποχή I-59.5, III-300.1, III-341.1, III-343.3
Εποπτεία, φορολογία III-158
Εργαζόμενοι III-133-136, II-75, II-87, II-88, II-91, II-83.2δ, III-209, III-210.1β, III-213β,δ,ζ, III-214.1, III-219.1, III-290
Εργαζόμενοι νέοι III-135

Εργασία των παιδιών II-92
Εργατικό δίκαιο III-210.1α-ζ, III-213β
Έρευνα I-14.3, III-248-255
Ερμηνεία του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Δήλωση 12
ανθρώπινη ακεραιότητα στο πλαίσιο της ιατρικής και της βιολογίας Δήλωση 12 άρθ. 3
ανθρώπινη αξιοπρέπεια Δήλωση 12 άρθ. 1
αντίρρηση συνειδήσεως Δήλωση 12 άρθ. 10.2
απαγόρευση της αναγκαστικής εργασίας, εκτός… Δήλωση 12 άρθ. 5.2
άσυλο – ειδικές περιπτώσεις: Η.Β., Δανία Δήλωση 12 άρθ. 18
βασανιστήρια και απάνθρωπη μεταχείριση Δήλωση 12 άρθ. 4
δικαίωμα ευρεσιτεχνίας και σημάτων Δήλωση 12 άρθ. 17
δικαίωμα ιδιοκτησίας – στέρηση για λόγους δημόσιας ωφέλειας Δήλωση 12 άρθ. 17
δικαίωμα στη ζωή – εξαιρέσεις Δήλωση 12 άρθ. 2
δικαίωμα στην ελευθερία – εξαιρέσεις Δήλωση 12 άρθ. 6
έγκυες εργαζόμενες Δήλωση 12 άρθ. 33
ελευθερία εκδήλωσης των πεποιθήσεων – περιορισμός Δήλωση 12 άρθ. 10.2
ελευθερία έκφρασης – περιορισμός Δήλωση 12 άρθ. 11
ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Δήλωση 12 άρθ. 14
ελευθερία της τέχνης – περιορισμός Δήλωση 12 άρθ. 13
ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι – περιορισμός Δήλωση 12 άρθ. 12
επιχειρηματική ελευθερία – αναγνωρίζεται στις εθνικές νομοθεσίες Δήλωση 12 άρθ. 16
ιδιωτική ζωή – εξαιρέσεις Δήλωση 12 άρθ. 7
κοινωνική αρωγή και στεγαστική βοήθεια Δήλωση 12 άρθ. 34
ο Χάρτης δεν μπορεί να ερμηνεύεται ως περιορίζων Δήλωση 12 άρθ. 53, 54
προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – έλεγχος ανεξάρτητης αρχής Δήλωση 12 άρθ. 8
υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος Δήλωση 12 άρθ. 36
υποεκπροσωπούμενο φύλο Δήλωση 12 άρθ. 23
Εσωτερική αγορά III-130-III-176
αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης I-13.1
δημοσιονομικές διατάξεις III-170-III-171
εγκαθίδρυση και λειτουργία III-130 –III-132
ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων III-133-III-136
ελεύθερη διακίνηση των κεφαλαίων και των πληρωμών III-156-III-160
ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων III-151-III-155
ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών III-133-III-150
ελευθερία εγκατάστασης III-137-III-143
ελευθερία παροχής υπηρεσιών III-144-III-150
κανόνες ανταγωνισμού III-161-III-169
περιορισμοί επί των αρχών III-133.3, III-154, III-172.4 και 5,
προσέγγιση των νομοθεσιών III-172-III-176
στόχος της Ένωσης I-3.2

συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης I-14.2α
χορήγηση ενισχύσεων από τα κράτη μέλη III-167-III-169
Εσωτερική διατάραξη στην εσωτερική αγορά III-131
Εσωτερικός κανονισμός I-50.4, III-337.1, III-338, III-339, III-341.3, III-344.3, III-351, III-352, III-355, III-356, III-359.5, III-376, III-384.4, III-387, III-391, III-399
Εταιρείες
από τις ΥΠΕ III-287.ε
ίδρυση III-137
κεφάλαιο III-143
νομικό καθεστώς III-142
προστασία III-230.2α
Εταιρείες III-137, III-138.2.ζ, III-142-143, III-161, III-162, III-283.1.δ, III-287ε
Ευημερία I-3.1
Ευρατόμ - συνθήκη βλ. Πρωτόκολλο 36 σχετικά με τη Συνθήκη Ευρατόμ
ανάγκη τροποποίησής της Πρωτόκολλο 36, Δήλωση 44
Ευρώ III-194-196, I-13, I-15, I-30.1, III-177, III-186, III-191, III-326, Πρωτόκολλο σχετικά με τη ζώνη του ευρώ III-194-III-196
έκδοση Πρωτόκολλο 4, άρθ. 16
ενίσχυση του διαλόγου Πρωτόκολλο 12
ζώνη του ευρώ III-194-196, Πρωτόκολλο σχετικά με την Ευρωομάδα
ιδιότητα μέλους III-194-202
μετάβαση στο III-197-202
νόμισμα της Ένωσης I-8
χώρες εκτός της ζώνης του III-194, III-197.2, Πρωτόκολλο σχετικά με την Ευρωομάδα
Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα
έδρα Πρωτόκολλο 6
Ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα I-46.4, II-72.2, III-331
Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχολήσεως (EURES) III-134.α,δ
Ευρωπαϊκή διοίκηση III-398-399
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία III-274
Ευρωπαϊκή Επιτροπή I-26 έως I-28, III-347-352
ανεξαρτησία I-26.4
αντιπρόεδρος I-26.1, I-28
απαγόρευση υποδείξεων I-26.7
απαλλαγή III-409
απομάκρυνση Επιτροπής I-26.8, I-27.3
διαβούλευση III-187.3β-4β, III-330.2, III-335.4, III-359.1, III-381, III-392
μονοπώλιο πρωτοβουλίας I-25.2
πρόεδρος I-27, I-21.2-3, I-22.2β, I-25.4, I-28, III-348.2, III-350, III-400.1α
επιλογή Δήλωση 7
πρόταση μομφής I-26.8
ρόλος I-26.1
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) I-30, I-34.3, I-35, III-159, III-181, III-185, III-186-192, III-199, III-326, III-365 (βλ. επίσης III-378), III-367, III-373δ, III-382, III-383, III-396.15, III-399.1, III-429.1, III-431, III-434, IV-443, Πρωτόκολλο σχετικά με την

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων III-393-394, III-184.10β, III-221, III-317.3, III-373, III-384.3, III-399, III-434
καταστατικό, Πρωτόκολλο 5
μεταβατικές διατάξεις Πρωτόκολλο 9, άρθ. 38-41
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο I-29, III-353-III-381
διάλογος με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Δήλωση 2
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ECHR) Δήλωση 2
διάλογος με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δήλωση 2
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-20, III-330-340 βλ. επίσης I-10.2, I-27.1, I-34, I-40.8, I-41.8, II-100, III-172.3, III-325.6, III-392
αριθμός αντιπροσώπων I-20.2, Πρωτόκολλο 34, άρθ. 1
διαβούλευση III-126, III-127, III-157.3, III-163, III-169, III-173, III-176, III-182, III-183, III-184.13, III-186, III-187.4, III-198.2, III-206.2, III-208, III-210.3, III-217, III-234.2, III-240.3, III-251, III-253, III-263, III-266.3, III-269.3, III-275.3, III-277, III-304.1, III-313.3, III-326.1, III-341.2, III-385.2, III-412, III-422, III-424
δικαίωμα αναφοράς των πολιτών I-10.2
εκλογές I-20.2, II-99
νομοθεσία I-20.1
προσωρινή εξεταστική επιτροπή III-333
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο I-21, I-22
λήψη αποφάσεων I-21.4
πρόεδρος I-22
στάθμιση ψήφων Πρωτόκολλο 34, άρθ. 2
σύνθεση I-21.2
σύνοδοι I-21.3
Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) I-30, III-185, III-187-191, III-383, Πρωτόκολλο 4, άρθ. 1
ανεξαρτησία Πρωτόκολλο 4, άρθ. 10
καταστατικό III-198-199, III-326, III-373.δ, III-429,
λειτουργία Πρωτόκολλο 4, άρθ. 17-24
λήψη αποφάσεων Πρωτόκολλο 4, άρθ. 8
στόχοι και καθήκοντα Πρωτόκολλο 4, άρθ. 2-6
Ευρωπαϊκός νόμος I-33.1
εκτελεστικοί νόμοι I-37
κατ' εξουσιοδότηση νόμοι I-36
χρήση μόνο νόμων (στο Μέρος III): 160, 176, 179.6, 184.13, 185.6, 113, 213, 224, 234.3, 251, 252.2-3, 273.2, 274, 276.2, 285.2, 315.2, 321.5, 330.2, 331, 333, 335.4, 359, 363, 364, 381, 393, 398.2, 402.4, 404, 412, 427
Ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο I-33.1, I-34
χρήση μόνο νόμων-πλαισίων III-138, III-140.2, III-141.1, III-147, III-174, III-210.4, III-270.2, III-271, III-362.3
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής I-10.2, I-49, III-335, Εναλλακτική έκθεση: Ευρώπη των Δημοκρατιών
διορισμός III-335
Ευρωομάδα άρθ. 1
ανεξαρτησία III-188

Γενικό Συμβούλιο της, III-199
γνώμη Πρωτόκολλο 4, άρθ. 4
δημόσιες εκθέσεις Πρωτόκολλο 4, άρθ. 15
διαβούλευση III-159, III-184.13, III-185.4-6, III-186, III-187.3-4, III-191, III-192.3, III-196, III-198.3, III-326.1
δικαστικός έλεγχος στην ΕΚΤ Πρωτόκολλο 4, άρθ. 35
Διοικητικό Συμβούλιο III-187.1, III-382, III-383, Πρωτόκολλο 4, άρθ. 10.1
Εκτελεστική Επιτροπή III-382, III-383, Πρωτόκολλο 4, άρθ. 11
μερίδιο των κρατών μελών στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ Πρωτόκολλο 4, άρθ. 29
νομικές πράξεις Πρωτόκολλο 4, άρθ. 34
νομική προσωπικότητα Πρωτόκολλο 4, άρθ. 9
όργανο λήψεως αποφάσεων Πρωτόκολλο 4, άρθ. 12
πράξεις της ΕΚΤ I-35,
πρόεδρος Πρωτόκολλο 4, άρθ. 13
συμβουλευτική λειτουργία Πρωτόκολλο 4, άρθ. 4
σύστημα ψηφοφορίας Πρωτόκολλο 4, άρθ. 10, παράγραφος 2
Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα Πρωτόκολλο 35
Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΠΑΑ) βλ. αμυντική πολιτική
Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΑΔ) I-9, II-113, III-325.6α, σημείο ii) και 8
Ευρωπαϊκή Συνθήκη Ατομικής Ενέργειας Πρωτόκολλο 36
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης III-296.3, Δήλωση 24 σχετικά με την
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο III-273.1γ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο III-219, III-221, III-224
Ευρωπαϊκό σχέδιο III-167.3β
Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας III-321.5
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας I-41, III-311
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εξοπλισμού, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων I-41.3, III-311
Ευρώπη των Δημοκρατιών, εναλλακτική έκθεση, τελευταίος πίνακας πριν από το ευρετήριο
Ευρωπόλ I-42.2, III-273-276 βλ. επίσης III-259,
Εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης I-37
από Επιτροπή I-26.1, I-37.2
από κράτη μέλη I-5.2, I-37.1
από Συμβούλιο I-37.2
παραβάσεις III-333, III-335

Η

Η.Β.
έλεγχος των συνόρων Πρωτόκολλο 18
θέση, μετανάστευση και άσυλο Πρωτόκολλο 19

Ηθική III-154
Ηλικία, απαγόρευση διακρίσεων λόγω, III-118, III-124.1
Ηλικιωμένοι, δικαιώματα των II-85
Ημέρα της Ευρώπης I-8
Ηνωμένα Έθνη III-292.1, III-316.2, III-321.7, III-327
Ηνωμένο Βασίλειο, το III-286, IV-437.2

Θ

Θεμελιώδεις ελευθερίες I-4, II-112.3, II-113, III-292.1,
Θεμελιώδη δικαιώματα I-4, I-9, II-112.3, II-113, III-292.1,
    αρχές του δικαίου της Ένωσης I-9.3
    Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, Μέρος II
Θεμελιώδη Κοινωνικά Δικαιώματα των Εργαζομένων III-209, II-87-II-93
Θέουτα και Μελίλια Πρωτόκολλο 8, άρθ. 56
Θεσμικά όργανα I-19-I-32, III-330-III-385
    έδρα III-432
Θεώρηση III-265.2α
    έλεγχος των συνόρων στο Η.Β. και στην Ιρλανδία Πρωτόκολλο 18
Θρησκεία II-70, II-81, III-118, III-124.1
Θρησκευτικές πεποιθήσεις, ελευθερία II-70
    κληρονομιά Προοίμιο του Μέρους I
    πολυμορφία II-82

I

Ιατρικά και φαρμακευτικά επαγγέλματα III-141.2
Ιδία πρωτοβουλία
    Διαμεσολαβητής III-335
    Επιτροπή III-240.4, III-241, III-396
    Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο III-330.2, III-333
    κράτη μέλη III-165.1, III-310.0
    Συμβούλιο III-217, III-300.2β, III-342
Ίδιοι πόροι της Ένωσης I-54
Ιδιοκτησία III-425
Ιδιότητα μέλους της Ένωσης I-1.2, I-58-I-60
Ιδιωτική ζωή, δικαίωμα στον σεβασμό της II-67
Ιθαγένεια
    απαγόρευση διακρίσεων λόγω I-4.2, II-81.2, III-123, III-133, III-149
Ιθαγένεια I-10, III-123-129
    Ισπανία σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης Δήλωση 47
Ιθαγένεια της Ένωσης
    Ισπανία σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης Δήλωση 47
Ιρλανδία
    άμβλωση Πρωτόκολλο 31

βιομηχανική πολιτική Πρωτόκολλο 8, άρθ. 14
έλεγχος των συνόρων Πρωτόκολλο 18
Ίση αμοιβή III-214
Ισοζύγιο πληρωμών III-177, III-201.1, III-202
Ισόρροπη πρόοδος III-130.3
Ισότητα I-2, II-80-83, III-124, III-292.1
δημοκρατική I-45
έναντι του λιγότερο εκπροσωπούμενου φύλου III-214.4
στην αγορά εργασίας III-214
των φύλων I-2, I-3.3, II-83, III-116, III-210.1θ, III-214.4
Ισπανία
περιφερειακή πολιτική, αναγνώριση Πρωτόκολλο 8, άρθ. 40
σχετικά με την ιθαγένεια της ΕΕ Δήλωση 47

Κ

Καθεστώτα ενισχύσεων (που υφίστανται στα κράτη μέλη) III-168
Καθολική ψηφοφορία I-20.3, II-99.2, II-100, III-330.1
Καθορισμός τιμών III-161.1α, III-231.3
Κακοδιοίκηση I-49, II-103, III-333, III-335
Καλή διαβίωση των ζώων III-121
Καλή διαβίωση των ζώων III-121, III-154
Καλίνινγκραντ Πρωτόκολλο 9, άρθ. 57-60
διέλευση Δήλωση 36
Καλόπιστη συνεργασία I-5.2
Κανάριοι Νήσοι III-424, IV-440.2
Κανόνες για το Συμβούλιο III-342, III-343
Κανονισμοί I-33.1
αγορά εργασίας III-212.2
αποδοχές εργαζομένων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ III-400
γεωργική αγορά III-228.2, III-230.2, III-231.3
διοικητική συνεργασία III-263, III-264
έκτακτα μέτρα διασφάλισης III-159
εκτελεστικοί κανονισμοί I-37.4
έρευνα & ανάπτυξη III-253
εσωτερική αγορά III-130.3
εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων III-163.1, III-166.3
καθήκοντα του Διαμεσολαβητή III-335.4
καθορισμός των δασμών του κοινού δασμολογίου III-151.5
καμία εναρμόνιση των κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών I-12.5, I-18.3, III-124.2, III-207, III-210.2.α, III-267.4, III-278.5, III-279.3, III-280.5α, III-281.2, III-282.3α, III-283.3α, III-284.2, III-285.2,
κανόνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-330.2, III-331,
κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης III-372, III-427
κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί I-36

καταπολέμηση οργανωμένου εγκλήματος III-160
μετανάστευση III-266.3
μεταφορές, σχετικά με III-240.3
νομισματική πολιτική III-187.4, III-190.1α, III-198.3
οικονομική πολιτική III-182, III-183.2, III-184.13
που εκδίδει η ΕΚΤ I-35
προσέγγιση στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας III-270.1
τυπικές απαιτήσεις I-39.2
υπογραφή I-39.2
υψηλότερα περιβαλλοντικά πρότυπα III-172.4
χορήγηση ενισχύσεων από τα κράτη μέλη III-168.4, III-169
Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης III-427, III-431
Κατ' αποκοπήν αμοιβή III-214.2α
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί I-36
Καταβολή παροχών III-136.1β
Καταβολή προστίμων III-362.3
Κατάθεση, επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της ΟΝΕ III-184.10
Κατανομή αγορών III-161γ
Κατάργηση συνθηκών IV-437
Καταστατικό
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Πρωτόκολλο 3
Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών των κρατών μελών III-197.3, III-198, III-373.δ, III-429.1
Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών I-3.4, I-41.1 και 7, III-292.1 και 2γ, III-305.2
Καταστροφή, συνδρομή I-43.1β
Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης III-162
Κατηγορίες αρμοδιοτήτων I-12
Κατοικία I-10.2, II-105, III-125.2, III-126
Κάτω Χώρες, οι III-286, IV-440, IV-441
καθαρές πληρωμές των Κάτω Χωρών στον προϋπολογισμό της ΕΕ Δήλωση 42
ΚΕΠΠΑ βλ. Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας
Κεφάλαιο, ελεύθερη κυκλοφορία III-156-160
Κληρονομιά Προοίμιο του Μέρους I, I-3.3, Προοίμιο του Μέρους II, III-192.3δ, III-280.1,2β
Κοινές διατάξεις III-424-436
για δημοσιονομικές διατάξεις III-410-414
για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης I-33-39
Κοινή αγορά βλ. εσωτερική αγορά
Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) I-40 βλ. επίσης I-16, I-22.2, I-12.4, I-41, III-294-313, III-325.6, III-376, III-419, III-420.2,
κατ' εξαίρεση νομοθετική διαδικασία για ΚΕΠΠΑ I-40.7
Κοινοτικό κεκτημένο I-2, I-3.1, I-5
Κοινοτικός Χάρτης των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων III-209

Κοινωνικές πληρωμές και παροχές III-136.1β
Κοινωνική ανάπτυξη III-218
Κοινωνική ασφάλεια II-94, III-125.2, III-136, III-210.1γ και 5α, III-213.δ
Κοινωνική ασφάλεια και αρωγή II-94
Κοινωνική πολιτική I-14.2, I-15.3, III-213, III-209-219
Κοινωνική ρήτρα III-117
Κοινωνικό Ταμείο βλ. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Κοινωνικοί εταίροι I-48, II-87, II-88, III-211-212
Κοινωνικοί στόχοι I-3.3, II-94
Κοινωνικός Χάρτης III-209
Κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο I-46.4, II-72.2, III-331
Κράτη μέλη
    αθέτηση υποχρεώσεων III-360-III-362
    αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων III-257.4, III-269.1, III-270.1
    αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων III-141.1α
    αμοιβαία αρωγή σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης ή καταστροφής I-43, III-329
    αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων III-270.2α
    ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Ένωση I-1, I-11.1
    αρχή της επικουρικότητας I-11.3
    διαπραγμάτευση διεθνών συμφωνιών III-326.4
    διαρρύθμιση εθνικών μονοπωλίων III-155
    δικαιοδοσία επί των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών III-375.3
    δικαίωμα πρωτοβουλίας
        μεμονωμένου κράτους μέλους I-40.6, I-41.4, II-165.1, III-299, III-310.2, III-447
        ομάδας κρατών μελών I-34.3, I-42.3, I-59.1 και 2, III-396.15
    ενισχυμένη συνεργασία I-44, III-416-III-423
    ενίσχυση της Ένωσης I-5.2
    επιχειρησιακές ικανότητες I-42.1
    επιχειρησιακή συνεργασία σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας μεταξύ III-261
    κοινές αξίες I-2, I-9.3, I-58.1
    λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντά τους σε περίπτωση που θίγονται τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης Δήλωση 14
    νέα κράτη μέλη Πρωτόκολλο 9
    νόθευση των όρων του ανταγωνισμού III-138.2η, III-151.6γ
    προώθηση του εμπορίου μεταξύ τρίτων χωρών III-151.6α
    ρόλος στις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος III-122
    στενότερη συνεργασία στον τομέα της άμυνας I-41.5
    συντρέχουσες αρμοδιότητες μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών I-15
    σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών I-5, I-37.1, I-40.5, I- 42.2-3
    υποστήριξη της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης I-16.2, I-40.1
Κρατικά μονοπώλια III-155, III-162, III-166
Κρατικές ενισχύσεις III-167, III-230.2
Κρατικό μονοπώλιο III-155
Κράτος δικαίου I-2, III-292.1

Κριτήρια προσχώρησης στην Ένωση I-58
Κριτήρια σύγκλισης III-198.1, Πρωτόκολλο 11
Κύπρος IV-440.6β
    βάσεις του Η.Β. στην Κύπρο Πρωτόκολλο 9, άρθ. 43-51, Δήλωση 33
    Βόρεια Κύπρος Πρωτόκολλο 9, άρθ. 68-72
Κυρώσεις βλ. Περιοριστικά μέτρα

Λ

Λαός των Sami Πρωτόκολλο 8, άρθ. 60-62, Δήλωση 32
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές III-241.2, III-394α
Λιθουανία
    πυρηνικός σταθμός Πρωτόκολλο 9, άρθ. 52-56
Λογαριασμοί III-384

Μ

Μαδέρα III-424, IV-440
Μάλτα
    άμβλωση Πρωτόκολλο 9, άρθ. 62
    απόκτηση ακινήτου περιουσίας Πρωτόκολλο 9, άρθ. 61
Μάχιμες δυνάμεις III-309
Μειονότητες
    λαός των Sami Δήλωση 32
Μέλη του κεκτημένου του Σένγκεν Πρωτόκολλο 17
Μέσα επίτευξης στόχων I-3.5
Μετανάστευση III-257.2, III-265– III-268
    θέση Η.Β. Πρωτόκολλο 19
Μετανάστευση III-257.2, III-267
Μεταφορές I-14.2ζ, III-146.1, III-236-245, III-246.1
    διαμέσου Αυστρίας Πρωτόκολλο 8, άρθ. 64-73
Μη μισθωτές δραστηριότητες II-76, III-137, III-141
Μη νομοθετικές πράξεις I-35
Μη ομολογιακές οργανώσεις I-52
Μικρά γειτονικά κράτη Δήλωση 11
Μόνιμη επιτροπή σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας III-261
Μόνιμοι Αντιπρόσωποι III-344

Ν

Ναρκωτικά III-271, III-278
ΝΑΤΟ, βλ.: Οργανισμός Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου
Νέα κράτη μέλη
    αποχώρηση από συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών Πρωτόκολλο 9, άρθ. 8

δυνατότητα λήψης προστατευτικών μέτρων έως το 2007 Πρωτόκολλο 9, άρθ. 26
εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν Πρωτόκολλο 9, άρθ. 3
καταβολή δημοσιονομικής αντιστάθμισης από την Ένωση Πρωτόκολλο 9, άρθ. 18-19
μεταβατική διευκόλυνση στα νέα κράτη μέλη Πρωτόκολλο 9, άρθ. 23-24
προσχώρηση σε διεθνείς συμφωνίες Πρωτόκολλο 9, άρθ. 5 & 6.5-7
προσχώρηση στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο Πρωτόκολλο 9, άρθ. 6.3
πυρηνικοί σταθμοί Δήλωση 35, Δήλωση 37
συμβολή στον προϋπολογισμό της Ένωσης Πρωτόκολλο 9, άρθ. 17, 20
συμμετοχή στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση Πρωτόκολλο 9, άρθ. 4
Νεολαία I-17.ε, III-135, III-282-283
Νησιά Aaland Πρωτόκολλο 8, άρθ. 56
Νήσος Μαν Πρωτόκολλο 8, άρθ. 8-13
Νόθευση ανταγωνισμού III-132, III-171, III-174, III-279, III-416
Νομικές πράξεις I-33 – I-34 βλ. επίσης I-38
Νομική προσωπικότητα I-7, I- 30.3, III-393
Νομική συνέχεια IV-438
Νομιμοποίηση εγκληματικών εσόδων III-271.1
Νομιμότητα πράξεων III-365
Νομισματική ένωση
αρμοδιότητες των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ I-30.4
διαδικασία υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος III-184
η Νομισματική Ένωση περιλαμβάνει ενιαίο νόμισμα III-177.2
κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ III-194-196
Πρωτόκολλο σχετικά με τη ζώνη του ευρώ
Νομοθετικές πράξεις I-33, I-34, I-38
δημοσίευση I-39
είδος I-33-I-38
Νομοθετική διαδικασία I-34, III-396,
δημοσίευση 399
Νομοθετική διαδικασία στο Συμβούλιο I-24.6
Νόμοι, ευρωπαϊκοί I-33.1, I-34, I-38, III-396
εκτελεστικοί νόμοι I-37
κατ' εξουσιοδότηση νόμοι I-36
νομοθετική διαδικασία III-396
τομείς για τους οποίους μπορούν να εκδοθούν μόνο νόμοι και όχι νόμοι-πλαίσια (όλα στο Μέρος III): 160, 176, 179.6, 184.13, 185.6, 187.5, 219, 223, 224, 234.3, 251, 252.2 και 3, 273.2, 274, 276.2, 285.2, 315.2, 321.5, 330.2, 331, 333, 335.4, 359, 363, 364, 381, 393, 398.2, 402.4, 404, 412, 427
Νόμοι-πλαίσια, ευρωπαϊκοί βλ. ευρωπαϊκοί νόμοι-πλαίσια
Νόμος-πλαίσιο I-33.1, I-34
χρήση μόνο νόμων-πλαισίων III-138, III-140.2, III-141.1, III-147, III-174, III-210.4, III-270.2, III-271, III-362.3
Νομολογία
Υπεροχή του δικαίου της Ένωσης Δήλωση 1

Ξ

Ξένες επενδύσεις III-314, III-315
Ξενοφοβία III-257.3

Ο

Οικογένεια II-67, II-69, II-93, III-269.3
Οικονομίες III-130.4, III-151.6δ, III-179.3, III-227.2γ
Οικονομικά της Ένωσης I-53-56, III-402-409
Οικονομικές πολιτικές I-12.3, I-15.1, I-30.2, III-177-202, III-204, III-221
    ειδικά οικονομικά προγράμματα
        στη Γερμανία Δήλωση 20
        στην Ιταλία Δήλωση 41
Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή III-192, III-201
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή I-32, III-389-392,
    διαβούλευση III-139, III-134, III-138.1, III-147.1, III-172, III-173, III-206.2, III-207, III-210.2-3, III-213, III-214, III-216, III-219.3, III-221, III-223, III-224, III-234, III-235.3, III-236.2, III-240.3, III-245.2, III-247.2, III-251, III-252, III-253, III-256.2, III-278.4 και 5, III-279.3, III-282.3α, III-283.3, III-388, III-400.2, Πρωτόκολλο 34, άρθ. 7
Οικονομική και Νομισματική Ένωση III-159, III-177-202, III-326.4
Οικονομική και Νομισματική Ένωση, αδυναμία συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις III-184.10
Οικονομική και νομισματική πολιτική III-177-202
Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή III-220-224
Οικονομικό έτος III-403
Οικονομικός συντονισμός I-12.3, I-14.2, I-15.1, III-177.1, III-179
    των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ III-194.1β και Πρωτόκολλο σχετικά με την Ευρωομάδα
Ομοφωνία (ψηφοφορία στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή στο Συμβούλιο)
    αλλαγή από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία IV-444.1, I-40.7, I-55.4, III-300.3
    αλλαγή από ομοφωνία σε συναίνεση I-21.4
    αλλαγή του καθεστώτος των ΥΧΕ IV-440.7
    αντικατάσταση του νομίσματος με την προσχώρηση νέου κράτους μέλους στη ζώνη του ευρώ III-198.3
    αντικατάσταση του Πρωτοκόλλου που ορίζει τις τιμές αναφοράς σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος από ευρωπαϊκό νόμο III-184.13
    αριθμός γενικών εισαγγελέων III-354
    αρμοδιότητες που απονέμονται από το Σύνταγμα, ανεπαρκείς I-18, III-125
    γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης III-433
    δαπάνες για ενισχυμένη συνεργασία III-421
    δημοσιονομικοί κανόνες για τον προϋπολογισμό (έως το Δεκέμβριο 2006) III-412.3
    διεθνείς συμφωνίες III-325.8

Δικαίωμα αρνησικυρίας σε τομείς ζωτικής εθνικής πολιτικής III-300.2δ
δυνατότητα παρέκκλισης στις μεταφορές III-237
εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-330.1
εμπορία όπλων III-436.2
εμπόριο πολιτιστικών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών III-315.4
εναρμόνιση των νόμων που αφορούν την εσωτερική αγορά σε περίπτωση απουσίας συγκεκριμένης νομικής βάσης III-173
ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας III-419.2, III-420.2
επέκταση της συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις III-270.2δ, III-271.1, III-274.4
επιχειρησιακή συνεργασία των εθνικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις III-275.3
η αποχή δεν εμποδίζει τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία III-341.1, III-343.3
κανόνες για τις αρχές σχετικά με την ανάληψη δράσης στο έδαφος άλλου κράτους μέλους III-277
καταπολέμηση διακρίσεων III-118, III-124.1
κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και άμυνας I-40.4, I-41.2 και 4
κρατικές ενισχύσεις συμβατές προς την εσωτερική αγορά III-168.2
μέλη των ειδικευμένων δικαστηρίων III-359.4
οικογενειακό δίκαιο III-269.3
οπισθοδρόμηση όσον αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων III-157.3
παραβίαση των αξιών της Ένωσης I-59.2
περιβαλλοντικοί νόμοι και νόμοι-πλαίσια III-234.2
πλαίσιο των ιδίων πόρων της Ένωσης I-54.3
προσανατολισμοί της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής άμυνας III-295, III-300.1
προσδιορισμός των στρατηγικών συμφερόντων και στόχων της Ένωσης III-293.1
προσχώρηση νέου κράτους μέλους I-58.2
Προτεραιότητες των διαρθρωτικών ταμείων (έως τον Ιανουάριο 2007) III-223
πρώτο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο I-55.4
στήριξη των κρατών μελών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής III-210.1,γ,δ,στ και ζ, III-212.2
συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ III-326.1
συμφωνίες στον τομέα του εμπορίου υπηρεσιών III-315.4
σύνδεση υπερπόντιων χωρών και εδαφών III-291
σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών III-386
σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής III-389
σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου I-20.2
σύνθεση του Σώματος της Επιτροπής I-26.5-6
σύσταση εισαγγελίας III-274.1
τροποποιήσεις του καταστατικού της ΕΤΕπ III-393
τροποποίηση προτάσεων Επιτροπής III-395.1, III-396.9
φορολογικό καθεστώς των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-330.2
χρήση στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων III-309.2
ΟΝΕ, βλ. Οικονομική και Νομισματική Ένωση
Όργανα της Ένωσης, βλ. «Θεσμικά όργανα»
Όργανα, δωρεές ανθρωπίνων οργάνων III-278.7

Οργανισμός Άμυνας I-41, III-311
Οργανισμός Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ) I- 41.7, Πρωτόκολλο σχετικά με τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία
Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) III-327.1
Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) III-327.1
Οργανισμός όπλων I-41.3
Οργανισμός, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Εξοπλισμού, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων, I-41.3, III-311
Οργανωμένο έγκλημα III-160

Π

Παγκόσμια οικονομία III-292.2ε
Παγκόσμιο εμπόριο III-314
Παιδιά I-3.3-4, II-84
Παραβάσεις III-333, III-335
Παράβαση
    Πρωτόκολλο σχετικά με την επικουρικότητα και την αναλογικότητα άρθ. 5,7
    εθνικών νομοθεσιών III-158.1β,
    του δικαίου της Ένωσης III-361, III-365.2, III-367
    κανόνων ανταγωνισμού III-165.1-2,
Παραίτηση της Επιτροπής I-26.8, I-27.3
Παρακολούθηση της διεθνούς κατάστασης III-307
Παράλειψη αποφάσεων III-367
Παρεκκλίσεις III-126, III-130.4, III-192.4, III-197, III-198.2, III-234.2 και 5, III-237, III-278.4, III-300.2, III-325.7, III-326.1 και 3, III-382.1
Παρέκταση (αλλαγή από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία): IV-444, I-40.7, I-55.4, Πρωτόκολλο 1
Πεδίο εφαρμογής
    Συντάγματος IV-440
    Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων II-111
Πεποιθήσεις III-118, III-124.1
    ελευθερία II-70
Πεποιθήσεις, παιδαγωγικές II-74
Περιβάλλον III-233-234, I-3.3, I-14.2ε, II-97, III-119, III-172.3-4, III-223, III-256, III-279.1.β, III-292.2στ
    αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες III-234.6
    εγγύηση III-172, III-233.2
Περιορισμοί πριν από το 1993 III-157.1
Περιοριστικά μέτρα έναντι κρατών, φυσικών ή νομικών προσώπων III-322.2
Περιφερειακές ενώσεις IV-441
Περιφερειακή πολιτική III-220-224
    Ισπανία, αναγνώριση, Πρωτόκολλο 8, άρθ. 40
Πλειοψηφία

αλλαγή της ψηφοφορίας στο Συμβούλιο από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία (παρέκταση): IV-444, I-40.7, I-55.4
γενικός κανόνας στην Επιτροπή III-351
γενικός κανόνας στο Ελεγκτικό Συνέδριο III-384.4(3)
γενικός κανόνας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο III-338
γενικός κανόνας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο I-21.4
γενικός κανόνας στο Συμβούλιο I-25.2, III-343
ειδική πλειοψηφία I-25, βλ. επίσης I-23.3
ειδική πλειοψηφία έως το 2009: Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις
«ενισχυμένη» ειδική πλειοψηφία I-25.2(2)
πρόταση μομφής III-340
Πληρωμές III-156-III-160
Πλουραλισμός
αξίες I-2
μέσα μαζικής ενημέρωσης II-71.2
Ποινή II-109, II-110, III-163.2α, III-184.10δ, III-190.3, III-362-III-363, III-401
χρηματική III-362.3
Ποινή του θανάτου II-62
Ποινικές υποθέσεις III-270-274
Πόλεμος III-131, III-436.1.β
Πολίτες της Ένωσης I-10, II-106, III-123-129
Πολιτικά κόμματα I-46.4, II-72.2, III-331
Πολιτική ασφάλειας και άμυνας I-41, III-309-312 βλ. επίσης I-12.4
Πολιτική προστασία I-17στ, III-284
Πολιτικός έλεγχος
Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας III-307
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-20.1
Πολιτισμός III-280, επίσης Προοίμιο του Μέρους I, I-17.1γ, III-167.3δ,
ομοφωνία στον τομέα της εμπορικής πολιτικής III-315.4
Πολιτιστική κληρονομιά Προοίμιο, I-3.3, III-167.3δ, III-280
Πολιτιστική πολυμορφία II-82
Πολυεθνικές δυνάμεις I- 41.3
Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
έκδοση με ειδική πλειοψηφία - θέση των Κάτω Χωρών Δήλωση 42
Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο I-55, III-402
Πολυμερής εποπτεία III-179.3,5-6
Πολωνία
χαλυβουργία Πρωτόκολλο 9, άρθ. 42
Πόροι της Ένωσης I-54
Πορτογαλία
βιομηχανική πολιτική Πρωτόκολλο 8, άρθ. 41
Ποσοτικοί περιορισμοί III-153
Πράξεις
αρχές I-38
εκτελεστικές πράξεις I-37
κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί (πράξεις) I-36

μη νομοθετικές πράξεις I-35
νομικές πράξεις I-33
νομοθετικές πράξεις I-34
Πρεσβείες, προξενεία και αντιπροσωπείες III-328
Προδικαστικές αποφάσεις I-29.3, III-358.3, III-369
Πρόεδρος
της Επιτροπής I-27, I-21.2 και 3, I-22.2β, I-25.4, I-28.1, III-348.2, III-350, III-400.1α, Δήλωση 7
του Δικαστηρίου III-355, III-357
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-341, III-396.8β, III-404.4γ και 9
του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου I-22, III-295, III-403, IV-443.2
Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Δήλωση 4
του Συμβουλίου I-22, III-180.2, III-184.10, III-192.3, III-326.1, III-396.8β, III-404.4γ, IV-443.3
Πρόεδρος της Επιτροπής, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Δικαστηρίου
Προειδοποίηση για παραβίαση οικονομικών προσανατολισμών III-179.4
Προθεσμίες III-134γ
Προνόμια και ασυλίες III-434
Προνόμια και ασυλίες της Ένωσης Πρωτόκολλο 7
Προοδευτικός προσδιορισμός κοινής αμυντικής πολιτικής I-41.2
Προοίμιο
Σύνταγμα, Μέρος I
Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, Μέρος II
Προσανατολισμοί
απασχόληση I-15.2, III-206.2
βιομηχανία III-279.2
δημόσια υγεία III-278.2
διαπραγματεύσεις για αποχώρηση I-60.2
διευρωπαϊκά δίκτυα III-247.1α και 2
έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη III-250.2
εσωτερική αγορά III-130.3
καθήκοντα της Επιτροπής I-27.3
ΚΕΠΠΑ I-40.2, III-294.3α, III-295 1
κοινωνική πολιτική III-213
κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ III-194.1β
οικονομικοί I-15.1, III-179.2,
οικονομικοί προσανατολισμοί για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ III-194.1β
προγραμματισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης III-258
χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης III-258
Προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής III-179.2, III-194.1β
Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας III-189
Προσέγγιση των νομοθεσιών III-172-173
Πρόσβαση σε έγγραφα I-50.3-4, II-102

προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα I-51, II-68
Πρόσθετες παροχές III-161.1ε
Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα I-51, II-68
Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εθνική ασφάλεια Δήλωση 10
Προστασία των καταναλωτών III-235, I-14.2στ, II-98, III-120, III-172.3,
αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες III-235.4
Προστασία των πολιτών I-10.2
Πρόστιμα III-163.α, III-184.10.δ, III-190.3, III-362.2, III-401
νομιμότητα, για τους πολίτες II-109-110
Πρόσφυγες II-78, III-266.1
Προσχώρηση
Βουλγαρία
προσχώρηση – κατανομή εδρών στο ΕΚ Δήλωση 41
Ρουμανία
προσχώρηση – κατανομή εδρών στο ΕΚ Δήλωση 41
Προσωρινή εξεταστική επιτροπή III-333
Πρόταση I-38.2
αίτημα υποβολής πρότασης III-193, I-47.4, III-136.2β, III-300.2β, III-332, III-345, III-445
αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Επιτροπή III-332
αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο III-443, III-445
διαπραγματευτής III-325.5
Επιτροπή I-18, I-25.2, I-26.2, I-32.5, I-34.1, I-35.3, I-48.4, I-59, III-130, III-151.5, III-159, III-160, III-163, III-167.2γ και 3ε, 169, III-179, III-180, III-182, III-183, III-186, III-192, III-196, III-198.2, III-206.2, III-210.3, III-221, III-230.2, III-231, III-243, III-253, III-264, III-269.3, III-291, III-320, III-395, III-405, III-412, III-436, III-445
κοινή πρόταση III-293.2, III-323.1, III-325.9, III-329
κράτη μέλη III-385, III-386, III-390, III-396.15, III-443
Πρόεδρος της Επιτροπής III-348.2
Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης I-25.2, I-28.2, I-40.6, I-41.4, I-59.5, III-296, III-302, III-313, III-420.2
Πρόταση μομφής I-26.5, III-340
Πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής I-26.5, III-340
Προτεραιότητα III-138.2α
Προϋπολογισμός I-53-56, III-402-415
Προώθηση της κατανάλωσης III-229β, III-151.6δ
Προώθηση του εμπορίου III-151.6α
Πρωτοβουλία
απαιτείται ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία χωρίς πρόταση I-25.2, I-44.3(4), I-59.5(3)
μεμονωμένου κράτους μέλους I-40.6, I-41.4, III-165.1, III-299, III-310.2, III-447
μονοπώλιο του δικαιώματος πρωτοβουλίας I- 26.2,
ομάδας κρατών μελών I-34.3, I-42.3, I-59.1 και 2, III-264.β, III-396.15
της ΕΚΤ (σύσταση) I-30.5, I-34.3, III-185.4(2), III-187.3β, III-326.1 και 2
της Επιτροπής Απασχόλησης III-208.β

της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας III-215γ
της Επιτροπής των Περιφερειών III- III-387(2), III-388(3)
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (γενικός κανόνας) I-26.1 και 2
της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (αίτημα) III-393, III-396.15
της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής III-192.2
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής III-391(2), III-392(1)
του Διαμεσολαβητή III-355.1(2)
του Δικαστηρίου (αίτημα) I-34.3, III-359.1, III-381, III-396.15
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου I-20(2), I-59.1, III-304.2, III-330.1(2) και 2, III-396.14, III-333(3), III-335
του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου I-40.2, I-41.2
του Προέδρου της ΕΚΤ III-383.3(2)
του Προέδρου του Δικαστηρίου III-357(2)
του Προέδρου του Συμβουλίου I-34.2
του Συμβουλίου III-396.14
του Υπουργού Εξωτερικών (πρόταση) I-28.2, I-40.6, I-41.4, III-293.2, III-296.3, III-299.1, III-300.2β, III-302, III-307.1, III-313.3, III-322, III-325.3 (σύσταση), III-325.9, III-396.1, III-420.2
των πολιτών I-47.4
Πρωτοβουλία πολιτών I-47.4
Πρωτόκολλο I-11.3,4, III-195, III-184.2, III-198.1 (όλα τα πρωτόκολλα έχουν προσαρτηθεί στη Συνθήκη).
σχετικά με τους πρόσφυγες II-78, III-266.1
Πυρηνικοί σταθμοί στα νέα κράτη μέλη Δήλωση 35, Δήλωση 37

Ρ

Ρατσισμός III-257.3
Ρήτρα αλληλεγγύης I-43, III-329.1
Ρήτρα αρωγής I-41.7
Ρήτρα διασφάλισης III-172.10, III-233.2
Ρήτρα εμβάθυνσης IV-444, I-40.7, I-55.4
Ρήτρα ευελιξίας I-18, III-125.1, Πρωτόκολλο 1 & 2
Ρουμανία
προσχώρηση – κατανομή εδρών στο ΕΚ Δήλωση 41
Ρουμανία βλ. Δήλωση σχετικά με το πρωτόκολλο για τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης

Σ

Σεβασμός του δικαίου Προοίμιο του Μέρους I
Σημαία της Ένωσης I-8
Σλοβακία
πυρηνικός σταθμός Πρωτόκολλο 9, άρθ. 64-67
Σταθεροποίηση συγκρούσεων III-309

Σταθερότητα των τιμών I- 30.2, III-177, III-185.1, III-198.1α, III-199.2β, III-326.1,2
Στάθμιση ψήφων, Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις για τα θεσμικά όργανα
    15 κράτη μέλη I-25.1
    4/5 των κρατών μελών IV-443.4
    65% του πληθυσμού I-25.1 και 2
    75% των κρατών μελών I-25.2
Στατιστικά στοιχεία III-429
Στενότερη συνεργασία
    ενισχυμένη συνεργασία I-44, III-416-423
    μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στον τομέα της άμυνας I-41.6
Στόχοι της Ένωσης I-3
Στρασβούργο III-336
Στρατηγικά συμφέροντα I-40.2
Στρατιωτική συνδρομή I-41.7, I-43, III-309
Συλλογικές διαπραγματεύσεις II-88, III-211.4, III-212, III-213ζ
Συλλογικές προεδρίες, βλ.: Σχέδιο απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
Συλλογικές συμβάσεις II-88, III-212
Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
    προσχώρηση της ΕΕ Πρωτόκολλο 32
Σύμβαση της Γενεύης (σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων) II-78, III-266.1
Συμβατική ευθύνη III-431
Σύμβολα της Ένωσης I-8
Συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης I-32
Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών III-305.2
Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων I-24.2
Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων I-24.3, III-296.1
Συμβούλιο της Ευρώπης I-9, Προοίμιο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, III-280.3, III-327
Συμβούλιο Υπουργών I-23-24, I-19, III-342-346
    αίτηση προσχώρησης I-58.2
    άμυνα I-41.5
    ανάκληση κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών I-36.2α
    ειδική πλειοψηφία I-25
        ενισχυμένη I-25.2
        συνήθης I-25.1
    έκδοση μη νομοθετικών πράξεων I-35
    έκδοση νομοθετικών πράξεων I-34
    εκτέλεση από I-37
    ενισχυμένη συνεργασία I-44.2-3
    εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας I-40.2,3,5,6,7
    προεδρίες I-24.7, σχέδιο πρότασης σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου Υπουργών
    στάθμιση ψήφων, βλ. Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις για τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης
    σύνθεση I-24

σύνθεση Πρωτόκολλο 34
Υπουργός Εξωτερικών της ΕΕ I-28
Συμμετοχική δημοκρατία I- 47
Συμφωνίες
διεθνείς III 323-326
διοργανικές III-397
Συμφωνίες σύνδεσης III-324
Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης Δήλωση 17
Συναίνεση I-21.4, I-22.2γ, III-326.1, IV-443.2
Συναλλαγματική πολιτική III-177.2, III-198.3, III-326.2
παρέκκλιση από III-200
Συνέλευση IV-443
αναθεώρηση του Συντάγματος χωρίς Συνέλευση IV-445
Συνεργασία
ενισχυμένη συνεργασία I-44
κοινή στρατιωτική συνδρομή I-41.7
μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία I-41.6
Συνεταιρίζεσθαι, δικαίωμα του III-210.6, III-213.ζ
Συνθήκες εργασίας II-75.3, II-91-92, III-209, III-210.1β, III-213
Σύνοδοι κορυφής (ευρωπαϊκές σύνοδοι κορυφής)
συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου I-21, I-22, I-25, I-40, I-41, I-59.2, 60.2, III-136.2, III-179.2, III-198.2, III-206, III-258, III-270, 3-4, III-271.4, III-293, III-295, III-301.1, III-329.3, III.341
Τριμερής κοινωνική σύνοδος κορυφής για την ανάπτυξη και την απασχόληση I-48
Σύνορα III-242, III-246
χωρίς I-3, III-130.2
Συνοχή μεταξύ των πολιτικών της Ένωσης III-115
Συνοχή, οικονομική, κοινωνική και εδαφική III-220-224, Πρωτόκολλο 29
Σύνταγμα
αποχώρηση από I-60.3
διάρκεια IV-446
δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση Δήλωση 30
έγκριση IV-447
έναρξη ισχύος IV-447
επικύρωση IV-443.3, IV-447
ερμηνεία III-375.2
νομική συνέχεια IV-438
όρια της Ένωσης I-5.1, III-436
πεδίο εδαφικής εφαρμογής IV-440
τροποποιήσεις IV-443, IV-445
Συνταγματική ρήτρα III-375.2
Συντονισμός
βιομηχανία III-279.2
δημόσια υγεία III-278.2
διευρωπαϊκό δίκτυο III-247.3
ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη III-257

εναρμονισμένες πρακτικές που επηρεάζουν το εμπόριο III-161.1
έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη III-250
κοινωνική πολιτική III-210.2, III-213
οικονομικές πολιτικές III-177ff
οικονομικές πολιτικές των κρατών με νόμισμα το ευρώ III-185
οικονομικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης, γενική ρήτρα I-15
πολιτικές απασχόλησης I-15.2, III-203, III-204, III-208
Συντρέχουσα αρμοδιότητα I-12.2, I-14, I-44
Συστάσεις I-33.1, I-38.2
για αγορά εργασίας III-211.3
για διορισμό του Προέδρου και των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ III-382.2
για οικονομική πολιτική III-179.2, 4 και 5
για πολιτική συναλλαγματικών ισοτιμιών III-326.1, 2 και 3
για φορολογικές επιβαρύνσεις κατά τη διέλευση των συνόρων III-242
Επιτροπής για διεθνείς συμφωνίες III-325.3
Επιτροπής προς τα κράτη μέλη III-148, III-175, III-242
μετά από αίτημα κράτους μέλους III-193
Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας I-34.3, I-35.3, III-187.3β και 4.β, III-190.1, III-326, III-396.15, Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων άρθ. 2, 4. Πρωτόκολλο σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας άρθ. 34 και 40-41
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε θέματα εξωτερικής πολιτικής III-304.2
προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για απαλλαγή III-409.1
σε περίπτωση υπερβολικού ελλείμματος III-184.6-9
στον τομέα της δημόσιας υγείας III-278.6
στον τομέα της παιδείας, της νεολαίας, του αθλητισμού και της επαγγελματικής εκπαίδευσης III-282.3β, 283.3β
στον τομέα του πολιτισμού III-280.5β
Συμβουλίου προς τα κράτη μέλη I-59.2, III-184.6, III-197.4, III198.2, III-206.4
σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης III-206.4
σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών III-187.3β και 4β
το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η ΕΚΤ διατυπώνει I-35.3
Σύστημα κοινωνικής ασφάλισης
συμφέροντα των κρατών μελών Δήλωση 14
Σωματική και διανοητική ακεραιότητα II-63

Τ

Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης III-221, III-222, III-224
Ταμείο Συνοχής III-223, III-234.5β, III-247.1γ
Ταχεία λήψη απόφασης σχετικά με έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου III-299.2
Ταχεία πρόσβαση στις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης III-313.3
Τεκμήριο αθωότητας II-108
Τελωνειακή ένωση I-13, III-151, III-314

Τελωνειακή συνεργασία III-152
Τεχνολογική ανάπτυξη I-14.3, III-248-255
Τηλεπικοινωνίες III-246.1
Τίτλοι διαμονής III-125.2
Τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου III-353
Τουρισμός I-17δ, III-281
Τραπεζικές υπηρεσίες, ελευθέρωση III-146.2
Τρομοκρατία I-43, III-160, III-329.1
Τροποποιήσεις συνθηκών IV-443
Τσεχία
    χαλυβουργία Πρωτόκολλο 9, άρθ. 42

Υ

Υγεία, δημόσια υγεία III-140, III-278
    ανθρώπινη υγεία ως οριζόντιο καθήκον της Ένωσης III-117
    ανθρώπινη υγεία ως στόχος της περιβαλλοντικής πολιτικής III-233.1β
    ανθρώπινη υγεία ως στόχος της προστασίας του καταναλωτή III-235.1β
    αυστηρότεροι εθνικοί κανόνες III-278.4α
    δημόσια υγεία ως συντρέχουσα αρμοδιότητα I-14.2
    εμπόριο δημόσιων υγειονομικών υπηρεσιών III-278
    θέματα υγείας II-95
    περιορισμός των τεσσάρων ελευθεριών για λόγους υγείας III-133.3, III-154 III-290
    προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας ως τομέας υποστηρικτικής δράσης I-17
    υγεία των εργαζομένων II-91, III-210.1α
    υγεία των παιδιών II-92
    υγεία ως παράγοντας στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς III-172.3,6,8
Υγιεινή III-213στ
Υδάτινοι πόροι III-234.2(ii)
Ύμνος της Ένωσης I-8
Υπάλληλοι
    Γεωγραφική και δημογραφική ποικιλομορφία κατά την εκλογή των αξιωματούχων της ΕΕ Δήλωση 3
Υπάλληλοι της ΕΕ
    γεωγραφική και δημογραφική ποικιλομορφία κατά την εκλογή των αξιωματούχων της ΕΕ Δήλωση 3
Ύπατος Εκπρόσωπος για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
    θητεία Πρωτόκολλο 34, άρθ. 5
Υπερανάληψη III-181.1, III-183.1
Υπεροχή του δικαίου της Ένωσης I-6, III-365.3, Δήλωση σχετικά με άρθ. I-6
Υπεροχή του δικαίου της Ένωσης Δήλωση 1
Υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα III-424
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) III-286-III-291
Υπήκοοι τρίτων κρατών III-144

Υπηρεσία εξωτερικής δράσης III-296.3, Δήλωση 24 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης
Υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος II-96, III-122
Υπηρεσίες εργασίας III-134α
Υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας II-89, III-134α
Υπηρεσίες, ελεύθερη κυκλοφορία III-144-III-149
Υποστηρικτικές δράσεις I-12.5, I-17, I-44.1, III-267.4
Υπουργός Εξωτερικών I-28 βλ. επίσης I-21.2, I-40.4, III-292.3, III-293.2, III-294.2, III-296.2, III-299-302, III-304, III-305.2, III-310, III-313.3, III-322, III-324.2, III-325.3, III-327-327
    αντιπρόεδρος της Επιτροπής I-28.4
    διαρθρωμένη συνεργασία III-312.3
    έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-27.2
    ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου III-205
        γνώμη για ενισχυμένη συνεργασία III-419.2
        πρωτοβουλία I-22.2δ, I-40.8, I-41.8, III-299, III-302, III-307, III-313.3, III-329
    Ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης III-296.3
    προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων I-28.3, III-296.1
        διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο III-304.1
        συντονισμός στρατιωτικών δράσεων III-309.2, III-310.1
        συντονισμός των θέσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών III-305, III-327.1, III-328.2
    Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων I-24.2, III-296.1
            διεθνείς συμφωνίες σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας III-325.3
Υπουργός Εξωτερικών I-28, Πρωτόκολλο 34, άρθ. 4
    αντιπρόεδρος της Επιτροπής I-28.4
    γνώμη για διαρθρωμένη συνεργασία III-312.3
    γνώμη για ενισχυμένη συνεργασία III-419.2
    διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ενημέρωσή του III-304.1
    διορισμός I-28.1
    έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο I-27.2
    επικουρείται από ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης III-296.3
    μέρος του Σώματος των Επιτρόπων I-26.4 και 5, I-28.4
    προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων I-28.3, III-296.1
    πρωτοβουλίες (πρόταση) I-28.2, I-40.6, I-41.4, III-293.2, III-296.3, III-299.1, III-300.2β, III-302, III-307.1, III-313.3, III-322, III-325.3 (σύσταση), III-325.9, III-329.2, III-396.1, III-420.2
    συντονισμός στρατιωτικών δράσεων III-309.2, III-310.1
    συντονισμός της θέσης των κρατών μελών στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών III-305.1,2, III-327.3, III-328.2
Υποχρεώσεις στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, σεβασμός III-316.2
ΥΧΕ, βλ.: Υπερπόντιες χώρες και εδάφη

Φ

Φαρμακευτικά επαγγέλματα III-141.2
Φερόες Νήσοι IV-440.6α, Πρωτόκολλο 8, άρθ. 7
Φινλανδία
    γεωργικές ενισχύσεις από την κυβέρνηση της Φινλανδίας Πρωτόκολλο 8, άρθ. 47-49
Φορολογία III-158, III-170, III-171, III-172.2
    έμμεσοι φόροι III-170, III-171
Φορολογικές διατάξεις III-170-171 βλ. επίσης III-158, III-172.2
Φορολογικές επιβαρύνσεις κατά τη διέλευση των συνόρων III-242
Φτώχεια
    εξάλειψη I-3.4, III-292.2δ, III-316.1
    καταπολέμηση II-94.3
Φυλή II-81, III-118, III-124.1
Φύλο III-118, III-124.1, III-214.4,
Φυσικοί πόροι III-233.1γ
Φυτά III-154

Χ

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων I-9; Μέρος II, Προοίμιο παράγραφος 5, Δήλωση 12 σχετικά με τις επεξηγήσεις του Χάρτη
    απαγόρευση της κατάχρησης II-114
    ερμηνεία II-111
    πεδίο εφαρμογής II-111
    περιορισμοί του πεδίου εφαρμογής II-112-114
Χορήγηση ενισχύσεων III-167ff
    στον γεωργικό τομέα III-230.2
Χρέος, δημόσιο III-181.1, III-183, III-184
Χρηματοδοτική ενίσχυση III-180
Χρήσεις της γης III-234.2.iii
Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης I-42, I-14.2ι, II-78, III-257-277, III-377
    Διεθνείς συμφωνίες Δήλωση 25
Χώρος εργασίας III-172.4, III-210.1α
Χωροταξία III-234.2β(θ)

Ψ

Ψηφοφορία I-20.3, II-99.2, III-330.1
Ψηφοφορία στο Συμβούλιο
    ειδική πλειοψηφία I-25.1, Δήλωση 5
    ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία I-25.2
    στάθμιση ψήφων βλ.: Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης